BASME
FRAŢII GRIMM
(VOLUMUL II)
Cuprins

OM SĂRAC, OM BOGAT 5
PRIVIGHETOAREA CEA CÂNTĂTOARE ŞI JUCĂUŞĂ (ciocârlia care cântă şi dansează) 8
PRINŢESA PĂZITOARE LA GÂŞTE (slujnică la gâşte) 14
URIAŞUL CEL TÂNĂR 20
SPIRIDUŞUL 27
REGELE MUNTELUI DE AUR 31
CIOARA (corbul) 35
ŢĂRĂNCUŢA CEA ISTEAŢĂ 40
CELE TREI PĂSTORIŢE 45
APA VIEŢII 48
DOCTORUL ŞTIE-TOT 54
SPIRITUL DIN STICLĂ (duhul din sticlă; fantoma din sticlă) 56
FRATELE CEL RUFOS AL LUI SCARAOŢCHI (frate cu dracul) 58
BLANĂ DE URS 61
BOURELUL ŞI URSUL (împărăţelul şi ursul) 66
TERCIUL DULCE 68
NĂTÂNG Îl (proştii) 69
POVESTEA UNEI CUCUVELE 73
CALFA DE MORAR ŞI PISICA (calfa de morar cea sărmană şi pisicuţă) 75

CEI DOI DRUMEŢI 79
HANS, ARICIUL MEU 87
CĂMAŞA MORTULUI 92
OVREIUL ÎN MĂRĂCINIŞ 93
VÂNĂTORUL CEL ISCUSIT 96
ÎMBLĂCIUL DE AUR 101
FECIORUL DE CRAI ŞI FATA DE ÎMPĂRAT (amândoi copii de rege; prinţul răpit şi prinţesa fugară) 102
CROITORAŞUL CEL ISTEŢ 110
ADEVĂRUL IESE LA LUMINA SOARELUI 113
FLACĂRA ALBASTRĂ (lumina albastră) 114
COPILUL CEL ÎNCĂPĂŢÂNAT 118
CEI TREI FELCERI 119
CEI ŞAPTE ŞVABI CARAGHIOŞI 121
CEI TREI MESERIAŞI 124
FECIORUL DE CRAI CARE NU SE TEMEA DE NIMIC (Fiul de împărat care nu se temea de nimic;
Prinţul care nu se temea de nimic) 127
VARZA FERMECATĂ (povestea salatei verzi) 130
POVESTEA ÎMPĂRATULUI PREFĂCUT ÎN COPAC (bătrâna din pădure) 136
CEI TREI FRAŢI 138
SCARAOŢCHI ŞI BUNICĂ-SA (dracul şi bunica lui) 140
FERDINAND CEL CREDINCIOS ŞI FERDINAND CEL NECREDINCIOS 143
CUPTORUL DE FIER 148
TORCĂTOAREA CEA LENEŞĂ 152
CELE PATRU MEŞTEŞUGURI ISCUSITE (cei patru fraţi meşteri mari) 154
UN-OCHI, DOI-OCHI, TREI-OCH, (Un-ochişor. Doi-ochişori, Trei-ochişori; pomul cu merele de aur) 158
FRUMOASA CATRINEL ŞI PIF PAF POLTRIE 164
VULPEA ŞI CALUL 166
CONDURII PRINŢESELOR (condurii domniţelor; pantofii cu găuri în talpă; cele 12 prinţese dansatoare) 167
CEI ŞASE SLUJITORI 170
MIREASA ALBĂ ŞI MIREASA NEAGRĂ 176

HANS-CEL-DE-FIER (omul de fier) 179
CELE TREI PRINŢESE NEGRE 186
KNOIST ŞI CEI TREI FII AI LUI 188
FATA DIN BRAKEL 189
SLUGILE 190
MIELUŢ A ŞI PEŞTIŞORUL 191
MUNTELE SIMELI 193
CĂLĂTORIA 195
MĂGĂRUŞUL 196
FIUL NERECUNOSCĂTOR 199
RAPIŢA (sfecla) 200
COPT ŞI RĂSCOPT 203
ANIMALELE LUI DUMNEZEU ŞI ANIMALELE DRACULUL (animalele Domnului şi animalele diavolului) 205
GRINDA COCOŞULUI 206
BĂTRÂNA CERŞETOARE 207
CEI DOISPREZECE SERVITORI LENEŞI 208
CEI TREI LENEŞI 210
CIOBĂNAŞUL CEL ISTEŢ 211
PLOAIA DE STELE 212
HELERII FURAŢI 213
CUM SĂ-ŢI CAUŢI O NEVASTĂ 214
RÂNDUNELUL ŞI PUIŞORII LUI 216
ŢARA MINCINOŞILOR SAU LUMEA PE DOS 218
POVEŞTILE MINCINOASE ALE LUI DITHMAR 219
O POVESTE – GHICITOARE 220
ALBĂ CA ZĂPADA ŞI ROŞIE CA TRANDAFIRUL (Albă şi Răsura; Nalba şi Răsura; Trandafirul alb şi Trandafirul roşu) 221
SERVITORUL CEL DEŞTEPT 224
RACLA DE CLEŞTAR (Sicriul de sticlă) 225
PASĂREA GREIF (grifonul) 231
HANS CEL VOINIC (Hans cel puternic) 237
ŢĂRANCA ÎN RAI 242
LISA CEA SLABĂ 243
CĂSUŢA DIN PĂDURE 244
SĂ-MPARŢI CU NEVASTA ŞI BUCURIILE, ŞI

NECAZURILE 248
ÎMPĂRĂŢELUL SAU ALEGERE DE REGE 249
PLĂTICĂ INVIDIOASĂ SAU ALEGERE DE REGE 251
BOUL-DE-BALTĂ ŞI PUPĂZA 252
BUFNIŢA 253
LUNA 255
DURATA VIEŢII 257
SOLII MORŢII 259
MAISTRUL CIZMAR 260
PĂZITOAREA DE GÂŞTE 262
COPIII EVEI 269
ZÂNA LACULUI (ondina) 271
DARURILE PITICILOR 275
URIAŞUL ŞI CROITORUL 277
CUIUL 279
SĂRMANUL TÂNĂR DIN MORMÂNT 280
MIREASA CEA ADEVĂRATA 282
CUM L-A ÎNTRECUT ARICIUL PE IEPURE (iepurele şi ariciul) 287
FUSUL, SUVEICA ŞI ACUL (roata de tors, suveica şi acul) 290
ŢĂRANUL ŞI DIAVOLUL (cum l-a pus în cofă ţăranul pe scaraoţchi) 293
FIRIMITURILE DE PE MASĂ 295
ŞORICELUL CEL ALB (iepuraşul de mare) 296
HOŢUL MEŞTER MARE 299
TOBOŞARUL 304
SPICUL DE GRÂU 309
MORMÂNTUL 310
BĂTRÂNUL RINKRANK 313
MINGEA DE CLEŞTAR (mărgica de cristal) 315
FECIOARA MALEEN 318
CIZMELE DIN PIELE DE BIVOL (ciubotele din piele de bivol) 322
CHEIA DE AUR (cheiţa de aur) 325
MOTANUL ÎNCĂLŢAT 326
FRUMOASA ŞI BESTIA 330
OM SĂRAC, OM BOGAT

(*Der Arme und der Reiche// The poor man and the rich man*)

Demult, foarte demult, la începuturile lumii, când Dumnezeu mergea din când în când pe pământ să vadă ce mai fac oamenii, s-a întâmplat ca, într-o seară, obosit fiind, să nu mai poată ajunge în Rai unde locuieşte el. În cale îi apărură două case, una peste drum de cealaltă. O casă era mare şi frumoasă, cealaltă mică şi dărăpănată. Cea mare era a unui om bogat, cea mică a unui om sărac. Atunci Dumnezeu se gândi: „Bogatului n-o să-i fie greu să-mi dea şi mie adăpost peste noapte, aşa că am să rămân la el”. Când auzi pe cineva bătând la poartă, bogatul deschise fereastra şi-l întrebă răstit pe străin ce vrea.

Dumnezeu răspunse:

— Aş vrea un adăpost pentru o noapte.

Bogatul îl privi pe călător din cap până în picioare şi, cum Dumnezeu era îmbrăcat ca un om modest şi nu arăta deloc ca unul care ar fi avut bani mulţi în buzunar, dădu din cap şi strigă:

— Nu te pot găzdui. Camerele mele sunt pline de seminţe şi ierburi şi, dacă i-aş primi pe toţi cei care-mi bat la uşă cerându-mi adăpost, aş ajunge să iau şi eu cârja în mână şi să plec în lume să cerşesc. Caută-ţi în altă parte loc de înnoptat.

Apoi trânti fereastra şi-l lăsă pe Bunul Dumnezeu în drum.

Atunci, Dumnezeu întoarse spatele casei bogatului şi se duse peste drum la casa cea mică şi sărăcăcioasă. Nici nu apucă bine să bată la uşă, că omul apăru în pragul casei

şi-l pofti înăuntru.

— Rămâneţi la noi peste noapte, zise el. E deja întuneric şi nu puteţi merge mai departe.

Asta-i plăcu lui Dumnezeu şi intră înăuntru.

Nevasta săracului îi întinse prietenoasă mâna, îi ură bun-venit, apoi îl ragă să se simtă în largul lui. îi mai zise că nu au cine ştie ce de mâncare, dar cât au o vor împărţi bucuroşi cu el. Puse cartofii la fiert şi, când fură gata, Bunul Dumnezeu se aşează la masă împreună cu ei şi mâncă tare mulţumit că era oaspetele unor oameni aşa de buni şi de primitori. După ce terminară cu mâncatul, cum se apropia ora culcării, femeia îl chemă deoparte pe bărbatul ci şi-i zise:

— Ştii ceva, dragul meu, omul ăsta trebuie să fie foarte ostenit după atâta drum, aşa că ar fi bine să-l lăsăm pe el să doarmă în patul nostru, iar noi ne vom aşterne nişte paie drept culcuş.

— Foarte bine, răspunse bărbatul, mă duc să-l poftesc. Şi se duse la Bunul Dumnezeu şi-l rugă să doarmă el în patul lor ca să-şi odihnească în tihnă ciolanele, iar Bunului Dumnezeu îi plăcu mult cei propuneau oamenii aceia sărmani.

A doua zi, sărmanii se sculară dis-de-dimineaţă să-i pregătească musafirului micul dejun. Se gândeau să pună pe masă tot ce aveau ei mai bun în casă. Când soarele dimineţii pătrunse prin ferestruică, Bunul Dumnezeu se trezi şi toţi trei mâncară, apoi oaspetele se pregăti de drum. Din uşă, se întoarse spre ei şi le zise: – Pentru că sunteţi oameni buni şi cu milă în suflet, puneţi-vă trei dorinţe căci se vor îndeplini.

Atunci săracul zise:

— Ce să ne dorim mai mult decât sănătate şi, cât vom trăi, să avem ce pune pe masă. A treia dorinţă nu ştiu care ar mai fi.

Bunul Dumnezeu zise:

— N-ai vrea să ai şi tu o casă nouă?

— Ba cum să nu, dacă s-ar putea, am fi foarte bucuroşi.

Atunci Bunul Dumnezeu le împlini dorinţa şi transformă căsuţa lor sărăcăcioasă într-una nouă. Apoi, le dădu binecuvântarea şi plecă în drumul lui.

Era deja ziuă de mult când se trezi bogatul de peste drum. Se duse ca să deschidă fereastra şi văzu o casă mare, nouă, acoperită cu ţiglă roşie, exact pe locul unde cu o zi înainte fusese casa cea veche a săracului. Făcu ochii mari, o chemă şi pe nevastă-sa şi-i zise:

— Ei poftim, spune-mi şi mie ce s-a întâmplat? Aseară acolo era o colibă veche, acum e o casă nouă. Du-te repede la vecin şi vezi care-i treaba.

Femeia bogatului trecu drumul şi-l întrebă pe sărac cum se petrecuse minunea, iar acesta îi povesti:

— Aseară a venit la noi un drumeţ sărman care căuta adăpost pentru o noapte. Azi dimineaţă ne-a spus să ne punem trei dorinţe pe care ni le-a îndeplinit: sănătate, pâinea cea de toate zilele şi o casă nouă în locul celei vechi.

Nevasta bogatului se duse repede acasă şi-i povesti bărbatului ei cele aflate. Acesta zise:

— Îmi vine să-mi dau cu pumnii în cap de prost ce-am fost; dacă aş fi ştiut! Străinul acela a bătut mai întâi la noi să ceară adăpost. Eu însă l-am refuzat.

— Du-te repede, zise femeia, ia calul şi aleargă după el, poate-l prinzi şi adu-l înapoi săi spunem şi noi trei dorinţe.

Bogatul urmă sfatul cel bun, alergă pe cal şi-l ajunse din urmă pe Bunul Dumnezeu. îi vorbi frumos, plin de dragoste şi omenie şi-l rugă să nu-i ia în nume de rău că nu l-a primit seara trecută să doarmă la el, că ar fi căutat cheia şi n-a găsit-o, şi aşa mai departe. Dar că, la întoarcerea din drumul lui, ar putea sta oricât ar pofti la ei.

— Da, răspunse Bunul Dumnezeu, dacă mai trec vreodată pe-aici, am să vin la tine.

Apoi bogatul îl întrebă dacă n-ar putea să-şi pună şi el trei dorinţe aşa cum făcuse vecinul lui. Bunul Dumnezeu îi spuse că n-are decât să-şi pună dorinţele, dar că ar fi mai bine să n-o facă. Totuşi bogatul se gândi ce l-ar putea face

fericit. Atunci Bunul Dumnezeu îi spuse să se ducă acasă că-i vor fi împlinite dorinţele.

Acu, bogatul era mulţumit că i se vor împlini dorinţele şi plecă spre casă. Cum mergea el călare, gândindu-se ce şi-ar putea dori, lăsă hăţurile din mână şi simţi dintr-odată o zdruncinătură puternică. Trezit parcă din somn, văzu cum calul său se ridicase în două picioare. îl bătu pe gât să-l liniştească, îi zise ca de obicei „stai cuminte, Lisa", dar Lisa nu1 mai asculta.

— Rupe-ţi-ai gâtul! strigă el atunci furios. Şi, cum zise, calul se prăbuşi la pământ şi nu se mai ridică. Aşa îi fu împlinită cea dintâi dorinţă.

Cum era de felul lui zgârcit, nu vru să lase şaua acolo, o luă şi şi-o puse în spate. „Mai ai două dorinţe de împlinit", îşi făcu el curaj. Şi mergea pe jos, prin praf şi nisip, la vreme de amiază, când soarele arde puternic, gândindu-se ce şi-ar mai putea dori, dar nimic nu-i venea în cap. „Parcă mi-aş dori tot ce-i pe lumea asta, toate bogăţiile ei, aşa mi-s de amestecate toate în cap. Ba vreau una, ba alta, şi până la urmă parcă nimic nu vreau", începuse să asude şi se gândi: „Dacă aş fi un simplu ţăran bavarez care ar trebui să-şi pună trei dorinţe, n-aş avea probleme. Mi-aş dori mai întâi bere de-ajuns, apoi bere cât pot bea şi apoi un butoi de bere în plus". Când se gândea că a găsit în sfârşit ceva ce să-şi dorească, îndată i se părea că-i prea puţin. îi era ciudă că, în vreme ce el, flămând şi însetat, căra în spate şaua aceea nenorocită pe aşa căldură, nevasta lui stătea în casă la răcoare, bea şi mânca liniştită. Asta îl înfurie peste măsură şi, fără să-şi dea seama ce face, îşi zise: „Bine ar fi să scap de şaua asta şi să stea ea acasă în şa, să nu se poată da jos, în loc s-o car eu". Dar nici nu termină de spus ultimul cuvânt, că-i şi dispăru şaua din spate, aşa că socoti că şi a doua dorinţă îi fusese împlinită.

Se cătrăni şi mai tare şi se grăbi să ajungă acasă, căci voia să se închidă în odaia lui şi să găsească ceva de preţ ce şi-ar putea dori. Dar când ajunse acasă, numai ce deschise uşa ca şi şi văzu nevasta călare pe şa fără să

poată să se dea jos.

Femeia gemea şi striga după ajutor.

— Stai aşa, ai răbdare, ai să fii îndată mulţumită. Căci îţi voi da toate bogăţiile din lume, numai nu te mişca de acolo, îi zise bărbatul.

Ea însă îl făcu în toate felurile şi-i strigă:

— La ce-mi folosesc mie toate bogăţiile din lume când trebuie să stau într-o şa? Tu mi-ai făcut-o, acum trebuie să mă ajuţi să cobor din şa.

De voie – de nevoie, trebui să-şi pună a treia dorinţă: să fie nevasta lui dezlegată de pocinog. Şi dorinţa îi fu îndată îndeplinită.

Aşa că s-a ales cu nimic altceva decât cu supărare, chin, batjocură şi cu un cal pierdut. Săracul însă trăi fericit, credincios şi cu frica lui Dumnezeu şi, dacă n-o fi murit între timp, mai trăieşte şi azi.

PRIVIGHETOAREA CEA CÂNTĂTOARE ŞI JUCĂUŞĂ (ciocârlia care cântă şi dansează)

(*Das sângende springende Löweneckerchen*// *The Singing, Springing Lark*; *The Singing, Soaring Lark*)

A fost odată un om şi omul ăsta a trebuit să plece pe neaşteptate într-o lungă călătorie. Şi luându-şi el rămas bun de la cele trei fiice ale lui, le întrebă ce-ar dori să le aducă de pe cele meleaguri străine. Fata cea mare pofti să-i aducă mărgăritare, cea mijlocie – pietre nestemate, iar cea mică îi zise:

— Dragă tată, eu îmi doresc o privighetoare cântătoare şi jucăuşă.

— Bine, fata mea, dacă oi găsi-o, să ştii c-am să ţi-o

aduc! o asigura taică-său.

Le săruta apoi pe câteşitrele şi o porni la drum.

Când veni timpul să se întoarcă acasă, avu grijă să cumpere mărgăritare şi pietre nestemate pentru cele două fete mai mari, dar vezi că pentru fiică-sa a mică nu putuse să găsească privighetoarea cântătoare şi jucăuşă, în zadar îşi pierduse vremea căutând pretutindeni, că, până la urmă, tot n-o afla. Lucrul ăsta îl mâhni peste măsură, şi cum să nu-l fi mâhnit, când fata a mică îi era copilul cel mai drag.

Pomi omul nostru pe drumul de întoarcere şi, după o bucată bună de drum, nimeri într-o pădure. Drept în mijlocul acelei păduri se înălţă o mândreţe de palat, că-ţi bucura inima văzându-l. Iar mai încolo, pe un tăpşan, un coşcogea stejar îşi zbătea crengile în vânt. Şi-n vârful pomului asta, o privighetoare se-nvârtea jucăuşă, sărind din creangă în creangă şi cântând, că se înfioră văzduhul de viersul ei. Omul se opri în loc, fermecat, şi grai plin de veselie:

— Ei, tocmai la timp îmi picaşi!…

Şi-i porunci servitorului pe care-l avea pe lângă sine să se urce în stejar şi să-i prindă pasărea. Dar cum se apropie de pom, numai ce sari dindărătul lui un leu furios, care-şi zbârli coama şi mugi de se cutremurară, frunzele copacilor…

— Ai vrut tu să-mi furi pasărea, da să ştii că nu-ţi merge cu mine! Ca aceluia care vrea să-mi răpească privighetoarea cea cântătoare şi jucăuşă, nu-i mai sunt hărăzite multe ceasuri!… Pe loc îl sfâşii.

Cugetă omul ce cugeta şi apoi îi răspunse:

— De-aş fi ştiut că e a ta pasărea, nu m-aş fi atins de ea. Da acum, c-am greşit, vreau să-mi repar greşeala şi să mă răscumpăr cu bani grei, numai să nu mă sfâşii.

Îi ascultă leul spusele şi, la rândul lui, îi grăi astfel:

— Numai într-un singur chip ţi-ai putea salva viaţa: de mi-ai făgădui c-o să-mi dăruieşti prima vieţuitoare care ţi-o ieşi în cale când vei păşi pragul casei. De te învoieşti, să ştii că-ţi mai dau şi privighetoarea pe deasupra, ca s-o

duci fetei tale.

— Nici în ruptul capului, c-ar putea să fie chiar faţa mea a mică. De mult ce mă iubeşte, ea aleargă totdeauna în întâmpinarea mea, ori de câte ori mă întorc acasă.

Vezi însă că servitorului îi dârdâia inima de frică şi, ca să scape din gheară leului, căută să-l abată pe stăpânăsău de la gândurile sale.

— Da' ce, parcă numai fiica dumitale a mică ar putea să-ţi iasă în cale?!… Ba, s-ar putea prea bine să fie o pisică sau un câine…

Omul se lăsa convins de vorbele servitorului sau şi, luând cu sine privighetoarea cea cântătoare şi jucăuşă, îi făgădui leului c-o să-i dăruiască vieţuitoarea care i-o ieşi cea dintâi în cale când o sosi acasă. Dar vezi că inima nu-l înşelase… Cum paşi pragul casei, prima fiinţă care-i ieşi în faţa fii dragă să fetiţa. îi venea în întâmpinare, alergând… Şi de îndată ce fu aproape de el, îl îmbrăţişă şi-l copleşi cu sărutări. Ei, şi nici nu va mai spun câtă bucurie a fost pe ea, când a văzut privighetoarea cea cântătoare şi jucăuşă! … Da vezi că taică-său n-avea inima să se bucure împreună cu dânsa, ci se puse pe plâns, zicându-i: – Fetiţa mea dragă, scump mi-a fost dat să plătesc pasărea asta micuţă! … Ca s-o pot dobândi, i-am făgăduit unui leu sălbatic c-o să i te dau, şi tare mi-e teamă c-o să te sfâşie în bucăţi şi-o să te mănânce de vei ajunge în vizuina lui…

Îi povesti apoi de-a fir-a-păr toată tărăşenia şi-o rugă cu lacrimi fierbinţi să nu se ducă cumva în pădure, întâmplă-se orice s-ar întâmpla.

Dar vezi că fata nu putea să-l lase pe taică-său să-şi calce cuvântul! îl mângâie, ca să-i mai ogoiască durerea, şi-i zise:

— Dragă tată, odată ce ţi-ai dat cuvântul, trebuie să mă dai leului!… Uite, o să mă duc singură în pădure şi trag nădejdea c-o să ştiu cum să-l îmblânzesc! Aşa că nu-mi duce prea tare grijă… O să vezi matale de nu m-oi întoarce acasă nevătămată!…

A doua zi, fata îl rugă pe taică-său s-o îndrepte pe drumul cel mai scurt, şi-o porni fără frică spre pădurea

unde-şi avea leul sălaşul.

Vezi însă ca leul ăsta nu era leu adevărat, ci un fecior de crai, care fusese vrăjit să se prefacă într-o asemenea fiară… Şi nu era el leu toată vremea. Ziua avea înfăţişare de leu ca şi toţi slujitorii lui, iar de cum venea noaptea îşi recăpătau cu toţii chipul lor omenesc, când ajunse fata în grădina palatului, un ciopor de lei îi veni în preajmă, primind-o cu prietenie, şi-o duseră la stăpânul lor. De îndată ce se lăsă noaptea, leul se făcu iarăşi om, şi-n fata fetei stătea acum un flăcău chipeş şi frumos, nevoie mare. Şi cum se plăcură dintru început, nu mai trecură zile multe şi se prăznui o nuntă ca-n poveşti. Şi pot să vă spun că aşa fericiţi trăiau împreună, ca toate vietăţile codrului le jinduiau fericirea. Ziua, cei doi dormeau, iar noaptea erau treji, căci abia atunci îşi trăiau adevărata viaţă… Şi-ntr-una din aceste nopţi, feciorul de crai îi zise nevesti-sii:

— Află că mâine e-o mare petrecere în casa tatălui tău! Şi ştii care-i pricina? Se mărita soru-ta a mare. Şi de doreşti să iei şi tu parte la praznic, du-te, ca eu te las cu dragă inimă! Leii mei te-or conduce până acolo, şi când o fi să te-ntorci, trimite-mi din vreme o veste, ca să ţi-i pot trimite iar.

Fata se gândi ce se gândi, dar până la urmă se hotărî totuşi să plece acasă, ca o ardea dorul după taică-său. Leii o însoţiră pe tot drumul şi după aceea se întumară la stăpânul lor. Ei, ce să vă mai spun eu dumneavoastră, ca vă-nchipuiţi singuri!… când a păşit fata pragul casei, parcă ar fi coborât însuşi soarele din înalt, aşa li s-a părut tuturor… Şi erau bucuroşi la cuhne, că până atunci o crezuseră moartă, sfâşiată de leu… Faţă le povesti cu şart totul, şi-n cuvinte pline de încântare le arata cât de frumos era tânărul crai şi cât de fericiţi trăiau împreună.

A rămas fata acasă cât timp s-a ţinut nuntă, ca s-a-ntins petrecerea pe vreo şapte zile încheiate, şi după aia s-a reîntors în pădure, la soţul ei.

Când urma să se mărite soru-sa a mijlocie, fata fu poftită iarăşi la praznic. Şi ea îi zise tânărului crai:

— De astă dată nu mă mai trage inima să merg

singură, rogu-te să mă însoţeşti!

Craiul n-ar fi avut nimic împotriva acestei dorinţe, dar o lămuri că l-ar paşte o mare primejdie, de-ar pleca de-acasă. Ca de i-ar atinge la nunta raza pe care-o aruncă o lumânare aprinsă, pe loc s-ar preface într-un porumbel. Şi şapte ani încheiaţi i-ar fi dat să zboare în lumea largă, cu ceilalţi porumbei. Dar fata nu vru să ia în seama ce-i spusese.

— Hai, vino cu mine, fără teamă, se rugă ea de el, şi am să te păzesc, că nicio rază de lumină n-o să poată să te atingă!...

Dacă văzu şi văzu craiul că se înverşunează atât în dorinţa ei, îi făcu pe voie şi plecară împreună. Şi luară cu dânşii şi coconul, când ajunseră la casa părintească, fata puse de de zidi o odaie numai pentru folosinţa craiului şi porunci ca pereţii să fie atât de groşi, încât să nu pătrundă prin ei nicio rază de lumină. Nu-i vorbă, nu urmă el să stea toată vremea în încăperea aceea, dar în timpul nunţii, când se vor aprinde lumânările, musai trebuia să rămână acolo, ca să nu ajungă vreo rază să-l atingă. Dar vezi că uşa se întâmplă să fie făcută din lemn verde şi, uscându-se, crăpă niţeluş. Şi, ca un făcut, nimeni nu observa acest lucru.

Veni şi ziua nunţii şi se încinse un praznic, de-ai fi zis că e-o nuntă împărătească, când se întoarseră nuntaşii acasă de la biserică, purtând făclii şi lumânări aprinse, şi apucară să treacă pe lângă camera unde şedea craiul, o rază cât firul de păr îl atinse pe feciorul de împărat, şi acesta se şi prefăcu într-un porumbel. Nimeni nu putuse să-şi dea seama de ceea ce se întâmplase, şi când nevastă-sa se duse să-l caute, văzu în locul lui un porumbel alb. Şi porumbelul îi zise:

— Şapte ani va trebui de-acu înainte să zbor prin lume! Şi la fiecare şapte paşi voi lăsa să cadă câte o picătură de sânge şi câte un fulg alb. Semnele astea îţi vor arăta drumul, şi de mă vei urma fără contenire, voi fi mântuit.

Nu-şi termină bine vorbele porumbelul, ca şi zbură pe uşă afară, avântându-se în văzduh. Şi ea se lua după el,

ca o umbră. La fiecare şapte paşi cădea câte o picătură de sânge şi câte un fulg alb, care-i arătau calea.

Alerga ea aşa prin lumea cea mare, fără să se uite în jurul ei, fără să se hodinească nicicum. Şi-ntr-un sfârşit se bucura în inima ei ca cei şapte ani erau pe terminate şi că se apropie ceasul când soţiorul ei va fi mântuit. Dar vezi că acel ceas era încă departe…

Pasămite, într-o amiază, pe când alerga fără istov după porumbel, nu mai văzu căzând picătură de sânge şi fulgul cel alb, iar când ridică ochii spre văzduh, nu mai zări nici porumbelul.

Cum ştia că oamenilor nu le stă în putinţă să-i dea vreun ajutor, urca pe cărarea stelelor, până la soare, şi când ajunse la el, îl întrebă:

— Tu, soare, care luminezi toate culmile şi toate văgăunile, au n-ai zărit cumva zburând un porumbel alb?…

— Nu, răspunse domnul cerului, n-am văzut zburând niciun porumbel. Da uite, pentru că ai o inimă cum nu au mulţi, îţi dăruiesc cutioara asta! Şi s-o deschizi numai când oi fi la grea strâmtoare.

Îi mulţumi ea soarelui pentru darul făcut şi merse şi tot merse mai departe, până ce se înnopta şi apăru luna pe cer. Şi-o întrebă şi pe dânsa:

— Tu, luna, care toată noaptea luminezi peste câmpii şi păduri, au n-ai zărit cumva zburând un porumbel alb?…

— Nu, răspunse luna, n-am văzut zburând niciun porumbel. Da uite, pentru că ai o inimă cum n-au mulţi, îţi dăruiesc oul ăsta. Şi când te-oi găsi la o mare ananghie, să-l spargi şi te-o ajuta.

Mulţumi ea lunii pentru darul făcut şi merse şi tot merse mai departe, până ce vântul nopţii începu să sufle. Şi-l întrebă şi pe el:

— Tu, vântule, care-ţi porţi suflarea peste toţi copacii şi peste toate frunzele, au n-ai zărit cumva zburând un porumbel alb?…

— Nu, răspunse vântul nopţii, n-am văzut zburând niciun porumbel, da’ o să-i întreb pe ceilalţi fraţi ai mei de nu l-a zărit vreunul.

Întrebă el vântul de răsărit şi pe cel de apus, dar aceştia-i răspunseră că n-au văzut zburând niciun porumbei. Dar când apuca să-l întrebe şi pe cel de miazăzi, numai ce-i zise acesta:

— Ba, cum să nu, l-am văzut zburând peste Marea Roşie! Da acum s-a prefăcut iar în leu, c-au trecut cei şapte ani, şi e încleştat în lupta c-un balaur… Şi balaurul ăsta e o faţă de împărat, pe care-a blestemat-o o iazmă rea să se preschimbe într-o asemenea spurcata dihanie!

Vântul nopţii ascultă cu luare-aminte la cele spuse de frate-său şi-i grai crăiesei: – Acu, c-ai aflat unde e, ascultă de sfătui meu: du-te cât mai degrabă la Marea Roşie! Pe malul drept al marii ăsteia ai să dai peste nişte nuiele mari. Câtă de numără-le, de cum le-oi vedea, iar pe-a unsprezecea tai-o şi ia-o cu tine. Cu ea loveşte o dată balaurul şi-ai să vezi ca leul o să-i poată veni atunci de hac. Da’ nici de balaur n-o să fie rău, nu duce grijă, ci amândoi vor fi mântuiţi şi-şi vor recăpăta înfăţişarea omenească. După ce-ai să faci trebuşoara asta, uită-te cu luare-aminte în jurul tău şi-ai s-o zăreşti, de bună seamă, pe pasărea de-i spune Grifl, care-şi are sălaşul pe-acolo. Urcă-te cu soţiorul tău pe spinarea păsării şi ea o să tot zboare peste mare şi-o să vă ducă acasă. Şi mai ia şi nucă asta! când oţi fi cam pe la jumătatea drumului, dă-i drumul în mare, că va fi spre binele vostru! Şi pe loc o să răsară din valuri cu coşcogeamite nuc, şi pe ramurile lui o să se lase pasărea Grif, să se hodinească de zborul cel lung. Că tară de ast popas, n-ar avea destulă putere să vă ducă peste mare. Iar de vei uita să arunci nucă în apă, pasărea se va descotorosi de amândoi şi-o să vă lase să căderi în mare.

Crăiasa o porni spre Marea Roşie şi, de cum ajunse acolo, găsi toate aşa cum îi spusese vântul nopţii. Numără nuielele de pe malul mării, o taie pe cea de-a unsprezecea şi odată izbi cu nuiaua balaurul. Şi să vezi minune: de unde până atunci leul părea sleit, pe loc i se înzeciră puterile de-l putu birui pe balaur. Şi chiar în aceeaşi clipă, amândoi îşi recăpătară înfăţişarea omenească…

Văzându-se scăpată de sub puterea blestemului, faţă

de împărat, care fusese balaur până atunci, îl luă de braţ pe tânărul crai şi amândoi se urcară pe spinarea păsării Grif. Iar pasărea, de cum îi văzu la ea în circa, îşi luă zborul…

Biata fată, care bătuse lumea în lung şi-n lat după soţiorul ei, rămăsese acum singura, părăsită. Şi fiindcă-i era sufletul plin de amar, se lăsă jos, pe pământ, şi-ncepu a plânge. Dar în cele din urmă găsi destulă putere în inima ei ca să biruie tristeţea şi, îmbărbătându-se, îşi zise:

De-o trebui, până la capătul lumii oi merge, ca să-mi aflu soţiorul, până unde bat vânturile, şi chiar şi mai departe, că, atâta timp cât s-o mai auzi cucurigul cocoşului, trag nădejdea c-o să-l regăsesc”.

Şi-a mers ea, a mers, străbătând drumuri nesfârşite, până ce s-a nimerit să ajungă la palatul unde trăiau tânărul crai şi domniţa care fusese vrăjită. Acolo afla că cei doi logodnici tocmai se pregăteau să-şi serbeze nunta printr-un mare praznic. Atunci nu mai pregeta şi deschise cutioara pe care i-o dăruise soarele. Şi ce să vezi: înăuntru găsi o minunăţie de rochie, strălucitoare cum e soarele!… O scoase binişor din cutie, şi-o puse pe ea şi intră în palat.

Ce să vă mai spun eu dumneavoastră! Doar atât, ca cine-o văzu îmbrăcată cu ea nu mai putu să-şi ia ochii de la rochia aceea fără seamăn pe lume… Dă parcă logodnica craiului nu rămase ca fermecată la vederea ei? Ba bine că nu! Atât de mult îi plăcuse, încât dori s-o aibă ca rochie de mireasă, şi-o întrebă pe femeia aceea străină de nu vrea cumva s-o vândă.

— Ba, cum să nu! Dă-i vorba că n-o dau pe bani sau pe vreo altă avuţie, ci pe came şi sânge.

Cum nu se dumerea defel ce înţeles or fi având vorbele astea, logodnica îi ceru să o desluşească mai bine. Şi crăiasa o lămuri pe dată: – Vorbele mele au înţelesul c-aş dori să rămân o noapte în iatacul în care doarme mirele!

La-nceput, logodnica nici nu vru să audă de aşa ceva, dar, cum era stăpânită de dorinţa de-a avea rochia, n-avu încotro şi trebui să se-nvoiască. Dar ca să fie sigură că n-o să se poată întâmpla nimic rău, îi porunci feciorului de

casă să pregătească o băutură adormitoare şi să i-o dea mirelui să bea mai înainte de a se culca, când se făcu noapte şi feciorul de casă se încredinţă că stăpânul lui, craiul, dormea dus, o lăsa pe crăiasa să intre în iatac.

Biata femeie se aşează lângă patul soţiorului ei şi-ncepu a-i zice:

— Şapte ani te-am urmat ca umbră, clipa de clipă şi ceas de ceas, şi-am urcat până la soare, şi până la lună, şi până la cele patru vânturi, ca să-i întreb unde-i fi şi să-ţi dau de urmă; ţi-am stat într-ajutor, ca să poţi birui balaurul, da la ce folos au fost toate, dacă tu vrei să mă dai azi uitării?!…

Vezi însă că licoarea aceea îl cufundase într-un somn atât de adânc, că nu desluşi nicio vorbă de-a crăiesei, ci i se păru numai că şuieră vântul afară, printre brazi. Dimineaţa, feciorul de casă veni s-o ia din iatac, şi crăiasa trebui să-i dea logodnicei rochia cea frumoasă. Se întristă ea foarte că nu reuşise să-i spună craiului ce-avea pe suflet, şi-o porni pe câmp, într-aiurea. La un moment dat, obosi de atâta umblet, se aşează jos şi-ncepu a plânge cu lacrimi amare. Şi cum plângea ea aşa, deodată îşi aminti de oul pe care i-l dăruise luna. îl sparse, şi să vezi minune: numai ce ieşi dintr-însul o cloşcă cu doisprezece puişori… Şi cloşca şi puii erau cu totul şi cu totul de aur! Puişorii începură să alerge, să ciugulească, să piuie subţirel, şi după aia se băgară iar sub aripile cloştii. Şi zău că nimic nu-mi pare să fi fost pe lume mai frumos şi să bucure sufletul mai mult, decât ceea ce-i fu dat crăiesei să vadă acum!…

Se sculă ea de jos, parcă mai înviorata, şi mâna pe câmpie cloşca cu cei doisprezece pui de aur, până ce ajunse cu ei sub fereastra logodnicei. Şi atât de mult îi plăcură domniţei puişorii, încât coborî în grabă în grădina şi-o-ntreba pe crăiasa de nu-s de vânzare.

— Ba-s de vânzare!… grai ea. Dă-i vorba că nu-i dau pe bani sau pe vreo altă avuţie, ci pe carne şi sânge. Mai lasă-mă să rămân o noapte în iatacul în care doarme mirele, şi-ai tăi or să fie!…

Logodnica încuviinţă, că n-avea ce altă face, dar vru s-o înşele din nou pe crăiasa, prin aceleaşi tertipuri pe care le folosise c-o noapte înainte. Da vezi că de astă dată nu-i reuşi şiretlicul!…

Şi nu-i reuşi, pentru că, înainte de-a se culca, tânărul crai îl rugă pe feciorul de casă să-l desluşească de nu auzise şi el, în noaptea trecută, un murmur şi-un foşnet, care parcă veneau de afară…

Atunci slujitorul îşi luă inima-n dinţi şi-i destăinui totul: cum i-a dat o băutură adormitoare şi cum o fată sărmană a dormit în taina în iatacul lui. Şi i-a mai spus ca şi-n noaptea asta trebuia să-i dea o băutură, care să-l adoarmă buştean. Se minuna craiul de ce auzise şi, la urmă, îi porunci slujitorului:

— La de varsă băutura, colo, lângă pat! Şi-om vedea noi ce-o mai fi…

Când se lăsă noaptea, feciorul de casă iar o aduse în iatac pe crăiasa. Iar ea, sărmana, începu din nou să-i înşire craiului amarul vieţii ei… Vezi însă că tânărul crai recunoscu de îndată al cui era glasul. Şi cum să nu-l fi recunoscut, că doar era al soţioarei lui mult iubite!…

Şi atât de mare îi fu bucuria, că nu se mai putu stăpâni şi sări din pat, de parcă l-ar fi împins cineva de la spate.

Apoi îi grăi:

— Abia din clipa ăsta sunt mântuit! până acu, pot zice c-am trăit într-un vis, pentru că străină asta mă vrăjise să nu mai ştiu de tine, să te uit!…

Se gândiră ei să părăsească în mare grabă palatul ăsta blestemat, dar cum tatăl logodnicei era vrăjitor, se tremură să plece pe faţă, ca să nu abată asupra lor vreo urgie. Şi strecurându-se prin întunericul nopţii, ajunseră până la locul unde-şi avea cuibul pasărea Grif. I se urcară pe spinare şi pasărea se avânta cu ei în zbor. Zbura ea ce zbura şi, pasămite, iar ajunse la Marea Roşie, când fu să treacă de mijlocul ei, fata îşi aduse aminte de povaţă pe care i-o dăduse vântul nopţii, şi lasă să cadă nucă. Căzu ea în valuri şi numai ce se ridică dintre coamele înspumate un

coşcogeamite nuc, că atingea cerul cu creştetul... Pasărea Grii se lăsă din zbor pe una din ramurile nucului şi se hodini straşnic. Şi când se simţi iar în puteri, se avânta din nou în văzduh, şi-i duse acasă, mai repede decât gândul... Ei, şi acasă pe cine credeţi că-l găsiră? Chiar pe coconul lor, care-n ast timp se făcuse o mândreţe de flăcău de ziceai că-i picat din soare. Şi de atunci nimeni nu le-a mai căşunat niciun rău, şi-au trăit tustrei fericiţi până la sfârşitul vieţii lor.

PRINŢESA PĂZITOARE LA GÂŞTE (slujnică la gâşte)
(*Die Gänsemagd*// *The Goose Girl*)

A fost odată ca niciodată, a fost odată o împărătească bătrână şi împărăteasa aceasta, care rămăsese văduvă de mult, avea o fată din cale afară de frumoasă. Iar când se făcu de vârsta măritişului, fata fu dată cu legământ ele logodnă după un prinţ străin, de peste ţări şi mări. Timpul trecu şi veni şi vremea de cununie, iar cum prinţesa trebuia să se strămute în împărăţia îndepărtată peste care domnea viitorul ei soţ, bătrâna împărătească puse de i se pregătiră domniţei cuferele şi sipetele de zestre şi toate fură încărcate cu vase şi cupe din aur şi argint şi mulţime de alte odoare scumpe şi giuvaieruri, aşa cum se cuvenea unei fete de viţă împărătească şi cum o îmbia inima să-i dăruiască preaiubitei sale fiice.

Şi când fu să plece, împărăteasa nu o trimise singură, ci împreună cu o slujnică, să-i ţină domniţei tovărăşie pe drum şi s-o încredinţeze logodnicului ei. Şi cum n-aveau cum ajunge la împărăţie altfel decât călare, flecare din

cele două fete primi un cal, dar vezi că bidiviul prinţesei era fermecat şi ştia vorbi şi numele lui era Falada.

Iar când veni ceasul despărţirii, bătrâna împărătească se duse în iatacul ei şi, cu un cuţit, îşi făcu o mică tăietură la un deget; apoi luă o năframă şi lăsă trei picuri de sânge să cadă pe ea, după care i-o dădu prinţesei, zicându-i:

— Fata mea dragă, ai grijă şi nu pierde năframa asta că de mult ajutor îţi va fi în călătoria ta.

Domniţa luă năframa şi şi-o ascunse în sân, iar după ce plânseră lacrimi amare când veni vremea să-şi ia rămas bun una de la cealaltă, fata încalecă pe calul cel fermecat şi, împreună cu slujnica, porni spre ţinutul peste care avea să domnească alături de soţul ei.

Merseră ele astfel ce merseră şi cum domniţei i se făcu la un moment dat o sete grozavă, îi zise slujnicei:

— Descăleca, rogu-te, şi du-te la izvoraşul de colo de-mi umple cu apă cupa, căci tare aş vrea să-mi potolesc setea!

Dar vezi că slujnica clocise în mintea ei un plan drăcesc şi acum venise sorocul să şi-l împlinească.

— N-ai decât să te dai jos de pe cal, dacă ţi-e sete, i-o întoarse ea, şi ce trebuinţă ai de cupă, poţi să bei apă drept de la izvor, că de-acu înainte n-am de gând să-ţi mai slujesc!

Prinţesa era atât de însetată, încât nu avu încotro şi, descălecând, se duse la izvor, se aplecă şi bău apă din pumni, căci slujitoarea nu o lăsă să bea din cupa de aur. Şi atât era de mâhnită, încât suspină şi ridicându-şi ochii spre cer zise: „Vai Doamne, sărmana de mine!”. Dar nici nu termină bine de zis aste vorbe, că şi auzi cele trei picături de sânge răspunzându-i:

— Dacă ar şti maica ta, mărita împărătească, câte pătimeşti, i s-ar frânge inima de durere!

Dar cum fata de împărat era smerită de felul ei, nu zise nimic şi încalecă din nou ca s-o pornească mai departe. Mai merseră astfel o bucată de drum şi cum se făcuse o zăpuşeală cumplită şi soarele ardea de mama focului, domniţei i se făcu din nou sete. Şi când trecură

prin dreptul unui izvoraş, cum în bunătatea ei uitase deja purtarea pizmaşă a slujnicii, iarăşi îi zise cu blândeţe:

— Descăleca, rogu-te, şi du-te de-mi adu nişte apă în cupa mea de aur, că tare mi-e sete!

Dar slujnica îi răspunse cu încă şi mai multă trufie decât data cealaltă:

— Ce-mi pasă mie dacă ţi-e sete, n-ai decât să bei apă cum oi putea, că n-am de gând să te mai slugăresc!

Însetată peste măsură, domniţa coborî de pe cal şi se duse la izvor şi cum se aplecă deasupra şuvoiului de apă să-şi potolească setea, o podidiră lacrimile şi iar zise printre suspine: „Vai Doamne, sărmana de mine!”, iar picăturile de sânge îi răspunseră din nou:

— Dacă ar şti maica ta, mărita împărătească, câte pătimeşti, i s-ar frânge inima de durere!

Dar cum sta fata aşa aplecată peste izvor ca să adune apă în pumni, iată că îi căzu din sân năframa cu cei trei picuri de sânge şi o luă apa, numai că domniţa nici nu băgă de seamă, de mâhnită ce era. Vezi însă că afurisita de slujnică văzuse ce se întâmplase şi inima îi tresaltă în piept de bucurie când îşi dădu seama că de-acum prinţesa se afla sub stăpânirea ei fiindcă, odată cu năframa fermecată, prinţesa îşi pierduse toată puterea şi rămăsese neputincioasă şi neajutorată. Aşa că atunci când vru să se suie la loc pe calul ei, cel pe care-l chema Falada, slujnica îi spuse tară ocol:

— Socot că Falada mi se cuvine mie, tu n-ai decât să te mulţumeşti cu mârţoaga mea!

Şi prinţesa nu avu încotro şi trebui să se supună. Iar mai apoi, trebui să îndure o nouă umilinţă, căci scorpia de slujnică o repezi cât colo cu vorbe aspre şi-i ceru să-i dea ei straiele împărăteşti, iar domniţa trebui să se îmbrace cu straiele de rând ale slujitoarei; şi asta nu fu tot, căci în cele din urmă, slujitoarea o puse să jure pe sfinţii din ceruri că nu va spune nimănui de la curtea împărătească unde se duceau ce se petrecuse pe drum şi-i mai zise că dacă nu se supune şi nu-şi ia acest legământ de tăcere, îi face de petrecanie, acolo pe loc. Numai că Falada, calul cel

fermecat al domniţei, văzuse toate câte se petrecuseră şi luase aminte la purtarea înveninată a slujitoarei.

Şi uite aşa, slujnica încalecă pe bidiviul prinţesei, iar fata de împărat pe calul cel slab şi prăpădit şi o porniră din nou la drum, până ce într-un târziu ajunseră la palatul împărătesc, unde toţi curtenii se veseleau şi aşteptau cu mare bucurie sosirea viitoarei mirese.

Prinţul însuşi le ieşi în întâmpinare şi nebănuind nimic din toate mârşăviile săvârşite de slujnică şi văzând-o în straie de domniţă, se duse drept la ea şi, luând-o în braţe, o coborî de pe cal pe cea care credea el că e adevărata sa mireasă. Iar apoi o duse în odăile pregătite pentru ea la catul de sus al palatului, în timp ce prinţesa rămase stingheră afară.

Dar aşa se întâmplă că împăratul cel bătrân, tatăl prinţului, se uită tocmai atunci pe fereastră şi văzând-o stând acolo în curte şi luând aminte la frumuseţea şi gingăşia ei şi la înfăţişarea ei aleasă, se duse numaidecât în odăile unde se lăfăia slujnica cea mincinoasă şi prinse s-o descoasă şi s-o întrebe cine era fata din curtea palatului care venise cu ea.

— Cin* să fie, ia, o fată pe care am întâlnit-o pe drum şi am luat-o cu mine să-mi ţină de urât, îi zise afurisita. Da' bine ar fi dacă i s-ar găsi ceva de lucru, ca să nu încurce locul pe-aici degeaba…

Dar cum împăratul n-avea folos de ea şi nici n-avea cunoştinţă de vreo slujbă la palat cu care ar fi putut să se îndeletnicească străina, îi zise fătarnicei:

— Am pe-aici un flăcăiaş care paşte gâştele, aşa că fata ar putea să-i dea o mână de ajutor.

Şi astfel ajunse fata de împărat să pască gâştele împreună cu flăcăiaşul acela pe care-l chema Conrad. Nu trecu mult, şi fătarnica de slujnică pe care prinţul o luase de soaţă încredinţat că ea e adevărata mireasă, îi zise tânărului împărat cu glas mieros:

— Preaiubitul meu soţ, am a-ţi face o mare rugăminte.

— Iar eu cu dragă inimă am să ţi-o împlinesc, îi

răspunse prinţul cu bună credinţă.

— Atunci, dacă-i aşa, pune de cheamă tăietorul de cai să ia capul armăsarului cu care am venit până aici, căci tare mi-a mai făcut zile fripte pe drum.

Vezi însă că de fapt slujnica se temea de moarte ca nu cumva calul fermecat să sufle vreo vorbă despre vicleşugurile prin care îi luase locul stăpânei sale. Prinţului nu-i prea fu pe plac rugămintea aceasta, dar slujnica drese ce drese şi până la urmă îl făcu să-i promită că-i va împlini dorinţa şi astfel soarta lui Falada fii pecetluită.

Numai că prinţesa cea adevărată prinse de veste de ceea ce i se pregătea armăsarului ei şi pe ascuns îi făgădui tăietorului de cai un galben dacă se învoia să-i împlinească o rugăminte. În fiecare dimineaţă şi seară, prinţesa avea de trecut cu gâştele pe sub o boltă de zid ferită de lumina zilei, aflată mai la marginea cetăţii, şi îl întrebă pe tăietor dacă n-ar putea să fie atât de bun şi să agaţe capul lui Falada într-un cui de bolta ceea, ca să-l poată vedea de câte ori trecea pe acolo. Omul se învoi şi după ce reteză capul armăsarului, îl agăţă în cui sub boltă, după cum le fusese învoiala. Şi dimineaţa, când domniţa trecu pe sub boltă mânând gâştele la păscut, îi zise capului:

„Vai, sărmane Falada, cum stai tu acolo, cap fără trup!”

Iar capul îi răspunse:

„Vai, tânăra mea împărăteasa, rea soartă ţi-a fost lăsata!

De-ar şti buna ta maică ce-ai fost hărăzită să pătimeşti

De-atâta durere şi jale inima i s-arfrângepe dată”.

Şi după ce trecură de boltă, prinţesa şi băietanul îşi urmară drumul, mânând gâştele în afara cetăţii, iar când ajunseră pe izlaz, fata se aşeză pe iarbă şi-şi despleti cosiţele care străluceau ca aurul curat. Şi-atât de tare îi plăcură lui Conrad pletele aurii ale fetei, că vru să-i smulgă câteva fire de păr din cap. Văzând astfel, domniţa prinse şi zise:

Vântişorule, rogu-te-aş *sufla mai tare*.

Pălăria să-i zboare departe în zare.

După ea să alerge, încolo şi-ncoace Până ce păru-n cosiţe la loc *mi l-oi face*”.

Şi deodată se stârni un asemenea vânt, că-i luă pe sus pălăria flăcăiandrului şi i-o duse hăt, departe, peste câmpie, iar băietanul n-avu încotro şi trebui s-alerge după ea. Când se întoarse, prinţesa tocmai isprăvise să-şi împletească la loc cosiţele, aşa că băiatul nu se alese cu niciun fir de păr din pletele domniţei. Flăcăiaşul era atât de mânios din această pricină, că se puse de-a-ndărătelea şi nu mai vorbi cu fata toată ziulica şi statură acolo tăcuţi păzind gâştele, până se lăsă înserarea şi o luară înapoi spre palat.

A doua zi dimineaţă, când trecură clin nou pe sub bolta neguroasă, fata iar zise:

„*Vai, sărmane Falada, cum stai tu acolo, cap fată trup*!”

Şi iar îi răspunse armăsarul ca şi data trecută:

„*Vai, tânăra mea împărătească, tea soartă ţi-a fost lăsată*!

De-ar şti buna ta maică ce eşti hărăzită să pătimeşti

De-atâta durere şijale inima i s-ar frânge pe data”.

Iar când ajunseră pe imaş, iar se aşează domniţa în iarbă şi dădu să-şi pieptene părul, dar băietanul se repezi cu atâta iuţeală la ea încercând să-i smulgă un fir de păr, că fata abia avu timp să îngaime:

„*Vântişorule rogu-te*-aş *suflă mai ţaro*

Pălăria să-i zboare departe în zate.

După ea să alerge încolo şi-ncoace

Până ce păru-n cosiţe la loc mi l-oi face”.

Şi iar se porni un vânt năprasnic şi-ntr-o clipită îi smulse flăcăiaşului pălăria de pe cap şi i-o rostogoli cât colo, şi pe urmă din ce în ce mai departe, astfel că băiatul n-avu încotro şi trebui să străbată toată câmpia ca să pună mâna pe ea; iar când se întoarse, domniţa isprăvise demult cu pieptănatul şi părul îi stătea la loc cuminte în cosiţe, aşa că flăcăul iar nu-i mai vorbi până seara când plecară spre cetate.

Dar când ajunseră la palat, Conrad se duse drept la împăratul cel bătrân şi-i spuse:

— Mărite împărate, nu mai voiesc defel să pasc gâştele împreună cu fata asta.

— Dar ce pricină îi găseşti? îl întrebă împăratul.

— Păi cât e ziulica de lungă, se ţine numai de năzdrăvănii! Atunci împăratul îi porunci să-i istorisească de-a fir a păr tot ce văzuse şi auzise.

— Bunăoară, începu el, dimineaţa, când mânăm gâştele pe sub bolta cea întunecoasă, odată începe să vorbească cu amărâtul ăla de cap de cal agăţat de perete şi în fiecare zi îi zice:

„Vai, sărmane Falada, cum stai tu acolo, cap fără trup!”

Şi capul îi răspunde:

„Vai, tânăra mea împărătească, tea soartă ţi-a fost lăsata!

De-ar şti buna ta maică ce-ai fost hărăzită să pătimeşti

De-atâta durere şijale inima i s-arjrângepe dată!”

Şi apoi îi istorisi ce se petrecuse pe izlaz şi cum fata rostise nişte vorbe şi din senin se stârnise un vânt atât de tare, încât trebuise să o ţină într-o alergătură peste câmp ca să-şi găsească pălăria.

Împăratul îl ascultă cu luare aminte şi când sfârşi de povestit, îi porunci băiatului să-şi mâne gâştele la păscut la fel ca până atunci, iar a doua zi dis de – dimineaţă se duse şi se piti sub bolta cea întunecoasă şi când trecură cei doi cu gâştele, o auzi pe fată vorbind cu capul armăsarului; şi auzind cuvintele fetei, o porni cu iuţeală spre izlaz şi când ajunse se ascunse în nişte tufişuri. Nu trecu mult, şi iată că se iviră şi cei doi păzitori de gâşte, iar după o vreme o văzu pe fată despletindu-şi părul care lucea ca soarele; şi deodată, fata se porni să vorbească:

„Vântişorule rogu-te-aş *suflă mai ţaro*.
Pălăria să-i zboare departe ui zaro.
După ea să alerge încolo şiticoace
Până ce până-n cosiţe la loc mi l-oi face”.

Şi apoi văzu împăratul cum se porni un vânt grozav şi băiatul fu nevoit să străbată câmpia în lung şi-n lat ca să-şi găsească pălăria, iar în ăst timp fata nu se mişcă din loc şi-şi pieptănă părul, după care şi-l împleti la loc în cosiţe.

Apoi, tot pe ascuns, împăratul se întoarse la palat şi seara când ajunse şi fata, o chemă la el şi o puse să-i spună de ce făcea toate acele lucruri ciudate.

— N-am învoire să-ţi spun, mărite împărate, şi nici nu cutez să mă plâng cuiva de vitregia sorţii mele, căci am jurat pe sfinţii din ceruri să păstrez taina; iar de n-aş fi jurat, acum n-aş mai fi fost în viaţă.

Şi oricât se îndărătnici împăratul şi se nevoi să o facă să se destăinuie, nu putu scoate nimic altceva de la ea. Dar vezi că împăratul aista era tare înţelept şi în înţelepciunea lui îi zise fetei:

— Bine, atunci dacă nu-mi poţi spune mie ce-ai pe suflet, spune măcar sobei de colo.

Şi zicând astfel, ieşi din odaie. Iar fata, care îşi dădu seama că în felul acesta nu-şi încalcă legământul făcut, se furişă lângă sobă şi odată se puse pe plâns şi pe jelit şi spuse cu glas tare tot ce avea pe suflet:

— Tare mai sunt urgisită, Doamne, dar tu ştii că grăiesc adevărul şi că eu sunt adevărata prinţesă şi că slujnica mea cea necredincioasă m-a adus în această stare de plâns şi prin vicleşug m-a pus să-mi schimb straiele de domniţă cu ale ei şi astfel înveşmântată în hainele mele, i-a încredinţat pe toţi că ea este aleasa prinţului şi mireasa mult aşteptată, iar eu am fost trimisă să stau laolaltă cu slugile şi să păzesc gâştele. Şi tare sunt mâhnită, iar dacă maica mea, mărita împărătească, ar şti câte mi-e dat să pătimesc, i s-ar frânge inima de durere şi de mila mea.

Vezi însă că în răstimpul cât domniţa îşi spusese năduful la gura sobei, împăratul cel bătrân trăsese cu urechea, afară, lângă horn, şi auzise toată nedreptatea şi amarul pe care le îndurase prinţesa.

Şi când fata îşi termină mărturisirea, împăratul intră în odaie şi, luând-o de mână, o duse în iatacurile cele împărăteşti şi puse să fie înveşmântată în straie scumpe,

iar domniţa atât de tare strălucea de frumuseţe, că la soare te puteai uita, dar la dânsa ba!

Apoi împăratul îl chemă pe prinţ şi o dădu în vileag pe slujnica cea făţarnică, mărturisindu-i că adevărata lui mireasă era domniţa care stătea acum în faţa lui şi care, prin vicleşugul slugii sale, trebuise să îndure umilinţa de a fi pusă să păzească gâştele.

Iar prinţul nu mai putu de bucurie când auzi această veste, căci fusese fermecat cu totul de frumuseţea şi gingăşia fetei de împărat. Şi numaidecât la palat se puse la cale un ospăţ ca-n poveşti, la care fură poftiţi toţi supuşii împărăţiei şi prietenii familiei împărăteşti şi în capul mesei se aşează prinţul, cu mireasa cea adevărată de-a dreapta lui şi slujnica cea ticăloasă de-a stânga.

Numai că pasămite vrând să-i plătească pentru nedreptăţile ei, Dumnezeu îi dăduse slujnicei un fel de orbire, de nu mai fu în stare s-o recunoască pe stăpână-sa în straiele ei strălucitoare de-ţi luau ochii. Iar după ce se ospătară cu bucate şi băuturi alese şi taman când toţi mesenii se veseleau mai de zor, împăratul cel bătrân o întrebă pe slujnică aşa, ca într-o doară, ce ar fi meritat în schimb şi ce pedeapsă i s-ar fi cuvenit unei slujitoare care s-ar fi purtat mişeleşte cu stăpâna ei şi zicând astfel, prinse a istorisi de-a fir a păr toate nedreptăţile pe care ea i le făcuse fetei de împărat… Iar mireasa cea mincinoasă, care din cauza acelei orbiri nu-şi mai dădea seama cu cine stă la masă, îi răspunse:

— O astfel de ticăloasă n-ar merita altă soartă decât să fie purtată pe străzi şi arătată mulţimii, spre marea ei batjocură, iar apoi să fie izgonită de la palat şi dusă undeva într-un codru, ca s-o sfâşie fiarele sălbatice şi astfel să-şi primească pedeapsa pe măsura faptelor sale netrebnice.

Dar nici nu-şi termină bine vorba, că împăratul cel bătrân strigă la ea, arătând-o cu degetul:

— Tu eşti făptura aceea ticăloasă care ţi-ai nedreptăţit stăpâna şi singură ai recunoscut ce pedeapsă ţi s-ar potrivi cel mai bine pentru faptele tale mârşave, aşa că pregăteşte-te să-ţi ispăşeşti greşelile!

Şi când pedeapsa fu împlinită şi slujnica cea necredincioasă îşi găsi moartea în inima codrului, fiul împăratului o luă de soaţă pe domniţa care-i fusese juruită şi trăiră fericiţi împreună până la adânci bătrâneţi.

URIAŞUL CEL TÂNĂR
(*Der junge Riese*// *The young giant*)

A fost odată un ţăran şi ţăranului ăsta îi aduse pe lume nevastă-sa un fecior. Şi era băiatul ăsta tare mic de stat, că nu cred să fi fost mai mare decât degetul cel gros de la mână. Trecură aşa anii, unul după altul, şi-n ăst timp flăcăul nu crescu nici măcar cât un fir de păr.

Se întâmplă ca odată ţăranul să vrea să se ducă la câmp, să-şi are ogorul. Dacă-l văzu piciul că se pregăteşte să înhame caii, numai ce-i spuse:

— Taică dragă, ia-mă şi pe mine pe câmp, că m-am săturat să tot stau în bătătură!

— Vrei să mergi la câmp, hai?! îl luă taică-său la rost. Ba mai bine rămâi acasă, că acolo nu-mi eşti de niciun folos şi, cum n-am timp de tine, s-ar putea să te pierzi!…

Dacă auzi asta, prichindelul începu să plângă şi atâta se boci că taică-su, ca să scape de el şi să aibă linişte, îl băgă în buzunar şi-l luă cu el. Când ajunseră la câmp, taică-su îl scoase din buzunar şi-l lăsă într-o brazdă nouă. Şi cum şedea el acolo, numai ce văzu coborând pe munte

un coşcogea uriaş înalt cât casa.

— Îl vezi pe vlăjganul de colo? îi spuse taică-său, ca să-l sperie pe prichindel şi să-l facă să fie cuminte. Dacă n-o să te astâmperi, ăsta vine şi te ia!

Nici nu termină bine vorbele omul, că din câţiva paşi uriaşul ajunse lângă brazdă. Şi cât ai clipi, îl ridică pe pici în sus, apucându-l doar cu două degete, ca să nu-l vatăme cumva. Apoi îl privi cu luare-aminte şi fără un cuvânt, îl luă cu el, şi-şi văzu de drum. Tatăl copilului rămase locului încremenit şi, de înspăimântat ce era, nu spuse nici care. Şi de atunci socoti că şi-a pierdut copilul şi că n-o să-i mai fie dat să-l vadă niciodată în viaţă.

Vezi însă că uriaşul nu-i căşună niciun rău, ci-l duse pe prichindel la el acasă. Şi acolo îl puse să sugă la pieptul lui, şi-n scurt timp crescu prichindelul de ajunse ditamai vlăjganul, zdravăn şi puternic cum sunt uriaşii. Trecu aşa vremea şi după doi ani, uriaşul cel bătrân îl luă cu el în pădure, să-i pună la încercare voinicia. Şi când ajunseră în inima pădurii, numai ce-i spuse:

— Ia smulge-ţi din pământ o nuia!

Flăcăul cătă înjur şi, cât ai zice peşte, smulse din pământ un pomişor, cu rădăcini cu tot. Dar uriaşul nu fu mulţumit de câtă putere dovedise flăcăul şi-şi zise în sinea lui: „Ehei, încă nu-i destul de voinic! Trebuie să prindă şi mai multă putere!…” Şi, luându-l cu sine îl mai hrăni încă doi ani la pieptul lui. Se scurseră cei doi ani şi când îl puse din nou la încercare, flăcăul se dovedi atât de vânjos că putu smulge din pământ un copac de vreo sută de ani. Vezi însă că uriaşului nu-i fu de ajuns nici asta, şi-l mai hrăni încă doi ani. Când se împliniră şi ăştia doi ani, uriaşul îl duse din nou în pădure şi, când ajunse în inima codrului, numai ce-i spuse:

— Ia smulge-ţi, băiete, o nuia ca lumea!…

Flăcăul apucă în braţe cel mai gros stejar care se afla prin preajmă, şi o dată mi ţi-l smulse din pământ, cu rădăcini cu tot, de parcă ar fi fost o nimica toată pentru el.

— Ei, acu’ zic şi eu că ţi-ai dovedit voinicia!… făcu uriaşul. Ai deprins tot ce trebuia să ştii!

Şi se grăbi să-l ducă înapoi pe ogorul de unde-l luase. Şi ce crezi, taman atunci se afla şi taică-su pe câmp, la coamele plugului. Dacă-l văzu, uriaşul cel tânăr se îndreptă spre el şi-i spuse:

— Văzuşi, taică, ce voinic a ieşit din fecioru-tău?!

Cătă ţăranul la namila aia şi, mai mult de spaimă decât de altceva, începu a-i spune:

— Nu, tu nu eşti fecioru-meu! Nu vreau să te am de copil!… Ia spală puţina de aici, vlăjganule!…

— Ba sunt fiul matale, taică, şi nu se cade să mă goneşti! Lasă-mă să muncesc, că mă pricep să ar pământul la fel de bine ca şi dumneata, ba poate chiar şi mai bine: Şi de nu te-ncrezi, hai să-ţi arăt…

— Ba nici prin gând nu-mi trece, că nu eşti fiul meu! Şi te-oi pricepe tu la arat, cum se pricepe mâţa!… Hai, cară-te o dată, nu auzi?!…

Dar cum se temea de namila aia zdravănă să nu-i căşuneze vreun rău, lăsă din mână coamele plugului şi, dându-se înapoi câţiva paşi, se aşează într-o parte a ţarinii, pe nişte bolovani. Dacă luă seama că taică-su nu mai ară, flăcăul o dată se înfipse la plug şi atât de vârtos apăsă doar cu o singură mână brăzdarul în pământ, că plugul intră în brazdă de nu se mai văzu. Băgând de seamă treaba asta, ţăranul îşi ieşi din fire şi începu să strige la el:

— Dacă ai chef să ari, apoi ară ca oamenii şi nu apăsa cu atâta putere, ce naiba!… că ăsta nu-i lucra de folos ci treabă de pomană!…

Vezi însă că flăcăul nici nu vru s-asculte de vorbele lui taică-su, de parcă le-ar fi rostit în deşert şi, deshămând caii, se înhamă la plug.

Şi-n timp ce se pregătea să tragă plugul de unul singur, numai ce-i zise:

— Du-te acasă, taică, şi spune-i lui maică-mea să-mi pregătească o strachină mare cu bucate. Şi să nu duci nicio grijă, că-n timpul ăsta întorc eu toate brazdele.

Ţăranul o porni fuguţa acasă şi-i porunci nevesti-sii să facă o strachină mare cu terci. Acu flăcăul nu stătu nici el degeaba şi ară singur-singurel vreo două pogoane de

pământ. Şi când sfârşi cu aratul, se înhamă şi la grapă. Ba grapă cu cele două grape deodată ca un voinic ce-mi era. După ce mântui el tot ce avea de făcut, se duse în pădure de smulse doi stejari şi, punându-i pe umeri, atârnă de ei, în faţă şi-n spate câte o grapă. Şi tot aşa, puse şi câte-un cal, până ce nu mai rămase nimic pe ogor. Şi pe toate astea le cără la casa părintească, de parcă ar fi avut în spinare un snop de paie.

Când ajunse în bătătură, maică-sa se cruci la vederea namilei ăsteia şi, cum nu-l recunoştea, începu a întreba:

— Da' cine e uriaşul ăsta, bre, omule, că parcă-i o arătare?!… Şi ţăranul îi răspunse:

— Cine să fie: feciorul nostru!

Dacă-i auzi spusele, femeia clătină din cap, a neîncredere, şi grăi cu hotărâre:

— Nu, nu e cu putinţă! Nu-i ăsta feciorul nostru, cum nu sunt eu preoteasă!… De unde a mai răsărit şi vlăjganul ăsta, că aşa unul n-am mai văzut niciodată?! Feciorul nostru era un prichindel… Şi întorcându-se către flăcău, începu să strige la el. Pleacă de-aici, lunganule, că n-avem nevoie de tine!…

Flăcăul tăcu chitic şi duse caii în grajd. Apoi le dădu tainul cu ovăz, le puse dinainte o grămadă de fân şi făcu totul gospodăreşte, cum nu se mai poate de bine. După ce sfârşi de hrănit caii, veni iar în odaie şi aşezându-se pe-o laviţă spuse:

— Maică, tare aş vrea acu să mănânc, că-s lihnit de foame, zău aşa! Oare e gata mâncarea?

Şi maică-sa îi răspunse cam repezit:

— Da' te cred că-i gata!

Şi-i puse dinainte două străchini pline vârf cu terci şi atât de mari, că ea şi bărbatu-său ar fi mâncat opt zile în şir la ele. Dar flăcăul înfulecă singur totul, şi după ce dădu de fundul străchinilor o întrebă pe maică-sa de nu mai are să-i dea niscaiva mâncare.

— Nu, nu mai am! răspunse femeia. Asta-i tot ce-am avut!

— Terciul ăsta abia mi-a deschis pofta, mămucă! Păi

asta-i mâncare pentru unul ca mine?

Mie îmi trebuie mâncare, nu glumă!…

Dacă-l auzi ce spune, femeia nu cuteză să i se împotrivească şi se grăbi să pună la foc un coşcogea ceaun cu carne de porc. Şi când fu carnea fiartă, i-o puse dinainte.

— În sfârşit, bine că văz şi eu pe masă câteva bucăţele!… grăi flăcăul. Şi din câteva înfulecături, mâncă toată carnea din ceaun. Dar parcă îi fu de ajuns ce mâncase, ca să-şi potolească foamea?! Şi văzând el că rămase flămând, numai ce grăi:

— Bre, taică, după cum îmi dau seama, aici la voi nu-i chip să mă pot sătura. Ştii ceva: fami rost de-un drug de fier, da' de unul tare, ca să nu-l pot frânge pe genunchi, şi atunci oi pleca în lume, să-mi încerc norocul.

Dacă auzi asta, ţăranul fii bucuros că scapă de aşa un mâncău şi, înhămând caii la căruţă, se duse la fierar să caute ceea ce-i ceruse fiu-său. Căută el ce căută şi, într-un târziu, urcă în car un drug atât de mare şi de gros că bieţii cai abia-l putură duce. Când veni cu el, flăcăul o dată-l smulse din car, şi, punându-l pe genunchi, trosc! îl frânse în două ca pe-un vrej de fasole, şi-l aruncă cât colo…

Dacă văzu omul că nu-i de glumă cu fiu-său, înhamă patru cai şi, ducându-se la fierar, luă de acolo un drug atât de mare şi de gros, că tuspatru caii abia-l cărară până acasă. Flăcăul îl puse şi pe ăsta pe genunchi, dar vezi că-l frânse ca pe-o nuia şi, aruncându-l cât colo, spuse:

— Taică dragă, ăsta nu mi-e de niciun folos! Ia înhamă matale mai mulţi cai, şi să-mi aduci un drug zdravăn!…

Atunci înhamă omul opt cai şi aduse un drug atât de mare şi gros, că abia-l putură căra bidiviii. Şi cum îl luă flăcăul în mână, îi şi rupse, din capătul de sus, o bucată.

Dacă văzu el asta, îi spuse:

— Taică, văd că nu poţi să-mi faci rost de un drug, după cum am eu nevoie, şi gândesc că nu mai am de ce sta eu aici!

Şi cum spuse, aşa şi făcu. Plecă în lume şi se dădu

drept calfa de fierar. După scurt timp se nimeri să ajungă într-un sat unde locuia un fierar. Şi era fierarul ăsta atât de cărpănos, că nu dădea nimănui nimic, dar de hapsân era hapsân al dracului, şi ar fi vrut să aibă totul numai pentru el. Cum se făcu, cum nu se făcu, nu ştiu, da' vezi că tocmai în fierăria ăstuia intră flăcăul şi întrebă de n-are cumva nevoie de-o calfa.

— Ba am, cum să nu! îi răspunse fierarul şi măsurându-l din ochi, îşi zise în sinea lui: „Ia te uită ce voinic! Unui asemenea zdrahon ca ăsta uşor o să-i vină să dea cu barosul din zi până-n noapte! Aproape jucându-se o să-şi câştige pâinea!…"

Apoi îl întrebă:

— Ian ascultă, flăcăule, ce simbrie vrei?

— Nu vreau nicio simbrie, meştere – răspunse voinicul. Altceva aş dori: o dată la paisprezece zile, când ălelalte calfe îşi primesc simbria, să mă laşi să-ţi trag două *scatoalce* bune.

Ascultă cărpănosul vorbele flăcăului şi-i plăcură grozav. Şi-n mintea lui se gândi că-n felul acesta o să economisească o mulţime de parale. În dimineaţa următoare, flăcăul îşi începu slujba. Şi, ca unul care era nou pe acolo, prima lovitură de baros trebui s-o dea el. Puse meşterul pe nicovală fierul înroşit şi când dădu flăcăul în el cu barosul, o dată sări fierul în toate părţile, în zeci de bucăţi!… Cât despre nicovală, aceasta intră în pământ atât de adânc, că nici n-o mai putură scoate afară. Dacă văzu ce pocinog îi făcuse noua calfa, cărpănosul se mânie grozav şi-l luă la rost:

— Ian ascultă aici, să ştergi putina, auzi, că n-am ce face cu tine! Asta-i lovitură de urs, nu de om… Ei, şi acu, ce pretenţii ai pentru lovitura asta?

Şi-i spuse uriaşul:

— Nu m-am ostenit prea mult, aşa că n-o să-ţi cer mare lucru: ia, să-ţi dau doar o scatoalcă uşoară, altceva nimic…

Şi, ridicând piciorul, îi dădu o lovitură zdravănă, că zbură cărpănosul pe fereastră afară peste patru căpiţe cu

fân… Apoi flăcăul îşi alese cel mai gros drug din fierărie şi apucându-l în mână ca pe un toiag, o porni mai departe. Merse el aşa o bucată de vreme şi, într-un sfârşit, ajunse la un conac. Aci se duse de-l întrebă pe vechil de n-are, cumva, nevoie de un argat.

— Ba aş avea nevoie! spuse vechilul. Pari a fi un băiat priceput şi nu mă-ndoiesc c-o s-o scoţi la capăt cu toate. Că mie îmi trebuie un om de nădejde, nu un terchea-berchea. Da', ia spune-mi, ce simbrie îmi ceri?

Şi uriaşul îi spuse şi vechilului că nu vrea niciun fel de simbrie. Şi ceea ce cere el e o nimica toată: cum o împlini un an de slujbă, să-l lase *vechilul* să-i tragă trei scatoalce… Şi aşa, în fiecare an, de-o sta mai multă vreme. Asta-i plăcu grozav vechilului, că era şi el atât de zgârcit, că-şi mânca de sub unghii.

În dimineaţa următoare, argaţii trebuiau să plece în pădure, după lemne. Şi-n timp ce cu toţii se sculară cu noaptea-n cap, flăcăul încă mai tolănea în pat, fără nicio grijă. Şi atunci îi strigă unul din ei:

— Ce mai faci în pat bre omule? Că de-acu* e timpul să te scoli!… Ori ai uitat că plecăm după lemne şi că trebuie să vii cu noi?!…

— Lăsaţi-mă în pace! se răsti plin de arţag flăcăul. N-aveţi decât să vă duceţi şi singuri că, până la urmă, tot eu o să mă întorc mai repede decât voi!…

Dacă-l auziră cât e de mojic şi de încăpăţânat, celelalte slugi se duseră de-l pârâră la vechil că încă mai tolăneşte în aşternut şi că nici gând nu are să meargă cu ei după lemne. Dar nici vechilul nu se lăsă şi le spuse să-l mai trezească o dată, cu poruncă din partea lui să înhame caii cât mai degrabă şi să pornească în pădure împreună cu ei. Vezi însă că flăcăul nici nu se sinchisi de porunca vechilului, şi le răspunse la fel de arţăgos ca şi mai înainte:

— Căutaţi-vă de drum că, până la urmă, tot eu o să mă întorc mai repede decât voi!…

Mai stătu el tolănit în pat încă vreo două ore bune şi-n cele din urmă se hotărî să se dea jos din aşternut, că se săturase de somn. Apoi se urcă în pod şi, luând de-acolo

două baniţe pline ochi cu mazăre, îşi fierse un terci pe cinste şi se puse de-l mâncă în tihnă, că doar nu era grăbit deloc. După ce sfârşi de făcut toate astea, se duse de înhamă caii şi plecă la pădure.

Acu, trebuie să vă spun că până a ajunge la pădure drumul se strâmta la un moment dat tare mult. Ajunse flăcăul la poteca asta şi când văzu că n-are ce alta face, mai întâi trecu căruţa şi apoi trecu şi el împreună cu caii. Apoi adună un morman întreg de copaci şi de uscături şi, punându-i claie peste grămadă, înfundă poteca, astfel că nici măcar un cal să nu mai poate trece pe-acolo.

Când ajunse în pădure, ceilalţi argaţi terminaseră treaba şi tocmai se pregăteau să plece spre casă, cu căruţele încărcate. Dar nici măcar acum nu-şi ţinu gura flăcăul, ci le spuse n zeflemea:

— Ei, luaţi-o la picior, luaţi-o la picior, că până la urmă, tot eu o să mă-ntorc mai degrabă acasă!…

Vezi însă că ghiujul nu intră prea adânc în pădure ci, rotindu-şi privirea, ochi doi stejari groşi cât o butie din alea mari. Şi cât ai zice peşte, îi şi smulse din pământ şi, zvârlindu-i în căruţă, o porni înapoi. Când ajunse în dreptul potecii pe care o înfundase, numai ce-i văzu pe ceilalţi stând acolo şi fluierând a pagubă. Şi tot chibzuiau şi se socotea în ce chip ar putea să treacă cu căruţele.

— Ei, acu v-a venit mintea la cap?… făcu el. Dacă nu v-aţi fi grăbit aşa, aţi fi mers la pădure odată cu mine şi v-aţi fi întors tot aşa de repede!… Ce, era rău să mai fi tras un pui de somn încă o oră?!…

Nu-şi sfârşi bine vorbele, că şi vru să treacă drumeagul. Dar, în faţa mormanului ăluia, caii se dădură îndărăt, sforăind, şi cât îi îndemnă el, nu fu chip să treacă dincolo. Dacă văzu el că aşa stă treaba, îi deshămă şi-i urcă în căruţă. Apoi apucă oiştea în mână şi hopa! o dată smuci căruţa din loc şi-o trecu cu atâta uşurinţă de partea cealaltă a potecii, de parcă ar fi fost încărcată cu fulgi…

Înhamă el din nou caii, dar, mai înainte de a pleca, le spuse celorlalţi:

— Ei, grăbiţilor, aţi văzut c-am trecut mai repede

decât voi?!…

Şi dând bici bidiviilor, o luă la goană spre casă, în timp ce ceilalţi rămaseră pe loc, să mai chibzuiască… Când ajunse în ogradă, apucă un copac într-o mână şi-l arătă vechilului, spunându-i:

— Frumoasă buturugă, nu-i aşa?… Asta face cât un stânjen de lemne, ba mai bine…

Vechilul cătă cu luare-aminte la copac şi numai ce-i zise nevesti-sii:

— Bre, femeie, argatul ăsta al nostru e un om şi jumătate, fără glumă! Ce-are a face c-a dormit mai mult două ore… Vorba e că tot el a fost cel mai vrednic şi s-a întors mai degrabă decât ceilalţi.

Timp de un an de zile flăcăul sluji la conacul acela şi când se împlini sorocul, îi spuse vechilului că a cam venit timpul să-i dea şi lui simbrie, că doar ceilalţi argaţi o primiseră de mult. Vezi însă că vechilul se temea al dracului de pumnii flăcăului, şi-l rugă din suflet să-l ierte şi se căciuli la el, şi-l îmbie ca-n locul simbriei ce i-o datora să se facă el vechil, iar *vechilul* să fie de-aici înainte argat.

— Da’ nici prin gând nu-mi trece aşa ceva! îl repezi uriaşul. Nu vreau să fiu *vechil*. Sunt argat şi argat vreau să rămân!… Da’ învoiala e învoială şi trebuie să ne ţinem de ea, aşa cum ne-am înţeles!… să nu umbli cu fofârlica, jupâne, că-i de rău!…

Dacă văzu vechilul că nu poate să-l înduplece, se gândi să-i dea tot ce şi-ar fi dorit, dar în zadar îl luă cu şosele şi cu momele, fiindcă argatul o ţinea mereu pe-a lui, să se respecte învoiala. Şi la toate îmbierile şi propunerile *vechilului*, avea un singur răspuns: „Nu!” Vechilul se găsea acum la o aşa strâmtoare că nu mai ştiu ce să facă şi-l rugă pe flăcău să-l mai păsuiască încă paisprezece zile. Şi-n sinea lui, pişicherul, gândea că-n ăst timp nu se poate să nu găsească el o ieşire din impasul în care se afla… Flăcăul încuviinţă această amânare, că la urma urmelor n-avea nimic de pierdut… Vechilul îşi adună toţi logofeţii şi, după ce le arătă la ce grea ananghie se afla, îi puse să se gândească şi ei şi să-i dea un sfat în ce chip ar putea să

scape de beleaua asta de uriaş. Logofeţii se gândiră ce se gândiră şi, după ce trecu cam vreo săptămână, îi spuseră că-n faţa ăstui argat nimeni nu-i sigur de viaţa lui. Şi cum n-ar fi aşa, când îi e cu putinţă, să-i vină de hac oricărui om, cum ai omorî o muscă… Da' ceva tot ar fi de făcut… Şi-i spuseră logofeţii să-i dea poruncă uriaşului să coboare în fântână ca s-o cureţe. Şi când o fi jos, să pună neîntârziat argaţii să rostogolească peste el una din pietrele de moară de stau rezemate de *ghizdul* fântânii. Că de i-ar azvârli-o în cap, n-ar mai vedea vlăjganul lumina zilei.

Dacă-i auzi ce născociseră, tare se mai bucură vechilul de sfatul lor, şi numai ce-l chemă pe argat şi-i dădu porunca. Uriaşul nu se dădu în lături să sleiască fântâna şi îndată coborî pe gârlici. Da' vezi că nici nu ajunse bine la fund, că argaţii şi rostogoliră cea mai mare dintre pietrele de moară… Şi-n sinea lor erau încredinţaţi că i-au zdrobit scăfârlia uriaşului. Dar prea mult nu le fu dat să se bucure… Când nici nu se aşteptau, o dată auziră că le strigă voinicul din fundul fântânii:

— Măi oameni buni, ia goniţi găinile alea de se învârtesc pe lângă fântână, că scurmă în nisip şi-mi aruncă praful în ochi, de nu mai pot vedea!…

Pasămite, vechilul era şi el acolo şi începu să strige:

— Huş, găină, huş!… făcându-se că goneşte orătăniile.

După ce sfârşi ce avea de făcut, argatul urcă sus şi le spuse celor de faţă:

— Ian uitaţi-vă ce podoabă am la gât! Aşa-i că-i frumoasă?…

Şi când cătată la el, începură cu toţii să dârdâie de frică; pasămite, purta la gât piatra de moară…

Acu, trebuie să vă spun că sorocul ălor paisprezece zile se împlinise şi argatul nu întârzie câtuşi de puţin ca să-i ceară vechilului simbria. Dar acesta se milogi iar şi-i ceru încă o păsuire, pe tot atâtea zile. Flăcăul încuviinţă iar, că n-avea ce pierde, şi cu spaima în suflet vechilul îşi adună din nou logofeţii la sfat mare. Şi după ce se gândiră ei o bucată de vreme, îl sfătuiră să-l trimită pe argat la moara

blestemată, să macine o căruţă de grâu în timpul nopţii.

Acu, trebuie să vă mai spun că mulţi voinici încercaseră trebuşoara asta, dar de întors niciunul nu se mai întorsese în zori de acolo cu capul pe umeri. Şi lucrul ăsta îl ştiau foarte bine şi logofeţii.

Dacă auzi vechilul ce le dăduse prin gând slujitorilor lui, nu-şi mai încăpu în piele de bucurie şi, chemându-l pe argat, îi porunci să ia opt baniţe de grâu şi s-o pornească degrabă la moară. Şi mai adăugase să aibă grijă să le macine chiar în noaptea aceea, că aveau mare trebuinţă de făină.

Pentru uriaş, asta era o nimica toată şi, ducându-se în hambar, turnă două baniţe cu grâu în buzunarul din dreapta, două în buzunarul din stânga, iar restul de patru le puse într-o desagă pe care şi-o zvârli pe umăr. Şi încărcat astfel, o porni spre moara blestemată. Când află morarul cu ce treburi venise voinicul, îndată îi spuse că peste zi i-ar fi foarte uşor, să macine, dar îi atrase luarea-aminte ca nu cumva să macine în timpul nopţii, că moara e blestemată, şi că până atunci, oricine cutezase să intre noaptea în moară, nu mai ieşise viu de-acolo, dimineaţa. Dar flăcăul nu se sinchisi de vorbele morarului:

— Pleacă matale liniştit la culcare – îi zise el – că mă descurc eu!… Acestea fiind zise, intră în moară şi turnă boabele să le macine. Pe la vreo unsprezece, se simţi oleacă obosit şi se duse în odaia morarului, de se aşeză pe o laviţă. Şezu el acolo ce şezu, şi numai ce se deschise uşa deodată şi-şi făcu vânt înăuntru o masă mare de tot. Şi pe masă, într-o clipă se rânduiră de la sine tot felul de bucate alese: fripturi, să-ţi lingi degetele, nu alta, şi tot soiul de vinuri… Da’ nu se vedea nimeni să le aducă!… După asta se traseră şi scaunele mai aproape, dar de intrat, iarăşi nu intră nimeni. Şi deodată se desluşiră nişte degete care mânuiau cuţitele şi furculiţele şi puneau mâncarea în talere. Dar altceva nu se mai putu zări.

Cum era lihnit de foame şi avea mâncărurile în faţa ochilor, uriaşul nu pregetă deloc şi se aşeză şi el la masă. Şi înfulecă, şi înfulecă, până ce se ghiftui de atâtea bucate.

După ce se satură el bine, se trase uşurel de la masă, şi se aşează iar pe laviţă. Şi cam în acelaşi timp îşi goliră şi ceilalţi talerele. Şi deodată se auziră stingându-se lumânările, de parcă cineva ar fi suflat în ele. Şi când fu întuneric beznă, deodată, jart! şi simţi flăcăul pe obraz cum îi arde cineva o palmă. Atunci îşi ieşi din fire şi începu să strige:

— Mă, tu ăla de m-ai pocnit, de mă mai pocneşti încă o dată, să ştii că ţi-oi da şi eu înapoi, cu vârf şi îndesat!…

Şi când primi a doua palmă, începu şi el să dea, da' ştii, nişte palme zdravene!… Şi lovea pe unde nimerea… Şi chelfăneala asta dură toată noaptea. Şi aşa împărţi el scatoalce cu toptanul; nu se lăsa să le încaseze pe degeaba, ci le dădea îndărăt cu dobândă, înzecit… Şi nu se poate spune că s-a zgârcit cumva, sau c-a fost leneş în toată trebuşoara asta. În zorii zilei, totul încetă ca prin farmec. De îndată ce se trezi, morarul se duse să vadă ce face flăcăul şi tare se mai minună când îl află în viaţă şi nevătămat. Şi fiindcă-l privea cu nişte ochi cât cepele, uriaşul îi spuse:

— Ei, morarule, am mâncat azi-noapte cum n-am mai mâncat de când mama m-a făcut… M-am ghiftuit, zău aşa! … Am primit, nu-i vorbă, şi palme… Dar am şi dat n-ai grijă!… Am dat cu dobândă!…

Dacă-i auzi spusele, morarul nu mai putu de bucurie, şi-i grăi:

— Află că de-acu moara e dezlegată de blestem.

Şi, drept răsplată, vru să-l încarce cu bani. Vezi însă că uriaşul îl opri, spunându-i:

— N-am ce face cu banii tăi, bre omule, că doar am destui.

Apoi luă în spinare desagii cu făină şi plecă spre casă. Şi de cum ajunse, îi arătă vechilului desagii înşiraţi în ogradă, şi-i spuse că vrea să-şi primească pe loc simbria. Când auzi vechilul ăsta, îl apucă o spaimă grozavă, de parcă ar fi intrat dihonia în el. Şi, cum nu mai ştia ce tertipuri să scornească, începu a umbla năuc prin odaie şi sudoarea îi picura de pe frunte, cum curge ploaia de pe

streaşină… Şi cum se încălzise tare, deschise fereastra, să-i vină aer proaspăt, că simţea că se înăbuşă. Şi, fără să prindă cumva de veste, argatul se apropie de el, şi-i dădu un picior de zbură în văzduh prin fereastră. Şi zbură până în înaltul cerului, de nu-l mai putu zări nimenea… Dacă văzu trebuşoara asta, argatul îi spuse nevestei vechilului: – Dacă vechilul n-o mai pofti să se întoarcă, n-am ce-ţi face, cucoana, o să trebuiască să primeşti matale a doua scatoalcă, pentru a-mi fi plătită toată simbria!…

Şi unde începu femeia să strige ca din gură de şarpe:

— Valeu, lasă-mă, voinicule, cruţă-mă, că n-am să pot îndura aşa ceva!…

Şi apucă de deschise cealaltă fereastră, ca să-i vină aer curat, fiindcă-i curgea şi ei sudoarea gârlă pe frunte.

Şi o dată îi dădu voinicul un picior, de zbură afară, pe fereastră, şi fiind ea mult mai uşoară decât bărbatu-său, zbură mult mai sus decât el, până aproape de lună… Şi numai ce-o zări vechilul în văzduh şi-i strigă:

— Bre, femeie, vino la mine, n-auzi?!… Dar ea îi răspunse:

— Ba vino tu la mine, că eu sunt mai sus şi n-am cum să cobor!… Şi pluteau amândoi în văzduh, dar de ajuns niciunul nu putea ajunge la celălalt. Şi dacă mai plutesc şi astăzi, nu ştiu… Iar uriaşul cel tânăr îşi luă drugul de fier şi porni mai departe să colinde lumea.

SPIRIDUŞUL

(*Dat Erdmänneken*// *The Gnome*)

A fost odată un împărat şi împăratul ăsta avea atâtea bogăţii că nici el nu ştia de ele. Şi avea el şi trei fiice, care-i luminau zilele şi-i bucurau sufletul. Şi cele trei domniţe în fiecare zi obişnuiau să se preumble prin grădina palatului. Da’ am uitat să vă spun că împăratului ăsta îi erau dragi pomii frumoşi, ori de care soi ar fi fost. Şi între aceştia, pe

unul îl îndrăgea mai cu osebire, de parcă i-ar fi fost copil. Iar pe acela care ar fi cutezat să rupă un măr din pomul cu pricina, împăratul pe dată îl blestema, de intra de-a scufundişul o sută de stânjeni sub pământ.

Când veneau zilele toamnei, merele din pomul ăsta prindeau o culoare roşie ca sângele, şi nu ştiu om pe lume care să nu fi poftit la ele, de le-ar fi văzut. Cum le era în obicei, cele trei domniţe se duceau în fiecare zi sub mândreţea asta de pom şi priveau cu luare-aminte în iarbă, de nu cumva vântul a dat jos vreunul din mere. Dar ţi-ai găsit să afle vreunul! Şi le rămânea inima la ele, iar pomul era atât de încărcat de fructe, că până la pământ atârnau crengile, de-ţi părea c-or să se frângă sub roade. Şi se întâmplă o dată ca fata cea mai mică să fie cuprinsă de-o poftă grozavă şi cum nu-şi putea înfrânge dorinţa, prinse a le spune surorilor ei:

— Taica ne iubeşte prea mult ca să aibă inimă să arunce blestemul şi asupra noastră. De oamenii străini nu mă mir, că nu-i pasă, da' vezi că noi suntem sângele lui şi socotesc că nu s-ar îndura să ne vitregească…

Nu-şi termină ea vorbele că şi apucă de rupse din pom o minune de măr, mare cât pumnul. Şi începu a sări în jurul surorilor ei, îndemnându-le:

— Hai, veniţi şi voi de muşcaţi din el! Muşcaţi măcar o dată, dragile mele surori, că-n viaţa mea n-am mâncat ceva mai gustos!…

Cele două domniţe nu se lăsară mult rugate şi muşcară şi ele din măr. Şi ce crezi, pe loc se cufundară tustrele în pământ, dar atât de adânc că nimănui nu i-ar fi stat în putinţă să dea de ele. Când veni ora prânzului, împăratul porunci să fie chemate domniţele la masă, dar nu fu chip să le găsească nimeni. Le căutară slujitorii prin tot palatul, cercetară de-a rândul grădina, dar nu le dădură de urmă pe nicăieri. Dacă văzu că nu le află prin preajmă, o adâncă tristeţe cuprinse inima împăratului, dar nădăjduind că s-ar mai putea să le găsească pe undeva, dădu sfară în ţară că oricine îi va aduce fiicele o să capete pe una dintre ele de nevastă. Şi mulţi voinici porniră să le

caute. Şi cum de nu s-ar fi dus după ele floarea tinerimii, când erau atât de frumoase şi se purtau atât de prietenos cu omul cel mai de rând, că fiecare dintre poporeni le îndrăgea!… Şi începură voinicii a cutreiera coclaurile şi câmpiile, care mai de care. Şi se întâmplă de plecară şi trei vânători. După ce merseră ei cale de vreo opt zile, nimeriră la un coşcogea palat, arătos nevoie mare. Intrară ci înăuntru şi nu-şi putură lua ochii de la încăperile cele frumoase, pline de mobile scumpe şi de tot felul de odoare. Şi într-una din aceste încăperi văzură o masă întinsă, plină cu tot soiul de bucate. Şi trebuie să fi fost tare fierbinţi şi tare gustoase mâncărurile acelea, că aburii se ridicau până-n tavan, îmbibaţi de-o dulceaţă şi de-o aromă fără seamăn. Dar cât luară ei seama, nu auziră vreo vorbă pe nicăieri şi nu văzură nici ţipenie de om. Rămaseră ei acolo, de mai aşteptară să vadă ce se-ntâmplă, dar trecu mai bine de o jumătate de zi şi nu veni nimeni la masă. Iar mâncărurile rămaseră la fel de fierbinţi şi de aburinde, de parcă atunci ar fi fost puse. În cele din urmă îi apucă o atât de straşnică foame, că nu mai ţinură seama de nimic şi se aşezară la masă, fără să-i fi poftit nimeni. Şi se ospătară pe săturate.

După asta, cei trei vânători se înţeleseră între ei să rămână mai departe în palat, că aici totul le era la îndemână. Şi hotărâră ca în fiecare zi doi dintre ei să plece în căutarea fetelor, iar al treilea să rămână acasă. Şi traseră ei la sorţi, ca să nu se işte gâlceava. Şi-n aşa fel căzură sorţii în prima zi, că cel mai mare rămase la palat.

Dis-de-dimineaţă, cei doi vânători mai tineri porniră în căutarea fetelor, iar cel mai mare începu a-şi face de lucru pe acasă. La vremea prânzului, se aşeză să mănânce şi când era aproape pe terminate cu masa, numai ce văzu lângă scaun un omuleţ care se tot milogea de el, rugându-l să-i dea o bucată de pâine. Dacă-l auzi cum se milogeşte, flăcăul apucă pâinea pe care-o găsise pe masă şi-i tăie din ea o felie zdravănă. Dar când i-o întinse, omuleţul o lăsă să cadă şi, cu acelaşi glas miorlăit, îl rugă să fie bun să o ridice el de jos, şi apoi să i-o dea. Flăcăul se îndură de el,

dar în clipa când se aplecă după pâine, omuleţul îl apucă de păr şi c-un băţ începu a-i croi câteva lovituri zdravene, de-i bătuci toată spinarea.

În ziua următoare rămase cel de-al doilea vânător. Da’ vezi că nici lui nu-i merse bine. Când se întoarse acasă, cel mai mare prinse a-l întreba pe cel ce rămăsese la palat:

— Ei, ia spune-mi, ţie cum ţi-a mers?

— Of! mie mi-a mers al naibii de rău!

Şi începură a se văicări unul altuia, că pe amândoi îi bătuse în lege piticul. Da’ vezi că ălui mai tânăr nu-i suflară o vorbă din câte pătimiseră, că nu-l puteau suferi defel. Şi cum mai era şi cam scrântit oleacă la minte, numai Hans cel prost îi spuneau toată vremea.

În cea de-a treia zi se întâmplă să rămână acasă cel mai tânăr şi, când se aşeză la masă, iarăşi se înfiinţa omuleţul şi prinse a se milogi pentru o bucată de pâine. Dar când flăcăul i-o întinse, omuleţul o lăsă să cadă, după cum îi era obiceiul, şi-l rugă să fie atât de bun să-i mai dea o bucată de pâine. Dacă auzi ce pretenţii are piticul, flăcăul începu a se răsti la el:

— Ce-ai spus?! Da’ ce, te dor oasele de nu poţi să-ţi ridici şi singur bucata de pâine?… Dacă nu-ţi dai nici măcar atâta osteneală ca să-ţi câştigi hrana zilnică, atunci nu meriţi nici s-o mănânci!…

Omuleţul se supără foc şi, răţoindu-se la flăcău, începu a-i spune că trebuie să facă întocmai ce l-a rugat, că altfel va fi rău de el. Dar vezi că flăcăul nu se sperie câtuşi de puţin de ameninţările lui. Şi cum nu-i era lene defel, unde mi ţi-l înşfacă o dată pe omuleţul cel pişicher, şi începu a-l croi vârtos, de-i săreau fulgii… De durere, piticul prinse a ţipa în gura mare şi aşa urla, de ziceai că-i iese sufletul:

— Încetează, încetează o dată şi dă-mi drumul, că-ţi spun unde se află cele trei domniţe!…

Când auzi asta, flăcăul se opri să-l mai bată, şi omuleţul începu a-i depăna că e un spiriduş şi că mai sunt încă o mie la fel ca el. Şi de-o vrea să meargă împreună, o să-i arate unde sunt ascunse domniţele. Apoi îl duse la o

fântână adâncă, în care nu se mai afla apă. Şi-i mai spuse omuleţul că tovarăşii lui de drum nu-l priveau cu inima bună şi n-au gânduri cinstite în privinţa lui. Şi-l sfătui că de vrea să le scape pe domniţe, să se încumete a merge singur, că altfel s-ar putea s-o păţească rău din partea ăstor doi. Nu-i vorbă, şi ei ar fi vrut să le găsească pe fiicele împăratului, că doar de-aia o porniseră în lume, dar gândeau ca totul să le pice de-a gata, fără să îndure vreo oboseală şi fără să treacă prin vreo primejdie. Şi apoi se apucă să-i arate piticul în ce chip s-ar putea să le scape pe fete. Pentru a le readuce pe pământ, îi era de trebuinţă un coş mare, în care să se aşeze, şi-un clopoţel. Şi nu trebuia să uite să-şi ia cu el şi cuţitul de vânătoare. Iar când le-ar fi avut pe toate astea pregătite, putea să se aşeze în coş, ca să coboare în adâncuri. Jos, în acele hrube subpământene, va afla trei încăperi, şi-n flecare din ele va da cu ochii de una dintre domniţe. Că li-e datul să nu stea o clipă şi să scarpine în creştet un balaur cu mai multe capete. Iar de-i va vedea pe aceşti balauri, să nu pregete nicio clipă să le vină de hac şi să le taie capetele. După ce spiriduşul îi spuse cu şart totul, o dată să făcu nevăzut.

Când se lăsă amurgul, veniră acasă şi ceilalţi doi. Şi nici n-apucară bine să se aşeze la masă, că şi începură a-l lua la întrebări cum i-a mers. Iar el le răspunse cam în doi peri:

— De, destul de bine!…

Apoi începu a le povesti de-a fir-a-păr totul: că nu văzuse pe nimeni până la prânz, şi că în timp ce sta la masă s-a apropiat de el un omuleţ, care l-a rugat să-i dea o bucată de pâine. Dar după ce i-a întins-o, omuleţul a lăsat-o să cadă jos, şi apoi l-a rugat să fie bun şi să i-o ridice… Şi fiindcă n-a vrut să-l asculte, neruşinatul s-a pornit să-l amenințe. Asta nu i-a venit deloc la socoteală şi i-a tras piticului o scatoalcă, să-l pomenească!… Şi ca să scape cu pielea întreagă, omuleţul s-a grăbit să-i destăinuiască unde se găsesc cele trei fete de împărat. Cei doi fraţi mai mari se făcură că ascultă cu luare-aminte spusele flăcăului, da’ numai ei ştiau ce era în inima lor şi cum îl pizmuiau, că se

şi îngălbeniseră de necaz!…

În dimineaţa următoare o porniră tustrei către fântâna cu pricina şi traseră la sorţi cine să se aşeze primul în coş. Şi vezi că sorţii căzură pe cel mare. Se aşeză el înăuntru şi luă cu el şi clopoţelul. Apoi le spuse celor doi, care trebuiau să-l sloboade în jos:

— De-ndată ce-o să auziţi c-o să sun, să mă trageţi repede afară!

Abia începură să-l lase fraţii în fântână, că se şi auzi sunând. Şi ceilalţi doi se şi grăbiră să-l tragă afară, după cum fuseseră înţeleşi. îi veni atunci rândul celui de-al doilea. Dar nici el nu fu mai breaz. Dacă văzu nemernicia fraţilor săi, prâslea se aşeză repede în coş, fără niciun pic de teamă, şi-i îndemnă să-l lase în fântână. Şi se lăsă el până jos. Când ajunse la acele hrube subpământene despre care-i vorbise piticul, ieşi afară din coş şi-şi pregăti cuţitul de vânătoare, ca să-i fie la îndemână în orice moment. Apoi se apropie de prima uşă şi începu a trage cu urechea… Şi ce crezi, o dată auzi sforăiturile năprasnice ale zmeului! Deschise el încetişor uşa şi numai ce văzu pe una dintre domniţe ţinând în poală nouă capete de balaur şi scărpinându-le fără încetare.

Flăcăul nu pregetă niciun moment şi, apucând cuţitul, îl învârti cu repeziciune şi-ntr-o parte şi-ntr-alta, de reteză dintr-odată toate cele nouă capete ale balaurului. Când se văzu mântuită domniţa sări în picioare de-l prinse de gât şi-l îmbrăţişa. Şi-l acoperi de sărutări, că atât de mare îi era bucuria că scăpase teafără. Apoi luă un giuvaier de aur vechi, pe care-l purta la piept, şi-l prinse flăcăului. Acesta se grăbi să plece către cea de-a doua domniţă, căreia îi era hărăzit să scarpine un zmeu cu şapte capete, şi-n scurt timp o dezlegă şi pe ea de sub povara vrăjii. Într-un sfârşit, o scăpă şi pe cea mai mică dintre domniţe, care era urgisită să scarpine un zmeu cu patru capete.

Şi când se văzură iarăşi împreună, vii şi nevătămate, cele trei surori avură atâtea să-şi spună, că nu mai conteneau o clipă… Şi se tot îmbrăţişau şi se sărutau, că

doar nu se văzuseră de atâta vreme!… Vezi însă că flăcăul se grăbea să ajungă pe pământ, şi prinse a suna din clopoţel că huia subpământul. Şi sună el, şi sună, până ce-l auziră şi cei de sus.

Apoi aşează domniţele în coş, şi-i îndemnă cu clopoţelul pe cei doi fraţi ai săi să le tragă în sus, una după alta. Şi când îi veni şi lui rândul, o dată îşi aminti de vorbele pe care i le spusese spiriduşul. Şi ca să-i încerce pe fraţii săi de-i chiar aşa – că-l urau şi-i voiau numai răul, luă un bolovan pe care-l găsi acolo, şi-l puse în coş. Şi ce crezi, nici nu trecu coşul de jumătatea drumului, că fraţii cei răi şi făţarnici şi tăiară sfoara. Şi coşul se rostogoli până la fund, cu mare zgomot. Dacă auziră cei doi fraţi hăulitul acela, rămaseră încredinţaţi c-au scăpat de nepricopsitul ăla de ţângău cu caşul la gură, care le căşunase atâta inimă rea. După ce le puseră pe cele trei domniţe să făgăduiască că-i vor spune împăratului că ei doi le-au scăpat, flăcăii le luară cu sine şi-o tuliră de-acolo, de parcă i-ar fi fugărit cineva. Şi de îndată ce ajunseră la curte, fiecare îi ceru împăratului să-i dea câte o domniţă de nevastă.

În ăst timp prâslea se învârtea ca o fiară în cuşcă prin cele trei încăperi şi cu inima mâhnită, se gândea că n-o să-i fie dat să mai apuce lumina zilei. Şi când îi era inima mai cătrănită şi mai plină de amar, numai ce dădu cu ochii de un flaut. „Da’ ăsta ce-o mai fi atârnând aici?

Îşi spuse el în sine. Că prin locurile astea n-aş crede c-ar putea să fie vesel cineva…” Apoi îşi aruncă privirea spre capetele balaurilor care zăceau pe jos, şi grăi:

— Nici voi nu-mi puteţi fi de folos!…

Şi de atâtea ori se-nvârti încoace şi-ncolo prin acele încăperi subpământene, că pământul se bătători sub picioarele lui şi începu a căpăta lustru.

În cele din urmă îi veni în minte să ia flautul din perete şi să cânte ceva. Şi de cum puse gura pe muştiuc, începură să se ivească o mulţime de spiriduşi. Şi cu fiecare sunet pe care-l scotea flautul mai venea încă unul. Dacă văzu că aşa stă treaba, nu mai luă defel flautul de la gură

şi atâta suflă în el, până ce se umplu toată încăperea de spiriduşi. Şi cu toţii prinseră a-l întreba într-un glas care-i este dorinţa. Atunci el le arătă că arde de nerăbdare de-a fi din nou pe pământ, să-şi bucure ochii şi sufletul de lumina zilei. Nu-şi termină el vorbele, că spiriduşii îl apucară fiecare de câte un fir de păr şi-n chipul ăsta zburară cu el pe pământ.

Când ajunse pe tărâmul de sus, flăcăul o porni într-un suflet la curte, unde tocmai urma să se prăznuiască nunta uneia dintre domniţe, şi apucă de se duse în sala unde şedea împăratul împreună cu cele trei fiice ale sale. De cum dădură ochii cu el, fetele se tulburară într-atât, că rămaseră cu toate fără simţire. împăratul se mânie cumplit de întâmplarea asta şi porunci să fie băgat de îndată la temniţă. Pasămite, el rămăsese cu încredinţarea că-i vreun solomonar şi că le-a căşunat vreun rău fetelor prin nişte farmece. Dar domniţele îşi veniră curând în fire şi-l rugară din tot sufletul să-l slobozească de la temniţă. împăratul rămase tare mirat că fetele lui e luptă atâta să-l vadă slobod pe un necunoscut şi vru să afle care-i pricinaistei milostenii. Dar vezi că ele dădură din colţ în colţ şi, până la urmă, i spuseră că nu le e îngăduit să dezvăluie de ce se poartă cu atâta grijă aţă de flăcăul acela. Dar împăratul folosi un şiretlic şi le povăţui să-i dezvăluie sobei tot ce nu putuseră spune tatălui lor. În ăst timp, el avu grijă a iasă din odaie şi să se tupileze după sobă. Şi trase cu urechea la tot ce-i şoptiră domniţele sobei. Şi dacă auzi ce fărădelege fuseseră în stare a săvârşească cei doi fraţi fără pic de inimă şi de credinţă, pe dată dădu poruncă să se înalţe două spânzurători. Şi aşa îşi pierdură viaţa netrebnică!…

Iar celui mai nevârstnic dintre vânători, cu dragă inimă îi dădu împăratul de nevastă pe cea mai mică dintre fiicele lui.

…Şi-am încălţat nişte pantofi de sticlă, da’ vezi că m-am izbit cu ei de-o piatră şi o dată auzii: „Cling…”. Pasămite, rămăsesem desculţ, că e spărseseră în două!…

REGELE MUNTELUI DE AUR

(*Der König vom goldenen Berg*// *The King of the Golden Mountain*)

Un negustor avea doi copii: o fată şi un băiat. Erau încă mici: nici nu puteau să meargă. Odată, negustorul trimise pe mare două corăbii, încărcate cu mărfuri. În ele era, de fapt, toată averea lui. Şi tocmai când se aştepta să câştige mulţi bani, veni ştirea că i s-ar S scufundat corăbiile. Aşa că peste noapte el deveni, dintr-un om bogat, unul sărac. Rămase doar cu ogorul de lângă oraş. Ca să-şi mai alunge gândurile negre, se duse la ogor şi, cum se plimba încolo şi încoace, îi apăru în faţă un omuleţ negru care-l întrebă de ce este aşa de trist şi, dacă vrea să-şi uşureze inima, să-i povestească lui necazurile pe care le are. Atunci negustorul îi zise:

— Dacă m-ai putea ajuta, ţi-aş spune cu bucurie.

— Cine ştie, zise omuleţul, poate că te-aş putea ajuta.

Atunci negustorul povesti cum i se scufundase întreaga avere în mare şi că nu mai avea nimic decât ogorul acela.

— Nu-ţi mai face atâtea griji, îi spuse omuleţul. Dacă îmi promiţi că peste doisprezece ani îmi vei aduce aici prima fiinţă ce te va apuca de picior când ajungi acasă, vei avea bani câţi vei dori. „Cine m-ar putea apuca de picior decât câinele meu?” se gândi negustorul, fără să-şi amintească de copilul lui mic, şi-i spuse da, îi dădu şi scris omuleţului şi mai puse şi o pecete pe hârtie. Apoi se duse

acasă. Când ajunse în curte, băieţelul, care abia se ţinea de laviţă, bucuros că-şi vede tatăl, veni clătinându-se spre el şi-l apucă strâns de picior. Tatăl se sperie îngrozitor, căci ştia ce legământ făcuse şi ce scrisese. Dar cum nu găsi niciun ban în casetă şi prin sertare, se gândi că tot ce i se întâmplase cu omuleţul nu fusese decât o glumă. La o lună după cele întâmplate, aplecându-se jos ca să adune de pe podea nişte cositor vechi pe care voia să-l vândă, îi apăru o grămadă mare de bani. îi adună, cumpără o mulţime de lucruri şi redeveni negustorul bogat de altă dată, rămânând un om bun şi cu frica lui Dumnezeu.

Între timp, băieţelul se făcu mare şi era deştept şi priceput la toate. Şi aşa, cei doisprezece ani trecură pe nesimţite şi se apropiau de soroc. Negustorul devenea tot mai neliniştit şi oricine îi putea citi pe faţă îngrijorarea.

Odată fiul îl întrebă ce i s-a întâmplat. La început tatăl nu voi să-i spună. Dar băiatul insistă aşa de mult, încât nu mai avu încotro şi-i povesti cum, odinioară, fără să ştie ce promite, îl menise omuleţului negru, primind în schimb mulţi bani; că dăduse scris şi pusese chiar şi sigiliul, iar acum trebuia, la împlinirea celor doisprezece ani, să-şi ţină promisiunea.

Dar băiatul grăi:

— Nu fi necăjit, tată, totul va fi bine. Negrul nu are putere asupra mea. Apoi fiul primi binecuvântarea preotului şi, când se apropie timpul, se duseră la ogor, iar fiul făcu un cerc şi intră, împreună cu tatăl lui, în mijloc. Atunci apăru omuleţul negru şi-i zise bătrânului:

— Ai adus ce mi-ai promis? Negustorul tăcu, dar fiul spuse:

— Ce vrei tu?

— Eu cu tatăl tău am de discutat, zise omuleţul, nu cu tine.

— Tu l-ai minţit pe tatăl meu, îi răspunse fiul. L-ai înşelat, dă încoace hârtia scrisă.

— Nu, zise omuleţul negru, eu nu renunţ la drepturile mele nici mort.

Au mai discutat ei multă vreme, iară să cadă la vreo

învoială. Fiul înţelese însă că nu mai aparţinea tatălui său, ci omuleţului. Ba, mai mult, trebuia, la porunca omuleţului negru, să se îmbarce pe o corabie care aştepta în josul râului şi să plece departe, pe mare, lăsându-se în voia valurilor. Îşi luă rămas bun de la tatăl lui, se urcă pe corabie şi ancoră pe malul unei ţări necunoscute. Acolo, băiatul coborî pe uscat, văzu în faţa lui un palat foarte frumos şi pomi spre el. Cum intră înăuntru, îl cuprinse o mare uimire. Merse prin toate încăperile şi văzu că sunt goale, doar în ultima era un şarpe mare ce se mişca în cerc. Şarpele acesta însă era, de fapt, o fecioară vrăjită care se bucură mult când îl văzu şi-i zise:

— Oare nu cumva eşti tu salvatorul meu? Vino! De doisprezece ani te aştept. Palatul ăsta e vrăjit şi tu trebuie să-l salvezi.

— Cum aş putea s-o fac? întrebă tânărul.

— În noaptea asta vor veni doisprezece omuleţi negri care sunt legaţi cu un lanţ, te vor întreba ce faci aici, dar tu să nu scoţi niciun cuvânt, orice s-ar întâmpla. La miezul nopţii vor pleca, în noaptea următoare vor veni tot doisprezece, dar în a treia vor veni douăzeci şi patru careţi vor tăia capul. La miezul nopţii însă puterea lor va dispărea, iar tu vei fi salvat; eu voi veni la tine cu apa vie pe care o am într-o sticluţă, te voi unge cu ea şi vei învia.

Tânărul spuse:

— Bine, te salvez bucuros.

Şi aşa se petrecură toate după cum îi spusese şarpele-femeie. Omuleţii negri nu au putut să scoată un cuvânt de la el, iar în cea de a treia noapte şarpele deveni o frumoasă fiică de rege care aduse apă vie, îl unse pe gât şi-l readuse la viaţă. Apoi îi căzu la piept, îl sărută şi în tot palatul fu mare bucurie şi sărbătoare. Curând avu loc nunta, iar el deveni regele Muntelui de aur.

Trăiră ei mulţi ani fericiţi şi regina născu un băieţel foarte frumos. Trecuseră opt ani de când regele se despărţise de tatăl său; îşi aduse însă aminte de el şi inima începu să-i bată de emoţie şi de dor, de aceea hotărî să se ducă acasă. Regina însă nu voia să-l lase să plece.

— Presimt că asta îmi va aduce o mare nenorocire.

Dar regele nu se lăsă până ce ea nu se învoi să plece. La despărţire, regina îi dărui un inel fermecat şi-i spuse:

— La inelul acesta şi pune-l pe deget, aşa vei avea numaidecât ce-ţi doreşti; dar promite-mi că nu-l vei folosi ca să mă chemi, prin puterea lui, la tatăl tău.

El îi promise, băgă inelul pe deget şi primul lucru pe care şi-l dori fu să ajungă în oraşul în care locuia tatăl său. Şi într-o clipă se trezi la poarta oraşului. Dar când voi să intre în oraş, străjerul nu-l lăsă, căci avea nişte haine ciudate, deşi erau bogate şi pline de podoabe. Atunci se duse la muntele din apropierea oraşului, la coliba unui cioban şi schimbă cu el hainele, îmbrăcă hainele vechi ale ciobanului şi intră nestingherit în oraş. Când ajunse la tatăl său, îi spuse cine este, dar acesta nu voi nici în ruptul capului să-l creadă, adăugând că fiul lui a murit de mult. Mai zise că, văzând că-i un biet cioban, îi va da o farfurie cu mâncare. Atunci falsul cioban le spuse:

— Eu sunt fiul vostru, credeţi-mă, poate am vreun semn pe trup, după care să mă recunoaşteţi.

— Da, zise mama, sub braţul drept fiul nostru avea o pată ca o zmeură.

El îşi scoase cămaşa, iar mama recunoscu semnul şi nu mai avu nicio îndoială că acela este fiul ei.

Apoi el le povesti cum devenise regele Muntelui de aur şi că avea un fiu frumos, care împlinise deja şapte ani.

Tatăl îi zise:

— În veci de veci nu-i adevărat ce spui. Ce fel de rege-i acela care umblă îmbrăcat în zdrenţele unui cioban?

Atunci fiul se mânie foarte tare şi, uitând ce-i spusese nevasta la plecare, întoarse inelul pe deget şi-şi dori să vină la el soţia şi fiul lui. Într-o clipă fură acolo, dar fiica de rege se căina şi plângea că o nenorocise.

Regele spuse:

— Am făcut-o fără să-mi dau seama şi nu din rea-voinţă. îi vorbi foarte frumos, ea se prefăcu doar că-l crede, nutrind însă gânduri rele.

El o duse afară din oraş să-i arate ogorul şi apa unde

fusese îmbarcat pe corabie. Apoi îi zise:

— Sunt foarte obosit, şezi jos, vreau să dorm puţin şi să-mi pun capul în poala ta! Aşa şi făcu, iar ea începu să-l caute în păr, până ce adormi. Atunci regina îi scoase inelul din deget, îşi trase uşor picioarele de sub capul lui, îşi luă copilul şi fugi, lăsându-şi doar papucii lângă el.

Când se trezi, regele se văzu părăsit, soţia şi copilul nu mai erau, inelul nu-l mai avea pe deget, pantofii reginei fiind unica dovadă că fusese cândva rege… Acasă la părinţii mei nu mă mai pot întoarce, ar spune că sunt un şarlatan de magician, aşa că nu am altă cale decât să plec în lume şi să-mi caut regatul”, se gândi el şi plecă la drum. Merse ce merse până ce ajunse la un munte în faţa căruia stăteau trei uriaşi care se certau între ei pentru că nu ştiau cum să-şi împartă moştenirea de la părinţi.

Când îl văzură trecând pe acolo, îl strigară şi-i spuseră că oamenii mici sunt de obicei deştepţi, aşa că el ar putea să-i ajute să-şi împartă moştenirea. Această moştenire consta în trei lucruri: o sabie – când cineva o lua în mână şi zicea: „toate capetele la pământ, numai al meu nu”, aşa se întâmpla; o mantie cu care, îmbrăcându-te, deveneai nevăzut şi o pereche de cizme cu care cine se încălţă ajungea într-o clipă acolo unde voia. Regele spuse:

— Daţi-mi mie cele trei lucruri să le probez ca să văd dacă mai sunt în bună stare.

Uriaşii îi dădură mantia. El şi-o puse pe umeri, se făcu nevăzut şi apoi se transformă într-o muscă. După aceea îşi reluă înfăţişarea şi zise:

— Mantia e bună, ia să vedem acum sabia.

— Nu, sabia nu ţi-o dăm. Dacă spui „toate capetele la pământ, numai al meu nu”, s-ar putea să ne decapitezi pe noi şi tu să rămâi cu sabia şi cu celelalte lucruri.

Totuşi îi dădură voie s-o probeze pe un copac şi într-adevăr sabia tăie tulpina copacului ca şi cum ar fi fost un pai. O păstră fără ca uriaşii să bage de seamă.

Regele ceru în cele din urină şi cizmele.

— Nu, cizmele nu, ai putea să ajungi cu ele în vârful muntelui, iar noi să rămânem aici pentru totdeauna.

— Vai de mine, cum să fac aşa ceva? răspunse el convingător. Atunci ei îi dădură şi cizmele.

Când se văzu încălţat, cu sabia în mâini şi cu mantia pe el, tânărul rege se gândi numaidecât la nevastă şi la copil şi-şi zise în sinea lui: „Ah, de-aş fi pe Muntele de aur” şi dispăru pe dată din faţa uriaşilor cărora, în felul ăsta, le rezolvă şi problema moştenirii. Când se apropie de palat, auzi chiuituri, muzică şi oamenii îi spuseră că e nuntă mare: regina tocmai se mărită. Atunci regele, înfuriat, zise:

— Mincinoasa, m-a minţit şi m-a părăsit când dormeam.

Îşi puse mantia pe umeri şi intră nevăzut în palat. În sala de bal văzu întinsă o masă mare pe care erau cele mai alese bucate, iar oaspeţii mâncau, beau şi se veseleau. Regina, îmbrăcată într-o rochie bogat împodobită, stătea pe un tron, purtând coroana pe cap. Când i se aducea pe farfurie câte o bucată de carne, soţul ei, invizibil, care se aşezase lângă tron, o lua şi o mânca; apoi i se aducea un pahar de vin, şi el îl lua şi-l bea, aşa că mereu regina nu avea nici de mâncare, nici de băut. Uimită şi rănită în orgoliul ei, regina se ridică, se duse în camera ei şi începu să plângă. Soţul o urmă. Ea spunea mereu: „Dracu’ se ţine de mine sau salvatorul meu nu mai apare niciodată”.

Atunci el îi zise:

— Nu vine salvatorul tău, zici? El e lângă tine, mincinoaso! Şi-şi arătă chipul. Apoi intră în sala de bal şi strigă:

— Nunta s-a terminat, adevăratul mire a venit.

Regii, prinţii, nobilii şi toţi curtenii care erau acolo începură să râdă. El însă le curmă veselia, zicând:

— Vreţi să ieşiţi afară, sau nu?

Ei voiră să lupte cu el, dar regele comandă sabiei: „capetele lor jos, numai al meu nu”. Şi toate capetele mesenilor se rostogoliră la pământ, iar el redeveni regele Muntelui de aur.

CIOARA (corbul)

(*Die Raben*// *The Raven*)

A fost odată o împărătească şi împărăteasa asta avea o fată micuţă, pe care mai trebuia încă s-o poarte în braţe. Şi se întâmplă o dată ca fetiţa să nu fie cuminte şi orice-i spunea maică-sa, ca s-o potolească era în zadar. Ea – şi vedea mai departe de treburile ei şi nu voia cu niciun preţ să stea locului, liniştită. Dacă văzu împărăteasa că degeaba îşi bate gura, se mânie cumplit şi cum în jurul palatului se roteau tot timpul cârduri de ciori, o dată deschise fereastra şi strigă:

— Ah, de te-ai face o cioară, ce bine-ar fi!… Să zbori unde-i vrea, dar în altă parte decât aici, să mă pot bucura şi eu de-o clipă de linişte…

Nu-şi termină bine spusa împărăteasa, că se şi împlini blestemul. Şi numai ce se prefăcu copila în cioară şi-şi luă zborul din braţele maică-sii. Şi zbură ea pe fereastră, îndreptându-se către o pădure întunecoasă. Şi aşa se făcu că părinţii copilei nu mai aflară nimic despre soarta ei. Se scursese vreme, nu glumă, de când se afla cioara în pădurea aceea, şi o dată se întâmplă să treacă pe acolo un om, mânat de cine ştie ce treburi. Auzi el cioara cârâind şi cum ţipătul era nespus de trist, se luă după el, să vadă ce zburătoare se jeluieşte aşa. Şi când ajunse în dreptul ciorii, aceasta-i spuse:

— Nu te uita că-s o biată cioară, că n-am fost totdeauna aşa. Din naştere sunt fiică de împărat, da’ am fost blestemată să iau chipul unei ciori. Şi-mi spune inima că tu o să mă poţi izbăvi.

— Şi ce trebuie să fac? întrebă omul, cu milă în glas. Şi-i spuse cioara:

— Mergi mai în afundul pădurii şi-o să dai de-o căscioară. Şi-n căscioara asta locuieşte o femeie bătrână. Tu să nu te laşi amăgit de ea, că de-ndată ce-o să te vadă,

o să te îmbie cu mâncare şi băutură. În niciun chip să nu primeşti ceva, că dac-ai bea un strop sau de te-ai înfrupta dintr-o bucătură, ai cădea într-un somn adânc şi nu ţi-ar mai sta în putere să mă scapi. Vezi că-n grădina din spatele căscioarei se află o grămadă de cărbuni. Să te-aşezi pe ea şi să mă aştepţi! Trei zile-n şir o să viu la tine către orele două din prânz, într-o caleaşca la care or fi înhămaţi patru armăsari. Şi-n prima zi armăsarii vor fi albi ca neaua, în a doua roşii, iar într-a treia negri. Dar dacă în loc să veghezi, oi dormi buştean, n-o să mă poţi scăpa de sub povara vrăjii!

Omul îi făgădui să facă întocmai cum îi spusese cioara, dar aceasta-i zise din nou:

— Vai, mi-e inima grea şi nu ştiu ce-mi zice că n-ai să asculţi de îndemnul meu şi c-ai să primeşti ceva din mâna femeii! Şi asta doar înseamnă să mă laşi să zac, ca mai înainte, sub povara blestemului…

Dacă o auzi că n-are încredere în el, omul îi făgădui din tot sufletul că n-o să se atingă nici de mâncare şi nici de băutură, chiar de l-ar lua baba cu şosele şi cu momele, şi de l-ar pofti o zi întreagă.

Cum ajunse însă la casa aceea, îi şi ieşi înainte vrăjitoarea şi-i zise cu miere-n glas:

— Vai, omule, trebuie că eşti sfârşit de puteri!… Ian vino încoa şi desfată-te cu mâncare şi băutură!

— Nici prin gând nu-mi trece aşa ceva! refuză omul, răspicat. Nu vreau nici să mănânc şi nici să beau!

Da’ parcă se lăsă farmazoana afurisită! Nu-i dădu deloc pace şi-l îmboldi:

— Dacă nu vrei să iei de mâncare, măcar trage o înghiţitură din pocalul ăsta, că n-o fi foc. O dată doar nu-i păcat, ce naiba!…

Pentru o clipă, omul îşi uită de făgăduiala şi lăsându-se prins în mrejele zgripţuroaicei, apucă de dădu pe gât băutura.

Pe la orele două se duse în grădina din spatele casei şi se aşeză pe grămada de cărbuni, ca s-o aştepte pe cioară. Cum stătea el acolo o dată simţi că-l cuprinde o

oboseală şi oricât se luptă s-o biruie, nu fu chip să i se poată împotrivi. Se întinse puţin cu gândul ca nici măcar să nu aţipească, dar de îndată ce se lungi, ochii i se închiseră de la sine şi-l fură somnul de-a binelea. Şi adormi atât de adânc, că nimica pe lume nu l-ar fi putut trezi. Când se făcu ora două, cioara veni în caleaşca trasă de cei patru armăsari albi ca neaua. Da' vezi că era tare mâhnită şi gândi în sine: „Inima îmi spune că n-a ţinut socoteală de vorbele mele!…" Şi chiar aşa şi era. Când ajunse în grădină, cioara îl văzu lungit pe grămada de cărbuni… Şi dormea, de-ai fi putut să tai lemne pe el. Coborî ea din caleaşca şi se duse la el, de-l scutură zdravăn, dar oricât îl scutură şi-l strigă, nu fu în stare să-l trezească.

În ziua următoare, la vremea prânzului, zgripţuroaica se şi înfiinţa şi-i aduse mâncare şi băutură. Dar cât îl îmbie ea, omul nu vru să pună gura pe nimic. Ţi-ai găsit însă ca băbătia să-i dea pace! Atâta îl boscorodi, până ce-l făcu să tragă o-duşcă dintr-un pocal. Pe la orele două, omul se duse iarăşi în grădină de se aşeză pe grămada de cărbuni s-o aştepte pe cioară. Şi o dată simţi că-l cuprinde o asemenea oboseală, că nu se mai putu ţine pe picioare, de parcă l-ar fi luat cu leşin. Şi cum n-avu încotro, se lungi peste cărbuni şi se cufundă într-un somn adânc. Şi când sosi cioara în caleaşca trasă de patru armăsari roibi, inima ei sângera de mâhnire. Şi prinse a grăi mai mult pentru sine:

— Ştiu că doarme! Că nici de data asta nu m-a ascultat…

Se duse la el, dar atât de tare doimea, că nu fu chip să-l trezească.

În ziua a treia, vrăjitoarea încercă să-l ia cu binişorul şi, prefăcându-se că-i vrea numai binele, începu a-l compătimi:

— Da' ce înseamnă asta, bre, omule? De mâncat nu mănânci, de băut nu bei… Doar n-ai vrea să te dai singur morţii…

Şi el îi răspunse:

— Nici nu vreau, da' nici nu mi-e îngăduit să beau

sau să mănânc! Acu ai aflat?!…

Dar băbătia nu se lăsă nici de astă dată şi-i puse dinainte talerele cu mâncare şi-un pocal cu vin. Şi de cum îi ajunse în nări parfumul, nu se mai putu stăpâni şi sorbi o înghiţitură zdravănă. Când se apropie vremea, omul se duse în grădină şi se aşează pe grămada de cărbuni, ca s-o aştepte pe fata de împărat. Dar se simţi mai vlăguit decât în zilele dinainte şi imediat puse capul jos. Şi atât de adânc adormi, de parcă ar fi fost de piatră. Când se făcu ora două, cioara veni într-o caleaşca trasă de patru armăsari negri. Da' vezi că acu şi caleaşca era tot de culoare neagră… Iar cioara era în veşmânt de mare doliu şi abia putu să îngâne, mai mult pentru sine:

— Ştiu prea bine că doarme şi că n-o să mă izbăvească!…

Şi chiar aşa şi era. Se duse la el, dar îl găsi dormind buştean. Şi oricât îl strigă şi-l scutură, nu fu chip să-l trezească. Atunci puse lângă el o pâine, apoi o bucată de carne şi mai lăsă şi-o sticlă de vin. Toate acestea aveau o însuşire de preţ, că oricât ar fi luat cineva din ele, nu se împuţinau. După asta scoase din deget un inel de aur cu numele ei săpat înăuntru, şi i-l puse în inelar. Iar într-un sfârşit, aşternu câteva rânduri în care-i pomenea de însuşirea pe care-o aveau acele bucate pe care i le lăsase, şi-i mai scrise: „Mi-am dat seama că aici nu-ţi stă în putere să mă izbăveşti, dar de mai ţii să mă scapi de sub povara vrăjii, caută-mă în palatul de aur din Stromberg. Sunt încredinţată că de vii acolo, o să mă mântuieşti…" După ce rândui şi *misiva* lângă celelalte toate, se urcă în caleaşca şi plecă la palatul de aur din Stromberg.

Când omul se trezi şi văzu că iar l-a luat somnul, se mâhni din suflet şi gândi în sinea lui: „Nu-ncape îndoială că domniţa a fost pe-aici, da' la ce i-a folosit dacă nu mi-a fost în putinţă să-i vin într-ajutor şi s-o izbăvesc?!…" Şi numai ce băgă de seamă lucrurile care stăteau lângă el… Şi mai află şi răvaşul în care era arătat cu de-amănuntul cum se petrecuseră toate şi ce se cuvenea să mai facă. Şi nu mai întârzie nici măcar o clipă prin locurile acelea, ci o

porni la drum, cu gândul să ajungă cât mai degrabă la palatul de aur din Stromberg. Da' vorba e că nu ştia unde se află... Umblă el multă vreme prin lume şi se întâmplă ca odată să ajungă într-o pădure tare întunecoasă. Şi merse, şi merse paisprezece zile-n şir prin desişurile ei, dar nu-i dădu de capăt. Se lăsase seara şi era atât de trudit de drum, că se cuibări lângă un tufiş şi îndată adormi. În ziua următoare merse mai departe, şi când veni din nou seara şi dădu să se culce lângă un tufiş, îi veniră în auz nişte urlete şi nişte văicăreli care-l împiedicară să închidă un ochi. La ceasul când oamenii aprind luminile în casă, zări licărind un sâmbure de lumină şi sculându-se, pomi după ea. Şi aşa, mai mult orbecăind, ajunse la o casă care, în prima clipă, i se păru tare mică. Da' cum nu i s-ar i părut astfel, când în faţa ei stătea proţap un uriaş!... Şi se gândi omul în sinea lui: „Dacă dau să intru în casă, nu se poate să nu mă simtă uriaşul... Iar de mă vede, s-a zis cu mine! ..."

Dar până la urmă îşi făcu oleacă de curaj şi, binişor, se strecură până aproape de uşă. Când dădu uriaşul cu ochii de prichindelul din faţa lui, se stropşi la el, zicându-i:

— Taman la ţanc ai picat, bă ţâşti-bâşti ce eşti!... Că de mult nu m-am mai înfruptat cu carne de om... Şi mi-e aşa poftă de asemenea bunătate, că o să te-nghit chiar acu, la cină.

— Lasă gluma deoparte – spuse omul – că nu mi-ar face deloc plăcere să mă ştiu pe beteşugul 'mneatale!... Dar de e vorba numai de mâncare, nu duce grijă, că am destulă ca să te satur şi-ncă să mai prisosească...

— Dacă aşa stă treaba – grăi uriaşul – poţi să fii liniştit, că n-o să-ţi căşunez niciun rău. Gândeam să te mănânc, fiindcă nu-mi picase până acum altceva.

Apoi se aşezară amândoi la masă şi omul scoase pâinea, carnea şi vinul care nu se mai terminau niciodată.

— Ei, ştii, asta-mi place grozav! făcu uriaşul, înghiţind cu lăcomie. Dacă văzu omul că uriaşul e plin de voie bună, îndrăzni să-l întrebe:

— N-ai putea să-mi spui, cumva, pe unde vine

castelul de aur din Stromberg?

— Da' cum să nu! Acu îţi zic… Stai numai să mă uit pe hartă, că acolo sunt toate târgurile şi toate satele, cu fiecare casă, la rând. Scoase el harta dintr-un sipet şi începu să caute dar, oricât căută, nu găsi palatul. Lasă, nu te-ngrijora! îl linişti el. Colea sus, pe dulap, am nişte hărţi şi mai mari. O să-l căutăm în linişte, şi nu se poate să nu-l găsim!… Dar oricât îl căutară, nu fu chip să-l găsească. Omul vru atunci să plece, dar uriaşul îl rugă să mai aştepte câteva zile până s-o întoarce frate-său, care era plecat după de-ale gurii.

Şi într-un fapt de seară, iată că se ivi şi fratele mai mic al uriaşului. Amândoi prinseră a-l întreba într-un glas unde vine castelul de aur din Stromberg şi mezinul le zise:

— Ce-i atâta grabă, bre oameni buni, să stăm mai întâi la masă, că-mi ghiorţăie maţele de foame şi după ce oi fi sătul, o să mă uit pe hartă şi-o să vă spun!

Se duseră apoi tustrei de căutară pe harta mezinului, dar oricât căutară ei, totul fu pierdere de vreme. Dacă văzură asta, uriaşii se încăpăţânară şi scoaseră de prin unghere colbuite tot soiul de hărţi de cine ştie de când şi, cercetându-le de-a rândul, nu se lăsară până ce nu dădură cu ochii de locul unde sta însemnat palatul de aur din Stromberg. Ehe, da' era la multe mii de leghe depărtare!…

— Oare cum o să ajung până acolo?! făcu, amărât, omul. Că nu mi-ar ajunge o viaţă…

— Lasă, bre omule, că sunt eu aici! îl linişti uriaşul. Şi nu-ţi mai pierde firea pentru orice fleac… Uite, n-am nicio treabă vreo două ore şi-n răstimpul ăsta o să gonesc cu tine până-n preajma palatului. Da' acolo o să te las singur, că trebuie să mă întorc acasă, să hrănesc pruncul de-l avem.

Apoi uriaşul îl luă în cârcă şi-l duse până la o depărtare de vreo sute de ore de palat. Şi când ajunseră la o răscruce, numai ce-i spuse uriaşul:

— Restul drumului e uşor şi gândesc c-o să-l poţi face şi singur. Apoi făcu cale-ntoarsă. Omul o porni voinicește şi merse şi merse zi şi noapte, până ce ajunse, într-un sfârşit,

la castelul de aur din Stromberg. Da' vezi că palatul se afla pe-un munte de cleştar. Şi cum şedea el aşa, numai ce veni fecioara cea vrăjită. Se roti cu caleaşca în jurul palatului, într-un fel pe care-l ştia numai ea, şi intră înăuntru. Greu mi-ar fi să vă spun cât se mai bucură omul când dădu iar cu ochii de ea, că începuse a-i fi dragă. Vru el să urce sus la palat, dar oricum făcea, nu izbutea defel, că mereu aluneca la vale pe cleştarul acela. Dacă văzu şi văzu că nu e chip să ajungă prin puterile lui, se întrista nespus şi-şi spuse în sinea sa: „La urma urmei, de nu se poate altfel, oi rămâne aici, la poalele muntelui, şi oi aştepta-o! Că doar n-am alta ce face!" Şi chiar aşa şi făcu. Îşi dură o colibă şi stătu în ea un an încheiat. Şi-n fiecare zi îi era dat s-o vadă pe domniţă venind cu caleaşca, dar de urcat nu-i era cu putinţă să urce muntele de cleştar, ca să ajungă la ea. Şi se-ntâmplă ca într-o zi să zărească din coliba lui cum se luaseră la bătaie trei tâlhari. Şi o dată strigă la ei din uşă:

— Dumnezeu să vă ajute!…

Dacă auziră vorbele astea, tâlharii se opriră, speriaţi, dar nevăzând pe nimeni prin preajma lor, începură iar să se bată, parcă şi mai avan. Atunci ghiujul de om le strigă încă o dată:

— Dumnezeu să vă ajute!…

Şi iarăşi se opriră tâlharii şi cătară cu îngrijorare împrejur. Dar nevăzând pe nimeni, continuară mai departe să se bată, dar ştii, să se bată în lege!… Şi strigă ghiujul de om pentru a treia oară:

— Dumnezeu să vă ajute!…

Iar în sinea lui se îndemnă: „Bre, omule, ar trebui să te duci până acolo, să vezi ce-i cu ăia de se chelfănesc aşa între ei!…" Şi cum gândi, chiar aşa şi făcu. Se duse la ei şi prinse a-i întreba din ce pricină s-au luat la harţă şi se bat ca chiorii. Atunci unul dintre ei îi zise c-ar fi găsit o vargă şi că varga asta avea un dar minunat. Că de-ar fi lovit cu ea în orice uşă, pe loc sărea uşa în lături. Altul îi arătă că ar fi găsit şi el o mantie şi că mantia asta nu era de lepădat. Că de ţi-o puneai pe umeri, te şi făceai nevăzut. Al treilea nu se lăsă nici el mai prejos şi se grăbi să-i spună c-

ar fi prins şi el un cal, dar nu un cal obişnuit, ci un bidiviu cu care poţi merge călare oriunde, chiar şi pe muntele de cleştar. Şi mai adăugă că porniseră gâlceava din pricină că nu ştiau ce să facă cu aste trei minunăţii: să le folosească tustrei pe toate, ori să-şi ia fiecare ceea ce dobândise singur. Şi că, neputând să se înţeleagă între ei, ajunseseră să se încaiere. Dacă auzi omul cât era de neghiobi, le spuse:

— De n-aţi fi împotrivă, eu v-aş propune un târg; să schimbaţi cu mine aceste lucruri. E drept că bănet n-am da' o să vă dau în schimb altele, care-s mai de preţ, şi n-o să fiţi în pierdere. Da' mai înainte de a încheia târgul, trebuie să le pun la încercare, ca să mă încredinţez cu ochii mei că ceea ce aţi spus e numai adevărul.

Tâlharii se învoiră: îl ajutară să se urce în şa, îi puseră mantia pe umeri şi apoi îi dădură în mână varga. Şi ce crezi, după ce le avu pe toate, nu-l mai putură vedea!... Şi să vezi ce le făcu, al naibii de ghiuj!... Mi ţi-i cotonogi bine cu varga şi începu a le striga, în timp ce dădea zdravăn în ei:

— Hei, tâlharilor, aţi căpătat ceea ce aţi meritat! Sunteţi mulţumiţi cu plata asta, ori mai vreţi o chelfăneală?!

Şi zicând acestea, îndemnă fugarul s-o ia la galop spre muntele de cleştar. Şi urcă bidiviul muntele, pieptiş, de parcă ar fi fost un drum oarecare. Dar când ajunseră în dreptul palatului, îl găsiră cu porţile ferecate. Da' vezi că omul avea vergeaua cu el, şi bătând cu ea în poartă, o dată sări poarta în lături, scrâşnind din ţâţânile bătrâne.

Intră omul înăuntru şi urcă treptele până sus, în sala cea mare, unde stătea domniţa. Şi drept în faţa ei se afla un pocal de aur plin cu un vin rubiniu. Da' fecioara nu putea să-l vadă pe cel ce venise, din pricină că purta mantia fermecată. Şi când ajunse omul în faţa alesei lui, scoase din deget inelul pe care ea i-l dăduse şi-l azvârli în pocal unde căzu, zuruind. Se plecă domniţa să ia pocalul, şi-ndată dădu un strigăt:

— Acesta-i inelul meu, şi asta înseamnă că trebuie să

fie aici şi voinicul care mă va izbăvi!

Alergară slujitorii de-l căutară prin tot palatul, dar pas să-l găsească! în ăst timp, însă, el ieşi afară şi-şi scoase mantia de pe umeri. Apoi se urcă pe cal şi rămase aşa în faţa porţii. Când ajunseră slujitorii la poartă, numai ce dădură cu ochii de voinic şi începură a scoate chiote de bucurie. Descălecă el, că nu se cădea să urce cu calul treptele până la domniţă, şi când ajunse în sala cea mare, îşi îmbrăţişa cu drag mireasa. Iar ea îl sărută cu foc şi îi spuse:

— Acu mi-am luat iarăşi chipul omenesc, şi tu eşti acela care m-ai scăpat de sub povara blestemului. De mâine om începe praznicul de nuntă, mirele meu iubit!... Şi-om întinde nunta o săptămână încheiată, să se bucure toată suflarea de bucuria noastră!...

ŢĂRĂNCUŢA CEA ISTEAŢĂ

(*Die kluge Bauemtochter*// *The Peasant's Wise Daughter*; *The Peasant's Clever Daughter*)

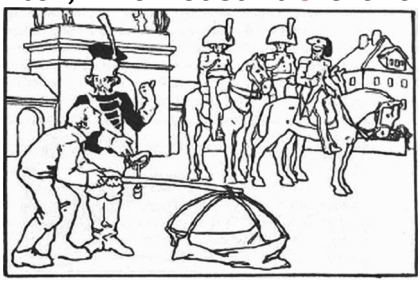

X fost odată un ţăran şi ţăranul ăsta era atât de sărac că n-avea nici brumă de pământ. Şi avea el doar o căsuţă şi-o fată. Şi-ntr-o zi, numai ce-i spuse fata asta a lui:

— Ştii taică, m-am gândit c-ar trebui să-i cerem împăratului să ne dea şi nouă un petic de pământ, că de ne-ar da chiar o pârloagă, tot ar fi bine.

Auzind împăratul cât erau de sărmani, se milostivi de ei şi le dărui un colţişor de imaş. Şi chiar de-a doua zi se duse ţăranul, împreună cu fata, să sape locul şi să-l facă ogor. Şi după aia să-l semene cu puţin grâu şi cu ce s-o mai găsi.

Făcură ei arătură straşnică pe-o bună bucată de imaş şi când răsturnară aproape toate brazdele se întâmplă să

găsească într-un loc, cam la două palme în pământ, o piuliţă de aur curat.

— Lan ascultă, fată hăi – zise ţăranul către fiică-sa – fiindcă împăratul s-a arătat atât de milostiv cu noi şi ne-a dăruit ogorul ăsta, socotesc c-ar trebui să ne arătăm şi noi recunoştinţa, într-un fel. Şi ne-am putea arăta-o dându-i piuliţa de aur, care a venit taman la ţanc.

Dar fata nici nu vru s-audă de aşa ceva:

— Taică, uiţi c-am găsit numai piuliţa şi că n-avem pisălogul?!… Că de i-ai duce-o împăratului, de-ndată ar trebui să faci rost şi de pisălog. Aşa că-i mai bine s-o facem pe niznaiul şi să tăcem chitic.

Dar omul nu vru s-asculte de vorbele fetei, şi alergă într-un suflet la curte, de-i aduse plocon împăratului piuliţa de aur. Şi dându-i-o, îi spuse c-o găsise în ogorul dăruit de măria sa şi că-n chipul acesta îşi arăta şi el mulţumirea pentru binele pe care i-l făcuse.

Împăratul luă piuliţa şi, cântărind-o în palmă, prinse a-l întreba pe ţăran de n-a mai găsit şi altceva.

— Ce să mai găsesc, vai de păcatele mele!… făcu omul. Atâta a fost şi atâta am adus!…

Atunci împăratul îi porunci să aducă şi pisălogul, dar neîntârziat.

— De unde să-l aduc, măria ta, că n-am găsit niciun pisălog?!… Dar vorbele omului parc-ar fi fost rostite în vânt, atât de puţin îi folosiră. împăratul nu luă seama la ele şi, drept pedeapsă că vrea să umble cu *şoalda*, porunci să fie băgat la închisoare. Şi mai porunci împăratul să fie ţinut la popreală până i-o veni mintea la cap şi-o face rost de pisălog.

Slujitorii care-i aduceau în fiecare zi tainul de pâine şi apă, după cum e obiceiul la închisoare, îl auziră cum striga fără-nectare: „Of, de ce n-am ascultat-o pe fie-mea! … Of, de ce n-am ascultat-o pe fie-mea!… * şi mirându-se tare mult de vorbele astea, se duseră de-i spuseră şi împăratului că osânditul strigă într-una: „Of, de ce n-am ascultat-o pe fie-mea!”… şi că nu voia nici să bea, nici să mănânce.

Dacă află împăratul ăsta, porunci slujitorilor să-l aducă de îndată pe osândit în faţa sa şi de cum veni, îl şi luă măria sa la întrebări:

— Da’ ce ţi-a spus fata de-o ai, bre omule, de tot strigi: „Of, de ce n-am ascultat-o pe fie-mea!?” Ce ţi-a spus?!…

— Păi mi-a spus să n-aduc măriei tale piuliţa, că o să-mi căşunez singur un rău. Că de-i vedea-o măria ta, o să-mi ceri să-ţi fac rost şi de pisălog.

— Măi, măi!… Dacă-i atât de isteaţă fie-ta, ia ad-o la curte, s-o văd şi eu la faţă! Că oamenii isteţi nu-i găseşti cu carul…

Acu’ de voie de nevoie, ţăranul trebui să-şi ia fata de acasă şi s-o aducă înaintea împăratului. Cătă împăratul la ea şi-o întrebă de e chiar atât de isteaţă precum i s-a dus vestea. Că de are într-adevăr o minte atât de luminată precum se spune, atunci măria sa e gata să-i spună o ghicitoare şi de-o dezleagă, se prinde s-o ia de nevastă şi s-o facă împărătească.

Şi ce credeţi, dragilor, zgâtia de fată se semeţi la împărat şi-i zise că nu se va da în lături ca să dezlege ghicitoarea. Că de era vorba de minte, avea berechet, ba mai putea chiar să dea şi la alţii…

Atunci împăratul îi spuse:

— Să vii la mine nici îmbrăcată, nici dezbrăcată, nici călare şi nici pe jos, nici pe drum şi nici pe lângă drum, şi de-i fi în stare să faci cum ţi-am poruncit, o să te iau de nevastă!…

Fata nu întârzie multă vreme pe-acasă. Se duse doar de-şi lepădă straiele, de rămase cum a făcut-o mumă-sa, şi luând o plasă de pescar se înfăşură în ea.

Şi de gândiţi bine, nu era nici îmbrăcată nici dezbrăcată… Apoi luă cu chirie un măgar şi în aşa fel legă plasa de coada măgarului, încât s-o târâie pe fată după el. Şi-n felul ăsta, vezi doară că nu mergea nici călare şi nici pe jos!… Da’ măgarul nu trebuia s-o tragă după el pe drumul drept, ci prin şleaul lăsat de roata căruţei, în aşa fel ca să atingă pământul doar cu degetul cel mare de la

picior… Şi-n felul acesta nu era nici pe drum, nici lângă drum!…

Se înfăţişă ea astfel împăratului, şi de cum dădu măria sa cu ochii de ea, îi spuse că a dezlegat întocmai ghicitoarea şi că totul era de-acum îndeplinit. Apoi porunci slujitorilor să-l slobozească din temniţă pe tatăl fetei, iar pe ea o luă de nevastă. Şi cum îi era acu’ soţie legiuită, îi încredinţa toate bunurile împărăţiei.

Trecură aşa câţiva ani bunicei şi se întâmplă ca o dată să se pornească alaiul împăratului, cu măria sa în frunte, la o mare sărbătoare. Şi vezi că tot atunci se-ntâmplă ca nişte ţărani care vânduseră în târg nişte lemne să se oprească cu căruţele drept în faţa palatului, că erau trudiţi. Şi unii aveau înhămaţi la căruţe cai, iar alţii aveau înjugaţi boi. Şi-n timp ce poposeau ei la umbră, unuia dintre ţărani, care avea trei cai, se întâmplă să-i fete iapa un mânz. Da1 cum mânzocul fugi de se aşeză între cei doi boi înjugaţi la căruţă, repede se stârni gâlceava… Ţăranul cu boii o ţinea pe-a lui şi voia să păstreze mânzocul, zicând că boii lui l-ar fi făcut, iar celălalt o ţinea morţiş că l-ar fi făcut caii lui, şi că deci i se cuvine pe drept. Şi de la vorbe ajunseră să se înghiontească şi să facă o larmă că se strânseră oamenii buluc de parcă ar fi fost la urs…

Dar sfada nu se încheie atunci şi ajunseră cu pricina până la divanul împărătesc, să le facă măria sa cuvenita dreptate. Şi hotărî împăratul că la omul unde fusese mânzul, la acela se cuvine să rămână şi mai departe.

Da’ vezi că măria sa se cam pripise, că-n urma judecăţii lui rămăsese cu mânzul tocmai ţăranul cu boii. Da’ judecata e judecată şi celălalt ţăran trebui să se supună. Şi plecă el de la divan, vărsând lacrimi amare şi jelind după mânzocul pe care-l făcuse iapa lui.

Trecu oleacă de vreme şi numai ce auzi el într-o zi că împărăteasa ar fi o femeie tare milostivă şi că s-ar trage şi ea tot din neam de ţărani sărmani. Un licăr de nădejde încolţi atunci în cugetul omului şi-o porni de îndată la curte, să-şi caute dreptatea la măria sa împărăteasa. Şi cu lacrimi fierbinţi o rugă el de nu-l poate ajuta să-şi capete

înapoi mânzocul. împărăteasa cată la el cu luare-aminte şi-i grăi aşa:

— O să te ajut, da' numai de-mi făgăduieşti că n-o să spui nimănui cine te-a povăţuit ce să faci. Şi adăugase împărăteasa: Mâine-n zori, când împăratul o lua parte la schimbarea gărzii, să te-aşezi în mijlocul drumului cu o plasă mare de pescuit şi să te faci că pescuieşti de zor… Şi, din când în când, să răstorni plasa în pulbere, de parcă ar fi fost plină şi-ai golit-o de peşte.

Şi după aceea îl mai învăţă şi ce să răspundă, dacă o fi să-l ia la întrebări împăratul.

Ţăranul băgă la cap tot ce-l povăţuise împărăteasa şi a doua zi, de cum răsăriră zorile, se aşează în uliţă şi începu a pescui… Când trecu pe-acolo împăratul şi văzu încă de departe drăcovenia asta, tare se mai minună el, şi pe loc trimise un slujitor de fugea bine, să afle ce face nerodul acela în pulberea drumului.

— Păi ce alta să fac, pescuiesc!… dădu el răspunsul.

Dar slujitorul împărătesc nu era un nătâng şi pe dată îl întrebă cum de poate pescui dacă nu-i nicio apă prin preajmă. Atunci ţăranul îi răspunse:

— Dacă doi boi pot aduce pe lume un mânz, de ce să nu pot să pescuiesc şi eu în pulberea drumului?!…

Slujitorul n-avu ce să-i mai spună, că-l pusese-n cofa, şi fugi repede de-i duse împăratului răspunsul. Dacă auzi măria sa răspunsul, o dată se schimbă la faţă şi trimise slujitorii să-l aducă degrabă pe ţăran la el. Şi când i se înfăţişă ţăranul, începu a-l lua la rost, zicându-i că vorbele ce le trimisese prin slujitorul împărătesc nu erau scornite din capul lui. Şi să mărturisească pe loc cine l-a învăţat să răspundă aşa. Da' vezi că omul o ţinea morţiş că nu-l învăţase nimeni…

Dacă văzu şi văzu împăratul că nu poate să scoată nimica de la el, nu-l mai luă cu binele, ci porunci slujitorilor să-l aşeze pe o legătură de paie şi să înceapă a-l bate zdravăn. Şi atâta îl bătură, că până la urmă nu mai putu îndura suferinţele şi dezvălui că tot ce făcuse şi tot ce auzise nu erau scornite din capul lui, ci după povaţa

împărătesei.

Se întumă împăratul la curte şi când dădu cu ochii de nevastă-sa, numai ce se porni a-i spune cu mânie în glas:

— Ian ascultă, de ce-ai fost atât de făţarnică cu mine?!… Din ceasul ăsta nu mai vreau să te văd în faţă şi nici ca să-mi fii nevastă nu îmi mai e vrerea! Du-te de unde ai venit, la coliba ta ţărănească, şi să ştii că vremea ta a apus!…

Şi doar un singur lucru îi mai îngădui: să ia cu ea, când o fi să plece acasă, ce are mai de preţ şi mai drag din palatul împărătesc. împărăteasa nu prinse a se văicări, ci-i zise doar atât: – Bine, bărbate, dacă asta ţi-e porunca, aşa voi face!… şi începu a-l săruta, spunându-i că vrea să-şi ia rămas-bun de la el chiar în clipa aceea. Şi că se cade să închine împreună un pocal cu vin.

Da’ vezi că şireata avusese grijă să pună în băutură o licoare care pe dată te cufundă în somnul cel mai adânc… Da’ ea sorbi doar o înghiţitură… Abia goli împăratul pocalul, că şi începu a-şi arăta puterea licoarea aceea. Şi-n curând căzu el într-un somn de plumb, împărăteasa doar asta aştepta! Luă o pânză albă, frumoasă şi, chemând un ajutor s-o ajute, îl înfăşură pe împărat în ea. Apoi porunci slujitorilor să-l aşeze în caleaşcă şi se întornă acasă, în căscioara ei.

Şi-l aşează ea pe împărat în pătuceanul ei, şi-i stătu la căpătâi zi şi noapte, neîntrerupt, în tot răstimpul cât dormi. Şi când se deşteptă împăratul şi se uită în juru-i, nu-i veni a-şi crede ochilor:

— Doamne, da’ unde mă aflu?… tăcu el. Şi strigă după slujitorii săi. Dar ţi-ai găsit să vină vreunul!…

Într-un sfârşit, veni nevastă-sa şi-i grăi aşa:

— Împărate luminate, soţiorul meu drag, mi-ai îngăduit să iau din palat ce mi-o fi mai drag şi mai de preţ şi n-am ieşit c-o iotă din cuvântul tău. Da’ cum eu n-am altceva mai drag şi mai de preţ decât măria ta, te-am luat şi te-am adus aici.

Dacă auzi asta, împăratului îi dădură lacrimile în ochi şi grăi cu pocăinţă:

— De azi înainte, scumpă soţioară, tu vei fi a mea şi eu voi fi al tău şi nimica nu ne va mai despărţi!... Şi-o luă din nou în palatul împărătesc.

Şi ca să-şi răscumpere greşeala, se cunună a doua oară cu ea, ca să întărească şi mai puternic dragostea care-i unea. Şi s-ar putea să mai trăiască şi astăzi, de n-or fi adormit somnul drepţilor...

Bătrânul Hildebrand lipsă

(*Der alte Hildebrand*// *Old Hildebrand*)

CELE TREI PĂSTORIŢE

(*De drei Viigelkens*// *The Three Little Birds*)

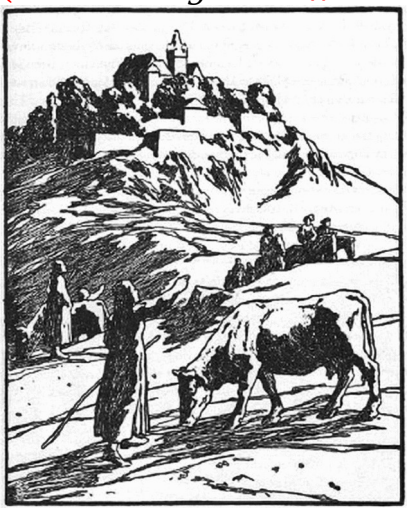

Acu o mie şi mai bine de ani, aici în ţară erau mai mulţi regi, e drept, nu prea mari, dar fiecare cu pământul lui.

Unul locuia chiar pe vârful muntelui şi de aceea mergea foarte des la vânătoare. Întruna din zile, pe când se afla la vânătoare însoţit de doi vânători, întâlni trei păstoriţe, care îşi păşteau turmele prin apropierea palatului regal. Cum îi văzură, una începu să strige alteia, gândindu-se la rege: „Hei, hei, nici nu vreau să mă gândesc că n-am să-i câştig inima”. „Hei, hei, îi răspunse aceea, şi eu la fel, am de gând să-l dau gata” şi se gândea la vânătorul din partea dreaptă a regelui. „Hei, hei, strigă şi a treia, şi eu îl vreau pe chipeşul vânător din stânga regelui”. De fapt, şi cel din dreapta, şi cel din stânga nu

erau alţii decât miniştrii regelui. Regele auzise ce-şi strigau fetele şi, când se întoarse de la vânătoare, dădu poruncă să fie aduse în faţa lui şi le rugă să-l lămurească ce însemnau vorbele lor. Ele refuzară, dar regele o întrebă pe cea mare dacă l-ar vrea de bărbat. Ea răspunse da, apoi fură întrebate şi celelalte două dacă-i vor de bărbaţi pe miniştrii lui. Spuseră şi ele că da şi se făcură trei nunţi.

Curând soţia regelui rămase grea. Regele plecă iar la vânătoare şi le spuse celorlalte două să aibă grijă de soţia lui când va veni sorocul să nască. Regina născu un băieţel cu o stea roşie în frunte. Invidioase, suratele ei se vorbiră între ele să arunce copilul într-un râu. Dar cum îl aruncară, apăru o păsărică şi începu să cânte:

Tom Daude e gata
Să vă spună.
Tom Lilicntrus, *tânăr curajos*.
Care v-*a fost fapta*!

Când auziră cântecul, ucigaşele s-au speriat şi fugiră de acolo. Ajungând regele acasă, îi spuseră ca regina născuse un câine.

— Dacă asta a fost vrerea lui Dumnezeu, omul trebuie să primească, Ofta regele. Dumnezeu însă are grija de toate, mai zise el şi tăcu.

Se întâmplă însă ca pe malul râului să locuiască un pescar care-l pescui viu pe micuţ. Şi cum el şi nevasta lui nu aveau copii, se bucurară mult şi-l crescură ca pe propriul lor copil.

După un an, regele fiind plecat iar la vânătoare, regina născu din nou un băieţel, însă cele două surori îl aruncară şi pe acesta în apă. Şi iar veni păsărică şi cântă:

Tom Daude e gata
Să vă spună.
Tom Lilicntrus, *tânăr curajos*.
Careva fost fapta!

Şi când regele s-a întors de la vânătoare, îi spuseră iar că regina a născut un câine.

— Dumnezeu ştie ce face, zise regele mâhnit.

Pescarul scoase şi pe cel de-al doilea băieţel din apă

şi-l crescu şi pe el.

Şi iar plecă regele la vânătoare, şi iar născu regina, de data aceasta o fetiţă pe care surorile ei, moarte de invidie, o aruncară în apă. Pescarul o salvă şi pe ea. Apoi, ucigaşele îi spuseră regelui că regina a născut o pisică. Atunci regele se înfurie şi porunci ca regina să fie băgată la închisoare şi să stea acolo mulţi ani.

Între timp, la casa pescarului cei trei copil creşteau văzând cu ochii. Într-o zi, cel mare voi să meargă cu un băiat din vecini la pescuit, dar acesta îi spuse:

— Tu, copil găsit, vezi-ţi de drumul tău, nu vreau să pescuiesc împreună cu tine.

Băiatul se întrista şi-l întrebă pe pescar dacă-i adevărat că el este un copil găsit. Şi atunci pescarul îi povesti cum îl pescuise din apă. Băiatul zise că vrea să se ducă să-şi caute tatăl. Pescarul nu se învoi la început, dar până la urmă îl dădu binecuvântarea şi tânărul plecă.

Merse el multe zile, până când ajunse la o apă mare unde pescuia o femeie:

— Bună ziua, mătuşă, spuse băiatul.

— Foarte mulţumesc, tinere.

— Trebuie să încerci de multe ori până prinzi un peşte?

— Da, dar şi tu va trebui să cauţi mult până să-ţi găseşti tatăl. Cum ai să treci apa asta?

Dumnezeu ştie!

Atunci femeia îl luă în spinare şi-l purtă multă vreme pe apă şi pe uscat, dar tânărul nu dădu de tatăl lui.

După un an, mijlociul plecă şi el să-şi caute tatăl. Ajunse şi acesta la apă şi totul se petrecu întocmai ca şi cu fratele lui.

Doar fiica reginei mai rămăsese la casa pescarului şi tânjea de dor după fraţii ei. Aşa că îl rugă pe pescar s-o lase să se ducă în căutarea lor. Neavând încotro, pescarul se învoi şi ea plecă. Ajunse şi ea la apa cea mare şi-i spuse bătrânei:

— Bună ziua, mătuşă!

— Foarte mulţumesc, fetiţe

— Dumnezeu să-ţi ajute la pescuit.

Când auzi aceste vorbe frumoase, bătrâna deveni foarte prietenoasă şi o trecu şi pe ea apa, luând-o în spinare. Apoi u dădu o nuieluşă şi-i zise:

— Mergi tot înainte, copila mea, şi când vei întâlni un câine mare şi negru să treci liniştită pe lângă el, fără să-l priveşti şi fără să-i spui ceva rău. Ai să ajungi apoi la un palat mare, cu porţile deschise. Tu să laşi nuiaua să cadă pe prag şi apoi să străbaţi palatul până vei ajunge de partea cealaltă. Când vei ieşi din el, vei da de o fântână lângă care creşte un copac, iar în copac este o colivie şi în colivie o pasăre. Tu să iei pasărea din colivie şi o cană cu apă din fântână. După aceea, să te întorci pe acelaşi drum, să iei nuiaua de pe prag şi, când vei ajunge din nou în dreptul câinelui, să-l loveşti cu ea drept în faţă. După ce vei vedea ce se va întâmpla, să vii la mine.

Fata plecă şi toate se petrecură întocmai cum îi spusese bătrâna pescărită. Iar când se întoarse, îşi regăsi şi fraţii care, după ce ajunseră unul la un capăt şi altul la celălalt capăt al lumii, se căutaseră unul pe altul şi se întâlniseră. Merseră toţi trei la câinele negru pe care fata îl lovi cu nuiaua în faţă şi dintr-odată acesta se transformă într-un prinţ frumos care veni cu ei la apă. Aici o găsiră pe bătrână; ea se bucură nespus că erau cu toţii împreună, îi trecu apa de partea cealaltă şi apoi dispăru. Căci, prin fapta ei, şi biata bătrână fusese salvată şi nu mai trebuia să stea mereu pe malul apei. Toţi s-au întors la bătrânul pescar, s-au îmbrăţişat şi nu mai ştiau ce să facă de bucurie. Colivia cu pasărea o atârnară într-un cui.

Cel de-al doilea fiu nu vru însă să rămână multă vreme acasă, îşi luă tolba cu săgeţi, arcul şi plecă la vânătoare. Într-o zi, cum era cam obosit, îşi scoase fluierul de la cingătoare şi suflă în el. Regele, care tocmai vâna prin părţile acelea, auzind fluierul, merse după sunetele lui şi, când îl văzu pe tânăr, îl întrebă:

— Cine ţi-a dat voie să vânezi aici?

— Nimeni.

— Da’ cine-s părinţii tăi?

— Sunt fiul pescarului.
— Dar el nu are copii.
— Dacă nu mă crezi, vino cu mine.

Aşa şi făcu regele. Ajunse la pescar şi începu să-l descoase în legătură cu copiii, iar pescarul îi povesti cum îi salvase pe rând de la înec. Iar pasărea din colivie începu să cânte:

Mama-i singură, în carceră.
O, tu, rege, sânge nobil.
Ăştia sunt chiar fiii tăi.
Surorile mincinoase
Au vrut să-i ucidă, în apă i-au aruncat.
Dar pescarul i-a salvat.

Atunci s-au speriat cu toţii. Regele a luat pasărea, pe pescar, pe prinţul dezvrăjit şi pe cei trei copii la palat, a deschis carcera şi a eliberat-o pe şotia lui. Dar ea era foarte bolnavă şi slăbită. Atunci fiica i-a dat să bea din apa fântânii fermecate şi regina s-a făcut vesela şi sănătoasa. Surorile ei au fost arse pe rug, iar prinţesa s-a căsătorit cu prinţul.

APA VIEŢII

(*Das Wasser des Lebens*// *The Water of Life*)

A fost odată ca niciodată un împărat care zăcea de multă vreme bolnav şi, după ce i se dăduseră toate leacurile ştiute, nimeni nu mai credea că o să poată scăpa cu viaţă.

Şi împăratul acela avea trei feciori, iar ei erau tare mâhniţi văzând cum tatăl lor se stinge încet-încet şi

niciunul din doctorii cei mari ai împărăţiei nu poate găsi leacul bolii. Într-o dimineaţă, după ce au stat o vreme de veghe la căpătâiul tatălui lor, coborâră în grădina palatului şi, plini de jale pentru suferinţa lui şi de ciudă pentru neputinţa lor şi a celor din jur de a-l însănătoşi, începură să plângă. Atunci apăru lângă dânşii un bătrân. Şi bătrânul acela îi întrebă care li-i păsul de plâng. Iar ei îi spuseră că sunt necăjiţi deoarece tatăl lor e tare bolnav de o boală fără leac şi că de-aceea va trebui să moară.

Atunci bătrânul le zise celor trei feciori:

— Eu ştiu un leac care-i pentru orice boală ar fi. îi zice apa-vieţii. Dacă va bea din apa asta, se va face sănătos. Dar este foarte greu de ajuns la izvorul ei.

Şi numai ce zise cuvintele astea, că bătrânul se şi făcu nevăzut.

Feciorul cel mare, fără să stea pe gânduri, zise înflăcărat:

— Eu am să ajung la izvorul ei şi am să-i aduc tatii apa-vieţii!

Şi cum zise, se duse la căpătâiul împăratului şi-i ceru voie să plece după apa-vieţii, singurul leac împotriva bolii lui. împăratul se împotrivi la început, pentru că drumul până acolo putea fi plin de primejdii şi nu voia ca fiul său să-şi pună viaţa în pericol pentru a i-o salva pe a lui. Dar cum băiatul cel mare se rugă mult de dânsul, până la urmă împăratul se învoi. Dar fiul cel mare, stăruind, nu se gândea numai la vindecarea lui taică-su, ci, în acelaşi timp, şi la soarta lui zicându-şi „Dacă voi aduce eu apa-vieţii, atunci pe mine mă va iubi tata cel mai mult şi deci mie îmi va lăsa moştenire împărăţia”.

Şi cu gândul ăsta în minte şi-n suflet, pomi la drum să caute apa-vieţii. Călări el ce călări o bună bucată de vreme, când, într-o dimineaţă, hop! îi ieşi în cale un pitic care-i strigă încă de departe…

— Încotro, băiete? Şi de ce aşa de grăbit?

Feciorul cel mare al împăratului, trufaş de felul lui, nu opri, ci îşi mână mai departe calul, fiind cât pe ce să-l lovească pe pitic, căruia îi strigă:

— Piei din drumul meu, stârpitură neroadă!

Şi îşi văzu de drum, uitându-se e scârbă peste umăr.

Piticul nu-i răspunse, dar îl învălui într-un blestem mut.

Nu trecu mult şi prinţul intră pe un drum între pereţii ca de prăpastie a doi munţi, un drum ce părea să fie trecătoare; dar curând pereţii celor doi munţi începură să se apropie din ce în ce mai mult, până când fiul cel mare al împăratului văzu că intrase nu într-o trecătoare, ci într-o văgăună. Vru să-ntoarcă bidiviul, ca să ia pe alt drum, dar nu mai putu. Nici să descalece nu mai reuşi. Şi rămase astfel prins între pereţii de piatră ai munţilor ca într-o capcană.

Împăratul bolnav îl aşteptă ce-l aşteptă pe feciorul său cel mare, dar, văzând că nu mai vine, căzu în deznădejde.

Atunci feciorul cel mijlociu veni într-o zi lângă patul lui taică-su şi-i zise:

— Tată, lasă-mă şi pe mine să plec după apa-vieţii, de care ai atâta nevoie.

Dar în sinea lui îşi spunea: „Dacă frate-meu a murit şi eu îi aduc lui taică-meu apavieţii, atunci eu voi moşteni împărăţia”.

La început împăratul nici nu vru s-audă, dar până la urmă se lăsă înduplecat. Prinţul porni pe acelaşi drum pe care-l bătuse şi fratele său, îi ieşi în cale şi lui piticul care

stătuse şi-n calea lui frate-său, şi îl întrebă şi pe el la fel:

— Încotro, băiete? Şi de ce aşa de grăbit?

Iar cel de-al doilea fecior al împăratului, fiind şi el ca frate-său cel mare, trufaş, era cât pe ce să-l doboare pe pitic cu pieptul calului şi-i strigă:

— Piei din drumul meu, stârpitură neroadă!

Şi ca fratele lui cel mare se uită peste umăr cu scârbă la pitic.

Iar piticul îl învălui şi pe el în acelaşi blestem mut în care îl învăluise şi pe primul, aşa că şi cel de-al doilea fecior rămase prins, cu cal cu tot, între pereţii de piatră a munţilor, ca într-o capcană.

Aşa păţesc întotdeauna trufaşii.

După o vreme, mezinul, văzând că fraţii lui nu se întorc şi nici nu dau vreun semn de viaţă, înţelese că el este toată nădejdea însănătoşirii tatălui lor. Şi atunci îi ceru şi el voie împăratului să plece pentru a căuta apa-vieţii şi, găsindu-i izvorul, să aducă un *colind* pentru vindecarea lui, căci acesta era din zi în zi tot mai slăbit. împăratul, ca atunci când îi ceruseră voie cei doi feciori mai mari ai săi, se împotrivi la început dar până la urmă dându-i dreptate fiului său cel mai mic, că el e ultima nădejde, îi îngădui şi lui să plece. Şi într-o dimineaţă mezinul purcese la drum.

După ce străbătu o bucată din acelaşi drum pe care-l străbătuseră şi fraţii lui, se trezi că-i taie calea piticul, care încă de departe-i strigă:

— Încotro, băiete? Şi de ce aşa de grăbit?

Spre deosebire de fraţii săi mai mari, mezinul îi dădu piticului bineţele cuvenite, iar când ajunse în dreptul lui îi spuse cuviincios:

— Am plecat să caut apa-vieţii pentru tatăl meu, împăratul, care-i tare bolnav şi de mult timp, şi dacă nu va bea din ea va muri.

— Dar ştii unde e izvorul ei?

— Nu, răspunse întristat prinţul mezin.

— Pentru că te-ai purtat cum se cuvine şi nu cu trufie ca fraţii tăi, care mai sunt şi haini, ţie o să-ţi spun cum poţi

să ajungi la apa-vieţii. Să ştii, fătul meu, adăugă piticul, că izvorul ei este în curtea unui palat vrăjit, unde nu ai să poţi pătrunde fără varga asta de fier (şi-i dete o vargă de fier) şi fără două pâini (şi-i dete două pâini). Cu varga ai să baţi de trei ori în poartă de fier a palatului şi abia după aceea cei dinăuntru îţi vor deschide; dar acolo sunt doi lei care te-aşteaptă cu boturile căscate ca să te sfâşie şi să te mănânce, dar dacă îi vei arunca fiecăruia câte o pâine, atunci se vor linişti. Şi, intrând în palat, grăbeşte-te să umpli *clondirul* cu apa-vieţii de care ai nevoie şi să ieşi înainte când ceasul arată ora douăsprezece şi, dacă nu ieşi până atunci, rămâi închis acolo, în castel şi-n vraja lui pe vecie.

Prinţul îi mulţumi piticului pentru sfaturile date, pentru vargă şi pentru pâini, şi plecă mai departe. Şi când ajunse la castel, văzu că toate erau aidoma cum i le spusese piticul. Poarta se deschise la a treia bătaie cu varga de fier şi, după ce potoli leii cu cele două pâini, intră în palat, unde, într-o sală mare şi frumoasă, erau prinţi vrăjiţi, cărora le scoase tuturor inelele din degete; şi tot acolo găsi, la picioarele tronului, o sabie şi o pâine pe care luă cu sine.

Şi, mergând mai departe, ajunse într-o încăpere unde se afla o fată foarte frumoasă, care şu bucură nespus de mult când îl văzu intrând, se apropie de el, îl sărută şi-i spuse că a dezlegat-o de sub puterea unei vrăji grele, şi că, drept mulţumire, el va domni peste împărăţia ei după un an, când va trebui să se întoarcă pentru a-şi serba nunta. Apoi îi spuse unde-i izvorul şi adăugă că va trebui să se grăbească să scoată din castel clondirul cu apavieţii înainte de a bate ceasul din turn miezul nopţii. Feciorul împăratului se despărţi de dânsa şi plecă mai departe, trecând dintr-o încăpere într-alta a castelului, până ajunse într-una unde văzu un pat proaspăt aşternut. Şi fiindcă era obosit, vru să se odihnească puţin. Aşadar, se întinse pe pat, însă numai îl atinse, că şi adormi. Şi dormi adânc mai multe ceasuri. Când se trezi, bătaia ceasului din turnul castelului îi vesti că a rămas doar un sfert de oră până la

miezul nopţii. Sări din pat, alergă la izvorul cu apa-vieţii, îşi umplu cu o cupă de pe marginea de lespezi clondirul cu care venise şi o rupse la fugă, temându-se să nu-l prindă miezul nopţii în vraja castelului. Chiar în clipa când trecea dincolo, ceasul din turn bătu orele douăsprezece şi porţile de fierse-nchiseră atât de repede şi se izbiră cu-atâta putere, că-i prinseră şi-i rupseră scurt o bucată din călcâiul rămas în urmă.

Bucuros că are clondirul cu apa-vieţii, feciorul cel mic al împăratului nu dădu importanţă durerii de călcâi, ci porni în fugă spre palatul împărătesc al lui taică-su. Şi, pe drumul dentoarcere, iarăşi îi ieşi în cale piticul care îl ajutase să pătrundă în castelul unde era izvorul cu apa-vieţii. Feciorul împăratului se opri să-i mulţumească încă odată, îi povesti ce i se întâmplase şi-i arătă sabia şi pâinea pe care le luase cu sine. Văzându-le, piticul îi zise:

— Preţioase lucruri ai dobândit, fiul meu. Pentru că cine ţine în mână sabia asta poate învinge orice oştire, oricât de puternică ar fi; iar cine are pâinea asta poate sătura o omenire întreagă, pentru că e o pâine care nu se isprăveşte niciodată.

Feciorului cel mic al împăratului nu-i tihnea însă să se întoarcă acasă fără fraţii săi, aşa că-l întrebă pe pitic, care părea să ştie tot:

— Dragul meu pitic, oare nu cumva ştii şi-mi poţi spune unde sunt fraţii mei? Ei au plecat înaintea mea să aducă apa-vieţii şi nu s-au mai întors, şi nici nu au dat vreun semn de viaţă.

— Ba ştiu, răspunse piticul, şi-ţi şi spun. Ei sunt închişi, fiecare, între doi pereţi de stâncă neagră, pedepsiţi astfel de mine, pentru că spre deosebire de tine au fost nişte îngâmfaţi care mi-au răspuns cu obrăznicie la aceleaşi întrebări pe care ţi le-am pus şi ţie.

Atunci feciorul cel mic al împăratului se rugă atât de mult de pitic să-i scoată de sub puterea vrăjii, încât, până la urmă, piticul se îndură şi-i promise că-i va elibera. Dar totodată îi zise:

— Să te păzeşti de dânşii, băiete, pentru că sunt

negri şi haini, şi nu sunt în stare decât să urască şi să facă rău.

Doar atât îi mai spuse şi se făcu nevăzut.

Mezinul încălecă şi pomi mai departe, pe drumul dentoarcere acasă, când, iată, în faţă-i stăteau călări cei doi fraţi mai mari. Se-mbrăţişară cu drag toţi trei, apoi plecară spre casă împreună, mezinul povestindu-le ce i s-a întâmplat de când a plecat de lângă taică-său, cum a găsit apa-vieţii, cum a reuşit să ia cu sine un clondir ca să-l însănătoşească pe tatăl lor, şi că de unde a luat apa-vieţii a mântuit-o de vrajă pe o prinţesă frumoasă care îl va aştepta un an de zile ca după un an să facă nunta, iar el va domni peste o împărăţie mare.

Fraţii lui ascultară, dar nu spuseră nimic din ce li se întâmplaseră.

După asta, merseră ei cât merseră împreună şi ajunseră într-o ţară bântuită de război şi de foamete. Mezinul îi împrumută craiului acelei ţări nenorocite pâinea cea fermecată, încât acesta îşi sătură toţi supuşii. Şi-i împrumută şi sabia minunată, cu care el îşi înfrânse vrăjmaşii şi puse capăt războiului. După care craiul îi mulţumi mezinului şi-i înapoie şi pâinea şi sabia, iar cei trei fraţi plecară mai departe spre casă. Şi-n drumul lor, lung şi întortocheat, trebuiră să treacă prin mai multe ţări, din care încă două erau pustiite de războaie ce nu se mai sfârşeau şi nimicite de foamete. Şi în fiecare din cele două ţări nenorocite, mezinul le împrumuta crailor pâinea şi sabia, şi cu ajutorul acesta minunat ei reuşiră să pună capăt războaielor şi să mântuie popoarele lor de foamete.

După toate aceste întâmplări, ajunseră toţi trei într-o cetate de la malul mării şi se urcară pe o corabie ce trebuia să-i ducă până la împărăţia tatălui lor.

În timpul călătoriei pe mare, cei doi fraţi mai mari, trufaşi şi haini, tot timpul sporovăiră între ei împotriva mezinului:

— Nepricopsitul ăsta, de prost ce e, a avut noroc cu carul şi a găsit apa-vieţii. Acum o să i-o ducă tatălui nostru şi gata, lui o să-i lase moştenire împărăţia, care se cuvine

să ne fie împărţită nouă. Şi uite-aşa o să mănânce norocul nostru!

Gândind şi vorbindu-se între ei, într-o noapte, pe când feciorul cel mic dormea adânc, turnară apa-viaţii din clondirul mezinului în clondirul feciorului celui mare, ia în cel golit puseră apă de mare, sărată.

Ajungând ei după o vreme, în sfârşit, la palatul împărătesc, mezinul îşi luă clondirul, pe care îl credea plin cu apa-vieţii, şi turnând într-un pocal i-l întinse împăratului să bea. Dar de-abia apucă împăratul să bea o înghiţitură, că i se făcu şi mai rău decât înainte. Şi-n timp ce bolnavul se văita din ce în ce mai tare, cei doi fraţi mai mari veniră la căpătâiul lui şincepu a-l ponegri pe mezin, zicând că, desigur, a vrut să-l otrăvească, pe când ei, iată, îi aduc adevărata apa-vieţii. Şi-i dădură împăratului, într-un alt pocal, să bea apa-vieţii pe care o furaseră pe corabie din clondirul mezinului. Şi doar ce înghiţi împăratul câteva sorbituri, că şi simţi cum se desprinde boala de dânsul, cum se însănătoşeşte şi cum devine puternic ca-n anii tinereţii. Că vezi, minune, apa-vieţii era leac împotriva oricărei boli, deci şi a bătrâneţii.

Văzând că planul lor mişelesc reuşise, cei doi nu se mulţumiră cu atât, ci se duseră la fratele lor mai mic ca să-şi bată joc de el şi ca să-l ameninţe şi-i ziseră:

— Noi nu am zis şi nu insistăm că nu eşti tu cel ce s-a străduit să afle apa-vieţii şi că a găsit-o, ci doar că noi am adus-o. De! Ce să-i faci? Aşa e pe lumea asta: unii-s cu osteneală şi alţii-s cu răsplata! Trebuia să fii mai deştept şi să veghezi asupra el. Noi te-am pândit pe când dormeai pe corabie şi ţi-am luat-o. Şi odată cu ea ţi-am luat toată trudă şi toate meritele. Iar peste un an, unul din noi o va lua de nevastă pe prinţesa cea frumoasă, cu toată împărăţia ei, aşa că vei rămâne cu ce merită să rămână un mototol ca tine… Dar fereşte-te ca de foc să-ţi dea prin gând să ne dai pe faţă la tata, pentru că el de crezut nu o să te creadă, iar pe lângă asta, o să avem noi grijă să nu mai poţi spune nimic niciodată. Dacă vrei să mai poţi grăi, dar numai ce vorbeşte un om cuminte, atunci, treacă de la noi, te lăsăm

să trăieşti.

Ca şi cum nu ar fi fost destulă duşmănia celor doi fraţi mai mari, şi împăratul cel bătrân era foarte mânios împotriva mezinului, crezând că el voise să-i ia viaţa (deşi mezinul nu ar fi avut ce face cu viaţa lui...). De-aceea adună sfatul curţii şi sfetnicii hotărâră cu toţii ca mezinul să fie împuşcat în taină.

Cei doi fraţi mai mari, deşi aflară de hotărâre din chiar gura tatălui lor, nu-i spuseră nimic mezinului şi nici nu-l făcură să înţeleagă despre ce ar fi vorba, ci se bucurară, în sufletele lor haine, să scape de el, tară ca dânşii să fie amestecaţi.

Când într-una din zile, prinţul cel mai tânăr plecă la vânătoare, unul din vânătorii, care trebuiau să-l însoţească, şi anume, cel al împăratului, primi ordinul să-l împuşte. Curând, după cum se hotărâse, vânătorul împăratului rămase singur cu mezinul. Dar acesta era atât de trist la faţă, iar privirea lui era atât de mâhnită, încât fiul împăratului, care îl ştia din copilărie, îl întrebă de-a dreptul:

— Ce ai, dragă vânătorule? Ce-ţi lipseşte? Spune-mi şi dacă-mi stă în putere te voi ajuta.

— Sunt amărât de ceva ce nu am voie să spun nimănui, dar totuşi Mariei Tale trebuie să-i spun.

— Spune-mi, hai spune-mi, şi uite, mă leg că am să te iert, orice ar fi.

— Ah, Măria Ta, trebuie să te împuşc în inimă şi să-ţi iau hainele ca dovadă că te-am ucis.

Prinţul se sperie şi zise:

— Dragă vânătorule, te rog, lasă-mă să trăiesc. Uite, îţi dau hainele mele împărăteşti, şi tu dă-mi-le în schimb pe ale tale, vânătoreşti.

Vânătorul oftă din greu, şi zise, la rândul său:

— Măria Ta, cu dragă inimă am să fac ceea ce ai spus, căci nu mi-aş fi putut împovăra sufletul cu păcatul de a te împuşca.

Îşi schimbară deci hainele între ei şi vânătorul se întoarse la palatul împăratului, iar prinţul porni mai

departe, afundându-se în pădure.

După o vreme, sosiră pe rând la curtea împărătească trei care încărcate cu aur şi cu pietre scumpe, iar cei ce le însoţeau intrară la împărat şi-i spuseră că sunt pentru mezin, daruri de mulţumire din partea celor trei împăraţi pentru ajutorul pe care li-l dăduse împrumutându-le sabia fermecată, cu care îşi înfrânseră vrăjmaşii, şi pâinea minunată cu care aşi săturaseră popoarele înfometate. Darurile acestea preţioase şi vorbele solilor îl făcură pe bătrânul împărat mai întâi să se întrebe dacă nu cumva fiul său cel mai tânăr era nevinovat şi poi se tângui pentru hotărârea pe care o luase, zicând odată când era la vânătoare:

— Ah, de-ar fi în viaţă fiul meu! Ce rău îmi pare că am dat poruncă să-l omoare!

Vânătorul împărătesc, care era în preajmă-i, luându-şi inima în dinţi îi zise, descălecând şi căzând în genunchi înaintea lui:

— Măria Ta, mai trăieşte. Iartă-mă e atunci n-am avut inimă să-l omor şi că nu ţi-am îndeplinit porunca.

Şi vânătorul îi povesti împăratului, cu de-amănuntul, ce se întâmplase atunci.

Auzind împăratul cum s-au petrecut lucrurile, dădu porunci că oriunde în împărăţie se va ivi fiul său cel mai tânăr, să fie primit cu toată cinstea cuvenită. Şi, de asemenea, îi rugă pe toţi craii şi împăraţii vecini şi cunoscuţi să-l primească şi ei cu toată cinstea şi să-i spună că tatăl său îl aşteaptă cu braţele deschise.

Să ne întoarcem acum puţin din drumul poveştii, aşa cum l-am apucat, şi să vedem ce mai face frumoasa prinţesă, care-i spusese mezinului că-l aşteaptă după un an pentru a-şi sărbători nunta şi astfel el să devină soţul ei, dar şi stăpânul împărăţiei pe care i-o lăsase tată-său drept moştenire.

Timpul trecând şi ziua hotărâtă nunţii apropiindu-se, prinţesa porunci să se construiască, de la palat şi până la marginea pădurii din zare, un drum cu totul şi cu totul de aur. Şi după ce drumul fu construit, mai adăugă o poruncă

pentru oamenii din garda sa cine va veni de-a dreptul pe acel drum de aur, neuitându-se nici într-o parte, nici în cealaltă, ci numai înainte, acela să fie lăsat să intre pe porţile palatului şi să fie primit cu toată cinstea, pentru că el va fi mirele adevărat; iar cine va veni pe lături, acela să nu fie lăsat să intre pe porţile palatului, pentru că nu va fi mirele adevărat.

Când aproape să se împlinească anul de când plecase de-acolo mezinul, fiul cel mai mare al împăratului plecă spre palatul prinţesei cu gândul de-a fi el mirele şi soţul ei şi de-a dobândi astfel şi tronul împărătesc. Merse el cât merse şi, când ieşi din pădurea aflată-n zarea palatului, văzu drumul cel de aur şi îşi zise că nu se cuvine să-l atingă cu copitele calului. Deci îndemnă calul pe de lături. Dar cum ajunse dinaintea porţii, străjerii îi spuseră că el nu este mirele cel adevărat şi deci să se-ntoarcă de unde a venit. Şi feciorul cel mai mare al împăratului n-avu ce face altceva decât să se întoarcă îndărăt spre palatul tătâne-său, şi mai plin de pizmă.

Puţin timp după el, puse şaua pe cal fiul de-al doilea al împăratului. Şi acesta păţi la fel ca fratele lui, căci, ca şi el, nu vru să-şi lase calul să păşească pe calea cea de aur, ci merse, până la poarta palatului, pe de lături, iar acolo străjile-i spuseră că nu-l lasă să intre, pentru că nu el este mirele cel adevărat şi aşteptat. Şi cel de-al doilea fecior trebui să-ntoarcă şi el calul, punându-l să meargă spre palatul tătâne-său.

Nu mai era până la împlinirea anului decât o zi, când ieşi din pădure mezinul împăratului, nădăjduind că, odată ajuns alături de iubita lui prinţesă, va fi la adăpost de necazuri şi pericole, pentru că el nu aflase de poruncile pe care le dăduse taică-său, împăratul. Şi era aşa de dornic să ajungă cât mai repede lângă ea, încât nici nu văzu că drumul pe care tropotea calul său era de aur. Iar când îl zări, îşi zise că aşa se cuvine să fie calea spre viitoarea lui soţie. Şi cum ajunse la porţile palatului, străjile le deschiseră larg în faţa lui, iar faţa împăratului îl primi ca pe mântuitorul ei, cel ce o salvase de sub puterile vrăjii în

care fuseseră învăluite ea, palatul şi o parte din împărăţie. Şi făcură o nuntă ca-n poveşti, întru fericirea mirilor. Iar după nuntă, iubita lui nevastă îi spuse că primise mai multe solii din partea lui taică-său, că l-a iertat şi că-l aştepta să vină.

Atunci el o luă pe împărăteasa lui şi, după mai multe săptămâni de călătorie cu căruţa şi cu corabia, ajunseră la palatul tatălui său, care îi îmbrăţişă pe amândoi, iar el îi povesti împăratului cât de mişeleşte l-au înşelat fraţii lui şi cum îl ameninţaseră cu moartea, dacă ar fi încercat să spună adevărul.

Bătrânul împărat porunci ca fiii lui mai mari să fie aduşi legaţi în faţa sfatului împărătesc, pentru a fi judecaţi şi pedepsiţi aşa cum se cuvenea, fără milă, pentru faptele lor. Dar cei doi mişei, cum aflară de sosirea fratelui lor, acum împărat, împreună cu soţia lui, înţeleseseră ce-i aştepta şi, urcându-se pe o corabie, plecară pe mare şi nu se mai întoarseră niciodată în împărăţia tatălui lor.

DOCTORUL ŞTIE-TOT
(*Doktor Aliwissend// Doctor Know-all*)

A fost odată un ţăran sărac, şi ţăranul ăsta se chema Răcilă. Şi nu-i de mirare că se chema aşa, că toate-i mergeau anapoda, ca racul… într-o zi plecă el la oraş cu un car de lemne, şi după multă alergătură şi târguială le vându unui doftor, care-i dădu pe ele doi bani de argint. Când fu să-i plătească doftorul banii, acesta tocmai stătea la masă şi ţăranul rămase cu ochii holbaţi, văzând ce bunătăţi mânca şi bea doftorul. îi lăsa gura apă, nu altceva!… Ei, doamne, grozav ar fi vrut să se facă şi el doftor! După ce-şi primi plata, ţăranul mai zăbovi olecuţă şi-l întrebă pe doftor dacă n-ar fi în stare să înveţe şi el meşteşugul doftoricesc.

— Da’ de ce nu – îi zise doftorul – că doar se învaţă uşor, nu-i scofală mare!

— Şi ce trebuie să fac? întrebă atunci ţăranul.

— Mai întâi să-ţi iei o carte, ca să deprinzi slovele, ştii, aia c-un cocoş pe ea, de are la început, A, B, C… al doilea, să vinzi carul cu boi, ca să-ţi cumperi hainele şi cele de trebuinţă meşteşugului doftoricesc, şi, al treilea, să porunceşti unui zugrav să-ţi scrie pe-o tăbliţă „Eu sunt doctorul Ştie-Tot”. Şi după ce o încondeia-o el frumos, doar atât mai trebuie: să ţi-o atârni la poarta casei şi să aştepţi să vină muşteriii…

Ţăranul nu se abătu cu o iotă de la ce-i spusese doftorul. Trecu un timp şi se întâmplă ca unui boier putred de bogat să i se fure nişte bani, dar parale, nu glumă! Şi

cum nu da defel boierul de urma banilor, nu ştiu cine se nimeri să-i pomenească de doftorul Ştie-Tot, care, cică, ar locui în cutare sat şi ar avea un leac sigur pentru a-i dibui pe hoţi… Auzind de vestea cea bună, boierul porunci să se înhame caii la caleaşcă şi o porni într-o goană către satul unde locuia ţăranul. Zări tăbliţa şi, oprind caii, îl întrebă pe-un ţăran ce se-nvârtea pe acolo, de nu e el cumva doftorul Ştie-Tot.

— Ba chiar eu sunt; ai nimerit-o bine!

— Păi dacă-i aşa, grăbeşte, rogu-te, şi hai cu mine, să-mi găseşti banii furaţi!

— Viu, cum să nu, da' e vorba că fără nevastă-mea nu plec de acasă, de mi-ai da tot aurul din lume!

Boierul – ce era să facă! – se învoi şi, poftindu-i pe amândoi în caleaşcă, dete bici cailor şi-o porni la drum.

Când ajunseră la curtea boierului, tocmai îi aştepta masa pusă, încărcată de bunătăţi, şi stăpânul îl pofti pe doftor să mănânce împreună cu dânsul.

— Mă învoiesc să vă cinstesc masa – răspunse doftorul – numai de-aţi îngădui să se ospăteze şi nevastă-mea. Altfel, în ruptul capului!

Boierul încuviinţă, că n-avea ce altă face, şi ţăranul se aşează împreună cu nevastă-sa mai spre coada mesei. Intră un slujitor cu un taler încărcat cu bucate alese, şi când trecu pe lângă doftor, acesta odată-i făcu nevesti-sii semn cu cotul şi-i zise mai mult şoptit:

— Îl vezi, nevastă, ăsta-i primul!

Prin cuvintele astea voia să înţeleagă că era, adică, slujitorul care aduce primul fel de mâncare.

Dar slujitorul, care stă cu urechile ciulite, prinse toate cuvintele şi începu să creadă c-ar avea alt tâlc, că ar vrea să însemne anume: Ăsta e primul hoţ! Şi fiindcă era chiar aşa, i se făcu frică şi când ieşi, le zise celorlalţi tovarăşi ai săi:

— Doftorul ăsta pe toate le ştie şi-o s-o păţim urât de tot din cauza lui, că de cum m-a văzut, i-a şi şoptit nevesti-sii că eu sunt primul hoţ.

Auzind acestea, cel de-al doilea slujitor nu mai

îndrăzni să dea ochii cu doftorul, dar n-avu încotro. Când intră ducând talerul cu mâncare, ţăranul o izbi cu cotul pe nevastă-sa şi spuse mai tărişor:

— Nevastă, ţine minte, ăsta-i al doilea!

Slujitorului i se făcu frică de moarte şi nu ştiu cum s-o şteargă mai repede din faţa ţăranului. Cu cel de-al treilea slujitor se întâmplă tot la fel, căci doftorul zise iar:

— Nevastă, ăsta-i al treilea, nu cumva să uiţi!…

Al patrulea slujitor intră în odaie cu o strachină acoperită şi boierul îl rugă pe doftor să-şi arate meşteşugul şi să ghicească ce-i în ea. Pasămite, în strachină erau răci. Ţăranul se uită ţintă la strachină şi cum nu ştia în ce chip să iasă din încurcătură, se tot scărpina la ceafa şi începu a se căina:

— Vai de tine, race, race, ce-o s-o păţi, sărace!

Când îl auzi boierul, îi dădură lacrimile de bucurie:

— Ăsta-i meşter, nu glumă! Dacă a ştiut el ce-i în strachină, cum n-o să ştie să-i găsească şi pe hoţi?…

Slujitorul încremenise pe loc şi-l treceau toate sudorile. Abia că mai putu să-i facă ţăranului cu ochiul, să vină până afară. Când ieşi ţăranul în curte, toţi patru slujitorii prinseră a-i mărturisi că ei au furat banii, dar că tocmai se gândiseră să-i pună la loc… Şi-l mai momiră c-o să-l răsplătească şi pe el cu o grămadă de bănet, de se îndură să nu-i dea de gol.

Îl duseră apoi la tainiţa unde ţineau ascunşi banii, de i-o arătară, şi se mai rugară încă o dată să aibă milă de sufletul lor.

Doftorul se ţinu tare şi nici nu arătă faţă de ei cât de mult îl bucurase vestea asta. Şi de cum intră în odaie, se aşeză iar la masă şi zise:

— Acuşica, boierule, îngăduie-mi să caut în ceaslovul ăsta al meu, ca să-mi desluşească el unde se află ascunşi banii.

Cel de-al cincilea slujitor se găsise mai breaz decât ceilalţi şi se ascunsese în vatră, căci era dornic să audă de nu cumva doftorul ştie mai multe despre ei. În ăst timp, ţăranul tot răsfoia ceaslovul, să găsească foaia cu cocoşul,

dar cum nu-l găsi dintr-odată, se înfurie şi, bătând cu palma peste carte, răcni:

— Doar ştiu că aici eşti, fir-ai al naibii; hai, ieşi la iveală odată!…

Slujitorul, care se ascunsese în vatră, crezu că-i vorba de dânsul şi, sărind înspăimântat afară, strigă:

— Omul ăsta e însuşi diavolul; omul ăsta ştie tot!

Apoi doctorul Ştie-Tot îi arătă boierului locul unde erau ascunşi banii, dar nu-i dădu de gol pe hoţi.

Şi, drept răsplată, căpătă astfel din amândouă părţile atâta avuţie, că i se duse faima peste nouă ţări şi nouă mări.

SPIRITUL DIN STllLĂ (duhul din sticlă; fantoma din sticlă)

(*Der Geist im Glas// The Spirit in the Bottle*)

Într-o ţară îndepărtată din Orient trăia un om sărman împreună cu singurul său fiu, pe care îl întreţinea tăind lemne în pădure. Cum omul îşi iubea fiul şi dorea ca acesta să aibă o soartă mai bună, se hotăra să îşi folosească bruma de agoniseala pentru a-l trimite la şcoală. Într-o bună zi îi spuse:

— Pentru că nu vreau să duci o viaţă atât de grea ca a mea, am decis să folosesc toate economiile pe care l-am strâns de-a lungul anilor pentru a-ţi asigura educaţia. Astfel, vei deveni un om mai bun decât mine şi, mai mult, mă vei îngriji când voi fi bătrân. Fiul tăietorului de lemne

intra la un colegiu, unde, încă de la început câştiga simpatia şi aprecierea profesorilor şi colegilor săi, pentru că era silitor şi îşi făcea toate temele. În plus, lua tot anul numai note bune, pentru care obţinea mereu premii şi distincţii. Totul mergea bine, şi ar fi mers şi mai bine, dacă banii tatălui său nu s-ar fi terminat. Atunci, tânărul trebui să se întoarcă, îndurerat, în satul său, fără să îşi fi îndeplinit dorinţa arzătoare de a învăţa.

Dar, fiind curajos şi muncitor, nu se descuraja. Într-o bună zi îi spuse tatălui său:

— Voi tăia cu tine arbori în pădure.

Tatăl vru să se opună dorinţei băiatului, dar acesta, încăpăţânat şi hotărât, ceru cu împrumut un topor vechi de la un vecin şi merse cu el să taie copaci în pădure. Într-o zi, după ce mânca, merse să se plimbe pe marginea răului. Ajuns acolo, se aşeza la picioarele unui arbore bătrân, gândindu-se cum să facă să se întoarcă la şcoală. Şi cum stătea aşa abătut, auzi o voce înăbuşită, care strigă:

— Te rog, scoate-mă de aici!

Băiatul privi în jur şi nu văzu cine striga. Vru să se îndrepte spre malul râului, crezând că, probabil, se înecă cineva. Când să plece, se împiedică de o sticlă în care se agita ceva. Îşi dădu seama că de acolo venea strigătul. Ridică sticla şi văzu că în ea era o broască râioasă care se zbătea neputincioasă, vrând să iasă. Scoase dopul, dar când broasca râioasă ieşi, se transforma într-un spirit înalt şi gros cât un stejar bătrân.

— O să te omor! tipa spiritul cu o voce de tunet. Am stat închis în sticla mii de ani şi am jurat că-l voi ucide pe cel care mă va elibera!

Băiatul, care era isteţ, îi spuse liniştit:

— Uşurel, uriaşule! Nici măcar nu ştiu dacă tu eşti cel care a fost închis în sticlă. Eşti atât de mare, iar sticla este atât de mică!

— Nu crezi? strigă spiritul. Puterea mea este nelimitată şi îţi voi dovedi că eu am fost.

Micşorându-şi statura, intra iar în sticlă. Atunci băiatul puse iute dopul sticlei şi o arunca în acelaşi loc în

care o găsise. Spiritul, văzând ca tânărul se pregătea să plece, îi striga:

— Scoate-mă de aici şi am să te fac bogat! Cum băiatul avea suflet bun, scoase dopul sticlei şi îl eliberă din nou pe spirit. Acesta, recunoscător, îi dărui o piatră albă şi îi spuse:

— Orice metal vei atinge cu această piatră, se va transforma imediat în aur. Şi dacă atingi cu piatra o rană, aceasta se va vindeca imediat.

Apoi, spiritul dispăru. Tânărul încercă să verifice puterea pietrei şi atinse cu ea vechiul topor pe care îl împrumutase. Mare îi fu mirarea când văzu ca acesta se transforma într-un strălucitor topor de aur. „Cu acest topor voi dobori mai bine arborii”, gândi şi, trecând la treabă, începu să taie un trunchi vechi de copac. Într-adevăr, dărâma trunchiul mult mai uşor, dar tăişul toporului se strică. Îngrijorat, îşi căută tatăl şi îi spuse ce i se întâmplase. Tânărul vru să îi înapoieze toporul vecinului său, crezând că îl va recompensa în acest fel, dar tatăl îi sfătui că era mai bine să îl vândă unui bijutier şi să cumpere un topor nou, din oţel, cu care vecinul ar fi fost mulţumit. Aşa că merseră la un bijutier din oraş, care le dădu atât de mulţi bani pe toporul de aur, încât nu cumpărară doar un topor de oţel, ci mult mai multe. Cu toate acestea, le mai rămaseră atât de mulţi bani încât tânărul se întoarse la scoală, îşi termină studiile şi deveni medic.

Să nu vă gândiţi ca tânărul a continuat să atingă cu piatră albă metale, pentru a le transforma în aur. Dimpotrivă, nu vru să profite de acest lucru, ci, fiind medic, folosi piatra doar ca să atingă rănile pacienţilor. Şi cum acestea se închideau numaidecât, deveni un medic faimos. Astfel folosi puterea pietrei pentru binele omenirii.

FRATELE CEL RUFOS AL LUI SCARAOŢCHI (frate cu dracul)

(*Des Teufels rußiger Bruder*// *The Devil’s sooty brother*)

A fost odată un oştean şi s-a întâmplat ca oşteanul ăsta să fie slobozit din oaste şi să rămână, bietul, fără niciun căpătâi. Şi cum nu ştia cum să iasă din încurcătură, că n-avea nici de unele din ce să poată trăi, îşi luă lumea-n cap şi, mergând el unde-l duceau picioarele, nimeri într-o pădure. Nu trecuse bine de marginea ei, când iată că se întâlni cu un omuleţ, care nu era altul decât Scaraoţchi. Şi omuleţul prinse să-l întrebe:

— Da' ce ţi s-a-ntâmplat, bre omule, de arăţi aşa de cătrănit? Şi-i răspunse oşteanul, cu obidă:

— Da' cum aş putea să nu fiu când sunt lihnit de foame şi n-am în pungă nicio leţcaie!… Atunci dracul se-apropie de el şi-l îmbie:

— Dacă ţi-e voia să te tocmeşti la mine ca argat, apoi ştiu c-o să ai cu ce trăi toată viaţa! Şi învoiala e să-mi slujeşti şapte ani încheiaţi: iar după ce s-o scurge timpul ăsta, eşti liber ca pasărea cerului. Dar să iei bine seama la un lucru: cât timp mi-oi fi slugă, nu se cade să te speli şi să te piepteni, să-ţi tai unghiile şi părul, şi nici să-ţi ştergi ochii, de ţi-or da lacrimile.

Oşteanul clătină din cap, semn c-a înţeles prea bine ce-l aşteaptă, şi-i răspunse:

— De, mă-nvoiesc şi-aşa dacă nu se poate altfel!…

Şi pomi în urma lui Scaraoţchi, care-l duse de-a dreptul în iad. Aci, dracul îi spuse cu de-amănuntul tot ce avea de făcut: să aţâţe în fiecare zi focul sub cazanele alea mari, în care se pregăteau fripturile, să deretice prin casă, să scoată gunoiul afară şi să ţină totul în cea mai bună

rânduială. Şi-i mai atrase luarea-aminte ca nu care cumva să privească o singură dată la fiertura din cazane, că atunci va fi vai şi-amar de el şi-o s-o păţească rău.

Bietul oştean numai el ştia ce-i în cugetul său, dar cum n-avea ce alta îi răspunse:

— Dacă asta-i totul, las pe mine!

Dracul cel bătrân pomi la treburile sale şi oşteanul îşi începu slujba. Aprinse focul, avu grijă ca din timp în timp să-l aţâţe, deretică prin casă şi scoase gunoiul – şi le făcu pe toate întocmai cum i se poruncise.

Când Scaraoţchi se întoarse acasă, cercetă cu luare-aminte dacă i s-a împlinit întocmai porunca, şi cum găsi totul în cea mai bună rânduială, dădu mulţumit din cap şi plecă iar. Mântuindu-şi treaba, oşteanul cătă în jurul lui şi nu ştiu cum se întâmplă de i se opriră privirile asupra lungului şir de cazane sub care ardea cu vâlvătaie un foc straşnic, că săreau capacele de deasupra lor. Eh, Doamne, Doamne, tare-l mai îndemna inima să-şi arunce măcar o clipă privirea înăuntru, să vadă şi el ce tot fierbe şi sfârâie acolo! Dar vezi că dracul îl oprise cu străşnicie să facă una ca asta!…

În cele din urmă nu se mai putu stăpâni şi, călcându-şi pe inimă, ridică puţintel capacul de la primul cazan şi-şi vârî nasul înăuntru. Şi-n cazan îl zări pe fostul lui vagmistru.

— Ei, pasăre moţată, da’ cum se face că dau aicea de tine?! M-ai frecat line de mi-a ieşit untul, da’ acu’ mi-ai picat în mână şi te-oi muştrului eu, să te-nvăţ minte!…

Apoi trânti repede capacul la loc şi mai aţâţă focul sub cazan c-un braţ bunicel de lemne. Trecu la cel de-al doilea cazan şi, ridicând capacul, zări săltându-se din aburi căpăţâna fostului său căpitan.

— Ei, pasăre moţată, da’ cum se face că dau aicea de tine?! M-ai frecat tu pe mine de mi-a ieşit untul, da’ acu mi-ai picat în mână şi te-oi muştrului eu, să te-nvăţ minte! …

Puse capacul la loc şi aruncă în focul de sub cazan o coşcogea buturugă ca să-l treacă bine sudorile pe dom

căpitan… Apoi se duse să privească şi-n al treilea cazan. Pasămite, acolo dădea în clocot foşti general.

— Ei, pasăre moţată, da’ cum se face că dau aicea de tine?! M-ai frecat tu pe mine de mi-a ieşit untul, da’ acu mi-ai picat în mână, şi te-oi muştrului eu, să te-nvăţ minte!

Alergă apoi repede de aduse foalele cele mari, şi dă-i şi dă-i, începu să sufle cu ele în focul de sub cazan, până ce-l făcu numai vâlvătăi *exjaragaie*.

Trudi el astfel şapte ani încheiaţi, îndeplinindu-şi slujba fără cusur şi-n răstimpul ăsta nu se spălă, nu se pieptănă, nu-şi tăie unghiile, nu-şi tăie părul şi nici lacrimile ce-i dădeau în ochi nu şi le şterse… Şi cei şapte ani se scurseră ca nimica, de parcă ar fi trecut numai o jumătate de an. Şi când se împliniră tocmai pe tocmai cei şapte ani, Scaraoţchi îl cheamă la sine şi-l întrebă:

— Ei, ia spune, bre omule, pe ce ţi s-a dus timpul în toţi anii ăştia?

— Parcă matale nu ştii? îi răspunse tot c-o întrebare oşteanul nostru… Am aprins şi-am aţâţat focul sub cazane, am dereticat şi-am scos gunoiul din casă…

— Al naibii eşti, da’ de ce nu spui tot?… Parcă în cazane nu te-ai uitat, hai? Norocul tău cai aţâţat focul şi mai straşnic după aia, şi-ai mai pus câteva braţe bune de lemne sub cazane, că altminteri îţi pierdeai viaţa! Şi acu, că s-a împlinit timpul cât trebuia să mă slujeşti, te întreb: vrei să te întorci acasă?

— Da, vreau – răspunse oşteanul – că m-a pălit un dor după taică-meu şi aş voi să ştiu cum o mai duce cu bătrâneţile!

— Dacă-i aşa, eu nu te ţin – zise dracul – şi drept simbrie pentru cât mi-ai muncit, du-te de-ţi umple cu bălegar desaga şi s-o stăpâneşti sănătos! Şi să pleci aşa cum eşti: fără să te speli şi fără să te piepteni, cu părul şi barba netunse, cu unghiile netăiate şi cu ochii plini de urdori… Şi de te-o întreba unul de unde vii, să-i răspunzi: „Din iad!” Şi de te-o întreba altul cine eşti, să-i răspunzi: „Sunt fratele cel rufos al lui Scaraoţchi, care mi-e stăpân!”

Soldatul nu cercă să se pună împotrivă, ci îndeplini

întocmai tot ce-i poruncise dracul. Dar în cugetul lui nu era deloc mulţumit de simbria pe care o căpătase. De îndată ce ajunse iar pe pământ şi se pomeni într-o rarişte a pădurii, se grăbi să-şi ia desaga de pe spinare, vrând s-o deşerte de bălegar. Dar cum o desfăcu, ce să vezi, bălegarul se prefăcuse în aur curat!

— Ei, da' la asta nu m-am aşteptat!… făcu el, minunându-se.

Şi-o porni spre oraş cu sufletul plin de voioşie. Merse el, dar nu prea multişor, şi-n faţa unui han zări un om care stătea în uşă. Nu-i vorbă că şi hangiul îl zări pe flăcău, ba încă de departe. Dar se dădu speriat înapoi, fiindcă arătarea care înainta spre el părea o dihanie mai înspăimântătoare şi mai groaznică decât o sperietoare de ciori. Dar până la urmă, hangiul îşi luă inima-n dinţi şi cuteză să-l întrebe:

— De unde vii?

— Din iad.

— Şi cine eşti?

— Sunt fratele cel rufos al lui Scaraoţchi, care mi-e stăpân.

Când auzi de unde vine şi cine e, hangiul nu vru să-l găzduiască, dar de cum desfăcu oşteanul desaga şi-i arătă aurul, jupânul se şi grăbi să-i deschidă uşa.

Oşteanul nu-i luă în seamă temenelele şi-i porunci să-i dea odaia cea mai bună şi să-i aducă mâncărurile cele mai alese pe care le avea. După ce mâncă şi bău pe săturate, gândi că-i timpul să-şi odihnească oasele trudite, dar se culcă în pat, fără ca mai înainte să se spele sau să se pieptene, ţinându-se întocmai de ceea ce-i poruncise dracul.

Vezi însă că hangiul rămăsese cu gândul la desaga cu aur şi nu putea nici măcar să aţipească din cauza ei, că mereu o vedea pe dinaintea ochilor… în cele din urmă nu mai putu să rabde şi, furişându-se în toiul nopţii până-n camera unde dormea oşteanul, făcu ce făcu şi fură desaga.

Când omul se sculă a doua zi şi vru să-i plătească hangiului ca să-şi vadă mai departe de drum, ia desaga de

unde nu-i. Dar oşteanul nu-şi făcu inimă rea pentru asta şi nici nu socoti că de-acu o să intre iar la ananghie. Se mângâie singur zicându-şi

— Bre omule, tu nu eşti cu nimic vinovat de pacostea ce te-a lovit!... Şi făcând cale întoarsă, se duse de-a dreptul în iad. I se jelui el lui Scaraoţchi, povestindu-i toată tărăşenia, şi-l rugă să-l ajute. Iar dracul îi zise:

— Ia şezi colea, să te spăl şi să te pieptăn, să-ţi tai unghiile şi părul şi să-ţi şterg ochii de toate urdorile!

Şi după ce-l *laie* şi-l ferchezui, de părea oşteanul ca nou-născut, îi umplu din nou desaga cu bălegar şi-i porunci:

— Acu du-te de-i spune hangiului să-ţi dea aurul înapoi, că altminteri dau o fugă până la el şi-l iau în iad, să-mi aprindă focul în locul tău!

Omul se duse la hangiu şi-i zise cum îl învăţase dracul:

— Dă-mi înapoi aurul pe care mi l-ai furat, că de nu mi l-oi da, o să ajungi în iad, în locul meu, şi-o să arăţi ca o sperietoare de ciori, întocmai cum arătam şi eu mai înainte!

Hangiul să moară de spaimă, nu altceva! se grăbi să-i înapoieze aurul, ba-i mai dădu aur, berechet, pe deasupra, numai să nu sufle o vorbă... Şi oşteanul ajunse putred de bogat.

Luându-şi avuţia la spinare, omul nostru grăbi repede spre casă, că-l ardea dorul de taică-său. Dar în drum îşi cumpără o haină de pânză proastă şi şi-o puse pe el. Şi pe unde trecea, cânta de mama focului, că patima asta a cântecului o învăţase în iad, de la Scaraoţchi... Şi se întâmplă că în împărăţia aceea domnea un împărat tare bătrân, în faţa căruia oşteanul nostru fii dus să cânte.

Împăratului îi merseră la inimă cântecele oşteanului şi se simţi ca-n tinereţele lui cele aprige; şi cum prinsese drag de cântecele acelea şi de omul care le zicea cu atâta foc, se arătă gata să-i dea de nevastă pe fiica lui cea mai mare. Dar de îndată ce auzi domniţa că taică-său vrea s-o mărite după un om de rând, îmbrăcat într-o ţoală de pânză

proastă, grăi cu trufie:

— De-i aşa, mai bine mă dau pradă apelor şi mă înec!

Atunci împăratul gândi în sinea lui că fata cea mică n-o să se arate chiar atât de năzuroasă. Şi se întâmplă că mezina chiar se supuse voinţei împăratului, fiindcă-l iubea mai mult decât orice pe lume şi nu ieşea din cuvântul său.

Şi aşa, după cum vă spusei, fratele cel rufos al lui Scaraoţchi o luă de nevastă pe fata cea mică a împăratului, şi, după ce se-ntâmplă să închidă ochii împăratul cel bătrân, îi urmă în scaunul domnesc.

BLANĂ DE URS

(*Bärenhäuter*// *Bearskin*)

A fost odată un flăcău şi flăcăul ăsta se angaja cu simbrie la oaste, şi având el grad de soldat, se purtă totdeauna ca un viteaz şi când plouau gloanţele pe câmpul de bătaie, el era primul, totdeauna, care ieşea dintre metereze, să le înfrunte. De-ndată ce se gătă *rezbelul* şi se făcu pace, îl sloboziră de la oaste şi mai-marele lui, căpitanul, îi spuse că de-acu* e slobod să plece oriunde-i pofteşte inima.

Da’ vezi că părinţii lui muriseră de multă vreme aşa că omul nostru nu se mai putea duce la casa părintească. Şi văzând el că alt reazim n-are, se rugă de fraţii lui să sendure şi să-l ţină pe lângă ei până ce şi-o găsi vreun rost. Dar ţi-ai găsit să-i dea vreunul adăpost! Cum erau haini la suflet din cale-afară, numai ce se răstiră la el:

— De ce să ne mai împovărăm şi cu tine că doar n-avem la ce muncă te pune!… Cată de descurcă-te singur!…

Din gură e uşor lucru să-i zici cuiva s-o scoată singur la capăt… Dar cum omul nostru n-avea altă avuţie decât

puşca, şi-o puse pe umeri şi o porni în lume să-şi tacă un rost. Merse el ce merse şi cam pe la amiază dădu peste o câmpie întinsă-întinsă, pe care nu se zărea nimica alta decât o roată de copaci. Cum îi era inima grea şi mâhnită, se aşeză la umbra lor şi începu să cugete la soarta sa. „N-am în pungă nici leţcaie – îşi spuse el în sine – iar de-nvăţat, n-am învăţat altceva decât meşteşugul războiului. Iar acum, că e pace, nu mai au nevoie de mine şi m-au lăsat fără niciun căpătâi!… Eh, viaţă cusută cu aţă, parcă văd c-o să mă întind după un gologan şi că, până la urmă, o să mor de foame!…”

Nu-şi termină el bine gândul, că se stârni deodată un vuiet, de-ai fi zis că o să smulgă copacii din rădăcină, şi, când privi în jur, numai ce văzu în faţa lui un necunoscut care purta o haină verde ca iarba. Necunoscutul era tare arătos, da’ vezi că trăgea după el un picior de cal care-l sluţea…

— Ştiu ce-ţi lipseşte – îi grăi necunoscutul – şi-mi stă în putere să te fac să ai bani şi bogăţii cu nemiluita, da’ mai ’nainte de a încheia amândoi târgul, vreau să aflu de ţi-e teamă sau nu, ca să nu prăpădesc banii pe degeaba!…

— Na-ţi-o strâmbă că ţi-am dres-o!… Cum i-ar sta unui soldat să fie fricos?… îşi dădu ifose omul nostru. Pune-mă la încercare şi-ai să vezi.

— Chiar aşa o să fac! spuse făptura aceea ciudată. Hei, oşteanule, ia priveşte înapoia ta!…

Soldatul îşi întoarse capul şi numai ce văzu o matahală de urs, care se îndrepta spre el tropăind din tăpălige şi mormăind grozav.

— Olio, ursule – răcni soldatul – stai tu, frăţioare, că o să te gâdil puţintel pe la nas, şi-o să-ţi treacă pofta să mai mormăi!…

Nu-şi termină bine vorbele, că şi puse puşca la ochi şi trase drept în botul namilei. Şi-n aşa fel ţinti, că ursul căzu lat la pământ şi nu se mai mişcă.

— Mi-ai făcut dovada că nu-ţi lipseşte curajul, asta-i drept – grăi străinul – dar cu asta tot nu putem încheia socoteala noastră. Ai mai avea ceva de îndeplinit…

— Dacă nu-mi pun în joc mântuirea sufletului – răspunse soldatul, care acum luase bine seama cu cine are de-a face – află că nu mă dau în lături de la nimic!…

— Asta ai s-o vezi singur!… îl luă cam de sus vânătorul în haină verde. Şi acu, ascultă despre ce e vorba, că-i o nimica toată… Şapte ani de-aci înainte nu ţi-e îngăduit să te speli, să-ţi piepteni barba şi părul şi să-ţi tai unghiile. Şi mai e ceva: în ăst timp o să porţi numai haina şi mantaua pe care ţi le-oi da eu! De-o fi să dai ortul popii în aceşti şapte ani, atunci eşti al meu, iar de vei rămâne în viaţă, atunci vei fi slobod şi te vei bucura de bogăţie până la sfârşitul zilelor.

Se gândi soldatul cât era de strâmtorat şi, cum înfruntase de atâtea ori moartea, se hotărî să-şi pună în joc viaţa şi de data asta, şi încheie târgul cu Scaraoţchi.

Necuratul îşi scoase haina cea verde ca iarba şi, dându-i-o soldatului, spuse:

— Cât timp o să porţi haina asta, n-o să duci lipsă de bani, că ori de câte ori o să bagi mâna în buzunar, o să-ţi zornăie galbenii în palmă.

Apoi îl jupui pe urs de blană şi adăugă: Iată-ţi şi mantaua! Şi-o să-ţi fie şi pat, că pe ea va trebui să dormi de aci înainte, şi pe altul decât ăsta nu-ţi va fi îngăduit să-ţi pui capul! Şi după port o să ţi se zică „Blană de urs”!

După ce spuse acestea toate, necuratul se şi făcu nevăzut.

Soldatul îmbrăcă haina şi băgă mâna în buzunar, să vadă de nu-l păcălise cumva Scaraoţchi. Da’ vezi că o scoase plină de galbeni, aşa cum îi spusese necuratul. Apoi îşi puse pe umeri blana de urs şi-o porni în lume plin de voie bună. Şi se înfruptă el din toate câte îi fac bine omului, iar banului pagubă. Primul an trecu destul de uşor, dar vezi că în cel de-al doilea i se schimbă cu totul înfăţişarea şi începu să arate ca o dihanie. Părul îi năpădise aproape întreaga faţă, barba i se încâlcise de-ţi părea că e numai cârlţi, iar degetele nu mai aduceau a degete de om, ci a gheare de jivină. Şi-i erau aşa de rufos obrazul şi de năclăit de murdărie, că de-ai fi semănat pe el

sămânţă de hreniţă, ar fi răsărit!…

Cine-l zărea o lua la goană încă de departe, dar cum avea grijă că îi drumul lui să împartă săracilor bani ca să se roage pentru el să nu moară în ăşti şapte ani, şi mai cu seamă fiindcă nu se zgârcea la bani şi plătea din gros, mai căpăta încă adăpost, să-şi odihnească oasele trudite.

Şi în cel de-al patrulea an, se întâmplă ca-ntr-o amiază să poposească la un han mai arătos. Dar vezi că hangiul nu vru să-l primească, şi nici măcar în grajd, pe-un maldăr de paie, nu-i dădu loc, de teamă să nu se sperie caii de arătarea asta. Cum băgă însă mâna în buzunar şi o scoase plină de galbeni, hangiul se înduplecă şi-l duse pe „Blană de urs” îi spatele casei, la o cămăruţă. Dar de lăsat nu-l lăsă să rămână acolo, până ce nu-i făgădui că n-o să se arate nimănui. Că n-avea chef ca hanul lui să capete o faimă proastă din pricina pocitaniei ăsteia!…

Veniră şi negurile serii, şi-n timp ce „Blană de urs” sta singur şi-şi dorea din suflet să treacă mai repede cei şapte ani de chinuri şi suferinţe, o dată îi veniră la ureche nişte vaiete puternice, ce răzbăteau până la el, dintr-o încăpere alăturată. Şi cum avea o inimă simţitoare şi miloasă, nu se putu opri să deschidă uşa acelei cămăruţe. Păşi el pragul şi numai ce zări într-un ungher un bătrân care plângea în hohote şi-şi tot dădea cu pumnii în cap. „Blană de urs” dădu să se apropie, dar unchiaşul sări în sus şi vru s-o ia la goană. În cele din urmă, auzind că-i vorbeşte cu glas omenesc şi că nu-i o dihanie cum crezuse până atunci, începu să-l asculte. Şi „Blană de urs” găsi să-i spună asemenea cuvinte care-ţi muiau sufletul că, până la urmă, bătrânul îşi ieşi din muţenia în care căzuse şi se înduplecă să-i dezvăluie pricina necazurilor lui.

Şi-i spuse bătrânul că pe vremuri fusese un om cu stare, dar că încetul cu încetul i se dusese toată averea pe apa sâmbetei şi acu trebuia să îndure mizeria atât el, cât şi fiicele lui şi mai adăugă că atât de nevoiaş era încât nu-şi putea plăti nici măcar gazda, şi din pricina asta urma să fie băgat la închisoare.

— Dacă astea sunt toate grijile ce-ţi apasă sufletul –

grăi „Blană de urs” – atunci află că bani am eu de ajuns, ba încă îmi mai şi prisosesc!…

Apoi îl chemă pe hangiu şi-i plăti tot ce datora unchiaşul, ba şi-i mai strecură în buzunar bietului om o pungă plină cu aur.

De îndată ce bătrânul se văzu scăpat de grijile lui, nu mai ştiu în ce chip să-şi arate recunoştinţa. Şi într-un târziu, îl îmbie pe 3 lană de urs”:

— De nu te stingheresc cumva, vino cu mine, că am nişte fete minuni de frumuseţe… Şi de ţi-e voia, tare m-aş bucura să-ţi alegi una de nevastă. Când or auzi ce-ai făcut pentru mine, sigur sunt că niciuna nu se va împotrivi. E drept că ai o înfăţişase cam ciudată, dar cum sunt îndemânatice la toate, or găsi ele ce să-ţi facă să arăţi mai a om!…

Cuvintele bătrânului îi plăcură tare mult lui „Blană de urs” şi cum îi strecurară în suflet nădejdea unor zile mai bune, se învoi bucuros. Porniră ei împreună şi când trecură pragul casei, veni să-i întâmpine fata cea mare a unchiaşului. Şi atât de grozav se înspăimântă ea de chipul soldatului, că strigă ca din gură de şarpe şi-o luă la fugă. Cea de-a doua rămase însă locului şi, cercetându-l din cap până-n picioare, grăi cu dispreţ:

— Cum aş putea să iau de bărbat pe unul care nu mai are înfăţişare omenească? Ursul acela ras, care a fost odată pe-aici şi să dădea drept om, parcă avea mai mult vino-ncoace, zău aşa! Că barem ăla avea o blană de ofiţer şi mănuşi albe!… De-ar fi numai urât, poate rămas obişnui cu el, dar îţi îngheaţă sângele în vine când îl priveşti, că-i ca o dihanie!… Şi nu are nici măcar o haină ca lumea pe el…

Fata cea mai tânără nu se pripi, cum făcuseră celelalte două surori, şi zise cu blândeţe:

— Dragă tată, de vreme ce omul ăsta nu s-a dat îndărăt să te scoată din nevoie, înseamnă că are suflet bun. I-ai făgăduit c-o să-i dai o mireasă şi cuvântul e cuvânt: trebuie să ţi-l ţii!…

Ei, cum se însenină „Blană de urs” când auzi spusele

fetei!… Păcat că-i era faţa năpădită de păr şi rufoasă din cale-afară, că altfel s-ar fi putut vedea cum îi râde de bucurie!…

Cum i se luase o piatră de pe inimă, „Blană de urs” se grăbi să scoată din deget un inel şi, frângându-l în două îi dădu fetei o jumătate, iar pe cealaltă o opri pentru sine. În jumătatea dăruită miresei scrise numele lui, iar înjumătăţea ce şi-o oprise scrise numele ei. Şi-o rugă fierbinte să păstreze cu grijă ceea ce-i încredinţase. Apoi îşi luă rămas-bun şi, mai înainte de a trece pragul, grăi către fată:

— Mai trebuie să colind încă trei ani prin lume şi de nu mă întorc la capătul lor, atunci eşti liberă, fiindcă înseamnă că mi-am dat duhul. Da’ dacă ţi-o fi tot timpul gândul la mine, poate c-oi rămâne în viaţă şi-o să fiu al tău! …

De cum plecă „Blană de urs”, biata mireasă se înveşmânta toată în negru şi de câte ori îi zburau gândurile la mirele ei, lacrimile îi *podideau* ochii şi-i scăldau faţa. Dar vezi că surorile cele haine o luau în râs şi n-aveau pentru ea decât vorbe de batjocură.

— Bagă de seamă – îi spuse într-o zi cea mai mare, hlizindu-se la fată – când o fi să-i dai mâna, o să te pomeneşti că-ţi dă o labă!…

Cea de-a doua soră nu se lăsă nici ea mai prejos:

— Fereşte-te, că doar ştii cât le plac urşilor dulciurile!… Şi dacă o să-i placi, tare mă tem c-o să te mănânce!… da’ în schimb – continuă ea – o să avem o nuntă plină de veselie, că doar e ştiut că urşii joacă bine!…

La toate vorbele astea pline de zeflemea şi venin, mireasa tăcea chitic, dar de bătut nu se dădea bătută defel, şi-n sufletul ei nutrea speranţa că la soroc, mirele juruit o să se înapoieze teafăr şi plin de voioşie.

În ăst timp „Blană de urs” colinda lumea dintr-un loc într-altul şi, pe unde putea, făcea bine şi dăruia bănet din belşug celor sărmani, ca să se roage pentru el să rămână în viaţă.

Şi trecu aşa timpul tară contenire, zi de zi şi ceas de

ceas. Şi-ntr-un sfârşit, când se scurse şi ultima clipă din cei şapte ani, se duse iarăşi pe câmpia aceea nesfârşită şi se aşează sub roata copacilor. După scurta vreme începu a vui vântul atât de năprasnic, de ziceai că o să-l zboare-n văzduh, cu copaci cu tot. Şi numai ce se ivi în faţa lui necunoscutul, care-l privi ursuz şi cam chiondorâş. Apoi, cu năduf, îi zvârli oşteanului haina lui jerpelită, şi-şi ceru înapoi haina cea verde ca iarba.

— N-ai grijă c-o să ţi-o dau, da' e vorba că n-am ajuns încă acolo! îl repezi „Blană de urs". Mai întâi şi-ntâi să mă faci curat cum am fost! mai de voie, mai de nevoie, Scaraoţchi trebui să aducă apă şi să se apuce să-l spele, să-i pieptene părul şi să-i taie unghiile, că n-avea încotro: pierduse rămăşagul!... Şi după ce-l ferchezui el pe oştean, acesta parcă nici nu mai semăna cu cel de acu' şapte ani: căpătase o înfăţişare de războinic viteaz şi era mult mai chipeş şi mai arătos.

Scaraoţchi nu mai stătu mult acolo, că n-avea de ce să fie voios în preajma soldatului, şi după ce se făcu nevăzut, fără să-i mai cate omului vreo pricină, „Blană de urs" se simţi mult mai uşurat. O porni el spre oraş şi, îmbrăcându-şi o minunată haină de catifea, ce-i venea ca turnată, se sui într-o caleaşca trasă de patru cai albi şi-l îndemnă pe vizitiu să zboare ca vântul şi ca gândul la aleasa inimii lui. Ajunse el la casa miresei, dar vezi că nimeni nu-l recunoscu. Bătrânul îl luă drept o mare căpetenie de oşti, de viţă aleasă, şi-l conduse în încăperea unde şedeau fiicele lui. Şi străinul trebui să se aşeze între cele două fete mai vârstnice, că aşa cerea datina. Iar ele se grăbiră să-i toarne vin şi-l îmbiară cu cele mai alese bucate. Şi amândouă îl priveau cu nesaţ şi-n cugetul lor gândeau că bărbat mai arătos şi mai chipeş decât ăsta, în toată lumea nu s-a mai văzut.

În ăst timp, mireasa şedea în faţa lui, în haine cernite, cu ochii plecaţi şi fără să scoată un singur cuvânt, că nu-i mai ardea de nimic de când plecase „Blană de urs". Într-un sfârşit, străinul aduse vorba despre însurătoare şi-l întrebă pe tatăl fetelor de nu s-ar învoi să-i dea pe una

dintre ele de nevastă. Cum auziră despre ce vorbeşte străinul, cele două fete mai mari săriră în sus de bucurie şi dădură buzna în iatac, să se înveşmânteze cu cele mai frumoase rochii pe care le aveau. Şi fiecare din ele trăgea nădejde că ea va fi aleasa!

De îndată ce rămase singur cu mireasa lui, străinul scoase jumătatea de inel pe care o purta cu sine şi, fără să fie văzut, o azvârli într-un pocal cu vin. Şi întinzând peste masă pocalul, îl oferi fetei. Mireasa îl luă din mâna străinului, că nu se cădea altfel, şi după ce sorbi vinul, numai ce văzu pe fundul pocalului o jumătate de inel. Vai, cât de tare începu atunci să-i bată inima, de-ai fi zis că e gata să-i sară afară din piept!… Scoase şi ea cealaltă jumătate, pe care o purta la gât, legată cu o panglică, şi încercând-o, pe dată îşi dădu seama că cele două jumătăţi se potriveau întocmai.

Şi parcă vrând să-i arate că nu se înşela, străinul îi spuse:

— Sunt mirele tău, pe care l-ai cunoscut sub chipul făpturii ce i se zicea „Blană de urs”, dar mi-am redobândit înfăţişarea omenească şi nu mai sunt rufos ca înainte.

Apoi se duse de-o îmbrăţişa şi-i dădu şi-o sărutare. În ăst timp, intrară şi cele două surori, tare împopoţonate, şi când văzură ele că mândreţea aceea de bărbat o alesese ca mireasă pe sora lor cea mai mică, şi când mai şi auziră, după toate, c-ar fi chiar „Blană de urs”, pe dată o luară la goană, tunând şi fulgerând. Şi cum mânia şi furia le întunecară cugetele, una din ele se înecă în fântână, iar cealaltă se spânzură de un copac.

Când se lăsă seara cineva bătu la uşă. Mirele se grăbi s-o deschidă şi numai ce-l văzu în prag pe Scaraoţchi, îmbrăcat în haina aceea verde ca iarba.

— Vezi, soldăţoiule, nici eu n-am rămas în pagubă! N-am dobândit sufletul tău, dar am căpătat în schimb două suflete!…

BOURELUL ŞI URSUL (împărăţelul şi ursul)

(*Der Zaunkönig und der Bär*// *The willow-wren and the bear*)

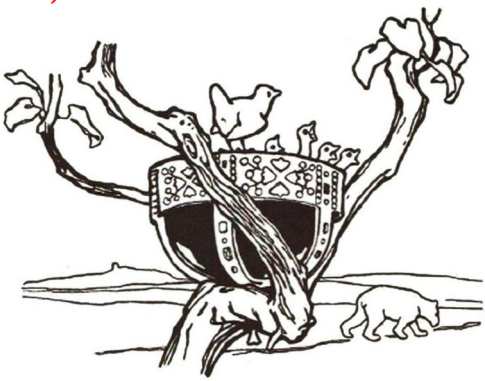

Ursul şi lupul se plimbau prin pădure într-o zi de vară. Ursul, auzind un cântec de pasăre! – a întrebat pe tovarăşul său:

— Ce pasăre să fie asta, care are un glas atât de frumos?

— E regele păsări lor, răspunse lupul. Se cuvine să-i dăm bineţe.

Era bourelul.

— Dacă-i aşa, reluă ursul, mi-ar plăcea să-i văd palatul. Vrei să mi-l arăţi?

— Nu-i atât de uşor cum crezi, răspunse lupul. Mai întâi să aşteptăm reîntoarcerea reginei.

Cam în acelaşi timp, aceasta se ivi, urmată foarte îndeaproape de rege. Amândoi duceau în cioc viermişori pentru puii lor. Ursul se gândea să-i urmărească, dar lupul l-a reţinut, spunând:

— Aşteaptă, până vor pleca din nou…

Şi ţinând minte locul unde era cuibul au plecat în treaba lor.

Dar ursul era nerăbdător să cunoască palatul regelui. Şi de aceea au făcut cale întoarsă, tocmai când regele şi regina plecaseră. Ursul şi-a aruncat privirea peste cuib şi a zărit la un loc cinci, şase puişori.

— Această să fie oare palatul regelui?? strigă el. Josnică locuinţa, n-am ce zice. Prin urmare nici voi nu puteţi fi odrasle regeşti, ci nişte biete vieţuitoare de rând.

Cuvintele aruncate de urs au provocat mare mâhnire puişorilor.

— Nuu, nuu, au strigat puii, părinţii noştri sunt de neam. Ursule, vei fi pedepsit pentru cuvintele tale nechibzuite!!

Şi ursul, dar şi lupul s-au speriat tare în faţa acestor ameninţări şi au plecat în goană mare spre vizuinile lor.

În acest timp, boureii cei tineri ţipau într-una şi de cum şi-au văzut părinţii care duceau hrana în cioc au şi spus:

— Nu ne mai atingem de nicio musculiţă şi nu ne mai mişcăm din cuib, chiar dacă ar însemna să murim de foame, dacă nu vom fi răzbunaţi pentru jignirea pe care ne-a adus-o ursul.

— Fiţi pe pace, le răspunse bourelul cel bătrân, lucrurile se vor descurca repede de tot.

Porni în zbor împreună cu regina spre vizuina ursului şi-i spuse astfel:

— Flecar bătrân, pentru ce mi-ai mâhnit copilaşii? Te vei căi, pentru că voi duce cu tine o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Îngrozit, ursul şi-a chemat în ajutor tot neamul dobitoacelor cu patru picioare. Boul, măgarul, cerbul, căprioară, vacă, şi aşa mai departe.

La rândul lui, bourelul a chemat toate zburătoarele pământului nu numai păsările mari şi mici, dar şi gazele înaripate: muşte, cărăbuşi, albine şi viespii.

În ziua luptei. bourelul a trimis iscoade ca să afle cine era căpetenia oştirii dobitoacelor. Viespea, fiind cea mai

sprintenă dintre toate, a pornit în goană spre mijlocul pădurii unde se afla tabăra duşmană. S-a ascuns sub o frunză şi ascultă:

— Cumătră vulpe, tu eşti cea mai şireată dintre dobitoace. Fii căpetenia noastră şi condu-ne în lupta a rugat-o ursul pe vulpea cea şireată.

— Cu multă bucurie, a răspuns vulpea. Dar care va fi semnalul de luptă?

Nimeni nu ştia, însă.

— Eu am coada lungă şi stufoasă ca un stindard înflăcărat. Cât timp o voi ţine în sus, lucrurile vor merge bine şi înseamnă să mergem înainte, a adăugat vulpea. Când însă o voi lăsa în jos „fiecare să-şi caute scăparea, mai spuse şireată.

Viespea, care auzise totul, s-a întors la bourel şi i-a povestit totul.

Dimineaţa devreme, dobitoacele au pornit grămadă spre câmpul de luptă de simţeai că se cutremură pământul. Bourelul a venit şi el pe sus, urinat de întreaga-i oştire ce nu-şi mai găsea astâmpărul şi făcea parcă să vibreze cerul. Bătălia a început. Bourelul a trimis viespea să se ascundă sub coadă vulpii şi s-o înţepe fără să mai stea pe gânduri. La cea dintâi împunsătura vulpea a tresărit, şi-a ridicat un picior în sus şi îndărătnică, şi-a lăsat coada într-o parte. La cea de-a doua, a lăsat-o în jos, dar la cea de-a treia n-a mai putut să se stăpânească, şi-a băgat coada între picioare şi a început să urle… Văzând acestea, animalele au crezut bătălia pierdută şi au luat-o la fugă să se salveze.

Astfel, zburătoarele au câştigat bătălia.

Regele şi regina s-au îndreptat către cuib, strigând:

— Copii, bucuraţi-vă, beţi şi mâncaţi, am câştigat lupta.

— Nu, au răspuns tinerii bourei. Nu ne vom atinge de nimic până când ursul va veni la cuib şi-şi va cere iertare, recunoscând că ne tragem din neam de regi.

Bourelul cel bătrân zbura, atunci spre vizuina ursului şi-i spuse:

— Bătrâne palavragiu, vino iute la cuibul puişorilor mei şi recunoaşte că ai greşit când ai spus ce ai spus Altfel va fi vai şi amar de tine!!

Ursul, îngrozit, a pornit spre cuib mai mult târându-se, dar şi-a cerut iertare.

De abia atunci mititeii bourei s-au simţit satisfăcuţi. Au mâncat şi au băut şi s-au veselit până la miezul nopţii.

TERCIUL DULCE

(*Der säße Brei*// *Sweet Porridge*; *The Magic Porridge Pot*)

Era odată o fată săracă şi credincioasă care trăia împreună cu mama ei. Într-o zi s-au pomenit că nu mai au ce mânca. Atunci copila plecă de acasă în pădure, unde întâlni o femeie bătrână. Aceasta îi cunoştea deja necazul şi-i dărui o oală fermecată. Dacă-i ziceai: „Oală, fă mâncare”, făcea un terci dulce, iar dacă-i ziceai: „Oală, opreşte-te!”, înceta să mai gătească.

Fata îi duse maică-sii oala şi acum aveau destul terci ca să-şi potolească foamea, aşa cum doriseră ades.

După un timp, fata plecă iar şi mama, rămasă acasă, spuse: „Oală, fă mâncare”. Oala făcu, ea mâncă pe săturate, dar când voi s-o oprească, nu mai ştiu ce să zică. Aşa că oala gătea mereu terci, acesta dădu pe dinafară, umplu bucătăria, casă, casa vecină, strada, şi deja devenise o primejdie pentru toată lumea şi nimeni nu ştia cum să oprească revărsarea terciului. În sfârşit, când mai rămăsese doar o casă din oraş neacoperită de terci, veni şi fata care zise: „Oală, opreşte-te!” şi oala încetă să mai facă terci. Dar, de atunci, cine venea în oraş trebuia să mănânce terci.

NĂTÂNGII (proştii)

(*Die klugen Leute*// *Wise folks*)

A fost odată un ţăran şi într-o bună zi ţăranul ăsta îşi luă de după uşă toiagul de alun şi-i zise nevesti-sii pe care o chema Trina:

— Măi femeie, vezi că eu mă duc cu treburi prin târg şi trei zile o să lipsesc de acasă. Dacă în timpul aista s-o întâmpla să treacă pe la noi vreun negustor de vite şi-o vrea să ne cumpere cele trei vaci din bătătură, vezi să scapi de ele negreşit, dar să te tocmeşti la preţ şi să nu le dai pe mai puţin de două sute de taleri; două sute, înţelesu-m-ai, femeie?

— Doamne, bărbate, da' du-te liniştit şi nu-ţi mai bate atâta capul cu trebuşoara asta, că doar de-atâta lucru oi fi în stare! îi răspunse nevastă-sa.

— Bine, femeie, eu atâta îţi spun! i-o întoarse bărbatu-său. Că doar ştii că ai căzut în cap când erai de-o şchioapă şi-ncă şi acu ţi-o mai ia mintea razna din pricina asta; da' bagă de seamă ce-ţi spun, că dacă faci vreo prostie, uite, cu toiagul ăsta de-l ţin în mână, îţi trag un toc de bătaie de o să-ţi aduci aminte de ea câte zile oi avea; şi-o să am grijă să te altoiesc aşa de bine, de să nu se ducă vineţeala un an!

Şi zicând astfel, omul plecă la treburile sale.

A doua zi de dimineaţă, femeia se pomeni în ogradă cu negustorul de vite, dar nu fu nevoie să se tocmească prea mult cu el, că omul când auzi preţul, se învoi numaidecât.

— Mă învoiesc bucuros să le iau, îi zise el femeii, că, drept să-ţi spun, îmi pare că preţul e bun pentru aşa frumuseţe de vaci. Aşa că, ce mai tura-vura, le iau chiar acu.

Şi fără să mai stea pe gânduri, dezlegă vacile din lanţ şi le scoase din staul, dar când să iasă din ogradă, femeia îl apucă de mâneca cămeşii:

— Păi trebuie să-mi dai cei două sute de taleri acu, că altfel nu pot să-ţi dau vacile!

— Ce e drept e drept, îi răspunse negustorul, da' n-am cum, că mi-am uitat acasă chimirul cu bani. Da' uite cum facem, ca să nu crezi că te păcălesc: iau acu două vaci şi pe una ţi-o las zălog şi-o iau când vin cu banii.

Femeia socoti ce socoti în mintea ei şi cum i se păru bun târgul, îi dădu negustorului vacile, gândindu-se în sinea ei: „Să vezi ce mulţumit o să fie Hans când o să afle ce deşteaptă am fost!"

A treia zi, ţăranul se întoarse acasă, aşa cum zisese, şi cum intră în bătătură, o şi întrebă pe femeie dacă vânduse vacile.

— Păi cum nu, bărbate?! zise femeia fudulindu-se. Şi-ncă pe două sute de taleri, taman cum mi-ai zis tu, chit că la drept vorbind nu prea făceau atât. Da' negustorul s-a învoit una-două la preţ...

— Şi unde sunt banii? o întrebă bărbatu-său.

— A, banii nu i-am luat încă, fiindcă bietul negustor îşi uitase acasă chimirul. Da' fii pe pace, că acuşi o să ni-i aducă, doar nu-i de lepădat aşa zălog!

— Ce zălog? o descusu bărbatu-său.

— Păi una din cele trei vaci ale noastre. A lăsat-o aici, până vine cu banii pe celelalte două. Şi ca să vezi, bărbate, ce deşteaptă am fost, află că am oprit-o pe junincă, să nu stricăm prea mult nutreţ pe ea!

Când auzi ce făcuse nevastă-sa, pe bărbat îl apucară toate pandaliile şi aşa de grozav se mânie că, punând mâna pe băţ, era cât pe ce să o altoiască după cum îi făgăduise la plecare. Da' ce-i veni lui în minte, că o dată lăsă ciomagul jos şi-i zise nevesti-sii:

— Femeie, neghioabă mai mare ca tine nu cred să fie pe faţa pământului, da' fiindcă mi-e milă de tine, uite cum facem. Mă duc la drumul mare şi trei zile o să stau acolo să văd dacă găsesc pe cineva mai nătâng decât tine; şi dacă

găsesc, ai scăpat de cotonogeală, da' dacă nu, va fi vai şi amar de pielea ta, că o să te scarmăn întocmai cum ţi-am zis când am plecat de-acasă.

Şi zicând astfel, omul o luă din loc şi când ajunse la drumul mare, se aşeză pe un bolovan şi se puse pe aşteptat să vadă o da peste vreun neghiob mai mare ca nevastă-sa?! Şi stând aşa, numai ce văzu apropiindu-se o căruţă. Şi în căruţă era o femeie care stătea în picioare, în loc să stea pe legătura de fân de lângă ea sau să meargă pe lângă căruţă şi să mâne boii. Iar ţăranul, mirat foarte de ceea ce vedea, îşi zise în gând: „Taci, că am dat taman peste ce căutam!"

Şi numai ce începu să ţopăie şi să alerge de colo până colo înaintea căruţei, prefăcându-se că n-ar fi fost chiar în toate minţile.

— Da' ce pofteşti, omule, şi de unde vii? îi zise femeia. Că nu-mi prea pari de prin locurile noastre.

— Păi, aici ai dreptate, că vezi tu, cumătră, eu tocmai am picat din cer! îi răspunse ţăranul, şi-acu treaba e că nu mai ştiu să ajung înapoi. Nu cumva ştii tu să-mi spui pe unde s-o apuc?

— Habar n-am cum să ajungi înapoi, îi zise femeia, da' dacă zici că ai picat din cer, atunci nu-ncape îndoială că-mi poţi spune ce face bărbatu-meu, fie-i ţărâna uşoară, că-s trei ani de când l-a luat Dumnezeu. Că doară nu-i cu putinţă să nu-lfi văzut pe acolo!

— Păi cum să nu-l văd, îi răspunse ţăranul, uluit de atâta prostie. Da' vezi că nu toţi au viaţă uşoară în ceruri. Bunăoară, bărbatu-tău, săracu', are o turmă de oi şi tare se mai chinuie cu ele. Că toată ziua o iau la goană prin munţi şi se răzleţesc prin pustietăţile alea şi el amărâtu* o ţine numai într-o fugă ca să le-adune la loc. Şi de-atâta hăituiala, i s-au zdrenţuit hainele că abia se mai ţin pe el. Şi baiul e că în cer nu-i niciun croitor, că Sfântul Petru îi întoarce înapoi pe toţi de la poarta raiului, după cum sunt sigur că ai auzit deja.

— Doamne sfinte, cine s-ar fi gândit la una ca asta?! se apucă să strige plângând femeia, când auzi câte

pătimeşte bărbatu-său în ceruri. Da’ ştii ce m-am gândit, mă duc să-ţi aduc hainele lui cele bune, că le am încă în dulap, şi tare ţi-aş mulţumi dacă i le-ai da când ajungi înapoi în rai, ca să nu mai umble aşa zdrenţăros şi să fie şi el în rândul lumii.

— Cu dragă inimă aş face-o, cumătră, îi răspunse ţăranul, da’ vezi că nu-i voie să intrăm cu haine în rai şi cum ne văd cei de la poartă cu ele, cum ni le iau.

— Auzi, ştii ce mă gândesc atunci? nu se lăsă femeia. Tocmai am vândut ieri nişte grâu fain de tot şi am luat o grămadă de bani pe el; o să-i trimit banii ăia, că sunt sigură că dacă-i pui bine în buzunar, n-o să te bănuiască nimeni acolo în ceruri că ai galbeni la tine.

Ţăranului mai nu-i veni să creadă ce auzi, dar prefăcându-se cât putu de bine, îi răspunse:

— De, ce să zic şi eu… Da’ dacă nu găseşti altă cale, atunci fie, o să-ţi fac hatârul ăsta!

— Să nu te mişti de-aici, îi zise bucuroasă cumătră când îl auzi că primeşte s-o ajute, că mă duc să-mi iau punga cu bani şi mă întorc numaidecât. Şi uite, ca să le fie mai uşor boilor să tragă căruţa şi să ajung mai repede, n-o să stau pe fân, o să mân tot aşa, din picioare!

Şi zicând astfel, dădu bice boilor, iar ţăranul, rămas cu gura căscată de atâta prostie, îşi zise în sinea lui: „Femeia asta e proastă de dă în gropi, da’ dacă mi-aduce banii ăia, atunci nevastă-mea chiar e norocoasă, că scapă de bătaie”. Nu trecu mult şi cumătră se întoarse cu banii şi ea cu mâna ei îi puse binişor în buzunarul ţăranului. Şi atât de bucuroasă era, că nu mai contenea să-i mulţumească omului că era aşa de bun să-i ducă banii în rai lui bărbatu-său.

Când ajunse acasă, femeia dădu peste fiu-său, care tocmai se întorsese de la câmp, şi-i povesti pe nerăsuflate ce minunăţie i se întâmplase.

— Nici nu ştii cât sunt de bucuroasă că am găsit o cale să-i trimit banii ăia lu’ bietu’* taică-tău, îi spuse ea feciorului. Cine s-ar fi gândit că trece prin atâtea lipsuri taman în rai?!

— Valeu, mămucă, îi răspunse feciorul, care ascultase uimit peste poate istorisirea maică-sii, mă duc fuga să văd dacă-l mai prind pe omul ăsta de care zici, că doar nu pică în fiece zi oameni din ceruri; tare-s curios să-mi spună şi mie cum e pe-acolo şi cum sunt orânduite toate în rai.

Şi fără să mai stea pe gânduri, puse şaua pe cal şi o porni în galop să-l găsească pe cel despre care-i povestise mamă-sa. Când ajunse la drumul mare, omul nostru stătea sub o salcie şi tocmai voia să-şi numere banii primiţi de la femeie. Cum îl zări, feciorul se duse drept la el şi îl întrebă:

— Bădie, n-ai văzut cumva pe-aici un om picat din rai?

— Ba cum să nu, veni răspunsul, ia, tocmai a luat drumul înapoi spre ceruri şi s-a urcat pe dealul de colo, că ştii, de-acolo ceru-i mai aproape şi ajunge mai iute; socot că l-ai putea ajunge, dacă o ţii într-un galop.

— Valeu, ce ghinion! zise flăcăul. Toată ziulica m-am spetit la câmp şi iaca acu şi drumul până aici m-a dat gata; da' cum văd că îl cunoşti pe omul cela, mă gândeam dacă n-ai vrea să fii atât de bun şi să dai matale fuga cu calul şi să-l rogi să vină olecuţă până aici, ca să vorbesc şi eu ceva cu el.

„Măi să fie! îşi zise ţăranul. Alt neghiob de dă în gropi!" Şi minunându-se de câtă prostie poate încăpea în mintea omenească, se aburca în şa şi pe-aici ţi-e drumul. Acu' flăcăul aşteptă până ce se înnopta şi când văzu că omul nu se mai întoarce, îşi zise în sinea lui: „Pesemne omul picat din ceruri se grăbea s-ajungă înapoi în rai, de-aia n-a vrut să se-ntoarcă din cale; şi să ştii că săteanul cela l-a prins pe drum şi i-a dat calul să i-l ducă lui tătâne-meu".

Şi mulţumit că făcuse o faptă bună pentru bietul taică-său, flăcăul se duse acasă şi-i istorisi maică-sii ce i se întâmplase şi cum îi trimisese el răposatului calul în cer, ca să nu-şi mai rupă picioarele alergând după oile celea.

— Tare bine te-ai mai gândit, fiule, îi zise maică-sa, că tu eşti tânăr şi ai picioare sănătoase, aşa că poţi să umbli şi pe jos.

Când ţăranul nostru ajunse la el în bătătură, duse calul în grajd, lângă vaca lăsată zălog de negustorul de vite, şi intrând în casă, îi spuse nevesti-sii:

— Să ştii că ai mare noroc, femeie, că am dat peste doi megieşi încă şi mai neghiobi ca tine, aşa că de data asta ai scăpat de altoială; da' bagă de seamă că data viitoare când oi călca în strâchini, îţi pun la socoteală şi neghiobia de-acu.

Apoi omul îşi aprinse pipa şi lăsându-se în scaunul pe care-l avea moştenire de la bunicu-său, începu să socotească în gând: „Dacă stau bine să mă gândesc, nu am de ce a mă plânge, că m-am ales cu un târg pe cinste: un armăsar bun şi o pungă cu bani pentru două vaci costelive. Păi dacă omu' ar putea trage tot timpul asemenea foloase de pe urma prostiei, zău că m-aş ploconi în faţa ei!"

Astfel se gândea ţăranul nostru, uimit de atâta neghiobie câtă îi fusese dat să vadă. Şi sunt sigur că aşa aţi fi gândit şi dumneavoastră, dragii mei cititori, dacă aţi fi fost în locul lui. Da' mai bine că n-aţi fost, că tare e rău când ai de-a face cu proşti…

POVESTEA UNEI CUCUVELE

(*Märchen von der Unke// Stories about snakes*)

Era odată un copil mic căruia mama lui îi dădea în fiecare zi după amiază un castron de lapte şi bucăţele de pâine, iar copilul stătea şi mânca în curte. Când începea să mănânce, dintr-o crăpătură a zidului casei venea o cucuvea

care îşi băga căpşorul în lapte şi mânca împreună cu copilul. Copilul se bucura foarte mult şi când cucuveaua nu apărea, el o striga:

Vino, cucuvaie.
Vino aici, micuţa.
Pâine dacă vrei
Din castron să iei.

Atunci cucuveaua venea şi se înfruptă. Şi îşi arăta recunoştinţa aducându-i copilului dintr-o comoară numai de ea ştiută nişte lucruri foarte frumoase: pietre preţioase şlefuite, perle, jucării de aur. Cucuveaua aceasta bea însă numai laptele şi pâinea o lăsa în castron. Odată, copilul luă linguriţa şi-i dădu uşor peste cap zicându-i: „Fată, ia şi pâine”. Mama lui auzi din bucătărie când o bătea cu linguriţa în cap, veni cu o bucată de lemn şi omorî pasărea.

Din acel moment copilul începu să se schimbe. Câtă vreme cucuveaua mâncase cu el, fusese voinic şi mare, acum îşi pierdea pe zi ce trecea roşeaţa din obraz şi devenea tot mai slab, până ce muri. Noaptea începu să cânte o cucuvea, iar alte păsări adunară frunze şi crenguţe, făcând din ele o coroană pe care o puseră pe sicriul copilului.

O fată orfană şedea pe zidul ce înconjura un oraş şi torcea. Într-o zi văzu o cucuvea ieşind dintr-o crăpătură a zidului. Întinse baticul ei albastru, din mătase, iar cucuvelei îi plăcu şi veni singură pe batic. Apoi se duse într-o crăpătură a zidului şi aduse o coroniţă de aur pe care o puse lângă fată. Copila ridică coroniţa lucrată în fir de aur şi o puse în alt loc. Nu mult după aceea veni

cucuveaua pentru a doua oară; cum nu mai văzu coroana, se duse în crăpătura zidului şi începu să se bată cu capul de pereţi, până ce muri. Dacă ar fi lăsat coroniţa la locul ei pe batic, cucuveaua i-ar fi adus bucuroasă şi alte lucruri de preţ din lăcaşul ei.

111

Cucuveaua strigă:

„Huhu, huhu”.

Copilul spuse:

„Vino aici”.

Cucuveaua veni la el, copilul o întrebă despre surioara lui:

„N-ai văzut-o pe Ciorăpel-roşu?”

Cucuveaua spuse:

„Oh, n-am văzut-o. Huhu, huhu, huhu, huhu!”

CALFA DE MORAR ŞI PISllA (calfa de morar cea sărmană şi pisicuţă)

(*Der arme Müllersbursch und das Kätzehen// The poor miller's boy and the cat*)

A fost odată un morar sărac, şi morarul ăsta n-avea nici nevasta, nici copii, ci numai trei slugi, care-l ajutau la treburile morii. După ce-l slujiră câţiva ani bunicei, morarul îi chema într-o zi şi le zise:

— Eu, feţii mei, sunt bătrân de-acu şi nu mă mai ţin puterile. A venit vremea să mai stau la odihnă, după cuptor. Dar pe voi vă îndemn s-o porniţi la drum, în lumea largă, şi care s-o arata vrednic şi o fi în stare să-mi aducă bidiviul cel mai straşnic, a lui să fie moară; în schimb, mie să-mi dea cele de trebuinţă, câte zile oi mai avea de trăit.

Cel mai tinerel dintre ei era pus totdeauna la muncile cele mai grele. Cei doi flăcăi vârstnici îl luau toată vremea

în bătaie de joc, socotindu-l un nătâng, şi n-ar fi vrut nici în ruptul capului ca moara să încapă pe mâinile lui… Dar nu-i vorbă, ca nici el nu râvnea la ea.

În cele din urmă porniră la drum câteşitrei şi, când fură să ajungă la marginea satului, cei doi flăcăi mai mari îi spuseră tontului de Hans, că aşa se chema prâslea:

— Rămâi, mă, aci, să nu mai baţi drumul degeaba… Ca nevolnic cum eşti, o să găseşti tu cal când o face plopul pere şi rachiţa micşunele!

Dar flăcăul nu vru să-i asculte şi-o porni după ei. Merseră ei ce merseră şi când se înnopta, dădură peste o peşteră şi-şi făcură culcuş înăuntru. Cei doi flăcăi mai mari, care se socoteau isteţi nevoie mare, aşteptară până ce-l văzură pe Hans adormit şi apoi, sculându-se binişor de lângă el, porniră din nou la drum. Şi-n sinea lor se bucura rău că s-au descotorosit de prostovan, în felul ăsta dibaci…

Hei, dar prea vă grăbiţi, nenişorilor, c-aţi scăpat voi de Hans, da nici vouă n-o să vă meargă totul ca pe roate şi-o s-o păţiţi urât, când nici n-oţi gândi!…

Când răsări soarele şi flăcăiaşul nostru se trezi din somn, se văzu singur într-o peşteră adâncă şi întunecoasă. Îşi roti el privirea în toate părţile şi striga:

— Doamne, Dumnezeule, unde m-oi fi aflând?

Dar nu se lasă cuprins de deznădejde. Se sculă din aşternutul pe care şi-l făcuse şi o porni pipăind ba în dreapta, ba în stânga; se căţără ici, se căţără dincolo, şi aşa merse tot pe dibuite, până ce ieşi din peştera şi se pomeni într-o pădure.

Dar vezi că nu se bucură prea mult că izbândise să scape de acolo şi-şi spunea în sinea lui: „Cum o să dobândesc eu un cal şi cine-o să mă ajute, când sunt atât de singur şi de părăsit?” în timp ce mergea el aşa, cu capu-n pământ, sub povara gândurilor, numai ce se întâlni cu o pisicuţă pestriţă care-l întreba cu blândeţe:

— Da încotro, măi băiete?

— La ce ţi-aş mai spune şi ţie, ca tot nu-ţi stă în putere să m-ajuţi!

— Las că ştiu eu bine ce cauţi, ştiu prea bine, stărui

pisica. Umbli să găseşti o asemenea mândreţe de bidiviu, să nu-l întreacă niciunul în frumuseţe... Hai cu mine, şi de m-oi sluji cu credinţa şapte ani în şir, te-oi răsplăti la urma c-un cal cum n-ai văzut de când eşti. „Mai, ciudata pisica, îşi zise flăcăul în sinea lui, da' hai să văd dacă-i adevărat ce spune, ori numai lauda-i de ea!"

Pomi deci pe urma pisicii, care-l duse la palatul ei fermecat, unde avea slugi numai pisicuţe. Şi toată vremea pisicuţele săreau sprintene pe scări şi erau vesele şi pline de voie bună.

Seara, de câte ori se aşezau la masă, trei dintre ele trebuiau să cânte: una ciupea cu îndemânare strunele harfei, a doua cânta din lăuta, trăgând cu mare dibăcie arcuşul peste coarde, iar a treia sună din trâmbiţă cât putea de tare, umflându-şi bucile obrazului.

După ce sfârşeau de mâncat, pisicile strângeau masa şi puneau totul în ordine. Iar stăpâna pisicilor se apropia de flăcăiaş şi-i zicea:

— Acu, că eşti sătul, vino dejoacă cu mine.

— Ba mai pune-ţi poftă-n cui, răspundea el, că n-oi juca c-o mita; de când sunt, n-am făcut una ca asta!

— Vasăzică, nu vrei... Hei, pisicilor, duceţi-l atunci la culcare!... poruncea ea.

Una o luă înainte şi-i lumină drumul cu lumânarea până la iatacul lui, alta îl descalţă, alta îi trăgea ciorapii şi, la urmă, una din ele sufla în lumânare. A doua zi de dimineaţa se şi înfiinţau să-l îmbrace. Una-i punea ciorapii, alta îi prindea c-o cordeluţa, alta îi aducea ghetele, alta îl spala şi alta îi ştergea obrazul cu coada.

— Da ştii că-i plăcuta treaba asta!... zicea flăcăiaşul şi de fiecare dată parcă era mai mulţumit şi mai bucuros.

Nu-i vorba ca şi el trebuia s-o slujească cum se cuvine pe stăpână-sa! în grija lui cădea ca-n fiecare zi să crape lemnele şi să facă surcele. Şi ca să aibă unelte numai potrivite pentru trebuşoara asta, îi dădură un topor de argint, cu coada de aramă, şi icul şi ferăstrăul erau tot de argint.

Spărgea el lemne toată ziulica, bea şi mânca după

pofta mimii şi cum nu ducea lipsă ori grijă de nici unele, se învoise cu drag să rămână la palat. Dar vezi ca de la un timp îl apucase un soi de urât, ca în afară de stăpână-sa şi de celelalte pisicuţe care o slujeau, nu-i era dat să mai vadă alte chipuri. Odată, cam pe la vremea prânzului, pisica îi spuse:

— Mai flăcăiaş, ia du-te tu de-mi coseşte iarba din livada şi pune-o la uscat, să se facă otava! îi puse-n mâna o coasă de argint şi o gresie de aur, dar îi atrase luarea-aminte să cate cu grijă la ele şi, după ce-o sfârşi lucrul, să le aducă înapoi. Flăcăul porni la drum şi făcu întocmai cum îl povăţuise stăpâna sa. După ce mântui de strâns fânul, îl cără acasă şi aduse cu sine coasa şi gresia de aur. Şi de cum dădu ochii cu pisica, o întreba de nu s-ar învoi să-i plătească simbria ce i se cuvenea.

— Nu ţi-o dau, că nu s-a împlinit încă vremea, răspunse stăpână-sa. Ca să fii dezlegat de învoială, mai trebuie să-mi faci câteva lucruri de care am mare trebuinţă. Uite, ici ai o stivă de lemne de argint, barda, col tar şi ce mai trebuie, toate de argint, şi să te apuci de îndată să-mi ridici o căsuţă. Da, ştii, o căsuţă numai şi numai de argint!

Flăcăul se aşternu pe lucru şi întocmi căsuţa, iar la urmă îi spuse stăpânului c-ar cam fi vremea să-i dea calul făgăduit, ca el îşi îndeplinise toate îndatoririle… Cei şapte ani erau la capătul sorocului, trecuseră-n zbor, de parcă s-ar fi scurs numai o jumătate de an. Pisica asculta la ce-i zice, şi apoi îl întrebă de nu vrea să-i vadă caii.

— Ba, mai e vorba! răspunse el, arzând de nerăbdare. Atunci pisica îl duse la căsuţa, dădu într-o parte o uşă, şi numai ce văzu flăcăiaşul, într-un grajd, doisprezece cai mândri, unul mai chipeş decât altul, şi de atâta cât fuseseră îngrijiţi şi ţesălaţi, strălucea pielea pe ei ca lumina soarelui, de i se umplu băiatului inima de bucurie. Pisica îşi pofti slugă la masă, îi dădu să mănânce şi să bea, şi apoi îi zise:

— De acu poţi să te duci acasă, dar bidiviul încă nu ţi-l dau. Peste trei zile o să vin eu singură să ţi-i aduc!

Flăcăul ce era să mai facă?! Dacă văzu că n-a ieşit aşa cum plănuise el, se pregăti de drum, dar în inima lui tot mai nădăjduia că pisica o să-şi ţină făgăduiala. Stăpână-sa îl însoţi câtăva vreme, şi după aceea îşi lua rămas bun de la el şi-i arata calea care ducea la moară. Dar cum nu se îndurase să-i dea un rând de straie mai ca lumea, flăcăul fu nevoit să plece tot cu *sumanaşul* lui vechi şi ponosit cu care venise şi de in cei şapte ani câţi trecuseră, se înălţase băiatul şi se făcuse ditai voinicul.

Şi se nimeri să ajungă acasă tocmai pe la vremea prânzului şi găsi acolo pe cei doi flăcăi mai vârstnici. Se înapoiaseră la moară cam de multicel şi fiecare adusese cu sine câte un cal, dar al unuia era chior, că făcuse la un ochi albeaţa, iar al celuilalt era şchiop, că suferise de-o vătămătură la chişiţa.

Văzându-l că vine singur, fără de niciun bidiviu, şi că-i zdrenţăros şi plin de colb, ca vai de el, cei doi flăcăi îl luară peste picior de cum paşi în ograda:

— Unde ţi-e calul, mă cască-gură?

— Las că vine el peste trei zile, n-aveţi voi grijă! le răspunse flăcăul din vârful limbii.

Şi auzindu-l ce năzdrăvănii zice, cei doi flăcăi se stricară de atâta râs, nu altceva.

— De unde naiba să-ţi vină calul, mă nătărăule?! îl întrebară ei printre hohotele de râs. Şi chiar de te-ai căpătui şi tu c-un cal, cine ştie ce mârţoaga răpciugoasă o mai fi şi aia…

Flăcăul intra în casa şi dădu să se aşeze la masă şi el, dar morarul nu vru să-l primească, zicând că e rufos din cale-afară şi i-ar fi ruşine cu el de s-ar nimeri ca tocmai atunci să păşească pragul un străin.

Niţică mâncare tot se îndurară însă să-i dea, dar afară, în ogradă, într-un blid ciobit de pământ. Ast timp, fiindcă se înnoptase, toţi ai casei se pregătiră de culcare. Flăcăul nostru vru să se odihnească şi el, ca de atâta drum cât bătuse era sleit de oboseală, dar cei doi flăcăi îl luară-n râs şi-i ziseră să-şi mute gândul c-ar putea să doarmă în casă, într-un pat ca lumea. Cum n-avea ce altă face, bietul

flăcăiaş se văzu silit să-şi caute culcuş în coteţul gâştelor. Şi, virându-se acolo, se întinse pe-o mină de paie şi adormi.

Dis-de-dimineaţă, când se trezi el din somn, nici nu-şi dădu seama că trecuseră cele trei zile de aşteptare. Şi numai că se pomeni că se opreşte în faţa morii o caleaşcă trasă de şase cai focoşi şi mândri, că luceau de-ţi luau ochii, nu altceva. Iar în urma caleştii venea o slugă care ţinea de dârlogi un alt cal. Era bidiviul cu care trebuia să fie răsplătit flăcăul nostru, pentru cât o slujise pe pisica.

Din caleaşca coborî o preafrumoasă odrasla împărătească şi, cu paşi mărunţi şi uşori, intra în casă la morar. Pasămite, domniţa asta nu era alta decât pisicuţă pestriţă la care slujise flăcăiaşul nostru timp de şapte ani! când dădu cu ochii de morar, fata îl întreba unde e cel mai nevârstnic dintre argaţii lui. Şi morarul îi răspunse stingherit:

Înălţimea Ta, nevrednicul acela e atât de rufos, că-i curg zdrenţele pe el şi nu s-a cuvenit să-l lăsăm într-o casă de oameni! Şi-a făcut culcuş în coteţul gâştelor, că acolo-i de el!

Dar faţă de împărat nu lua seama la vorbele morarului şi-i porunci să-l aducă numaidecât. De voie de nevoie, morarul dete fuga să-l scoată pe flăcău din coteţul gâştelor şi sărmanul fecioraş trebui să se strângă în suman asul lui jerpelit, ca să nu i se vadă goliciunea. Atunci sluga care venise cu fata de împărat scoase dintr-un sipet de la spatele caleştii nişte straie mândre şi strălucitoare şi, după ce-l spala pe flăcău din cap până-n picioare, îl îmbrăcă cu ele. Şi parcă era cu totul altul acum: frumos, de nu-ţi venea să-ţi iei ochii de la el, şi chipeş de ziceai că-i un fecior de împărat.

Fata ceru, după aceea, să i se arate caii pe care-i aduseseră celelalte două slugi ale morarului şi bagă numaidecât de seamă că unul era chior, iar celălalt şchiop. Atunci porunci slujitorului ei să aducă bidiviul pe care-l purtase de dârlogi în urma Găieştii.

Şi când văzu morarul aşa mândreţe de cal, zise ca-n ograda lui nu se mai pomenise vreodată asemenea bidiviu

şi ca nici pe lume trebuie că nu erau prea mulţi să-i semene…

— Calul, asta, de care te bucuri matale atâta şi-ţi place, afla că e al flăcăului! grai domniţa şi-l privi în ochi cu stăruinţă, ca să fie încredinţat că nu şuguia.

— Păi atunci şi moară e a lui, că i se cuvine cu vârf şi îndesat! se grăbi să răspundă morarul, cu bucurie-n suflet.

Dar domniţa se arata mărinimoasa şi-i spuse că poate să-şi păstreze şi moară, şi calul.

Apoi îl luă de mâna pe flăcăiaşul care se dovedise atât de credincios, îl sui în caleaşca şi pleca cu el.

Se-ndreptară către căsuţa pe care o întocmise băiatul cu uneltele de argint şi, ce să vezi, în locul ei se înalţă acum un palat mare şi înalt, de ajungea cu acoperişul până la nori, şi toate lucrurile dinăuntrul lui erau numai de argint şi de aur.

Câtăva vreme după aceea făcură o nuntă ca-n basme, cu mare alai şi veselie. Flăcăiaşul nostru era acum bogat, atât de bogat ca să poată trăi din belşug cât îi era dat să trăiască…

Şi uite că s-au dovedit mincinoşi aceia de-au zis că oamenii care arata cam prostuţi nu pot şi ei să ajungă departe… Ca una e să arăţi prostuţ, şi alta să fii, precum s-a văzut în povestea ce s-a-ncheiat aci!

CEI DOI DRUMEŢI

(*Die beiden Wanderer*// *The two travellers*)

Munte cu munte se întâlneşte, darămite om cu om, şi mai cu deosebire cei buni cu cei răi. Şi aşa se făcu odată de se întâlniră pe drum un ciubotar şi-un croitor… Ăsta din urmă era un om mărunţel, plăcut la înfăţişare, voios şi bine dispus totdeauna, de-ai fi zis că-i ploua cu cârnaţi… Şi cum îl văzu pe ciubotar venind dinspre partea ailaltă a drumului, după taşca pe care o avea, numaidecât băgă de seamă care-i meşteşugul şi începu a-l lua în zeflemea printr-un cântecel:

— *Coase bine*, *mai fârtate*, *ca pingelele mi-s sparte*, *chiar cu sârma*, *de n-ai aţa*, *şi mai bate ici*, în faţă, *bate bine-o ţintişoară*!…

Da’ vezi că ciubotarul nu suferea câtuşi de puţin să fie ţinta vreunei batjocuri, şi o dată se strâmbă la faţă de parcă ar fi înghiţit oţet. Şi păru că-i gata să-l înşface de guler pe croitoraş, ca să-l înveţe minte să nu se mai lege altă dată de oameni. Prichindelul începu însă a râde şi-i întinse *clondirul*:

— N-am spus-o cu răutate, bre omule, la ici de trage o duşcă, să ţi se ducă fierea-n jos şi să te mai răcoreşti!…

Ciubotarul dădu pe gât o înghiţitură zdravănă şi furtuna de pe faţă începu ta să se mai potolească. îi înapoie croitoraşului clondirul şi-i zise:

— M-am cinstit în lege! Că niciodată nu-i spui să-i fie de bine ăluia de-a băut mai multe păhăruţe, ci ăluia de l-a chinuit setea!… Oare ai vrea să călătorim împreună?

— N-am nimic împotrivă! răspunse croitoraşul. Da’ să te însoţesc numai de ai chef să rămânem într-un oraş mare, în care să fie de lucru din plin.

— Păi asta năzuiam să găsesc şi eu – zise elubotarul. Într-un târguşor nu-i rost de câştig, iar la ţară, ce să mai vorbim, oamenii merg mai curând în picioarele goale…

Porniră deci împreună mai departe şi nu se abăteau deloc din drum şi mergeau tot înainte, cum face nevăstuica pe zăpadă… Timp aveau amândoi prea destul, da’ vezi că nu prea aveau ce pune-n gură! De îndată ce ajungeau într-un oraş, începeau a umbla de colo-colo pe la cei din breasla lor, şi cum croitoraşul era atâta de hazliu şi

frumuşel, fiecare îi dădea câte ceva, cu dragă inimă. Iar de-i surâdea norocul, mai fura şi câte-o guriţă de la fiica meşterului. Şi fata i-o da pe furiş, pe după uşă, ca să-i ţină de tovărăşie la drum…

Se revedeau cei doi tovarăşi spre seară, şi când făceau socoteala ce-au dobândit, totdeauna croitoraşul ieşea cu mai mult în traistă. Şi de fiecare dată ciubotarul cel sanchiu făcea o mutră acră şi cârtea:

— De, cu cât e omul mai pişicher, cu atât are şi noroc mai mare!…

Dar croitoraşul nu-i lua în seamă vorbele şi începea să râdă şi să cânte.

Şi cu dragă inimă împărţea cu tovarăşul lui de drum tot ce avea, până ce golea traista. De-i zornăiau câţiva bănuţi în buzunar, pe dată făcea cinste şi, de bucuros ce era, lovea în masă de săreau paharele. Că i se potrivea zicala: „Banii nu fac mulţi purici la mine… Cum au venit, aşa s-au dus!…”

După ce au colindat ei o bucată de vreme, s-a nimerit să ajungă într-o pădure mare prin care trecea drumul spre cetatea de scaun a împăratului. Dar ca să ajungi acolo erau două poteci. Pe una mergeai şapte zile, că era mai întortocheată, iar pe cealaltă, numai două. Vezi însă că nimeni nu ştia care e poteca ce te ducea pe drumul cel mai scurt… aşa că trebuia s-o alegi la întâmplare.

Cei doi drumeţi poposiră sub un stejar, să se sfătuiască încotro s-o apuce şi pe câte zile să cumpere pâine. Într-un sfârşit, ciubotarul zise:

— Trebuie să fim prevăzători şi să socotim c-am avea de făcut un drum şi mai lung dacă nu chiar îndoit decât o fi în adevăr. Eu o să-mi iau pâine pentru şapte zile.

— Ce e?! sări croitoraşul de colo – să mă cocoşez cărând în spinare pâine pentru şapte zile?! Da’ ce-s eu: animal de povară, să stau aplecat sub greutate şi să nici nu mă uit înjur, pe unde merg, ca să mă desfătez de frumuseţile drumului?!… Eu am încredere în steaua mea şi nu-mi pasă de nimic. Banii de-i am la teşcherea sunt buni şi vara şi iarna, în timp ce pâinea se usucă de căldură şi

mai şi mucegăieşte, pe deasupra. Că doar nici haina mea nu-i mai lungă decât până la glezne, şi m-or ţine curelele! … La urma urmei, de ce n-am găsi drumul cel mai scurt, că nu mă ştiu cu ghinion?!… Pâine pentru două zile mi-o fi prea destul!… Şi cu asta, basta!…

Fiecare îşi cumpără pâine după cum socotise de cuviinţă, şi apoi o porniră, la noroc, prin pădure. Iar aci se înstăpânise o tăcere ca-n biserică. Nu sufla nicio adiere, nu murmura niciun izvor, nu triluia nicio pasăre, iar printre crengile dese nu-şi făcea loc nicio rază de lumină. În ăst timp, ciubotarul mergea tară să scoată un cuvânt, că-l înghioldea zdravăn pâinea din spinare. Şi de trudit ce era, sudoarea îi curgea şiroaie pe faţa morocănoasă şi întunecată. Croitoraşul era însă plin de voioşie şi ţopăia încolo şi-ncoace, fără astâmpăr. Şi-n timp ce cânta din frunză sau îi zicea din gură, se gândea în sinea lui:

„Cred că şi soarele de pe cer s-ar bucura, de i-ar fi dat să mă vadă cât îs de vesel!… Da’ uită că nu-i chip să pătrundă prin desişul ăsta!…”

Se scurseră aşa două zile, dar la a treia, croitoraşul luă seama că pădurea n-are de gând să se termine şi, cum îşi mâncase toată pâinea, inima parcă tot i se mai strânse oleacă. Da’ nu-şi pierdu câtuşi de puţin curajul, ci se bizui pe norocul lui. Când veni seara, se culcă flămând sub un copac, iar în dimineaţa următoare o porni la drum tot cu maţele goale. Şi la fel se petrecură lucrurile şi-n cea de-a patra zi. Şi când ciubotarul se aşeza pe câte-un ciot de copac saşi îmbuce mâncarea, croitoraşul, sărmanul, n-avea altceva de făcut decât să se uite cu jind la el şi să înghită în sec!… Şi ori de câte ori se ruga să-i dea şi lui măcar o cojiţă de pâine, hainul de ciubotar îi râdea în nas, batjocoritor, şi-l lua în răspăr:

— Las’ că n-oi păţi nimic!… Că doar ai zburdat tot timpul. La urma urmei, poţi să încerci o dată cum e şi când nu eşti vesel!… Vorba proverbului: „Păsările care cântă în revărsatul zorilor, seara, le prinde uliul!”

Pe scurt, ciubotarul n-avea nici pic de milă de croitoraşul care flămânzea de atâtea zile. În cea de-a

cincea dimineaţă, bietul croitor nu să mai putu scula, că-l doborâse slăbiciunea. Şi de lihnit ce era, abia mai deschidea gura. Obrajii i se făcuseră pământii, iar ochii îi erau roşii şi fără strop de viaţă în ei. Dacă văzu că aşa stau lucrurile, ciubotarul îi zise:

— O să-ţi dau pentru azi o bucată de pâine, da' să nici nu te gândeşti c-o primeşti de pomană. Pentru ea o să-ţi scot ochiul drept! Nenorocitul croitor n-avu încotro şi trebui să primească târgul. Că de s-ar fi împotrivit, n-ar mai fi apucat să vadă lumina zilei. Mai plânse el odată cu amândoi ochii şi, într-un sfârşit, ciubotarul îi străpunse ochiul drept cun vârf de cuţit. Pasămite, hainul ăsta avea o inimă de piatră şi nu ştia ce-i îndurarea omenească! Şi-n timp ce ciubotarul îl schilodea, croitoraşului îi veniră în minte vorbele maică-sii, când îl prindea că se înfruptă pe furiş din cămară: „Mănâncă tu cât pofteşti acu, da' nu te teme, c-o să suferi peste măsură!…"

După ce-şi mâncă pâinea atât de scump plătită, croitoraşul îşi reveni şi pe dată îşi uită de năpasta care-i căzuse pe cap. Şi-şi făcu inimă, zicându-şi că şi c-un singur ochi o să poată vedea destul de bine toate cele câte se petrec pe lume, numai sănătos să fie!… Dar în cea de-a şasea zi aşa de tare îl chinui foamea, că aproape îl leşină la inimă şi se simţi sleit. Şi când veni seara, căzu din picioare lângă un copac. În dimineaţa a şaptea nu se mai putu scula, că era vlăguit de tot, şi moartea îl pândea la tot pasul.

Dacă văzu ciubotarul că croitoraşul e la un pas de moarte, îi zise c-un glas prefăcut:

— Uite că mă milostivesc iar de tine, şi-ţi mai dau o bucată de pâine Da' să nu crezi c-o primeşti degeaba! Pentru bunătatea ce ţi-o fac, o să-ţi străpung şi celălalt ochi.

Abia atunci îşi dădu seama croitoraşul că trăise până atunci ca un uşuratic, fără să se gândească la ziua de mâine şi, neavând încotro, îi zise:

— Fă ceea ce trebuie să faci şi eu o să sufăr ceea ce mi-e dat să sufăr! Da' adu-ţi aminte că va veni un ceas

când o să plăteşti cu vârf şi îndesat felul nelegiuit cum te-ai purtat cu mine. Că doar n-am meritat deloc să mă urgiseşti într-un asemenea chip. Da' să ştii că odată şiodată voi fi răzbunat!... în zilele bune am împărţit cu tine tot ce-am avut, fără să-ţi pretind nimic în schimb, în timp ce tu mă laşi nenorocit pe toată viaţa. Oare uiţi că meseria mea e de aşa fel că dacă dau o împunsătură, trebuie să dau alta alături?... Dacă oi fi lipsit de vedere, de-acu* înainte, cum o să pot coase, ca să-mi agonisesc pâinea zilnică?!... N-o să fiu în stare şi-o să trebuiască să cerşesc... Da' când oi fi orb, barem să te înduri să nu mă laşi singur, că altfel aş pieri!

Vezi însă că ciubotarul avea o inimă de piatră şi toate tânguirile croitoraşului nu-i muiară cât de cât inima... Şi cum în sufletul lui nu mai avea pic de îndurare, luă cuţitul şi-i străpunse şi cel de-al doilea ochi. Apoi îi puse codrul de pâine în mână, să-şi potolească foamea, şi-i mai dădu şi un toiag. Şi când socoti că au făcut destul popas, îl îndemnă să meargă în urma lui.

De îndată ce apuse soarele, ieşiră din pădure şi drept în faţă, pe câmp, se înălţa o spânzurătoare. Într-acolo îl şi duse ciubotarul pe bietul croitoraş, care mergea ca vai de el şi, după ce stătu cu el oleacă, îl părăsi fără de veste şi plecă în drumul lui. De trudit ce era, de durere şi de foame, nenorocitul adormi şi dormi somn fără vise toată noaptea. Când se lumină de ziuă, se trezi, dar nu-şi putu da seama în ce loc se află. De spânzurătoare atârnau doi păcătoşi şi pe capul fiecăruia stătea câte o cioară. Şi numai ce prinse unul să zică:

— Te-ai trezit, frăţioare?

— Da, sunt treaz de mult! răspunse cel de-al doilea.

— Atunci o să-ţi spun ceva – începu primul. Află că rouă de-a picurat peste noi azi-noapte, de pe spânzurătoare, are darul să redea vederea ăluia de s-ar spăla cu ea pe ochii veştezi. De-ar ştii asta orbii, câţi nu şi-ar recăpăta văzul! Şi chiar dintre ăia care nu cred că-i cu putinţă un asemenea lucru...

Dacă auzi asta, croitoraşul îşi scoase năframa de la

sân şi pe dată o umezi în iarba podidită de rouă. Şi-apoi îşi spălă cu ea ochii lipsiţi de lumină. Şi ce să vezi, pe loc se împlini ceea ce spusese spânzuratul! Şi-n orbite îi luceau doi ochi teferi şi sprinţari.

Nu trecu mult şi începu a se arăta soarele, răsărind de sub culmea munţilor. Şi de parcă l-ar fi văzut pentru prima oară, croitorul se tot uita la craiul cerului, şi nu-i venea să-şi ia ochii de la el. Apoi, privind drept în faţa lui, văzu o câmpie largă, pe care se răsfira cetatea de scaun a împăratului, cu porţile ei de piatră şi cu cele o sută de turnuri cu câte o cruce aurită în vârf, care străluceau de-ţi luau ochii.

Acu îi era aşa de ageră vederea, că putea să desluşească fiecare frunzuliţă care foşnea în copac şi fiecare pasăre din înaltul cerului. Ba îi era în putinţă să zărească fiecare musculiţă care dănţuia în văzduh…

Ca să se încredinţeze că nu era totul o nălucire de-a lui, scoase din buzunar un ac de cusut şi, când îşi dădu seama că poate să bage aţa în ac mai bine decât înainte, îi tresaltă inima de bucurie şi i se aprinse iarăşi setea de viaţă. Apoi cătă cu milă la bieţii păcătoşi, care atârnau în spânzurătoare ca limba clopotelor când o bate vântul, şi în sinea lui le mulţimi pentru vorbele care-i aduseseră mântuirea. Şi luându-şi traista în spinare, uită de toate suferinţele îndurate şi-o porni mai departe, cântând şi fluierând. Şi prima făptură pe care o întâlni în calea lui fu un mânz cu părul cum îi castana coaptă, care sărea nestingherit prin iarba înaltă a câmpului. Dacă văzu croitoraşul că e fără stăpân, îndată mi ţi-l prinse de coamă şi vru să-l încalece. Că trudit cum era, tare bine i-ar fi prins să ajungă în cetate călare! Da’ vezi că mânzul se rugă de el să-l lase slobod:

— Măi omule, sunt încă prea tânăr şi de m-ar încăleca chiar un croitoraş uşurel ca tine, tot mi-ar vătăma spinarea şi mi-ar frânge-o în două!… Lasă-mă în voie până ce m-oi împlini şi oi fi mai voinic. Şi să rămâi încredinţat c-o să vină o vreme când şi eu te-oi răsplăti pentru binele ce mi l-ai făcut.

— Hai, ia-ţi tălpăşiţa! îl îndemnă cu voioşie croitoraşul. Că după câte îmi dau seama, eşti la fel de fluşturatic cum am fost şi eu pe vremuri!…

Şi-l atinse uşurel cu cureaua peste spate. Şi, de bucurie, mânzul zvârli cu picioarele dindărăt şi, sărind peste tufişuri şi văioage, o luă la goană peste câmp, până nu se mai văzu.

Croitoraşul era însă lihnit de foame, că nu mâncase nimic cu o zi înainte. Şi-şi spuse el în sine: „Soarele îmi umple, într-adevăr, ochii cu lumina lui, da1 un codru de pâine, ca să-mi umple gura, încă nu am!… Orice-oi întâlni în cale, chiar de o fi numai pe jumătate bun de mâncat, l-oi înghiţi, să-mi potolesc foamea!…”

În ăst timp, peste câmp păşea tacticos şi cu gravitate o barză.

— Ian stai, cumătră, ian stai! strigă croitoraşul, şi-o apucă de picior. Nu ştiu de eşti bună la gust, ori de ai carnea seacă, da’ vezi că foamea nu-mi dă răgaz să aleg prea mult… Trebuie să-ţi tai capul şi să te frig.

— Nu cumva să faci asta! grăi barza înspăimântată. Oare ai uitat că semenii tăi mă cruţă şi nu-mi căşunează niciun rău?!… Că doar aduc mari foloase oamenilor!… De-mi dăruieşti viaţa, te-oi răsplăti şi eu odată.

— Dacă-i aşa precum zici, atunci du-te sănătoasă, cumătră Picioarelungi! spuse croitoraşul.

Barza îşi săltă aripile, lăsând să-i atârne în jos picioroangele roşii, şi zbură fără grabă spre o păpurişte.

„Ce să mă fac?! Oare ce să mă fac?!… îşi spuse croitoraşul în sinea lui. De ieri până azi, foamea mi-a crescut şi mai mult, da’ în schimb, stomacul mi-e tot mai gol!… Orice mi-o ieşi acum în cale nu-mi mai scapă!…”

Nu-şi termină el vorbele, că şi văzu înotând câteva răţuşte pe luciul unei bălţi.

— Nici dacă v-aş fi chemat, n-aţi fi venit chiar aşa la ţanc! spuse cu bucurie croitoraşul.

Şi, punând mâna pe una din ele, vru să-i sucească gâtul. Dar chiar în aceeaşi clipă, o raţă bătrână, care stătea pitită printre trestii, începu a măcăi până nu mai

putu şi, înotând înspre mal, cu ciocul căscat de spaimă, îl rugă fierbinte să se-ndure de bieţii ei copilaşi şi să le lase viaţa.

— De ce nu te gândeşti şi la biata mamă, care rămâne singură? spuse raţa. Oare maică-ta n-ar fi tot aşa după tine, dac-ar vedea că cineva ar voi să te ia şi să-ţi facă de petrecanie? De ce nu te gândeşti la asta?!…

— Fii liniştită, cumătro! făcu croitoraşul cel blajin la inimă. Cheamă-ţi copiii şi du-te cu bine!

Şi-n acelaşi timp îi dădu drumul răţuştei, care începu să înoate voioasă pe luciul apei.

Nu apucă s-o pornească la drum, că şi văzu în spatele lui un copac bătrân, pe jumătate găunos, în care zumzăia un roi de albine sălbatice. Şi zburau albinele înăuntru şi ieşeau afară, după cum e rostul acestor gângănii folositoare.

— Aici o să găsesc pe dată răsplata pentru fapta bună de adineauri! se bucură croitoraşul. O să mă înfrupt din miere şi-o să mă simt mai înviorat.

Dar matca ieşi afară din buduroi şi prinse a-l ameninţa:

— De îndrăzneşti să te atingi de poporenii mei sau de-mi distrugi cuibul, să ştii că nici ţie n-o să-ţi meargă bine! Că acele noastre ţi-or pătrunde în piele ca zece mii de ţepuşe încinse în foc… Iar de ne laşi în pace şi te duci în drumul tău, atunci te-om ajuta şi noi la nevoie.

Se gândi croitoraşul ce se gândi şi-şi dădu seama că nici de data asta n-o brodise bine, aşa că lăsă albinele să-şi vadă mai departe de rostul lor.

— Aoleu, trei străchini goale şi-n a patra nimic… Ăsta-i un prânz cam prost! zise el, făcând haz de necaz.

Şi abia târându-se de lihnit ce era, cu chiu cu vai ajunse în cetatea de scaun. Şi cum bătuse tocmai de amiază, poposi la un han şi ceru imediat de mâncare, că bucatele erau gata. După ce se satură, îi veni inima la loc, şi-şi spuse: „Acu socotesc c-a venit timpul să mă apuc de lucru!” Şi pomi prin cetate să-ţi găsească un stăpân. îl găsi el în curând, şi slujba i se păru cum nu se poate de bună.

Da’ nu-i vorbă, că şi croitoraţul, îşi ştia meseria! Mult nu trecu şi i se duse faima de felul cum lucra. Fiecare se înghesuia să-i coasă numai el veşmintele, de parcă le-ar fi făcut de pomană… Şi renumele îi creştea, că i se dusese vestea în întreaga ţară. Da’ vezi că croitoraşul nu şi-o luase-n cap ca alţii. Pe zi ce trecea îi mergea mai bine şi iscusinţa lui devenea tot mai mare. În cele din urmă, împăratul îl numi croitorul curţii. Dar cum se întâmplă pe lumea asta, în aceeaşi zi fu numit cizmar al curţii fostul lui tovarăş de drum. Şi când ciubotarul îl văzu pe croitoraş, să-i vină rău, nu altceva, că doar nu se simţea deloc cu cugetul împăcat. Se miră el că croitorul avea iar ochii teferi şi începu a gândi în sinea lui: „Trebuie să-i sap groapa numaidecât, că altfel apucă să se răzbune el pe mine!”

Dar bine zice proverbul: „Cine sapă groapa altuia, cade singur în ea!…” Spre seară, după ce lăsase lucrul şi începuse să se întunece, ciubotarul se furişă în iatacul împăratului şi începu a-i spune în taină:

— Măria ta, croitorul s-a umflat într-atât în pene, c-a îndrăznit să se laude faţă de toată lumea c-ar fi în stare să aducă coroana de aur care zace, cine ştie unde, pierdută din vremuri străvechi…

— Păi asta mi-ar fi pe plac şi mie, de-ar găsi-o! grăi împăratul cu mare bucurie.

Şi chiar în dimineaţa următoare îl chemă la curte pe croitoraş şi-i porunci să aducă coroana, după cum se lăudase, ori de nu, să plece pentru totdeauna din cetate.

„Ehei – îşi zise în sine croitaraşul – pişicherul dă oricând mai mult decât are-n pungă, că n-ară ce pierde!… Dacă împăratul ăsta sanchiu îmi cere să-i fac ceea ce n-a reuşit să facă niciun om până acu, nu-i lucru curat la mijloc şi n-are rost să mai aştept până mâine. Chiar de azi trebuie să mă cărăbănesc din cetatea asta, că nu mă aşteaptă nimic bun aici!…”

Îşi strânse deci legăturica şi-o porni la drum. Dar când fu să iasă pe poarta cetăţii, îl apucă părerea de rău că trebuie să-şi lase norocul şi să întoarcă spatele unui loc

unde-i mersese atât de bine. Dar n-avea ce alta face, şi către amurg se nimeri să ajungă la balta unde făcuse cunoştinţă cu mama răţuştelor. Şi numai ce dădu cu ochii de ea. Şedea pe mal şi se curăţa cu ciocul de mâl, că-şi învăţase până atunci puişorii cum să se dea de-a scufundişul. Raţa îl recunoscu de îndată şi prinse a-l întreba de ce tot umblă cu capul în jos, de parcă-i ninge şi-i plouă.

— Ehei, o să te minunezi când o să auzi ce mi s-a întâmplat! răspunse croitoraşul, şi-i povesti de-a fir-a-păr toată tărăşenia.

— Dacă numai asta-i tot ce te apasă – zise cu blândeţe raţa – nu te îngrijora, c-o scoatem noi la capăt! Coroana de-o cauţi zace pe fundul lacului şi cât ai clipi o să ţi-o scot afară… Da’ între timp, aşterne-ţi năframa pe mal.

Raţa se dădu de-a scufundişul, împreună cu cei doisprezece pui ai săi şi, după câteva clipe, fu din nou la suprafaţă. Şi ce crezi, coroana de aur i se odihnea pe aripi, iar cei doisprezece boboci înotau de zor împrejurul ei şi, cu ciocurile, tot împingeau coroana, ca să-i fie raţei povara mai uşoară. Şi-n scurt timp ajunseră la ţărm şi-o aşezară pe năframă.

Acu dragilor, ştiu că nici nu vă vine a crede cât de minunată era coroana aceea şi cum strălucea în lumina soarelui, de-ţi părea bătută în mii şi mii de pietre preţioase!… Da’ ce să vă fac, că n-am cum să v-o arăt…

Croitoraşul înnodă năframa în cele patru colţuri şi-i duse împăratului coroana. Maria sa se bucură tare mult şi, drept mulţumită, îi atârnă de gât croitoraşului un lănţug de aur.

Dacă văzu hainul de ciubotar că nu i-a reuşit ce pusese la cale, socoti că trebuie să scornească altceva. Şi nu-i fu greu, că veşnic clocea în minte tot soiul de gânduri necurate. Şi ducându-se el în faţa împăratului, îi spuse la sfat de taină:

— Măria ta, croitorul ăsta iarăşi s-a îngâmfat ca un curcan, şi s-a lăudat c-ar fi în stare să redea în ceară palatul împărătesc, cu tot ce e înăuntru şi pe dinafară,

însufleţit ori neînsufleţit.

Dacă auzi asta, împăratul îl chemă la sine pe croitoraş şi-i porunci să facă din ceară palatul împărătesc, cu tot ce era pe dinăuntru şi pe dinafară, mişcător ori nemişcător. Iar de s-a grozăvit degeaba şi n-o fi în stare să-l întruchipeze la fel, ori de va lipsi un singur cui din perete, atunci toată viaţa sa va sta la popreală în fundul pământului.

Plecă croitoraşul de la curte şi începu a se gândi în sinea lui: „După câte-mi dau seama, lucrurilese-ncurcă din ce în ce mai rău!... Pe legea mea, niciun om n-ar putea să îndure ca să fie mereu la cheremul unuia de scorneşte asemenea trăsnăi...!

Şi luându-şi traista la spinare, o porni la drum.

Merse el ce merse, şi când ajunse la copacul cel scorburos se aşează să-şi mai adune gândurile. Şi de mâhnit ce era, lăsă capul să-i atârne în jos, de parcă l-ar fi apăsat o mare greutate. Albinele veniră în zbor, împreună cu matca, şi aceasta prinse a-l întreba de nu i s-a înţepenit, cumva, gâtul.

— Nu-i gâtul de vină – spuse croitoraşul, cu durere-n glas – ci gândurile care mă apasă şi nu-mi dau pace!

Şi-i povesti de-a fir-a-păr ceea ce îi cerea împăratul să facă.

Albinele începură să zumzăie şi să zbârnâie între ele, de parcă ar fi ţinut sfat şi, la urmă, matca îi zise:

— Întumează-te acu acasă, şi mâine, pe vremea asta, să fii iar aici! Da' nu uita să aduci cu tine o năframă mare. Şi nu-ţi mai face gânduri negre, că totul o să se sfârşească în bine şi spre a ta mulţumire.

Se miră croitorul de ce-i spusese matca, dar de ascultat o ascultă, şi se întoarse acasă. În ăst timp însă, albinele îşi luară cu toatele zborul spre palat şi intrară înăuntru prin ferestrele deschise. Se băgară ele prin toate ungherele şi cercetară totul, cu de-amănuntul, ca nimica să nu le rămână ascuns. Apoi zburară degrabă la buduroi şi începură a modela din ceară palatul. Şi cu aşa o repeziciune lucrau de-ţi părea că se înalţă văzând cu

ochii… Şi până către seară îl terminară. Şi când veni croitoraşul, în dimineaţa următoare, mândreţea aceea de palat era gata şi nu lipsea nici măcar un cui din perete sau o ţiglă de pe acoperiş. Şi pe deasupra mai era tare gingaş lucrat şi avea o culoare albă ca zăpada! Şi-avea o mireasmă că te-mbăta… Dar nici nu-i de mirare, devreme ce era cu totul şi cu totul din miere dulce. Croitoraşul îl puse într-o năframă mai mare şi cu mare băgare de seamă îl duse împăratului, care nu mai contenea să se mire de felul cum fusese lucrat. Şi porunci el slujitorilor să-l aşeze în sala de ospeţe a palatului, ca pe-o podoabă de preţ. Şi drept mulţumită, îi dărui croitorului o coşcogea casă de piatră, cum nu aveau mulţi dregători dintre cei mai mari.

Da' vezi că ciubotarul nici acu' nu se lăsă şi pentru a treia oară se înfăţişă împăratului şi-i zise:

— Măria ta, croitorului ăsta nesăbuit i-a ajuns la ureche că-n curtea palatului nu este apă şi a îndrăznit a se lăuda c-o s-o facă înaltă cât un stat de om şi că va fi limpede cum îi cleştarul.

Împăratul se bucură tare mult la auzul acestei veşti şi, chemându-l pe croitoraş la sine, îi spuse:

— Dacă mâine dimineaţă n-oi vedea în curtea palatului ţâşnitura aia de apă, aşa cum te-ai lăudat, să ştii că atâta ţi-a fost!… Că o să-i dau poruncă *gâdelui* să te scurteze de cap, ca pe un înşelător, chiar în curtea asta…

Bietul croitoraş nu stătu mult pe gânduri şi-o luă la goană afară din cetate. Şi cum de data asta îi era în joc chiar viaţa, lacrimi îi curgeau gârlă pe obraz. Şi cum mergea el aşa, cu jale mare în suflet, numai ce-i ieşi înainte mânzul căruia îi dăruise libertatea. Şi ţopăia el şi zburda, fără nicio grijă. Da' numai mânz nu mai era acum, ci un cal murg de toată frumuseţea.

— Ei, îmi pare c-a venit timpul să te răsplătesc pentru felul omenos cum te-ai purtat faţă de mine! Că eu ştiu ce-ţi lipseşte, da' o să-ţi vin într-ajutor imediat. Ia urcă-mi-te în spinare, că acu pot duce doi ca tine!

Dacă-i auzi spusele, croitoraşului îi veni inima la loc şi, dintr-un salt, încălecă pe cal. Şi ce crezi, bidiviul o luă

la goană înspre cetate şi se opri drept în curtea palatului! … Aci, goni de trei ori de jur-împrejurul curţii, cu iuţeala fulgerului, şi la al treilea înconjur se prăbuşi la pământ, fără suflare. Şi-n aceeaşi clipă se auzi o trosnitură grozavă şi-o bucată de pământ, de parcă-ar fi fost o ghiulea, sări în aer, drept în mijlocul curţii, de ajunse mai sus de turnurile palatului. Şi-n urma ei ţâşni deodată o vână de apă, înaltă cât un om călare şi limpede cum îi cleştarul. Şi razele de soare începură să joace şi să se răsfrângă în ea în zeci de curcubeie. Când văzu asta, împăratul se ridică de pe tron, fără voia lui, că aşa rămăsese de uimit, şi apoi se duse de-l îmbrăţişa pe croitoraş în văzul tuturor. Dar vezi că omul nostru n-avu parte să se bucure prea mult de fericire.

Împăratul avea fete destule, şi una era mai frumoasă decât alta, dar n-avea niciun băiat şi din pricina asta rămânea adesea îngândurat, că se ştia în vârstă şi fără niciun moştenitor. Şi tocmai într-un asemenea ceas de amărăciune se întâmplă să pice iarăşi la el ciubotarul cel hain şi-i suflă el la ureche împăratului:

— Măria ta, croitorul nu se lasă de lăudăroşeniile lui şi chiar mai deunăzi a îndrăznit a spune către mai mulţi că de-ar vrea el, i-ar fi cu putinţă să-i aducă împăratului un fiu prin văzduh…

Acu, vă închipuiţi dumneavoastră cât de mare a fost bucuria măriei sale dacă a auzit această veste! Şi nemaiîntârziind nici măcar o clipă, îl chemă la sine pe croitoraş şi-i zise aşa:

— Dacă în nouă zile îmi aduci un băiat, îţi dau de nevastă pe fie-mea cea mai mare!

„Numai un nătâng ar putea să spună că răsplata e de ici, de colea… – gândi în sine croitoraşul – şi chiar că merită să te dai peste cap pentru ea, dă-i vorba că cireşile atârnă prea sus şi de mă urc după ele, se rupe craca sub mine şi cad de-mi frâng gâtul!…”

Se duse el acasă, se aşează turceşte pe masa de lucru şi se gândi multă vreme la ce avea de făcut, că nu era treabă uşoară deloc să aduci un plod prin văzduh. Da’ până la urmă îşi ieşi din fire şi începu a striga:

— Aşa nu mai merge, m-am săturat până-n gât! O să-mi iau lumea-n cap, şi gata!... Că aici tot nu pot avea linişte!...

Şi cum gândi, aşa şi făcu. Îşi strânse într-o legăturică vreo două-trei boarfe şi, punând-o în spinare, o tuli din cetate, de parcă l-ar fi fugărit cineva de pe urmă. Când ajunse lângă o păpurişte, numai ce-o zări pe vechea lui prietenă stând într-un picior. Cumătră barză tot umbla de colo-colo, în sus şi-n jos, de parcă ar fi fost unul dintre înţelepţii lumii ăsteia şi, din când în când, se oprea, gânditoare, şi privea cu luare-aminte la câte o broască. Apoi, hap! o şi înghiţea... Dacă-l văzu pe croitoraş, barza se apropie de el şi, după ce-i dădu bineţe, îl întrebă:

— Da' ce-ai păţit de ai traista în spinare? Nu cumva vrei să pleci din cetate?...

Atunci croitoraşul îi povesti pe-ndelete ceea ce-i poruncise împăratul să-i aducă. Şi se jelui că nu-i stă în putere să-i facă pe voie măriei sale şi că de aici o să i se tragă o mare nenorocire.

— Nu-ţi face grijă pentru un fleac ca ăsta! căută barza să-i ogoiască durerea. O să te scap chiar eu de la ananghie, că doar de multă vreme aduc în cetate nounăscuţi... Şi o dată mi-o sta şi mie în putinţă să viu şi c-un fecioraş de împărat! O să-l iau dintr-o fântână vrăjită... Înturnează-te acasă şi stai liniştit! Iar de azi în nouă zile du-te la curte, că oi veni şi eu acolo.

Croitoraşul se întoarse acasă, după cum îl sfătuise barza, şi când se împliniră cele nouă zile se înfiinţa la palat. Şi după puţin, sosi în zbor şi barza. Ciocăni ea în geam şi croitoraşul se duse de îi deschise, ca să poată intra. Şi ce crezi, cumătră Picioarelungi intră cu băgare de seamă înăuntru şi începu a păşi cu gravitate pe pardoseala de marmură lucie... Iar în cioc, ce credeţi că ţinea?!... O mândreţe de copil, frumos, că la soare te puteai uita, iar la el ba, care întindea mânuţele către împărăteasă!... Barza înainta până la măria sa şi-i puse plodul în poală. Dacă-l văzu împărăteasa cât e de frumos şi de ochios, nu mai putu de bucurie şi prinse a-l săruta şi a-l dezmierda.

Mai înainte de a-şi lua zborul, barza dădu jos traista din spinare şi i-o întinse împărătesei, înăuntru erau tot felul de punguţe cu bomboane colorate, care fură împărţite micilor domniţe. Cea mai mare nu căpătă însă cofeturi; ea îl căpătă de soţ pe croitoraşul cel hazliu şi sprinţar.

Şi gândi croitoraşul în sine: „Maică-mea avea dreptate când spunea că cine are încredere în steaua lui şi mai are şi-un pic de noroc, aceluia nu-i lipseşte nimic. Că acu' mă simt de parcă toată lumea ar fi a mea!…"

Ciubotarul trebui să facă botforii cu care croitoraşul jucă la nuntă, şi apoi primi poruncă să-şi ia tălpăşiţa pentru totdeauna din cetate. Merse el ce merse şi numai ce ajunse la spânzurătoarea de-o întâlnise şi croitoraşul. Şi cum era toropit de căldura zilei şi avea şi inima înveninată din pricina mâniei şi-a furiei, se trânti la pământ, să se mai liniştească oleacă. Dar când închise ochii şi vru să adoarmă, cele două ciori o dată zburară de pe creştetele spânzuraţilor şi, scoţând nişte ţipete că te băgau în răcori nu alta, se repeziră la el şi-i scoaseră ochii. Ciubotarul îşi pierdu minţile şi-o luă la fugă prin pădure, ca un bezmetic… Şi se vede treaba că s-o fi prăpădit prin vreun afund de codru, că nimeni n-a mai dat de atunci cu ochii de el. Şi nici să fi auzit cineva de el n-am aflat vreodată…

HANS, ARICIUL MEU

(*Hans mein Igel*// *Hans My Hedgehog*)

A fost odată un ţăran şi ţăranul ăsta avea o groază de bani şi de pământ, dar oricât era el de bogat, vezi că ceva tot îi lipsea ca să fie fericit. Şi acel ceva era un copil care

să-i lumineze casa şi să-i aducă bucuria. De multe ori când pleca la târg cu alţi megieşi, omul trebuia să îndure batjocura ălorlalţi care tot întrebau în fel şi chip din ce pricină n-are copii. Azi aşa, mâine aşa, până ce-l cuprinse o dată mânia şi, venind acasă, îi spuse nevesti-sii:

— Ian ascultă, femeie, vreau să am un copil, chiar de-ar fi să fie şi-un arici!…

Şi căpătă femeia un copil, dar tare ciudat mai era şi copilul ăsta, că-n partea de sus ai fi zis că e un arici, iar în partea de jos, un băieţel!… Când văzu femeia ce copil adusese pe lume, se sperie grozav, şi-i spuse lui bărbată-su:

— Vezi, asta-i din pricina ta, că m-ai blestemat şi pe mine şi pe copil!… Şi omul răspunse: – La ce bun să ne mai găsim vină unul altuia… Acu, că l-ai adus pe lume, se cuvine să fie botezat, da’ cum să facem, că nu-i putem lua un naş…

Şi femeia răspunse:

— Dacă nu-i putem da un nume, ca la oameni, să-i zicem atunci „Hans, ariciul meu!”

După ce-l botezară, popa le spuse părinţilor:

— Din pricina ţepilor, n-o să-l puteţi pune într-un pat obişnuit, aşa că o să trebuiască să-i găsiţi un alt soi de culcuş.

Se gândiră ei ce se gândiră şi, până la urmă, grămădiră oleacă de fân în dosul vetrei şi-l aşezară acolo. Dar de supt nu era chip să sugă la mumă-sa că ar fi înţepat-o cu ţepii. Şi aşa stătu el acolo, în dosul vetrei, opt ani încheiaţi… Şi-n ăst timp, taică-su se săturase să-l mai vadă în casă şi se gândea că de-ar muri mai repede, ar fi mult mai bine. Da’ vezi că Hans, ariciul meu, nu plecă de pe lume, ci îşi ducea viaţa pe grămăjoara de fan!…

Şi se întâmplă odată ca în oraşul megieş să se facă târg. Şi cum ţăranul tocmai se pregătea să meargă şi el acolo, prinse a o întreba pe nevastă-sa ce să-i aducă de la târg.

— Oleacă de carne şi câţiva colăcei, că încă de ieri aveam nevoie – spuse femeia.

Apoi omul o întrebă pe slujnică şi aceasta-i spuse că tânjea după nişte pantofi şi ciorapi brodaţi. Şi într-un sfârşit, omul se adresă şi feciorului său:

— Hans, ariciul meu, da' tu ce-ai vrea să-ţi aduc?

— Taică dragă – se rugă el – fii bun şi adu-mi un cimpoi!

Se întoarse omul de la târg şi aduse fiecăruia ceea ce ceruse. Nevesti-sii îi dădu carnea şi colăceii, slujnicei – pantofii şi ciorapii brodaţi, şi apoi se duse în dosul vetrei de puse cimpoiul în braţele lui Hans.

Când dădu Hans cu ochii de cimpoi, începu să sară şi să se veselească, şi numai ce-i zise lui taică-su:

— Du-te la potcovar să-mi potcovească cocoşul, că vreau să plec călare pe el în lumea largă, şi n-o să mă mai întorc niciodată acasă!…

Dacă-i auzi spusele, omul nu-şi mai încăpu în piele de bucurie că scapă de el şi alergă într-un suflet la potcovar şi-l puse să potcovească cocoşul lui fecioru-su. Şi când fu gata potcovit, Hans, ariciul meu se sui călare pe el şi-o porni luând cu el o ciurdă de măgari şi de porci, că avea de gând să-şi facă sălaşul în pădure.

Ajunse el într-un afund de codru şi-şi alese un loc mai ferit, unde făcu popas. Şi-l puse pe cocoş să zboare cu el tocmai în vârful unui copac înalt, unde-şi întocmi culcuşul printre frunze. Şi rămase el acolo mulţi ani, păzind porcii şi măgarii. Şi-n ăst timp, turma se înmulţi grozav, da vezi că taică-su nu mai ştia nimic despre el. Dar nu-i vorbă că nici nu-l durea sufletul după cel plecat în lume… Şi-n timp ce stătea Hans cocoţat în pom, obişnuia să-i zică din cimpoi tot felul de cântece care de care mai frumoase, că se opreau păsările din zbor şi jivinele pădurii îşi încetineau pasul, ca să-i asculte viersul fermecat… Şi se întâmplă ca odată să treacă pe-acolo un împărat care se rătăcise cu alaiul său de vânătoare şi nu mai ştia încotro s-o apuce. Şi auzind el sunetul de cimpoi în afundul acela de codru, tare se mai miră şi trimise un slujitor să cerceteze dincotro vine melodia cea tânguitoare. Slujitorul cercetă în dreapta, cercetă în stânga, dar nu-i fu chip să zărească decât o

vietate micuţă, care stătea cocoţată într-un copac. Şi arăta făptura asta ca un cocoş pe care se afla aburcal un arici care cânta dintr-un cimpoi…

Dacă auzi ce fel de arătare e în copac, împăratul îşi trimise din nou slujitorul să-l întrebe de ce şade acolo şi de nu ştie cumva pe unde e drumul spre împărăţia dinspre Soare-Apune. Atunci Hans coborî din copac şi-i spuse împăratului că el ar fi gata să-i arate drumul spre casă de se leagă prin viu grai şi prin scris ca să-i dea ceea ce i-o ieşi mai întâi în cale când o păşi pragul palatului domnesc. Stătu împăratul să chibzuiască şi până la urmă îşi zise în sine: „Uşor mi-e să mă leg faţă de Hans, ariciul, că doar el nu înţelege slovele şi pot să-nşir acolo ce oi vrea…” Şi muie el pana în cerneală şi mâzgăli ceva, în fugă. Hans, ariciul îl călăuzi pe împărat până aproape de casă şi măria sa simţi o mare fericire în cugetul său când îşi revăzu locurile care-i erau atât de dragi.

Şi ce crezi, când fu să păşească în curtea palatului, fata lui, care-l zărise încă de departe, fu atât de bucuroasă că nu mai avu răbdare şi-i ieşi înainte, sărindu-i de gât şi copleşindu-l cu sărutări!…

Şi chiar în aceeaşi clipă împăratul avu o strângere de inimă şi se gândi la legământul pe care-l făcuse cu Hans, ariciul. Iar mai către seară prinse a-i povesti fetei lui toată tărăşenia şi cum că trebuise să-i tăgăduiască unei făpturi ciudate că-i va da ceea ce i-o ieşi mai întâi în cale când o păşi pragul palatului domnesc. Şi-i mai spuse el că vietatea asta şedea călare pe-un cocoş, de parcă ar fi stat în şa, pe un cal, şi că avea darul să cânte frumos. Da’, la drept vorbind, nu făcuse niciun legământ cu el, că în acea hârtie sta scris că n-o să-i dea ce i-o ieşi în cale mai întâi! Şi putuse să-i joace renghiul ăsta, fiindcă Hans, ariciul nu era ştiutor de carte…

Dacă auzi domniţa că taică-său aranjase lucrurile cum nu se poate mai bine, se bucură tare mult şi-n acelaşi timp îi spuse că ea nu s-ar fi dus după Hans, ariciul, nici în ruptul capului, chiar de-ar fi stat scris în legământ să se ducă.

În ăst timp, Hans, ariciul îşi păzea cu grijă ciurda de măgari şi porci şi era mereu plin de voioşie. Şi stând cocoţat în vârful copacului, îi zicea de mama focului din cimpoi, de hăulea pădurea…

Şi se întâmplă odată ca un alt împărat să se rătăcească prin afundul acela de codru, cu alaiul său de vânătoare, şi să nu mai ştie drumul spre casă, fiindcă pădurea era atât de mare că greu îi dădeai de capăt şi te descurcai prin ea. Şi-i ajunse şi lui la ureche viersul cel minunat al cimpoiului. Şi dacă auzi el cântarea aceea duioasă, numai ce trimise un gonaci să vadă de unde vine. Gonaciul se duse într-acolo şi numai ce-l zări pe cocoş în copac şi pe Hans, ariciul, călare pe pintenat.

Slujitorul îl întrebă ce face în copac şi Hans îi spuse:

— Îmi păzesc turma şi de aici de sus, am vederea mai largă, dar pe măriile voastre ce v-a adus până la mine?

Atunci gonaciul îi zise că s-au rătăcit şi nu mai ştiu pe unde s-o ia spre împărăţia de la Soare-Răsare şi de nu vrea el să le arate drumul.

Dacă auzi cum stă treaba, Hans, ariciul coborî din copac şi-i spuse împăratului, care era bătrân-bătrân, că el e gata să-i arate drumul dacă măria sa se leagă să-i dea ceea ce i-o răsări mai întâi în cale în dreptul palatului, când s-o întoarce acasă. împăratul se învoi bucuros, ba chiar îi dădu şi un zapis în care stătea scris c-o să-şi ţină făgăduiala întocmai. Şi călărind în fruntea alaiului, pe cocoşul lui pintenat, Hans, ariciul le arătă drumul şi-n scurtă vreme împăratul şi ai săi ajunseră acasă. Şi împăratul era fericit, cum nu cred să mai fi fost pe lume mulţi muritori.

Când fii să ajungă la curte, dregătorii şi ceilalţi slujitori îl primiră cu mare bucurie. Acu', se cade să vă mai zic că împăratul avea o singură fată, *cadra* de frumoasă, şi fata auzind forfotă pe când alaiul era încă în uliţă, dăduse fuga pe poarta palatului să-l întâmpine pe taică-su. Şi, văzându-l, începu să-l sărute şi să-l drăgălească, nemaivenindu-şi în fire de bucurie. Şi-l întrebă fata de ce-a zăbovit atâta prin lume. Atunci prinse a-i povesti împăratul

că s-a întâmplat să se rătăcească şi că mai-mai era să nu mai găsească drumul spre împărăţie, de nu i-ar fi călăuzit până aici o făptură pe care au întâlnit-o într-un afund de codru. Şi era făptura asta ciudată, pe jumătate arici şi jumătate om şi şedea călare pe-un cocoş pintenat, tocmai în vârful unui copac şi cânta nemaiauzit de frumos din cimpoi. Şi-i mai arătă împăratul că făcuse cu Hans, ariciul, legământul să-i dea ce-o întâlni mai întâi în cale când o fi să ajungă în dreptul palatului împărătesc. Şi-i mai spuse el că-l durea în suflet că tocmai fie-sa se întâmplase să fie aceea fiinţă ce îi era acum juruită lui Hans, ariciul. Dar fata se grăbi să-i spună că de dragul lui taică-su se va duce cu plăcere după Hans, ariciul, oricând va veni s-o ia.

În ăst timp, Hans, ariciul îşi păzea cu sârguinţă porcii şi măgarii care se înmulţiseră atât, că toată pădurea era plină de ei. Şi dacă văzu câtă bogăţie adunase, Hans, ariciul socoti că a venit vremea să se întoarcă acasă. Trimise el vorbă lui taică-su să pregătească toate grajdurile câte erau în sat şi mai adăugase că venea c-o ciurdă aşa de mare, că oricine care ar fi voit era volnic să taie din porci fără socoteală. Şi-n loc să se bucure, taică-su se întrista când auzi veste de la fiu-său, pe care-l crezuse de multă vreme pierdut prin lume.

Dar Hans, ariciul nu cunoştea gândurile lui taică-su şi, încălecând pe cocoş, începu a-şi mâna turma din urmă. Şi după ce veni cu ea în sat, puse oamenii să-i taie porcii. Hei, şi-au tăiat, şi-au înjunghiat oamenii, că se auzeau guiţurile porcilor cale de două ore depărtare!… Şi când toată *ciurda* de porci fu tăiată, Hans, ariciul grăi către taică-su:

— Tăicuţule, ia mai pune o dată să mi se potcovească cocoşul că pe urmă o să plec şi n-o să mai calc pe-acasă niciodată!…

Dacă auzi asta, omul fu nespus de bucuros că n-o să-l mai vadă la faţă şi puse îndată să-i potcovească cocoşul. Hans, ariciul îşi puse o trăistuţă pe umeri şi merse călare spre împărăţia de la Soare-Apune. Da’ vezi că acolo împăratul dăduse poruncă slujitorilor că de-ar vedea pe

cineva venind călare pe-un cocoş, şi având un cimpoi în mână, să nu mai pregete nicio clipă şi să înceapă a trage cu toţii în el cu sâneaţa, ori să-l taie cu spăngile sau să-l lovească cu ciomegele, ca nu care cumva să ajungă la curte.

Şi slujitorii chiar aşa şi făcură. Când zăriră pe Hans, ariciul venind călare, se repeziră cu spăngile la el, dar el fu mai ager decât dânşii şi, dând pinteni cocoşului, acesta zbură peste poartă, drept la prichiciul ferestrei de la iatacul împăratului. Şi, descălecând, se duse în faţa măriei sale şi-i ceru cu semeţie să-i dea ceea ce stătea scris în legământul ce-l făcuseră. Şi-i mai spuse c-un glas tare şi răspicat că de nu vrea să-i dea ce i-a făgăduit, o să-i facă de petrecanie şi lui, şi domniţei.

Dacă văzu împăratul că nu-i de glumă, o luă cu vorbe bune pe fie-sa, şi-o îndemnă să se supună şi să plece cu Hans, ariciul, că altfel ar fi fost amândoi în primejdie să-şi piardă viaţa. Şi mai de voie, mai de nevoie, se înveşmântă domniţa în straie albe de nuntă. Şi taică-su îi dădu de zestre o caleaşcă cu şase cai, slujitori de trebuinţă, bani cât nici nu putea duce, şi tot felul de giuvaieruri minunate.

Şi veni şi vremea să plece. Se aşeză ea în caleaşca, iar alături luă loc Hans, ariciul, având cocoşul şi cimpoiul lângă el. Apoi cei doi însurăţei îşi luară rămas-bun. Şi-n timp ce caleaşca se urni din loc, împăratul gândi în sinea lui că n-o să-şi mai vadă fata nicicând. Vezi însă că se întâmplă cu totul altfel decât socotise el!… După ce făcură o bucată de drum şi se găseau de-acum afară din cetate, Hans, ariciul o dezbrăcă pe domniţă de veşmintele cele strălucitoare şi, împungând-o cu ţepii până ce-o umplu de sânge, îi spuse:

— Asta-i răsplata pentru făţărnicia voastră!… Şi-acu, hai, pleacă înapoi, că nu vreau să te mai văd în ochi!…

În felul ăsta o goni el acasă şi fata rămase de râsul lumii pe toată viaţa.

Hans, ariciul nu se amărî însă de purtarea ălor doi şi plecă mai departe pe cocoşul lui pintenat, având cimpoiul la subsuoară. Şi se îndreptă el spre împărăţia de la Soare-

Răsare, că şi pe craiul ăstei împărăţii îl ajutase să găsească drumul spre casă. Da' vezi că împăratul cel bătrân poruncise slujitorilor săi că de le va ieşi în cale cineva care o aduce cu Hans, ariciul, aceluia să-i dea de îndată tot onorul cuvenit, şi strigând ura! din toţi rărunchii, să-l conducă până la palatul domnesc.

Când îl văzu domniţa, se înspăimântă grozav – şi cum n-ar fi fost aşa, că arăta într-adevăr tare ciudat – dar trecu peste prima spaimă şi se gândi că n-are ce alta face, că doar îi făgăduise lui taică-su să plece cu Hans, ariciul îi ură bun venit oaspetelui şi, peste puţin, făcură nunta. Şi se întinse o masă cu toate bunătăţurile pământului, şi-n fruntea ei se aşeză mireasa, iar lângă ea luă loc mirele, Hans, ariciul. Şi mâncară, şi băură, şi se veseliră cu ăilalţi oaspeţi, până către miezul nopţii.

Acu, dacă pogorî noaptea şi urmau să se ducă la culcare, în sufletul miresei începu a se strecura o mare teamă din pricina ţepilor care-i avea Hans. Dar el o linişti zicându-i să n-aibă nicio frică, fiindcă n-o să i se întâmple nimic rău. În acelaşi timp, însă, avu grijă să-i spună împăratului să cheme patru slujitori de încredere, care să stea de veghe în faţa uşii de la iatac. Şi să aprindă ei un foc mare, şi să nu-l lase cumva, să se stingă. Şi-i mai zise că de îndată ce-o păşi în iatac ca să se bage în aşternut, o să lepede de pe el pielea de arici şi-o s-o lase vin faţa patului. Şi că în acea clipă chiar, oamenii de pază să intre repede înăuntru şi, luând pielea, s-o arunce pe foc. Şi să vegheze până va arde toată şi s-o face scrum.

Când bătu de miezul nopţii, mirele intră în iatac şi, scoţându-şi pielea de arici, o puse lângă pat. Şi de îndată veniră oamenii de-o luară şi-o aruncară în foc. Şi după ce se mistui toată şi se făcu scrum, Hans fu dezlegat de vrajă şi căpătă înfăţişare cum o au toţi oamenii, da' vezi că era încă negru-tăciune, de parcă ar fi fost ars.

Împăratul trimise după doftorul curţii şi acesta frecă trupul mirelui cu tot felul de unsori şi-i dete cu tot soiul de arome de se făcu alb ca laptele. Şi oricine ar fi venit, ar fi văzut lângă mireasă un tânăr frumos cum puţini se găsesc

sub soare. Când băgă de seamă domniţa cum se întoarseră lucrurile, tare se mai bucură în sufletul ei şi-n dimineaţa următoare amândoi însurăţeii se sculară plini de voioşie şi mâncară şi băură în lege, de parcă nu s-ar fi sfârşit praznicul. Şi de-abia acum începură a sărbători cu adevărat nunta, iar Hans, ariciul primi de la împăratul cel bătrân conducerea împărăţiei.

Şi trecu aşa vreme, până ce, într-un sfârşit, plecă Hans cu nevastă-sa în satul unde locuia taică-su. Dar când îi spuse că e fiul lui, omul îi răspunse că el n-are fecior. E drept că avusese unul care se născuse cu ţepi pe el, ca un arici, dar acela plecase de multă vreme în lume şi cine ştie unde i s-o fi pierdut urma… Atunci împăratul cel tânăr îi arătă aluniţa de-o avea la gât şi omul îşi recunoscu pe dată fiul. Şi nu-şi mai încăpu în piele de bucurie la auzul ăstei veşti. Şi plecară cu toţii spre împărăţia dinspre Soare-Răsare.

…Iar eu am sfârşit povestea mea, şi la Gütlichen am plecat cu ea!…

CĂMAŞA MORTULUI

(*Das Totenhemdehen// The shroud*)

O mamă avea odată un băieţel de şapte ani aşa de frumos şi drăgălaş, că oricine îl vedea îl îndrăgea, iar ea îl iubea mai mult decât orice pe lume.

Acu, se întâmplă că băieţelul se îmbolnăvi grav şi, aşa deodată, Dumnezeu îl luă la el. Mama lui plângea zi şi noapte, nimic nu putea s-o mângâie. La scurt timp după înmormântare, băieţaşul îi apăru în vis, chiar în locul unde se juca el de obicei când trăia. Mama plânse şi plânse şi, când se lumină de ziuă, băieţelul dispăru. Cum însă ea nu înceta să plângă, îi apăru din nou într-o noapte, în vis,

îmbrăcat în cămăşuţă albă cu care fusese înmormântat şi cu o coroniţă pe cap; se aşează lângă pat şi-i zise:

— Mamă, nu mai plânge, că dacă tu plângi eu nu pot dormi în sicriul meu; cămăşuţă mea este mereu udă de lacrimile tale şi nu se mai usucă.

Când auzi aceasta, mama se sperie şi nu mai plânse.

În noaptea următoare, copilaşul îi apăru iar în vis, ţinând o luminiţă în mână şi zicându-i:

— Vezi, cămăşuţă mea-i uscată şi eu pot să dorm liniştit în sicriul meu.

Atunci mama îi încredinţa Bunului Dumnezeu suferinţa ei şi rabdă în tăcere durerea despărţirii, iar copilul nu-i mai apăru în vis şi dormi liniştit în mormântul lui de sub pământ.

OVREIUL ÎN MĂRĂCINIŞ

(*Der Jude im Dorn// The jew among thoms*)

Era odată un om bogat care avea un argat harnic şi supus ce muncea din răsputeri; dimineaţa, el se scula cel dintâi, seara se culca ultimul. Şi, când se întâmpla să fie o muncă neplăcută, pe care toţi ceilalţi o refuzau, el se oferea primul s-o facă. Mai mult, sluga aceasta nu se plângea niciodată, omul era totdeauna mulţumit şi voios. Întâmplându-se ca la sfârşitul anului stăpânul să nu-l plătească, el se gândi: „Foarte bine, în felul ăsta am să economisesc ceva bani şi-mi păstrez şi slujba”. Aşa că tăcu şi-şi văzu mai departe de munca lui, iar când nici la

sfârşitul celui de al doilea an nu primi plata, chiar se bucură că poate rămâne mai departe la stăpânul lui. Dar se apropie şi sfârşitul celui de al treilea an: stăpânul se codi, se chiti, băgă mâna în pungă, însă nu scoase niciun bănuţ. Atunci argatul n-a mai putut totuşi răbda şi i-a zis:

— Stăpâne, am muncit din răsputeri la dumneavoastră timp de trei ani, fiţi bun şi daţi-mi ce credeţi că mi se cuvine, căci aş vrea să plec să cutreier lumea.

Atunci Zgârie-brânză îi răspunse:

— Da, iubită slugă, e drept, m-ai slujit fără să ştii ce-i oboseala, de aceea se cuvine să te răsplătesc omeneşte. Şi băgă mâna în pungă, scoase trei bănuţi, *heleri* cum li se mai spune, şi i-i dădu, zicând:

— Pentru fiecare an de slujbă câte un *heler*, o plată mai bună ca asta nimeni nu ţi-ar fi dat.

Cum habar n-avea de valoarea banilor, bietul argat îi luă, crezându-se foarte bogat; îşi băgă întregul „capital” în buzunar şi-şi spuse bucuros: „Ei, ai teşchereaua plină, nu va trebui să mai munceşti şi să-ţi faci griji”.

Acu, se-ntâmplă ca, ajungând el în dreptul unui mărăciniş, să-i apară în faţă un omuleţ care-l întrebă:

— Încotro, tinere? După câte văd eu, eşti voios şi de nimic nu-ţi pasă.

— Şi de ce mi-ar păsa şi aş fi trist? Uite, aici am leafa mea pe trei ani de muncă, bani cinstiţi şi buni.

— Şi cam cât valorează „comoara” ta? întrebă curios omuleţul.

— Cât? Exact trei *heleri*, plătiţi la chit.

— Ascultă, zise omuleţul, eu sunt un biet nevoiaş, dă-mi mie banii; vezi şi tu, un biet bătrân ca mine nu mai poate munci, tu eşti tânăr, îţi poţi câştiga pâinea cea de toate zilele.

Şi, cum argatul nostru era bun la suflet de felul său, i se făcu milă de omuleţul din faţa lui, aşa că-i dădu cei trei *heleri*, zicând:

— Mare-i numele lui Dumnezeu, ce mare brânză trei *heleri*, ori cu ei, ori fără ei, tot aia!

Ţine-i şi zi mulţam.

Atunci omuleţul îi spuse:

— Pentru că ai o inimă atât de bună, vreau să-ţi împlinesc trei dorinţe, câte una de fiecare bănuţ pe care mi l-ai dat.

— Aha, râse argatul, tu eşti vasăzică unul din acei panglicari ce şuieră albastru. Bine, dacă-i aşa, uite eu îmi doresc mai întâi o trestie din acelea ca un tub găurit prin care poţi sufla pietre şi ochi păsări; apoi o scripcă după care, atunci când îi atingi strunele cu arcuşul, toţi cei ce-o ascultă să danseze şi, în al treilea rând, când voi ruga pe cineva ceva să nu mă refuze.

— Le vei avea pe toate, zise omuleţul, după care se strecură într-un tufiş de unde luă ţeava de trestie şi scripca cu arcuşul ca şi cum le-ar fi avut deja pregătite. Le dădu slujitorului, adăugând:

— Şi nimeni pe lumea aceasta nu se va putea opune dorinţelor tale. „Inimioară, ce-ţi puteai dori mai mult?” se gândea argatul vesel şi plecă mai departe să cutreiere lumea.

Dar nu merse mult şi îi ieşi în cale un ovrei cu o barbă ca de ţap, care stătea şi asculta cum cânta în vârful unui copac o păsărică.

— Vai de mine, minune dumnezeiască, striga el, ia uite, aşa un animal micuţ şi o voce aşa puternică! Ei, dacă ar fi a mea! Dar cine să-i poată pune sare pe coadă!

— Dacă numai asta-i problema – zise argatul –, păsăruica va fi a ta. Şi luă ţeava, suflă în ea şi nimeri chiar în biata creatură care se prăbuşi într-un mărăciniş apropiat.

— Ei, acum du-te şi-ţi ia pasărea, amice, îi zise argatul ovreiului.

— Pe Dumnezeul meu, mă duc îndată, să nu vină câinele s-o ia! Şi se târî până în mijlocul mărăcinişului.

Când îl văzu ascuns între mărăcini, pe argat începu să-l zgândăre parcă ceva şi luă scripca de după gât, o puse sub bărbie, apoi începu să tragă cu arcuşul pe strune. Îndată ovreiul sări în sus şi se porni pe joc, ridica

picioarele şi, cu cât argatul trăgea mai cu foc din arcuş, cu atât sărea mai repede şi mai sus ovreiul. Spinii îi sfâşiară haina, îi sfârtecară pielea, îi pieptănară barba, ce mai, bietul ovrei arăta jalnic.

— Doamne păzeşte, omule, ce rău ţi-am făcut, lasă scripca, nu-mi place să dansez şi uite în ce hal am ajuns!

Argatul însă cânta mai departe., Ai jupuit tu oamenii destul, acum lasă că te jupuiesc şi pe tine spinii!" gândea el satisfăcut şi cânta mai departe, mai cu foc, iar ovreiul sărea şi mai sus, în timp ce bucăţile din hainele lui rămâneau în spini ca nişte petice.

— Oh, vai, oh, vai, îţi dau ce vrei, numai lasă scripca, uite punga mea cu bani, ia-o!

— Ei, dacă domnul plăteşte bine, zise argatul, atunci am să încetez să mai cânt, dar nu înainte de a-l lăuda: dansezi într-un fel cu totul aparte!

Ovreiul s-a oprit şi a rămas nemişcat privindu-l pe argat care se depărta şi, când acesta era destul de departe ca să nu-l mai vadă, începu să strige din toate puterile:

— Lăutar mizerabil, cântăreţ de cârciumă, aşteaptă că te prind eu la strâmtoare; am să te urmăresc până ai să-ţi rupi pingelele la ghete. Calicule, bagă-ţi în bot o para ca să valorezi trei *heleriX* Şi înjura mai departe cum îi venea la gură. Şi, când s-a liniştit şi a mai prins ceva puteri, s-a dus în oraş direct la judecător.

— Domnule judecător, ascultaţi ce mi s-a întâmplat din cauza unui om iară frică de Dumnezeu. M-a jefuit şi m-a batjocorit. Vai, vai, şi o piatră din pământ cred că ar fi avut mai multă milă decât nelegiuitul ăsta. Hainele mi le-a făcut ferfeniţă, trupul mi-e plin de împunsături şi zgârieturi, ca să nu mai spun, domnule judecător, că mi-a luat ducaţii mei sunători, banii mei de aur, unul mai strălucitor ca altul. Pentru numele lui Dumnezeu, porunciţi să fie dus la închisoare, nemernicul!

Judecătorul spuse:

— Era cumva un soldat acela care te-a zgâriat, a făcut-o cu spada lui?

— Doamne apără şi păzeşte, răspunse ovreiul, nici

vorbă de sabie trasă din teacă. Avea doar o ţeavă de trestie şi o scripcă atârnată de gât. Monstrul e uşor de recunoscut!

Judecătorul îşi trimise oamenii să-l caute pe făptaş, aceştia îl prinseră pentru că mergea alene şi, când îl cercetară, aflară la el punga cu bani a ovreiului. La judecată, argatul spuse:

— Nu l-am atins pe ovrei şi nici banii nu i-am luat, de bunăvoie mi-a dat punga, ca să încetez să mai cânt pentru că nu-i plăcea muzica mea.

— Doamne apără şi păzeşte, strigă ovreiul, ăsta toarnă minciuni cu ghiotura! Judecătorul spuse:

— Nu-i adevărat, tinere, aşa ceva nu face un ovrei, să-ţi dea punga cu bani degeaba.

Şi-l condamnă pe argat la spânzurătoare pentru jaf la drumul mare. În drum spre spânzurătoare, ovreiul îi striga:

— Aşa, trândăviile, lăutar la câini, acum îţi primeşti plata ce ţi se cuvine cu vârf şi îndesat!

Slujitorul urcă liniştit pe eşafod urmându-l pe călău dar, când fu pe ultima treaptă a scării, se întoarse către judecător şi-i zise:

— Îndepliniţi-mi o dorinţă înainte de a muri.

— Da, răspunse judecătorul, cu condiţia să nu ceri viaţa.

— Nu, nu-i vorba despre viaţă, eu vă rog să mă lăsaţi să mai trag odată cu arcuşul pe scripca mea, înainte de a mi se pune funia în jurul gâtului.

Atunci ovreiul începu să strige disperat:

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu-i daţi voie, nu-i daţi voie! Dar judecătorul zise:

— Şi de ce nu i-aş face o mică plăcere? Aşa stă scris la lege şi aşa trebuie să rămână. Nu-i putem refuza ultima dorinţă.

Ovreiul însă striga:

— Oh vai, oh vai, legaţi-mă, legaţi-mă!

Atunci bunul nostru argat şi-a luat scripca de pe spate, a aşezat-o cum trebuie şi a tras odată cu arcuşul pe strune. Judecătorului, notarului, slujbaşilor care erau de

faţă începură să li se mişte încet picioarele iar celui care trebuia să-l lege pe ovrei îi căzu funia din mână. La al doilea arcuş, ridică picioarele şi călăul, îl lăsă pe argat şi începu să sară în sus. La al treilea arcuş toţi cei de faţă săreau de zor, dar cel mai bine săreau judecătorul şi ovreiul. Curând toţi dansau, oamenii curioşi adunaţi în piaţă să privească la execuţie, tineri şi bătrâni, graşi şi slabi, ba chiar şi căţeii s-au aşezat pe labele din spate şi ţopăiau de mama focului. Şi, pe măsură ce se înteţea muzica, săreau tot mai sus şi mai repede, bătându-se cap în cap, gemând de durere, jeluindu-se şi implorându-l pe argat să înceteze. Judecătorul, care abia mai respira, strigă:

— Îţi dăruiesc viaţa, numai încetează!

Argatul se îndupleca, îşi atârnă scripca de gât, apoi coborî scara ce ducea la spânzurătoare. Se repezi direct la ovreiul care zăcea fără suflare şi-i zise:

— Şarlatanule, acum spune cinstit, de unde aveai tu banii, ei? De nu, iau scripca din nou şi cânt!

— I-am furat, i-am furat, striga ovreiul, tu i-ai câştigat pe drept!

Atunci judecătorul l-a trimis pe ovrei la spânzurătoare, condamnându-l fiindcă era un hoţ.

VÂNĂTORUL CEL ISCUSIT

(*Der gelemte Jäger*// *The skilful huntsman*)

A fost odată un flăcău şi flăcăul ăsta învăţă să fie lăcătuş. Şi după ce deprinse el, de bine de rău, meşteşugul ăsta, numai ce-i spuse lui taică-su că vrea să plece în lume, să-şi încerce norocul.

— Prea bine! făcu taică-su. Să ştii că-mi place ce ţi-ai pus în gând să faci! şi-i dădu niţei bani, să aibă de drum.

Şi aşa se făcu că plecă el să vânture lumea largă. Umblă ici, umblă colo, căutând pretutindeni de lucru. Da' vezi că după un timp nu-i mai merse cu lăcătuşeria. La drept vorbind, nici nu se prea dădea în vânt după meşteşugul ăsta. În schimb îi veni chef să se facă vânător.

Şi-ntr-o bună zi se-ntâmplă să întâlnească pe drum un vânător în straie verzi, care începu a-l lua la întrebări de unde vine şi încotro vrea să meargă.

— Sunt ucenic lăcătuş – răspunse flăcăul – dar tare aş avea chef să mă fac vânător şi multă bucurie mi-ai face de-ai îngădui să mă iei de ucenic.

— Cu dragă inimă, dacă ţi-e voia să mergi cu mine!…

Flăcăul plecă împreună cu vânătorul şi se tocmi la el pe câţiva ani bunicei. Dar cum era sârguincios şi harnic, nicio taină a ăstui meşteşug nu-i rămase necunoscută. Şi la sfârşitul anilor de ucenicie, iarăşi îl apucă dorul să colinde lumea şi să-şi încerce norocul în altă parte. Drept simbrie, vânătorul nu-i dădu decât o puşcă. Da' puşcă cum era asta, nu cred să se mai fi aflat pe lume!… Că avea darul de-a nimeri fără greş, orice ţintă, ori de câte ori ai fi tras cu ea! … După ce-i mulţumi vânătorului pentru puşcă, flăcăul o porni la drum şi după ce merse el o bucată de vreme, nimeri într-o pădure aşa de mare, că nu-i puteai da de capăt într-o singură zi.

Când se înnopta flăcăul se sui într-un copac înalt, ca să nu cadă pradă fiarelor sălbatice, şi-şi făcu culcuşul între frunzare. Şi ce crezi, către miezul nopţii, parcă i se păru că-n depărtare licăreşte o luminiţă!… Dădu el crengile la o parte ca să se uite mai bine, şi luminiţa îi apăru şi mai desluşit. Ba chiar băgă de seamă din ce paşte venea geana aceea de lumină. Dar ca că se poate duce după ea, ca după un semn, când coborî din copac scoase pălăria din cap şi-o

zvârli în direcţia luminii. Apoi se dădu jos, o luă înspre locul unde căzuse pălăria şi, punându-şi-o pe cap, o întinse voiniceşte la drum. Şi cu cât mergea mai departe, cu atât creştea şi lumina. Într-un sfârşit, când se apropie mai bine, văzu că venea de la un foc înalt cât casa. Şi-n jurul focului aceluia stăteau trei uriaşi, care frigeau un bou. Unul din uriaşi pesemne că era mai flămând, că odată zise către ceilalţi doi:

— Măi, frăţâni ai mei, mă îndeamnă inima să gust niţeluş, să văd de nu e în curând gata friptura noastră.

Şi cum spuse, aşa şi făcu. Rupse o halcă şi vru s-o bage în gură, dar vânătorul, care o ochise, o dată trase şi i-o zbură din mână.

— Asta-i bună!… făcu uriaşul. Ia te uită ce vânt puternic! Mi-a zburat bucătură dintre deşte!… şi-şi luă altă halcă.

Tocmai se pregătea s-o înfulece, dar vânătorul i-o zbură din mână şi pe asta.

Atunci uriaşul îşi ieşi din fire şi, hârşti! îi trase o palmă zdravănă celui ce stătea lângă el, strigând furios:

— De ce mi-ai smuls bucătură din mână, hai?!…

— Nu ţi-am smuls-o eu, zău aşa!… răspunse cel lovit. Poate că e prin preajmă vreun ţintaş, şi-şi râde de noi.

Uriaşul rupse o a treia halcă, dar n-o putu duce la gură nici pe asta, fiindcă vânătorul i-o zbură dintre degete, cât ai zice peşte. Dacă văzură cum stau lucrurile, uriaşii prinseră a grăi într-un glas:

— Ehei, da’ straşnic trebuie să mai fie şi ăsta, dacă e în stare să ţintească îmbucătura de dus la gură!… Aşa unul ne-ar fi şi nouă de folos…

Apoi strigară de hăuli pădurea: Ian apropie-te, ţintaşule, şi aşază-te la focul nostru, să mănânci pe săturate, că nu-ţi facem niciun rău. Iar de te încăpăţânezi şi nu vrei, atunci se schimbă socoteala, că te-om aduce noi cu sila, şi atunci eşti pierdut!…

Flăcăul se apropie de foc, că n-avea cum să se pună cu uriaşii, şi le spuse că e un vânător iscusit şi că în ce ţintă trage cu puşca, nimereşte la sigur, fără greş. Uriaşii

cătară la el, mai cu uimire, mai cu pizmă, şi-l întrebară de nu vrea să meargă împreună cu ei. Şi-l mai asigurară c-o s-o ducă tare bine şi că n-o să-i lipsească nimic. Apoi se prinseră a-i povesti că la marginea pădurii e o apă mare şi că pe celălalt mal se înalţă un foişor. Şi-n foişorul acela îşi duce viaţa o domniţă prea frumoasă pe care de mult tânjeau s-o răpească.

— Păi trebuşoara asta-i un fleac pentru mine!... zise flăcăul. Cât ai clipi, o şi fac!

Dar tustrei uriaşii ţâţâră din buze şi-i spuseră:

— Nu te pripi, bre omule, că mai e încă ceva!... E vorba de-un afurisit de căţel care de îndată ce se apropie cineva, îl şi simte, şi începe să latre, că trezeşte toată curtea împărătească. Şi numai din pricina ăstui câine nu ne-am încumetat până acu să pătrundem în foişor. Oare te prinzi să împuşti căţeluşul?

— Mai e vorbă! făcu flăcăul. Asta-i o nimica toată pentru mine! apoi se urcară tuspatru într-o corabie şi trecură apa. De cum ajunseră la ţărm, căţeluşul îi şi simţi şi, venind tot într-o goană, dădu să latre la ei; dar vânătorul i-o luă înainte: puse puşca la ochi şi-l împuşcă pe loc. Dacă văzură asta, uriaşii nu-şi mai încăpură în piele de bucurie şi-n sinea lor prinseră a gândi că de-acum au şi pus mâna pe domniţă. Dar parcă vânătorul era un prostănac!... Mai întâi vru să vadă singur, cu ochii lui, cum stau lucrurile, şi le potoli avântul, spunându-le să rămână pe loc până i-o chema el. Apoi se ftirişă în palat şi se înfiora pentru o clipă de liniştea adâncă ce domnea pretutindeni. Dar nu era de mirare, că toţi dormeau. Cum deschise prima încăpere, şi văzu agăţată de perete o sabie de argint curat, pe care lucea o stea de aur. Iar mai jos, sta scris numele împăratului. Şi mai văzu alături, pe-o măsuţă, o scrisoare sigilată. Nu întârzie s-o deschidă şi, citind-o, află că cine o avea sabia de argint, acela va doborî cu ea pe orice duşman care i-o sta în cale. Atunci luă el sabia din perete, se încinse cu ea, şi plecă mai departe.

Şi după ce mai trecu prin câteva încăperi, o dată nimeri în iatacul unde dormea domniţa. Şi era atât de

frumoasă la chip, că se opri fermecat s-o privească. Şi-şi ţinea răsuflarea, ea nu cumva s-o scoale din somn, şi nu se mai sătura privind-o… După ce o privi el aşa, multă vreme, începu a gândi în sinea lui: „Cum s-ar cădea să dau pe mâna ăstor uriaşi sălbatici o asemenea fecioară neprihănită?! Că doar sunt puşi numai pe rele şi cine ştie ce i-ar face!…” Apoi cătă cu luare-aminte în jurul său şi numai ce văzu sub pat o pereche de pantofi, iar pe dreptul sta scris numele împăratului şi lângă nume se afla o stea, iar pe stângul era numele fetei şi-o stea alături. Şi-n jurul gâtului, fecioara avea o năframă de mătase, brodată cu aur. Şi tot aşa, pe partea dreaptă sta scris numele împăratului, iar pe stânga, numele ei – şi totul cu slove de aur…

Şi o dată îi veni în minte vânătorului să ia nişte mărturii că trecuse pe-acolo. Şi cu un foarfece tăie colţul drept al năframei, şi-l puse în raniţa ce-o avea cu el. Apoi luă şi pantoful drept, de avea scris tot numele împăratului, şi-l băgă şi pe acesta în raniţă.

În ăst timp, fecioara dormea, cufundată-ntr-un somn adânc, şi era înveşmântată într-o cămaşă albă cum îi zăpada. Flăcăul se apropie de fată şi, binişor, tară ca măcar s-o atingă, tăie şi-o bucată din cămăşuică. Şi apoi o puse şi pe asta în raniţă, împreună cu celelalte.

După asta plecă, lăsând-o pe fecioară să doarmă mai departe, nestingherită. Şi când ajunse la poartă, numai ce dădu cu ochii de cei trei uriaşi, care nu se clintiseră de-acolo şi-l aşteptau nerăbdători, crezând că dintr-o clipă într-alta o să le-o aducă pe domniţă plocon.

Flăcăul le strigă să vină înăuntru, că fecioara e de-acum în mâinile lui. Şi le mai zise să se strecoare printr-o bortă aflată în perete, că nu le poate deschide uşa. Şi când se apropie primul, vânătorul, haţ! îşi şi înfăşură părul uriaşului pe mână şi, trăgându-i capul înăuntru, i-l reteză cu sabia, dintr-o lovitură. Apoi îl trase cu totul înăuntru. După asta, îl strigă pe al doilea şi-i tăie capul şi ăstuia. Într-un sfârşit, îi veni rândul şi celui de-al treilea… Acu’ nici nu trebuie să vă mai zic, că vă daţi seama singuri, cât

era de bucuros flăcăul că o scăpase pe fecioară de tâlharii aceia de uriaşi…

După aceea, flăcăul tăie limbile uriaşilor şi le puse tot în raniţă, lângă celelalte mărturii. Şi se gândi el. „Acu pot să mă întorc acasă, la taică-meu, să-i arăt că n-am tăcut umbră pământului degeaba, şi p-ormă oi pleca iar în lume, că de mi-e hărăzit să mă bucur de noroc, m-o ajunge el din urmă!…”

A doua zi, împăratul se deşteptă mai devreme ca de obicei şi mare-i fu mirarea când dădu peste leşurile celor trei uriaşi. Şi cum nu putea să se dumirească defel cine o fi fost voinicul care le-a venit de hac ăstor trei matahale, se duse în iatacul domniţei şi, trezind-o, o întrebă şi pe ea de nu bănuieşte pe careva de la curtea domnească c-ar fi făcut fapta asta demnă de laudă.

Dar fata dădu din umeri şi-i spuse:

— Taică dragă, n-am de unde să ştiu cine-o fi fost, şi nici cu presupusul nu pot să-mi dau, că am dormit toată vremea.

După ce plecă taică-su, fata vru să se îmbrace, dar când dădu să încalţe pantofii, ia-l pe dreptul de unde nu-i… Şi privindu-se în luciul oglinzii, văzu că şi din năframă lipsea colţul drept. Ba-i lipsea şi din cămaşă o bucăţică…

Împăratul adună toţi curtenii şi soldaţii, ba, chiar şi slujitorii mai de rând, şi prinse a-i întreba de nu ştiu cine a scăpat-o pe fiică-sa şi le-a făcut de petrecanie uriaşilor.

Acu’ trebuie să vă spun că împăratul avea în oastea lui un căpitan, şi era omul ăsta atât de pocit, că te apuca groaza de te uitai la el. Şi după toată urâţenia, mai era şi zbanghiu. Şi unde ieşi căpitanul înaintea împăratului şi, bătându-se peste piept, spuse cu semeţie că el făcuse fapta asta. Dacă-i auzi spusele, împăratul cel bătrân zise în auzul tuturor că o să-i dea pe fiică-sa de nevastă de nu şuguieşte, şi-a săvârşit, într-adevăr, isprava asta vitejească.

Dar vezi că fata nici nu vru să audă de aşa ceva şi grăi către crai:

— Taică dragă, mai bine plec în lume, până unde m-or duce picioarele, decât să mă mărit cu pocitania asta!…

Împăratul rămase însă neînduplecat în hotărârea sa, şi-i spuse că de nu-l ia pe căpitan de bărbat, să lepede straiele cele împărăteşti şi să se îmbrace în straie de rând. Şi să plece cât mai degrabă de la curte şi să se ducă la un olar, şi să se apuce de negoţ de oale şi străchini, că n-o mai socoteşte fiica lui… Dar nici domniţa nu dădu înapoi; se dezbrăcă ea de straiele împărăteşti şi, ducându-se la un olar, luă cu împrumut de la el o sumedenie de vase de lut şi-i făgădui c-o să i le plătească, dacă le-o vinde până-n fapt de seară.

După ce-o văzu încărcată de oale şi ulcele, împăratul îi porunci să se aşeze cu marfa în piaţă, într-un anume loc. Apoi, pe ascuns, se învoi cu nişte ţărani să treacă cu harabalele peste grămada aceea de oale, şi să le prefacă în ţăndări.

De îndată ce-şi rândui domniţa marfa în locul acela din piaţă, un şir întreg de căruţe grele dădură năvală peste maldărul de oale şi străchini, şi-n galopul cailor făcură totul numai praf şi pulbere… Când văzu ce nenorocire o lovise, domniţa începu a plânge cu lacrimi amare.

— Doamne – începu ea a se văicări – de unde o să-i plătesc olarului?!…

Acu trebuie să vă spun că împăratul le făcuse pe toate astea înadins, ca s-o silească pe domniţă să-şi lase din cerbicie şi să-l ia pe căpitan de bărbat. Dar ea nici gând n-avu să treacă pe la taică-su ca să se plângă de ce i se întâmplase, ci se duse din nou la olar de-l rugă s-o mai îngăduie cu banii şi să-i dea marfa încă pe-atât. Dar olarul îi răspunse că nici nu vrea să audă de-aşa ceva. Şi că-i dă marfa numai de i-o plăteşte pe cea de-o luase înainte. Dacă văzu că n-are încotro, domniţa se duse la taică-su şi începu a plânge şi a se văicări, că şi unei pietre i s-ar fi făcut milă şi s-ar fi înduioşat. Şi-i zise ea că vrea să plece în lume, să i se piardă urma. Şi-i răspunse taică-su:

— O să pun nişte meşteri să-ţi dureze o căscioară în pădure, şi de-aici înainte acolo o să-ţi duci viaţa. Şi-o să faci bucate ca să îndestulezi pe oricine ţi-o călca pragul, dar de luat bani pentru asta n-o să-ţi fie îngăduit.

Când căscioara fu gata, îi atârnă o firmă deasupra uşii, şi pe firmă stătea scris cu slove de-o şchioapă: „Azi pe gratis, mâine pe bani!” Şi-n căscioara asta trăi domniţa multă vreme. Şi curând începu a se duce vestea prin lume despre o fecioară care, pasămite, ar ospăta pe gratis drumeţii, şi că lucrul ăsta şi stă scris pe-o firmă, deasupra uşii. Nu ştiu cum se făcu, dar vestea cu pricina se întâmplă că ajunse şi la urechile vânătorului. Şi de cum o auzi, începu el a se gândi în sine: „Ian te uită, bre omule, asta ar fi ceva bun şi pentru unul ca alde tine, care eşti sărac şi n-ai nicio leţcaie!…”

Îşi luă deci puşca şi raniţa în care se mai aflau încă lucruşoarele pe care le oprise ca mărturie, când o izbăvise pe domniţă, şi o porni către poiana aceea din pădure, unde se afla căscioara unde te ospătai pe degeaba. Nu-i fu deloc greu s-o găsească, şi pe firma de deasupra uşii stătea scris chiar aşa cum pomeniseră oamenii: „Azi pe gratis, mâine pe bani!…”

Păşi el pragul căscioarei, şi pe lângă puşcă şi raniţa din spate, era încins cu sabia de argint cu care-i răpusese pe cei trei uriaşi. Şi, plin de cuviinţă, ceru el gazdei ceva de mâncare. Şi nici nu pot să vă spun cât se bucură vânătorul când dădu iar cu ochii de mândreţea aceea de fecioară, care era neasemuit de frumoasă. Ea prinse a-l întreba de unde vine şi-ncotro se duce şi el îi zise doar atât:

— Ia, mă vântur şi eu prin lumea asta largă!…

Dar vezi că fata nu-l slăbi cu întrebările şi vru să afle de unde avea acea sabie pe care stătea scris tocmai numele tatălui ei. Dacă auzi asta, vânătorul se miră foarte şi-o întrebă de era într-adevăr fata împăratului. Şi ea dădu din cap a încuviinţare.

— Cu sabia asta – adăugase vânătorul – am tăiat capetele a trei uriaşi. Şi spre a-i dovedi fetei că spusese numai şi numai adevărul, scoase din raniţă şi-i arătă limbile uriaşilor, pantoful, colţul de la năframă şi bucăţica de cămaşă.

Ei, dragilor, nici nu am cuvinte să vă spun câtă

bucurie fu atunci pe domniţă. Destul dacă vă zic că se simţea într-al nouălea cer şi-l sorbea din ochi pe flăcăul care o izbăvise de la moarte.

Mult nu mai zăboviră ei în pădure, că nu mai aveau de ce, şi grăbindu-se, curând ajunseră la curtea împărătească. Domniţa îl lăsă pe flăcău în iatacul ei şi, aducându-l pe împărat acolo, i-l arătă pe acela care o scăpase cu adevărat de la pieire. Şi când văzu împăratul toate mărturiile pe care i le puse în faţă, vânătorul, nu se mai îndoi câtuşi de puţin de spusele fiicei lui. Numai că-i zise flăcăului că i-ar plăcea să afle mai pe îndelete cum s-a întâmplat toată tărăşenia... Şi adăugase măria sa că prin vitejia lui, vânătorul e în drept s-o capete pe fecioară de soţie.

Apoi veniră nişte slujitori de-l înveşmântară în nişte straie cum nu se purtau prin acele meleaguri, şi o dată păru a fi vânătorul un oaspete străin. După asta, împăratul porunci să se aştearnă o masă bogată şi la masa asta fu poftit şi căpitanul de se grozăvise că-i omorâse pe cei trei uriaşi. Apoi se aşezară cu toţii la masă, şi căpitanul primi locul din stânga domniţei, iar vânătorul pe cel din dreapta. Căpitanul cătă la omul ce stătea de-a dreapta domniţei şi se gândi că trebuie să fie vreun străin, venit în ospeţie.

După ce s-au ospătat ei bine şi-au băut pe săturate, împăratul se aplecă spre urechea căpitanului şi-i spuse că-i va da ceva să ghicească:

— Dacă unul se grozăveşte c-ar fi răpus trei uriaşi şi de e întrebat unde le sunt limbile, şi de s-ar uita el şi-ar vedea că în gură n-au nicio limbă, niciunul, asta ce-ar putea să însemne?...

Şi îndată se grăbi căpitanul să răspundă:

— Înseamnă că nici n-au avut!...

— N-ai ghicit! făcu împăratul. Da' cum se poate una ca asta, că doar orişice vietate are limbă!... Şi prinse a-l întreba mai departe: Ce-ar merita acela să păţească?

Şi dădu răspunsul căpitanul:

— Ar merita să fie rupt în bucăţi!

Împăratul cătă la căpitan şi-i spuse că singur el şi-a

dat osânda şi că măria sa nu mai are ce să adauge la ea. Apoi porunci să fie dus la închisoare şi acolo fu rupt în patru bucăţi.

Şi se făcu o nuntă ca-n poveşti. Vânătorul îşi aduse şi părinţii la curte şi trăiră aceştia la fiul lor în bucurie şi în desfătare. Şi după ce împăratul cel bătrân închise ochii pe veci, moşteni el împărăţia pe care o conduse în pace şi bună înţelegere de i se duse vestea peste nouă mări şi nouă ţări.

ÎMBLĂCIUL DE AUR

(*Der Dreschflegel vom Himmel// The fail from heaven*)

Odată, un ţăran s-a dus cu boli la câmp să are câteva brazde. Când ajunse la ogor, celor doi boi începură să le crească coamele şi crescură, şi crescură încât la întoarcere nu mai încăpeau pe poartă.

Din fericire, sosi un măcelar şi ţăranul îi dădu boii în seamă, încheind amândoi un târg: el să-l ducă măcelarului un căuş de boabe de rapiţă, iar măcelarul să-i dea câte un taler pentru fiecare bob. „I-am dat bine” se gândea în sinea lui ţăranul în drum spre casă. Apoi a luat un căuş de boabe de rapiţă, a pierdut un bob pe drum, i-a dus măcelarului boabele, acesta i-a dat talerii şi totul a mers foarte bine. Numai că ţăranul era cam nemulţumit: dacă n-ar fi pierdut bobul acela, măcelarul i-ar fi dat un taler mai mult. Pe drumul de întoarcere spre casă însă, descoperi că din bobul acela crescuse un copac până la cer şi atunci îi

veni ideea să vadă ce fac îngerii acolo sus. S-a urcat în copac şi a văzut cum îngerii treierau ovăz. Şi cum stătea el aşa şi se uita la îngeri, a simţit că pomul se clătina şi, când a privit în jos, a zărit pe unul care începuse să taie copacul. „Dacă aş cădea de aici de sus, ar fi rău” se gândi ţăranul şi, de nevoie, n-a ştiut altceva ce să facă aşa că a luat paiele de la ovăz împletindu-şi cu ele o funie. Apoi a luat un îmblăciu de aur din cer, din acelea cu care se bate ovăzul, şi s-a lăsat să lunece în jos, pe pământ. Dar pe pământ s-a trezit într-o groapă, noroc de sapă, că o avea la el: a săpat nişte trepte şi a ieşit la suprafaţă, cu îmblăciul de aur în mână, ca dovadă, pentru cei ce nu l-ar fi crezut, că a fost în cer şi a văzut ce fac îngerii acolo.

FECIORUL DE CRAI ŞI FATA DE ÎMPĂRAT (amândoi copii de rege; prinţul răpit şi prinţesa fugară)

(*Die beiden Königskinder*// *The Two Kings** *Children*)

A fost odată un împărat şi împăratului ăsta îi născu nevasta un cocon. Şi-ntr-o bună zi, trecând pe la curte nişte cititori în stele, îi preziseră împăratului că multă vreme n-o să se bucure de feciorul pe care-l are. Şi-i arătară ca-n ziua când o împlini flăcăiaşul şaisprezece ani, va fi omorât de un cerb.

Şi ce crezi, când fu să împlinească flăcăul taman şaisprezece ani, se întâmplă ca la curte să se pornească o

mare vânătoare, şi-l luară şi pe el! Şi nu ştiu cum se făcu că în pădure feciorul de crai se rătăci de ceilalţi şi rămase singur-singurel. Şi deodată îi răsări în cale un cerb mare, cum nu mai văzuse până atunci. Vru el să-l împuşte, dar oricât încercă, nu izbuti să-l nimerească. Cerbul îi scăpa de fiecare dată şi gonea, de parcă ar fi avut aripi la picioare. Şi atâta goni fac ionii de crai după cerb, până ce ieşi din pădure. Şi numai ce zări în locul cerbului un vlăjgan de om, gros cât o butie. Şi prinse a-i spune matahala aceea:

— Ei, bine că te am în mână o dată, c-am spart până acu' şase perechi de patine de sticlă, şi nu te-am putut prinde! Da' de azi încolo, al meu eşti!…

Şi cu aceste zise, îl luă şi-l târî printr-o apă mare până ce ajunseră în dreptul unui castel ce părea că nu se mai sfârşeşte. Intră vlăjganul înăuntru cu feciorul de crai şi, aşezându-se la masă, matahala îl îndemnă să mănânce şi el ceva. După ce au mâncat ei împreună, matahala, care, pasămite, nu era om de rând, ci era împărat peste acea împărăţie, îi spuse:

— Eu am trei fiice, şi-o să trebuiască să stai de veghe la a mai mare de la nouă seara până dimineaţa la şase. Şi ori de câte ori s-o împlini câte un ceas, oi veni eu însumi şi te-oi striga. Şi de-i fi adormit şi nu mi-oi da un răspuns, află că gâdele o să te scurteze de cap chiar în dimineaţa aceea. Dar de mi-oi da totdeauna răspuns, atunci vei primi-o pe fată de nevastă.

Îl duse împăratul la fata cea mai mare şi-apoi plecă la treburile lui. Domniţa îl luă cu sine în iatac, şi acolo, numai ce dădu cu ochii flăcăul de o statuie de piatră. Şi o dată prinse a-i spune domniţa stanei aceleia:

— La ora nouă o să vină aici taică-meu, şi apoi, din oră în oră iarăşi se va înfiinţa, până ce-o bate ora trei, şi de întreabă, să-i răspunzi tu în locul feciorului de crai!

Statuia dădu din cap, în semn c-a înţeles, întâi mai repede, apoi din ce în ce mai încet, până când rămase din nou nemişcată. În dimineaţa următoare, împăratul îi spuse flăcăiaşului: – Ai făcut treabă pe cinste, n-am de ce să mă plâng, da' încă nu pot să ţi-o dau pe fiică-mea! Se cuvine să

mai veghezi încă o noapte la fata mea mijlocie şi de îndeplineşti fără greş ce ţi-am poruncit, atunci o să chibzuiesc de meriţi ori nu s-o capeţi de nevastă pe fiică-mea a mare. Da' bagă de seamă c-o să vin la fiecare oră, şi de te strig şi n-o să-mi răspunzi vei fi pierdut şi-oi fi silit să fac vărsare de sânge!…

Apoi împăratul îl duse la fata mijlocie. Şi după ce măria sa plecă la treburile lui, cei doi tineri păşiră pragul iatacului, unde feciorul de crai urma să vegheze peste noapte. Şi numai ce dădu el cu ochii şi aici de-o statuie de piatră, dar de una şi mai mare.

Şi o dată grăi domniţa către statuie:

— Dacă o fi să întrebe taică-meu, să-i răspunzi tu, auzitu-m-ai?!…

Statuia de piatră dădu din cap, foarte repede, apoi din ce în ce mai încet, până când rămase din nou nemişcată. Feciorul de crai se întinse pe prag şi, punându-şi mâna sub cap, adormi fără nicio grijă. În dimineaţa următoare, împăratul îi spuse:

— Ţi-ai dus la bun sfârşit totul, da' vezi că nu pot să ţi-o dau pe fiică-mea decât dacă mai stai încă o noapte de veghe şi la fiică-mea a mai mică! Şi de-oi sta treaz şi acolo, oi chibzui, n-ai grijă, de poţi s-o capeţi de nevastă pe fiică-mea mijlocie… Da' nu cumva să uiţi că voi veni la fiecare oră. Şi când te-oi striga, îndată să-mi răspunzi! Iar de nu mi-oi răspunde, oi face vărsare de sânge, aşa să ştii!…

După ce împăratul îl lăsă la mezină, cei doi tineri păşiră pragul iatacului, unde feciorul de crai urma să vegheze peste noapte. Şi numai ce dădu el cu ochii şi aici de-o statuie de piatră. Dar era mult mai înaltă şi mai mare decât la celelalte două fecioare, şi o dată grăi domniţa către statuie:

— De-o fi să strige taică-meu, ai grijă să răspunzi tu, auzitu-m-ai?! Şi matahala de piatră dădu din cap mai bine de-o jumătate de oră, până când rămase nemişcată. După asta, feciorul de crai se culcă pe prag şi adormi. În dimineaţa următoare, împăratul îi spuse:

— Mi-ai îndeplinit porunca cum nu se poate mai bine,

da’ nu-ţi pot da pe fiică-mea, că ai mai avea ceva de făcut… în jurul palatului e o pădure foarte mare şi pe asta zic să mi-o tai toată. Şi de-oi doborî-o la pământ din zorii dimineţii, de la şase, până seara la şase, atunci o să chibzuiesc de se cuvine ori ba să-mi fii ginere.

Apoi îi dădu un topor de sticlă, un ic de sticlă şi-o toporişca de sticlă. Ajunse flăcăul în pădure, şi când izbi odată cu toporul într-un copac, se sparse toporul în două… Atunci luă icul şi când lovi în el cu toporişca, se sparse în mii şi mii de fărâme…

Dacă văzu asta, feciorul se mâhni amar în sinea lui că de-acum i s-a împlinit sorocul şi-o să trebuiască să moară. Şi se aşeză el pe-o buturugă şi începu a plânge. Când veni ora prânzului, numai ce grăi împăratul către fiicele sale:

— Ian ascultaţi aici: una dintre voi trebuie să se ducă în pădure, să-i ducă ceva de mâncare flăcăului!

— Ba nici prin gând nu ne trece! rostiră-ntr-un glas cele două fete mai mari. Noi nu-i ducem nimic… să-i ducă mezina, că la ea a vegheat ultima noapte!…

Şi aşa se tăcu de fata cea mică trebui să se ducă în pădure ca să-i ducă oleacă de mâncare flăcăului.

Ajunse ea în marginea aceea de codru şi, de cum îl văzu, îl întrebă cum îi merge.

— Vai de viaţa şi de zilele mele!… începu atunci a se văicări el. Tare prost îmi merge, zău aşa!…

Dacă-l auzi ce zice, mezina îl îndemnă să vină mai întâi să ia în gură ceva, dar flăcăul nici nu vru s-audă de mâncare. La ce-i mai trebuia să mănânce, când îi era dat să moară în curând… Da’ vezi că ea îi spuse vorbe de alean, ca să-l facă să guste din bucate, că până la urmă veni lângă fată şi mâncă niţeluş. După ce flăcăul îşi amăgi foamea, ea îi spuse:

— Hai, lasă-ţi capul aici, în poală, că de te-oi scărpina puţin în cap, o să ţi se schimbe gândurile şi te-i linişti…

Şi-n timp ce fecioara îl scărpina, o dată îl prinse somnul pe flăcău şi, de oboseală, adormi. Dacă-l văzu cufundat în lumea visurilor, mezina scoase năframa de pe cap, o înnodă şi numai ce lovi cu ea de trei ori în pământ,

spunând cu tărie:

— Hei, lucrătorilor, ia ieşiţi afară!…

Şi, cât ai clipi, prinseră a se aduna o mulţime de spiriduşi, care o întrebară pe domniţă care-i e porunca, şi ea se grăbi să le spună:

— Ştiţi pădurea din jurul castelului, nu-i aşa? în trei ore să fie tot codrul tăiat, iar lemnele să fie rânduite frumuşel în stive şi nicio stivă să nu fie mai mare ori mai înaltă.

Dacă-i auziră porunca spiriduşii se duseră de-şi adunară toate rubedeniile, să le ajute şi ele. Şi pe dată porniră lucrul. Şi ce crezi, când se împliniră cele trei ore, totul era gata!… Veniră ei să-i spună domniţei că i-au îndeplinit porunca şi fata din nou luă năframa ei albă şi, înnodând-o, spuse cu tărie:

— Hei, lucrătorilor, acu’ acasă… Şi pe dată dispărură cu toţii de parcă nici n-ar fi fost. Când se trezi feciorul de crai, tare se mai bucură el de cele ce-i fu dat să vadă.

Şi fata îi spuse:

— Vezi să ai grijă: când o bate ceasul de şase, să te întorci acasă! Şi chiar aşa şi făcu, iar împăratul îl întrebă de cum îl văzu:

— Ei, ai tăiat pădurea?

— Da’ cum altfel!… răspunse feciorul de crai.

Apoi se aşezară cu toţii la masă, şi mai către sfârşit, numai ce începu împăratul a-i zice:

— Mă tem c-o să-ţi fac inimă rea, da’ încă nu pot să ţi-o dau pe fie-mea de soţie, că ai mai avea ceva de făcut!

— Ce anume ar mai fi? vru să afle atunci feciorul de crai.

— Ei, nu-i mare lucru!… răspunse împăratul. La dreapta castelului e un lac întins, şi chiar de mâine dimineaţă, o să trebuiască să te duci acolo, să-l cureţi de nămol şi să-l faci să fie limpede ca oglinda. Şi să aibă în el şi tot felul de peşti, că cei de-au fost au pierit!

În dimineaţa următoare, împăratul îi dădu o lopată de sticlă şi-un târnăcop de sticlă şi după aia îi spuse:

— La şase vezi să fie lacul gata, că altfel o păţeşti, să

ştii!… Feciorul de crai o porni către lac şi când ajunse acolo şi începu lucrul. Dar abia apucă să înfigă lopata în mlaştină, că se şi frânse în două. Atunci, înfipse târnăcopul, dar se rupse şi el în două!… Dacă văzu asta, flăcăul se mâhni grozav şi nu mai ştiu ce să facă. Când veni amiaza, mezina îi aduse iar ceva de mâncare şi-l întrebă cum îi merge. Şi feciorul de crai îi răspunse că nici nu s-ar putea să-i meargă mai prost decât îi merge, şi că i-e dat, se vede, să-şi piardă capul.

— Iarăşi nu am cu ce lucra – adăugase el, într-un sfârşit – că s-au rupt în două şi lopata şi târnăcopul.

— Hai de vino de mănâncă – spuse atunci fata – că pe urmă or să ţi se schimbe gândurile, n-ai teamă!…

Dar flăcăul abia îşi descleştă gura să zică:

— Nici prin gând nu-mi trece! Mi-e prea amară inima şi prea mă apasă tristeţea, ca să mai pot duce ceva la gură!…

Atunci ea îl luă iarăşi cu vorbe bune şi-i linişti cugetul, până ce-l făcu să vină să mănânce ceva. Şi iarăşi îl scarpină în cap, până ce-l fură somnul şi adormi. Dacă-l văzu cufundat în lumea viselor, fata îşi scoase năframa de pe cap, şi făcând un nod, numai ce lovi cu ea de trei ori în pământ, spunând cu tărie:

— Hei, lucrătorilor, ia ieşiţi afară!

Şi într-o clipă prinseră a se grămădi în juru-i o mulţime de spiriduşi, şi cu toţii o întrebară care-i este dorinţa. Şi ea le zise că-n timp de trei ore trebuie să cureţe de nămol tot lacul din dreapta castelului. Şi mai adăugă că atâta de limpede trebuie să fie, încât să te poţi vedea în el ca într-o oglindă… Şi să înoate în el şi tot soiul de peşti, că ăia de fuseseră înainte pieriseră…

Porniră spiriduşii de-şi chemară toate rubedeniile, să-i ajute, şi în două ore lacul fu curăţat de nămol şi lucea ca oglinda. Şi-n el înotau sumedenie de peşti, de toate soiurile. Şi numai ce se duseră spiriduşii la domniţă, de-i, spuseră:

— Am făcut tot ce ne-ai poruncit!

Dacă auzi asta, domniţa luă năframa, şi făcându-i un

nod, lovi de trei ori pământul cu ea şi spuse cu tărie:

— Hei, lucrătorilor, acu acasă!…

Şi cât ai clipi, spiriduşii se făcură nevăzuţi. Când se trezi flăcăul, tot ce-i ceruse împăratul era gata. Domniţa n-avea de ce să mai stea şi se pregăti să plece şi ea. Dar mai înainte de-a pleca, îi spuse feciorului de crai ca la ora şase să pornească spre casă.

Ajunse flăcăul la palat, şi de cum dădu împăratul cu ochii de el, îl întrebă:

— Ei, ai sfârşit de curăţit lacul?

— Da’ cum nu! răspunse feciorul de crai.

Se aşezară ei să se ospăteze, şi cam pe la sfârşitul mesei, împăratul grăi către flăcău:

— Fătul meu, ai sfârşit tu de curăţat lacul, da’ încă nu pot să ţi-o dau pe fie-mea de soţie, că ai mai avea ceva de făcut!

— Ce anume ar mai fi? vru să afle atunci feciorul de crai. împăratul îi făcu cunoscut că e vorba de un munte mare şi înalt, care-i plin de mărăciniş şi că toţi mărăcinii aceia trebuie să fie tăiaţi. Şi-i mai spuse el că sus pe creastă trebuie să fie durat un mare castel care să aibă o asemenea măreţie şi frumuseţe, cum mintea omenească nu-şi poate închipui, şi să se găsească înăuntru tot ce se cere într-o gospodărie.

În dimineaţa următoare, împăratul îi dădu flăcăului un topor de sticlă şi-un burghiu de sticlă şi-i puse în vedere că la şase seara totul trebuie să fie gata. Se duse el pe munte, dar cum izbi cu tăişul în primul tufiş de mărăcine, toporul se sfărâmă de zburară cioburile în toate părţile. Cât despre burghiu, la ce oare ar fi putut să-l folosească?! …

Dacă văzu că iar e la ananghie, flăcăul se amărî tare mult şi gândurile prinseră a-i zbura către draga lui, pe care o aştepta să-i vină într-ajutor. Şi când fu ora prânzului, numai ce sosi domniţa de-i aduse ceva de mâncare. Flăcăul îi ieşi în întâmpinare şi începu să-i povestească totul cum s-a întâmplat. Dar ea iarăşi îl luă cu vorbe bune şi flăcăul gustă de ici, de colo, din bucate, şi se

lăsă scărpinat în cap. Şi o dată îl cuprinse somnul şi adormi.

Domniţa nu mai zăbovi deloc şi, apucând năframa înnodată, lovi de trei ori pământul cu ea şi spuse cu tărie:

— Hei, lucrătorilor, ia ieşiţi afară!

Şi pe dată începură a roi în jurul ei mulţime de spiriduşi şi-o întrebară care-i este dorinţa. Şi ea le spuse:

— În răstimp de trei ore să tăiaţi toţi mărăcinii de pe munte, iar sus, în creştet, să duraţi un castel atât de frumos, cum nu s-a mai văzut vreodată pe lume. Şi să fie înăuntru tot ce se cere într-o gospodărie.

Plecară spiriduşii de-şi adunară toate rubedeniile să le ajute şi când se împlini vremea, totul era gata. Şi dacă terminară, se duseră ei de-o vestiră pe domniţă că i-au împlinit porunca. Şi fecioara din nou luă năframa şi lovind de trei ori cu ea de pământ, spuse cu tărie: – Hei, lucrătorilor, acu acasă!…

Şi cu toţii dispărură pe dată, de parcă nici n-ar fi fost. Când se trezi feciorul de crai şi văzu că se-mplinise întru totul porunca măriei sale, aşa o voioşie îl cuprinse, că nici pasărea în văzduh nu cred să se fi simţit mai bine. Şi de îndată ce bătu ora şase, cei doi tineri se îndreptară împreună spre casă.

De cum dădu împăratul cu ochii de el, îl şi întrebă:

— Ei, e gata castelul?

— Da’ de ce n-ar fi?!… îi întoarse vorba flăcăul, cu smerenie.

Şi iarăşi se aşezară să se ospăteze. Şi către sfârşitul mesei, numai ce prinse a-i grăi împăratul:

— Ţi-aş da-o eu pe mezină de nevastă, da’ cum să ţi-o dau mai înainte de-a fi măritate cele două fete mai mari?! …

Dacă-i auziră spusele, tare se mai mâhniră feciorul de crai şi domniţa. Şi pentru o clipă, flăcăul rămase parcă trăsnit şi nu mai ştiu ce să facă. Dar când se lăsă noaptea, îşi avea planul pregătit şi rugi împreună cu domniţa. După o bucată de vreme, fata întoarse capul şi se uită o dată înapoi, şi numai ce dădu cu ochii de taică-său, care gonea

pe urmele lor.

— Vai – începu ea să strige – acu’ ce ne facem?!… Taică-meu e în urma noastră şi nuncape îndoială că vrea să mă aducă înapoi acasă… Ştii ceva, pe tine o să te prefac într-un mărăcine, iar pe mine într-un trandafir. Şi socotesc că-n mijlocul tufişului voi fi în siguranţă.

Când ajunse împăratul în locul acela, văzu un tufiş de mărăcini şi-n mijloc, un trandafir. Dădu el să rupă trandafirul, dar un spin pe dată îl înţepă în mână, că trebui să se lase păgubaş şi să se înturneze acasă. Cum păşi pragul, nevastă-sa îl şi întrebă de ce n-a adus şi pe fată acasă, şi măria sa îi răspunse că fusese chiar în apropierea ei, dar că deodată a pierdut-o din ochi şi n-a mai văzut decât un tufiş de mărăcini, c-un trandafir în mijloc.

— Da’ nepriceput ai mai fost, omule! începu a-l lua împărăteasa la rost. Trebuia să fi rupt trandafirul, că ar fi venit şi tufişul după aceea…

Împăratul plecă din nou, cu gândul să aducă trandafirul, dar ţi-ai găsit să-l mai afle!… în ăst timp, cei doi fugari erau de-acum departe, gonind peste o câmpie. Dar vezi că nici împăratul nu se lăsa şi fugea de-i sfârâiau călcâiele. Şi aşa se făcu de fii iar pe urmele lor… Să fi simţit fata, nu ştiu… Destul că de-ndată ce se uită iarăşi înapoi, îl şi zări pe taică-său, alergând după ei ca un turbat.

— Vai, ce ne facem acu’ – începu ea să se văicărească. Ştii ceva: pe tine o să te prefac într-o biserică, iar pe mine într-un popă. Şi-o să stau în altar, şi-o să predic…

Când ajunse împăratul în locul acela, văzu o biserică, iar în biserică, un popă care predica. Stătu el ce stătu să asculte predica, şi-apoi se întumă acasă. Şi de cum păşi pragul, îl întrebă împărăteasa de ce n-a adus-o şi pe fată cu el.

Şi răspunse împăratul:

— Atâta am alergat după ei, că mi-a ieşit sufletul, zău aşa!… Şi când eram gata-gata să-i înhaţ, n-am mai văzut decât o biserică, şi-n altar un popă care predica.

— Da’ nepricopsit mai eşti! îl luă împărăteasa la trei păzeşte. Trebuia să-l fi luat pe popă cu tine, că biserica, n-avea grijă, ar fi venit după popă de bună voia ei… De, aşa se întâmplă dacă te trimit pe tine să faci o treabă!… Acu nu mai am ce alta face, şi trebuie să mă duc eu însămi după ei…

Merse ea ce merse o bucată de drum şi numai ce-i zări de departe pe cei doi fugari. Şi atunci începu a o lua la goană, de ziceai că-i dusă de vânt. Acu, o fi simţit fata ceva, nu ştiu… Destul că privind o dată înapoi, o zări pe maică-sa gonind după ei. Şi prinse ea a striga şi a se văicări:

— Valeu, valeu, ce nenorocire ne paşte! Acu cred că mi s-a înfundat, că vine chiar maică-mea pe urmele noastre!… Ştii ceva: pe tine o să te prefac într-un lac, iar pe mine într-un peşte…

Peste puţină vreme, împărăteasa ajunse în locul acela, şi mare-i fu mirarea când văzu ditamai lacul. Şi-n mijlocul lacului aceluia zburda un peşte, înotând de colo-colo, plin de voioşie, şi scoţând mereul capul din unde. Dar cum peştele era departe în larg, femeia n-avea cum să-l prindă. Şi aşa se mânie atunci de cumplit, că se aplecă şi sorbi toată apa lacului, cu gândul că, până la urmă, o să prindă şi peştele… Dar de atâta băut, o apucă un leşin de la inimă, că trebui să dea afară toată apa… Şi-şi spuse împărăteasa în sinea ei: „Aici nu mai e nimic de făcut!… Văd că şi mie mi s-a înfundat!” Apoi cercă să-i ia pe fugari cu binele, îmbiindu-i să se întoarcă acasă de bunăvoie, dar nu reuşi să-i înduplece. Dacă văzu asta, se pregăti să se întumeze singură acasă. Dar mai înainte de a pleca, n-o lăsă inima şi-i dădu fetei trei nuci, după care îi zise:

— Cu nucile astea o să te poţi ajuta când oi fi la mare nevoie! Şi-acu, du-te cu bine!…

Nu-şi termină bine vorbele, că o şi porni spre casă, iar cei doi tineri plecară împreună, mai departe. Merseră ei ce merseră cale de vreo zece ore, şi numai ce ajunseră aproape de castelul feciorului de crai. Şi-n vecinătatea castelului era un sat. Făcură ei popas acolo şi flăcăul grăi

către domniţă:

— Rămâi aici, draga mea, că eu mă duc la castel după caleaşca şi slujitori. Şi-ndată ce-o fi gata alaiul, o să vin să te iau.

Acu, vă închipuiţi dumneavoastră cât de mare fu bucuria pe toţi când îl văzură între ei pe flăcău!… Că-l credeau de multă vreme plecat din astă lume… Şi prinse el a le povesti de-a fir-a-păr toate câte i se întâmplaseră, şi mai pe la urmă, le zise că a venit şi cu mireasa. Dar ea e acu în sat şi-l aşteaptă pe flăcău să vină s-o ia cu o caleaşca… Dacă auziră asta, slujitorii se şi duseră să înhame caii la caleaşca şi o mulţime dintre ei apucară să se urce pe capră şi la spate, ca să fie alaiul cât mai bogat. Dar când vru să se urce şi feciorul de crai, maică-sa îi dădu o sărutare, că pe loc îşi uită de tot ce se întâmplase şi de tot ce avea de făcut. După asta, împărăteasa porunci slujitorilor să deshame şi aceia care urcaseră pe caleaşca îşi văzură de alte treburi.

În ăst timp, fata stătea în sat ca pe ghimpi, şi aştepta să-i vină mirele. Şi stătu ea, stătu, vreme nu glumă, dar nimeni nu se arătă… Dacă văzu fata că aşteaptă în zadar, se tocmi la o moară care ţinea de castelul împărătesc. Şi în grija ei cădea ca-n fiecare după-amiază să spele blidele la marginea unei ape.

Şi odată se întâmplă ca împărăteasa să plece de la castel şi să se preumble pe malul apei, că era tare frumoasă vremea… Şi când dădu cu ochii de fata aceea vrednică, nu se putu opri să nu spună:

— Ce fetişcană harnică! Asta-i tocmai pe gustul meu!

Tot alaiul care-o însoţea pe împărăteasă prinse a se uita la fetişcana de spăla blidele, dar nimeni n-o recunoscu. Şi cum s-ar fi putut s-o recunoască cineva, de vreme ce nu mai fusese niciodată la curte…

Trecu aşa multă vreme de când fata tot slujea la moară cu cinste şi cu credinţă. În ăst timp, împărăteasa îi găsise lui fiu-său o nevastă care era de pe nişte meleaguri tare îndepărtate. Şi când sosi mireasa cu alaiul, împărăteasa hotărî să-i cunune de îndată, ca să scape de

grija care-i apăsa inima. Şi se adună la praznic mulţime de oameni, că toţi erau doritori să vadă o asemenea nuntă ca-n basme…

Dacă auzi fata de nuntă, se duse de-i ceru voie morarului s-o lase şi pe ea să caşte gura la praznic. Şi morarul îi zise:

— Du-te liniştită, fetico!

Dar mai înainte de a pleca, fata deschise una dintre cele trei nuci. Şi ce crezi, înăuntru era o rochie de-ţi lua ochii de frumoasă ce era!… Se îmbrăcă fata cu rochia şi, intrând în biserică, veni cât mai aproape de altar. Şi numai ce sosiră şi mirii, împreună cu tot alaiul împărătesc. Şi tocmai când se pregătea popa să le dea binecuvântarea, nu ştiu cum se făcu de mireasa îşi aruncă ochii într-acolo unde se afla domniţa. Şi când văzu ea mândreţea aceea de rochie, de-ţi părea că-i ţesută numai din fire de aur, pe dată se întunecă la faţă şi spuse că nu se cunună până ce n-o avea şi ea o rochie aşa de minunată ca doamna ce stă în strana din faţa altarului.

Şi cum mireasa rămase nestrămutată în dorinţa ei, n-avură încotro şi trebuiră să se înapoieze la curte. Şi trimiseră vorbă la acea doamnă, cu nişte curteni, de nu se învoieşte să vândă rochia. Dar ea le răspunse trimişilor că rochia nu e de vânzare, dar că mireasa ar putea lesne s-o dobândească… Şi cum curtenii nu se dumereau defel ce-or fi însemnând acele cuvinte, îi cerură să le dezvăluie tâlcul. Şi ea le spuse că singurul lucru pe care-l cere drept preţ e ca să i se îngăduie să doarmă noaptea în faţa iatacului unde doarme feciorul de crai. Şi de-or lăsa-o, mireasa va căpăta rochia.

Mireasa le spuse curtenilor să-i ducă vestea că i se îngăduie acest lucru. Când veni seara, domniţa se aşeză pe pragul uşii şi începu a plânge. Şi plânse ea, tot plânse şi, printre lacrimi, începu a-i povesti tot ce făcuse pentru el: cum îi pusese pe spiriduşi să taie pădurea şi să cureţe lacul şi să dureze pe creştetul muntelui acel palat fără seamăn, şi cum îl prefăcuse într-un tufiş de mărăcini, apoi, într-o biserică, şi-ntr-un sfârşit, într-un lac. Şi toate acestea

le făcuse în zadar pentru el, că o uitase atât de repede, de parcă nici nu s-ar fi cunoscut vreodată!…

Se întâmplă însă că feciorul de crai nu auzi nimic din toate câte i le spusese domniţa, fiindcă slujitorii lui avuseseră grijă să-i dea o băutură adormitoare, mai înainte de-a se culca. Dar slujitorii fură treziţi de bocetele femeii şi, trăgând cu urechea, auziră tot. Şi nu ştiau ce-or fi însemnând acele cuvinte.

A doua zi dimineaţă, mireasa se îmbrăcă cu rochia ce şi-o dorise şi plecă la biserică, împreună cu mirele. În ăst timp, fata deschise şi a doua nucă, şi găsi înăuntru o rochie şi mai frumoasă, că-ţi rămânea inima la ea, de cum o vedeai. Se înveşmânta ea cu rochia şi se duse la biserică, având grijă să stea tot în preajma altarului. Şi toate se petrecură întocmai! ca şi prima oară.

Când se lăsă noaptea, fata se culcă din nou pe pragul uşii de la iatacul feciorului de crai, şi slujitorii iarăşi îi dădură stăpânului lor băutura aceea adormitoare. Dar nu ştiu cum se întâmplă de-i puseră mai puţină, că rămase treaz. Se culcă el în pat şi slujnica morarului, care sta pe pragul uşii, numai ce începu a-şi plânge soarta amară… Şi-n planşetele ei îi povesti feciorului de crai tot ce făcuse pentru el. Cum era treaz, flăcăul pe toate le auzi şi o adâncă mâhnire îi cuprinse sufletul… Şi din nou îşi aminti el de tot ce i se întâmplase în trecut. Dar când dădu să deschidă uşa, ca să se ducă la ea, pas s-o deschidă. Că amarnica de maică-sa avusese grijă s-o închidă de cu seară…

În dimineaţa următoare, feciorul de crai alergă într-un suflet la draga lui de-i povesti totul şi-o rugă cu lacrimi în ochi să nu fie supărată că atâta vreme a uitat-o, că doar nu din vina lui se întâmplase asta. Atunci, drept răspuns, domniţa deschise şi a treia nucă, şi-n ea se afla o rochie şi mai frumoasă decât celelalte două, de-ţi părea că-i ţesută din raze de soare… Şi pe dată se înveşmânta fata cu ea, şi-o porni spre biserică, împreună cu mirele ei. Acu, câtă sumedenie de copii le ieşi în întâmpinare, mi-e greu să vă spun!… Destul dacă vă zic că aveau toţi braţele încărcate

de flori şi că le aşternură mirilor la picioare panglici de toate culorile... Şi care mai de care se-nghionteau să-i vadă şi să le ureze câte ceva... Şi s-a pornit o nuntă numai în cântece şi veselie, de s-a dus pomina.

Numai mama cea făţarnică şi haină şi mireasa de-a doua nu s-au bucurat. Şi-au trebuit ele să plătească pentru toate câte le-au făcut, că nu le-a mai fost îngăduit să rămână la curte. Şi de-atunci au tot pribegit ele prin lume, până ce le-a ajuns ceasul cel din urmă.

...Da' acum s-a sfârşit povestea, şi-mi pare mie că încă nu i s-a răcit gura ăluia de-a povestit-o ultimul!...

CROITORAŞUL CEL ISTEŢ

(*Vom klugen Schneiderlein*// *The Clever Little Tailor*)

A fost odată ca niciodată o domniţă şi domniţa asta era atât de fudulă, că nu-i mai intra nimeni în voie. Şi de se întâmpla să vie vreun flăcău în peţit, îl punea numaidecât să-i ghicească vreo ghicitoare şi de n-o putea dezlega, îl arunca fără milă, batjocorindu-l în fel şi chip. Trecură aşa

nenumărate rânduri de peţitori pe la curtea împărătească şi-n cele din urmă, văzând că n-o scoate cu niciunul la capăt, domniţa porunci să se dea sfară-n ţară că se va mărita cu acela care va fi în stare să-i dezlege o ghicitoare şi că n-are decât să poftească oricine-o vrea, fie el de neam, fie el om de rând.

Se gândiră mulţi să-şi încerce norocul şi-ntre ei iată că s-au nimerit să fie şi trei croitori, pe care întâmplarea îi adusese pe acelaşi drum. Când plecaseră în peţit, doi dintre ei, care erau mai mărişori de ani, îşi făcuseră socoteală că aşa cum nu dăduseră niciodată greş cu acul, şi doar era vorba de împunsături iscusite, nu jucărie! n-aveau să dea greş nici acum, când trebuia să dezlege doar o ghicitoare. Cel de-al treilea îşi dădu cu ideea că de aici o să-i vie şi lui norocul, că din altă parte, ştia el bine, n-avea de unde să-l aştepte…

Cei doi, văzând câte parale face, încercară să-l povăţuiască:

— Măi flăcăule, mai bine ţi-ai vedea de treabă şi-ai sta frumuşel acasă, că aşa, fără minte cum eşti, tot n-ai s-ajungi la nimic!

Dar te pui cu el! Avea inima uşoară, de parcă i-ar fi adus laude că e cine ştie ce isteţ, şi le zise că, de vreme cea clocit în minte gândul ăsta, n-o să-l lase nici în ruptul capului şi că de găsit o să găsească într-un fel cum s-o scoată la capăt. Şi-o porni la drum, plin de voioşie, de parcă toată lumea era a lui.

Când ajunseră la curtea împărătească, cei trei croitoraşi trimiseră vorbă domniţei că aşteaptă să-i pună şi pe ei la încercare cât mai degrabă, întrucât ei sunt tocmai oamenii potriviţi s-o dezlege, având o minte atât de subţirică, c-ar putea-o trece cu uşurinţă prin urechea unui ac.

În clipa când se înfăţişară înainte-i, domniţa întrebă:

— Am două feluri de păr în cap: de câte culori or fi?

— Păi dacă-i vorba numai p-atât, se grăbi să răspundă cel mai în vârstă dintre croitori, apoi trebuie să fie negru şi alb, ca postavul care bate-n culoarea piperului

şi-a sării, de se cheamă chiar aşa: sare şi piper.

După ce-i ascultă răspunsul, domniţa-i zise:

— N-ai ghicit; să vedem ce spune mijlociul.

Al doilea fu încredinţat c-o brodeşte sigur şi zise:

— De nu e nici alb, nici negru, atunci de bună seamă că-i roşu şi cafeniu, ca surtucul pe care-l poartă taica la sărbători.

— N-ai ghicit nici tu, răspunse domniţa. Ia să-l auzim pe prâslea, că, după nas, mi s-ar părea că ştie el ceva…

Croitoraşul nu luă în seamă batjocura şi, înaintând fără sfială, grăi:

— Domniţa are pe dup-o ureche un fir de păr ca argintul şi altul ca aurul şi astea sunt cele două feluri de păr.

Auzindu-l, domniţa se îngălbeni ca şofranul şi fu cât pe-aci să leşine de spaimă, căci croitoraşul ghicise ceea ce ea credea că niciun om de pe faţa pământului n-ar putea să ştie. Totuşi, cercă să se stăpânească şi, după ce-şi mai veni în fire, zise:

— Dac-ai ghicit, ai ghicit, nu mă pot împotrivi… Dar vorba e că doar cu atât n-o să mă poţi lua de nevastă şi se cade să te mai supun la o încercare! Jos în grajd am un urs. Să dormi la noapte cu el şi dacă mâine-n zori, când m-oi trezi eu, te mai afli în viaţă, să ştii că te iau de bărbat. Dar în sinea ei se gândea aşa: „Las că mă descotorosesc eu de tine, procopsitule, că din ghearele ursului până acum n-a scăpat nimeni cu zile!”

Dar croitoraşul nu se înspăimântă defel, ci, dimpotrivă, grăi cu veselie:

— Ciocul şi norocul! Că ăl de îndrăzneşte şi încearcă înseamnă că pe jumătate a şi câştigat.

De îndată ce se lăsă înserarea, îl duseră pe croitoraş în grajd, unde-şi avea ursul culcuşul. Cum îl văzu, dihania vru să se năpustească asupră-i şi să-i dea una zdravănă cu laba, de bun venit.

— Hei, mai încet, mai încet, ursule, strigă croitoraşul. Ce te pripeşti aşa? Că te-oi potoli eu, să mă pomeneşti!

Şi ca şi când n-ar fi avut nicio grijă şi nu l-ar fi

aşteptat nicio primejdie, scoase domol din buzunar nişte nuci şi spărgându-le între dinţi începu să le ronţăie miezul. Când văzu asta ursul, i se făcu poftă să mănânce nuci. Croitoraşul, care era un pişicher cum nu s-a mai văzut, băgă mâna-n buzunar şi făcându-se, pasămite, că-şi uitase cum l-a primit ursul, îi întinse un pumn plin, dar nu de nuci, ci de pietre…

Ursul le vârî în gură la iuţeală, dar nu le putu sparge, oricât încleşta el din măsele, şi se căzni de-l trecură zeci de sudori.

„Poftim, gândi el despre dânsul, ditamai namila şi mi s-au muiat balamalele, de nu mai pot sparge nicio nucă!” Iar croitoraşul îi zise, ca şi când n-ar fi fost de rangul lui o asemenea treabă:

— Na, sparge-mi şi nucile mele! Vai de tine, măi, ursule, îl înfruntă croitoraşul, ai o gură cât o şură şi nişte măsele cât dinţii greblei, da’ degeaba, că nu eşti în stare să spargi nişte nuci… Luă pietrele şi se prefăcu că le băga-n gură, dar cum era iute de mână, le schimbă c-o nucă şi, trosc! o sparse între dinţi…

— Ia să mai încerc şi eu o dată, zise atunci ursul, înciudat şi ruşinat în acelaşi timp. Când mă uit la tine cum le spargi, mi se pare că-i lucru lesne, dar mai adineauri era cât pe-aci să-mi iasă falca din loc de-atâta caznă.

Croitoraşul îi întinse iar o mână de pietre şi ursul crâşca din măsele, dând să le spargă, de săreau scântei, dar tot degeaba…

Flăcăul nostru nu lua în seamă de era ursul supărat ori ba, că vesel nu prea cred eu să fi fost după o asemenea ocară, şi-şi vedea de treaba lui.

Mai lăsă el să treacă un timp şi după aceea îşi scoase o scripcă de sub haină şi şi-o potrivi în bărbie, să cânte din ea niţeluş. Când auzi ursul cântecul nu se mai putu stăpâni, de parcă îi ardea jar sub tălpi, şi începu să-i tragă o bătută, că sărea cojocul pe el, nu altceva. Şi cum îi plăcuse tare mult cântecul, îl întrebă pe flăcău:

— Ia ascultă, bre, e greu să cânţi la drăcia asta?

— Da’ de unde, i-o jucărie, îi răspunse croitoraşul. Ia

uită-te ici: cu stânga plimbi degetele pe coarde, iar cu dreapta tragi arcuşul peste ele… Şi după aia cântecul izvorăşte singur din scripcă, să-ţi ciuleşti urechile şi să-l tot auzi: Trai-lai-la-la! Trai-lai-la-la!

— Tare mult mi-ar plăcea să deprind şi eu meşteşugul ăsta, zise ursul, ca să nu mai am nevoie de-un scripcar, când mi-o veni chef să joc, ci să-mi cânt singur… N-ai vrea să mă-nveţi?

— Cum să nu, bucuros, se grăbi să-i răspundă croitoraşul, dar, mai înainte de toate, trebuie să-mi dau seama de ai îndemânare. Şi îndemânarea asta după labe se vede; ia arată-mi-le! Olio, câta mai unghiile! Trebuie să ţi le mai scurtez niţeluş, că altfel vatămi strunele…

De unde aduse o menghină, nu ştiu, destul că-l momi pe urs să-şi pună labele-n ea şi strânse şurubul, că i se învineţiră degetele de atâta strâns. Apoi îi spuse ursului, râzându-şi de el:

— Acu aşteaptă până ce-oi veni cu o foarfecă, că doar nu-i zor!

Ursul începu să mormăie şi să se zvârcolească de durere şi ciudă, dar croitoraşul nu-l luă în seamă şi-l lăsă să mormăie cât i-o plăcea, de parcă n-ar fi fost lângă el să-l audă. Îşi potrivi într-un colţ o mână de paie şi, culcându-se pe ea, dormi fără grijă până a doua zi dimineaţa.

Când îl auzi domniţa pe urs mormăind, crezu că mormăie şi nu-şi mai găseşte astâmpăr de bucurie că-i făcuse croitoraşului de petrecanie. A doua zi, în revărsatul zorilor, se sculă veselă şi fără griji, dar când dădu să se apropie de grajd, ce-i văzură ochii? Ghiujul de croitoraş se hlizea la ea, teafăr şi nevătămat, de parcă toată lumea era a lui şi nu l-ar fi ameninţat nicicând vreo primejdie. Acu, biata domniţă ce putea să mai zică?! Apucase de făgăduise în faţa oamenilor c-o să-l ia de bărbat şi n-avea cum să-şi mai calce cuvântul.

Împăratul dete poruncă să se aducă o caleaşcă şi domniţa se urcă în ea, alături de croitoraş. Vezi însă că cei doi tovarăşi ai croitoraşului erau negri la inimă şi-l pizmuiau pe flăcău pentru că dăduse peste un asemenea

noroc şi, mai înainte ca alaiul să pornească spre biserică, alergară în cea mai mare grabă să desfacă labele ursului din strânsoare şi-l lăsară slobod.

Ursul abia aştepta clipa asta; turbat de mânie, o luă la fugă, gâfâind de sforţarea pe care o făcea, ca să ajungă din urmă caleaşca. Şi mormăia atât de grozav, că domniţa îl auzi încă de departe şi începu să ţipe îngrozită:

— Vai de mine şi de mine, s-a luat ursul după noi şi vrea să te mănânce!

Dar croitoraşului nostru ce-i veni în gând? Sprinten cum era şi uşor, se lăsă cu capu-n jos şi întinzând picioarele afară, prin fereastră, şi le împreună de-ai fi zis că sunt menghină. Şi strigă la urs, din goana cailor:

— Uite, vezi menghina? Şterge-o, ori de nu, acu îţi prind labele într-însa!

Când văzu ursul cum stă treaba, îl apucă un cârcel la inimă şi-o luă la fugă înapoi de-i sfârâiau călcâiele…

Iar croitoraşul nostru se duse în tihnă la biserică, unde se cunună cu domniţa. Şi trăiră fericiţi împreună, până la adânci bătrâneţi.

Cine nu crede ce vă zisei, să dea pe loc un pitac, să-i cumpăr o poveste mai adevărată…

ADEVĂRUL IESE LA LUMINA SOARELUI

(*Die klare Sonne bringt's an den Tag// The Bright Sun Brings It to Light*)

O calfă de croitor plecase în lume să-şi caute norocul cu meseria lui, dar nu găsi nicăieri de lucru şi deveni aşa de sărac, încât nu mai avea nici de mâncare, nici de băut. Într-o zi, întâlni pe drum un evreu. Se gândi că acesta are bani la el şi, uitând de Dumnezeu, se duse la evreu şi-i zise:

— Banii sau viaţa!

Atunci, speriat, evreul grăi:

— Dăruieşte-mi viaţa I Cât despre bani, am nici mai mult, nici mai puţin de opt taleri. Croitorul însă îi zise:

— Ba ai tu mai mulţi bani şi trebuie să mi-i dai! Şi începu să-l bată crunt. Când să-şi dea duhul, evreul îi zise:

— Soarele va da la iveală fapta pe care ai comis-o. Apoi muri.

Calfa de croitor băgă mâna în buzunarul evreului şi căută bani, dar nu găsi mai mult de opt taleri, aşa cum îi spusese evreul.

Luă mortul, îl duse după o tufă şi plecă mai departe să caute de lucru. După ce colindă lumea în lung şi-n lat, ajunse într-un oraş la un meşter şi găsi de lucru. Meşterul acesta avea o fată frumoasă de care calfa se îndrăgosti şi se căsători cu ea.

Cum se iubeau mult, aveau o căsătorie fericită. După un timp, avură şi doi copii, apoi muri tata-socru şi mama-soacră, iar ei rămaseră stăpâni în toată casa.

Într-o dimineaţă, cum stătea croitorul la măsuţa lui de lucru de lângă fereastră, nevasta îi aduse cafeaua şi, când vru s-o toarne în ceaşcă, tocmai apăru soarele. Razele lui pătrunseră în cameră şi reflexul luminii desenă pe perete un cerc ce se muta de ici, colo. Croitorul privi în sus, pe tavan, unde era cercul luminos, şi zise:

— Vor razele să dea ceva în vileag şi nu pot. Femeia zise:

— Ce bodogăneşti acolo, omule?

— Nu pot să-ţi spun.

— Dacă mă iubeşti, trebuie să-mi spui. Şi-l luă ea cu vorba dulce, îi zise că nimeni nu va afla ce-i va spune şi nu-i dădu pace până când nu-i mărturisi secretul lui. El îi povesti cum, cu mulţi ani în urmă, cutreiera lumea sărac şi fără niciun ban în buzunar şi cum întâlnise un evreu pe care-l jefuise după ce îl bătuse aşa de tare, că acesta îşi dădu duhul; înainte de a muri însă, îi spusese: „Soarele va scoate la iveală fapta asta a ta”. Acum soarele apăruse tocmai să dea în vileag omorul şi jaful; el vedea cercul

perfect, dar nu putea înţelege ce vrea să însemne. După ce termină, croitorul o rugă pe nevastă-sa să nu spună la nimeni ce-a auzit, altfel el va muri şi ea îi promise că aşa va face. Dar, când el stătea la lucru, ea se duse la o cumătră şi îi povesti amănunţit totul. Nu trecură nici trei zile şi tot oraşul află povestea, iar croitorul fu dus la judecată şi condamnat la moarte.

Şi uite aşa, cum spusese evreul înainte de a muri, adevărul ieşi la lumina soarelui.

FLACĂRA ALBASTRĂ (lumina albastră)

(*Das blaue Licht*// *The Blue Light*)

A fost odată, a fost odată ca niciodată un om, şi omul ăsta s-a băgat cu simbrie în oastea împăratului şi l-a slujit pe stăpânu-său cu vrednicie şi credinţa amar de ani. Dar cum se şubrezise şi nu mai putea să poarte sabia din pricina numeroaselor răni pe care le căpătase în decursul bătăliilor, şi cum tocmai se gătase una din acele bătălii, împăratul găsi cu cale să-l slobozească din armată şi, chemându-l la sine, îi zise:

— Acu te poţi întoarce acasă, că nu mai am nevoie de tine! Da de dat, nu-ţi pot da nici măcar o pară, ca simbrie e drept să capete de la mine numai acela care mă slujeşte!

La auzul acestor cuvinte, bietul oştean rămase împietrit şi se tot bătea cu ghidul ce-o să se facă el de-aci încolo şi-n ce chip o să-şi poată câştiga pâinea. Şi cu inima plină de amărăciune, o porni la drum. Cum n-avea nicio ţintă, rătăci toată ziua la întâmplare, şi către seară ajunse într-o pădure, când întunericul coborî de-a binelea şi noaptea cea neagră se înstăpâni în codru, numai ce zări în depărtări mijind o lumină. Se lua după ea şi într-un târziu

ajunse în pragul unei colibe unde locuia o vrăjitoare.

— Fii bună, măicuţă, şi mă adăposteşte peste noapte, se rugă el, şi de ai cumva de-ale gurii, îndură-te de-mi dă şi ceva de mâncat şi de băut, că altminteri simt că mă prăpădesc!

— Ian auzi-l! răspunse baba. Dă cine s-ar milostivi să-i dea măcar o îmbucătură unui pribeag ca tine!… Vezi însă că eu m-oi îndura şi te-oi găzdui, de-mi vei face şi tu ce-o să-ţi cer.

— Şi ce-mi ceri? întrebă oşteanul.

— Mai nimica: să-mi sapi grădină, începând de mâine. Omul primi cu dragă inima şi a doua zi se puse pe muncă. Sapa el din răsputeri, fără să se cruţe, dar nu-i fu cu putinţă să sfârşească lucrul până seara. Văzându-l că degeaba îi tot dă zor şi se chinuieşte, vrăjitoarea îi spuse:

— Bag de seamă că mai ai mult de lucru şi că n-o să poţi răzbi în seara asta… Uite ce e: teoi găzdui la mine încă o noapte, dă numai de te-nvoieşti că mâine să-mi aduci din pădure un car cu lemne!

Oşteanul primi, că n-avea încotro, şi deşi trudise ca vai de el toată ziulica, nu-i fu chip să aducă lemnele în bătătura babei mai devreme de a se lăsa amurgul. Şi întâmpinându-l din prag, vrăjitoarea îi spuse din nou că-i va mai îngădui să mâie la ea încă o noapte.

— Da’ pentru asta, îi zise ea, tare uşor lucru îţi cer să-mi faci mâine… în spatele casei e un puţ vechi şi secat, şi nu ştiu cum am făcut de-am scăpat un opaiţ în el. Şi toată treabă ar fi să-mi scoţi de acolo opaiţul acela, care arde cu o lumină albastră, ce nu se stinge niciodată.

A doua zi, baba se grăbi să-l ducă la puţ şi-l ajută să coboare înăuntru într-o coşarcă. Oşteanul căută ce căută, şi găsind opaiţul, îi făcu semn babei să-l tragă afară. Babuşca se opinti din toate puterile şi, când fu să ajungă coşarca aproape de ghizduri, se repezi şi întinse mâna să-i smulgă oşteanului opaiţul. Dar acesta îi dibăcise din vreme gândul cel rău şi strigă la ea:

— N-o să-l las din mină, n-avea grijă, până ce n-o să mă simt că stau iar cu amândouă picioarele pe pământ!

Auzindu-l cum o înfrunta, vrăjitoarea se mânie cumplit şi, dând drumul la funie, îşi văzu de-ale sale. Sărmanul oştean se duse de-a berbeleacă până-n fundul fântânii şi se trezi pe pământul jilav şi rece, fără să fi păţit ceva. Şi, cătând înjur, baga de seamă că opaiţul continua să-şi zbată flacăra albastră. Dar la ce avea să-i mai folosească acum lumina, când ajunsese la încredinţarea că nu-I mai aştepta scăpare de nicăieri? Că doar zile multe nu-i mai era dat să trăiască! rămase câteva clipe pe gânduri, cu inima întristată, şi, fără să vrea, vârî mâna în buzunar şi dădu peste luleaua umplută pe jumătate cu mahorca.

„Asta-mi va fi mângâierea cea din urmă!” îşi zise el abătut. Şi scoţând luleaua din buzunar, o aprinse la flacăra albastră şi începu să pufăie. În clipa când fumul începu să se urce pe gârliciul puţului, numai ce apăru înainte-i un omuleţ negricios, care-l întreba smerit:

— Ce-mi porunceşti, stăpâne?

— Ce-aş putea să-ţi poruncesc eu ţie? întrebă la rându-i oşteanul, cuprins de uimire.

— Am datoria să mă supun la toate poruncile pe care mi le dai şi să le aduc la îndeplinire întocmai, rosti iarăşi omuleţul.

— Aşa? Atunci ajută-mă să scap de-aici, zise oşteanul.

Omuleţul cel negricios îl luă de mână şi-l duse pe nişte cai subpământene şi nu uita să ia cu sine şi flacăra albastră.

Cât merseră pe drumul de sub pământ, omuleţul îi arată toate comorile pe care le strânsese acolo vrăjitoarea, şi oşteanul lua cu sine atâta bănet şi odoare preţioase, cât putu să ducă cu el. când ajunseră la lumina zilei, oşteanul îi porunci omuleţului:

— Acu du-te de-o leagă fedeleş pe hoaşca aia de vrăjitoare şi du-o degrabă la judecată.

Nu trecu mult şi oşteanul o şi zări pe babuşca trecând ca fulgerul, călare pe-un cotoi sălbatic, şi ţipând cât o ţinea gura, că te apuca groază.

Apoi se trezi iarăşi cu omuleţul lângă el.

— Stăpâne, zise fărâmă de om, ţi-am împlinit în totul porunca. Cotoroanţa şi-a căpătat pedeapsă şi zace închisă sub lacăt, în fundul unei hrube. Acu ce-mi mai porunceşti?

— Nu-ţi mai poruncesc nimic deocamdată, răspunse oşteanul. Te poţi întoarce acasă. Dar nu uita să mi te înfăţişezi de-ndată ce-oi avea nevoie de tine şi te-oi chema!

— Vezi, uitasem să-ţi arăt că, de vrei să mă chemi, n-ai decât să aprinzi luleaua la flacăra albastră şi pe loc mă înfăţişez în faţa domniei tale…

Acestea zicând, omuleţul pieri, în timp ce oşteanul se îndrepta spre oraşul de unde plecase nu de voia lui. Îşi cumpără straiele cele mai de preţ pe care le găsi, trase la cel mai bun han şi-i ceru hangiului să-i pregătească odaia cea mai arătoasă pe care o avea.

După ce fură toate rânduite cum se cuvine, îl chema pe omuleţ şi-i zise:

— L-am slujit pe împărat cu credinţă, dar, în loc să mă răsplătească, el m-a alungat fără milă şi m-a lăsat muritor de foame. Aşa că ard să mă răzbun.

— Şi ce-mi porunceşti să fac? întrebă omuleţul.

— La miezul nopţii, când faţa împăratului va fi cufundată-n somn, să mi-o aduci aici, adormită, că vreau să-mi fie sluga!

— Pentru mine asta-i treabă uşoară, îl asigură omuleţul, dar mă tem pentru tine, stăpâne, că-ţi bagi viaţa-n primejdie, şi de-o fi să se afle, o plăteşti cu capul!

De îndată ce bătu miezul nopţii, uşa se şi deschise… Pasămite, era omuleţul, care păşi în odaie, aducând cu sine pe fiica împăratului.

— Aha, iată-te!… o întâmpină oşteanul. Ei acu pune-te degrabă pe lucru! Du-te de ia matura şi curata odaia, să mi-o faci luna!

Iar când fata sfârşi de măturat, o chema să vină mai aproape de el şi, întinzându-şi picioarele, îi porunci:

— Scoate-mi cizmele!

Şi domniţa trebui să-i tragă cizmele din picioare şi să le dea lustru, până i se oglindi chipul în ele de atâta frecat. Şi îndeplinea toate poruncile oşteanului fără să rostească

un singur cuvânt de împotrivire, ca şi cum i-ar fi fost gura ferecată c-un lacăt, şi ochii şi-i ţinea pe jumătate închişi, de parcă era vrăjită.

La cel dintâi cântat al cocoşilor, omuleţul o duse înapoi la palatul domnesc şi-o culca în patul ei.

Dimineaţa, când se trezi din somn, domniţa se înfăţişa înaintea împăratului şi-i povesti că a avut un vis tare ciudat:

— Se făcea ca o stârpitură de om m-a luat din odaia mea şi m-a purtat pe uliţe, cu iuţeala fulgerului, apoi se făcea c-am intrat într-o odaie unde locuia un oştean, şi acesta mi-a poruncit să-i fiu slujnica. M-a pus la muncile cele mai pline de umilinţă, de-a trebuit să-i mătur odaia şi să-i lustruiesc cizmele. Totul nu s-a petrecut decât în vis, dar mă simt atât de trudită, de parcă s-ar fi întâmplat lucrurile aievea.

— Ei, dragă tatii, visul ăsta s-ar putea să nu fi fost numai un vis, ci lucru de-adevărat, răspunse împăratul, rămânând pe gânduri. Uite, tu să-mi urmezi povaţa asta, că ţi-o prinde bine: umple-ţi buzunarul cu mazăre şi fă o găurică în el, pe unde să se scurgă boabele. Dacă arătarea o mai veni şi la noapte să te smulgă din aşternut, mazărea o să curgă afară din buzunar şi o să lase urme pe tot drumul care-o să-l faceţi.

Dar omuleţul, care avea puterea să se facă nevăzut, se afla în clipa aceea drept în faţa împăratului, şi-i fu dat să audă totul.

În noaptea următoare, când o purta iar pe uliţe pe fiica împăratului, care dormea dusă, câteva boabe de mazăre scăpară într-adevăr din buzunarul fetei, dar ele nu fură de niciun folos, căci vicleanul omuleţ avusese grijă să împrăştie mazăre, din timp, pe toate uliţele.

Domniţa fu nevoită să trudească şi de astă dată ca o slugă netrebnică, până la cel dintâi cântat al cocoşilor. A doua zi, împăratul îşi trimise slujitorii să-i găsească drumul pe care-l urmase fata sa în timpul nopţii, dar pas de-l nimereşte, ca pe toate uliţele se găseau împrăştiate numai boabe de mazăre… Şi copiii sărmani mişunau pretutindeni

pe uliţe, culegând mazărea şi strigând veseli:

— Azi-noapte a plouat cu mazăre! Azi-noapte a plouat cu mazăre!

— Trebuie să născocim altceva, grai împăratul către domniţă. Mi-a venit şi în gând ce: când o fi să te culci, să nu te descalţi, şi mai înainte de-a porni stârpitură aia cu tine către palatul domnesc, caută de ascunde un condur sub patul acelui oştean. Şi-apoi, las pe mine, că pun eu mâna pe el, numai să-i dibui ascunzătoarea!

Omuleţul cel negricios auzi şi de data asta tot ce pusese la cale împăratul şi seara, când oşteanul îi porunci să-i aducă din nou pe domniţă, el îi dădu sfatul să se lase păgubaş, spunându-i că împotriva noii viclenii a împăratului nu-i sta în putinţă să facă nimic şi că va fi vai şi amar de dânsul de vor găsi condurul sub patul lui.

— Fă ce-ţi poruncesc! îi răspunse oşteanul. Şi nu-mi duce grijă…

Fiica împăratului trebui şi-n cea de-a treia noapte să robotească din greu, ca o slujnică. Dar mai înainte de-a pleca, făcu ce făcu şi ascunse un condur tocmai sub pat.

A doua zi în zori, împăratul îşi trimise slujitorii să caute condurul domniţei prin tot oraşul. Şi luând ei la rând casa cu casă, îl găsiră în odaia oşteanului. Pe oştean nu-l aflară însă acasă, căci îşi luase tălpăşiţa din oraş, în urma stăruinţelor omuleţului. Dar slujitorii îl ajunseră din urmă şi puseră degrabă mâna pe el. Şi, în ocări şi batjocuri, îl aruncară în temniţă. În fugă lui din calea urmăritorilor, bietul om uitase să ia cu sine comoara vrăjitoarei, astfel că din toată bogăţia nu mai avea în buzunar decât un singur ducat de aur.

Într-o zi, pe când stătea ferecat în lanţuri lângă ferestruia celulei sale, zări trecând pe uliţa pe unul dintre vechii lui tovarăşi de oaste. Bătu în ferestruie, să-i atragă atenţia, şi-i făcu semn să se apropie. Şi când acesta fu aproape îi zise: – Rogu-te, fii atât de bun şi adu-mi de la hanul unde am stat în gazda nişte lucruri pe care le-am uitat într-o legăturica. Şi pentru osteneala, te-oi răsplăti c-un ducat de aur.

Omul alerga într-un suflet la han şi-i aduse legăturica. De îndată ce rămase singur, oşteanul îşi aprinse luleaua şi omuleţul se ivi pe dată în faţa lui.

— N-avea nicio teamă! îi zise el oşteanului. Du-te unde-or voi ei şi nu-ţi face griji degeaba, dar nu uita să iei cu tine opaiţul cu flacăra albastră. A doua zi, oşteanul fu adus în faţa judecătorilor şi, cu toate că nu săvârşise nicio nelegiuire, îl osândiră la moarte.

În clipa când fu scos din sala de judecată, oşteanul îi ceru împăratului să-i împlinească cea din urmă dorinţa.

— Ce anume vrei? îl întrebă împăratul.

— Să-mi fie îngăduit să mai fumez o lulea.

— Din partea mea poţi să fumezi şi trei, răspunse împăratul, dar nu cumva să-ţi treacă prin căpăţâna c-o să-ţi dăruiesc şi viaţa!

Oşteanul scoase luleaua, o aprinse la flacăra albastră şi, de cum se înălţară în văzduh câteva rotocoale de fum, se şi ivi înaintea-i omuleţul cel negricios, înarmat cu o măciucă scurtă, dar zdravănă.

— Ce porunceşti, stăpâne? întrebă el repede.

— Să-i culci la pământ pe judecătorii ăştia nedrepţi şi pe calai, că sunt slugi plecate împăratului. Şi nici pe netrebnicul ăsta de împărat să nu-l cruţi, că nu-i demn de nicio iertare, faţă de felul neomenos cum s-a purtat cu mine.

Omuleţul se năpusti asupra celor ce se aflau în juru-i şi, abătând măciucă în dreapta şi-n stânga lui, rotind-o ca pe-o morisca, îi ciomăgi cumplit; şi de cum izbea pe unul, îl şi culcă la pământ, de nu mai cuteza el să facă nicio mişcare.

Cuprins de spaimă, împăratul începu să cerşească îndurare şi, ca să-şi scape viaţa cea păcătoasă, se grăbi să-i dea oşteanului toată împărăţia şi, pe deasupra, i-o mai dădu şi pe fiică-sa de nevastă.

COPILUL CEL ÎNCĂPĂŢÂNAT

(*Dus eigensinnige Kind*// *The Wilful Child*)

Era odată un copil foarte încăpăţânat care nu voia să facă nimic din ce-i spunea mama lui. De aceea, mama nu-l iubea şi, când copilul acesta se îmbolnăvi, nu chemă doctorul şi-l lăsă aşa, să moară.

După ce fu pus în mormânt şi acoperit cu pământ, mânuţele lui ieşiră afară; şi iar le puseră în sicriu şi turnară deasupra pământ, dar mânuţele copilului apărură din nou.

Atunci mama coborî în mormânt cu o nuieluşă şi începu să-l bată peste mânuţe şi numai după ce a făcut ea asta, copilul şi-a găsit liniştea sub pământ şi nu i-au mai apărut mâinile afară.

CEI TREI FELCERI

(*Die drei Feldscherer*// *The Three Army Surgeons*)

Trei felceri care credeau că-şi cunosc bine meseria călătoreau odată prin lume. Într-o seară ajunseră la un han unde voiau să înnopteze. Hangiul îl întrebă de unde vin şi încotro se duc.

— Noi colindăm, cu meseria noastră, toată lumea.

— Arătaţi-mi şi mie ce puteţi să faceţi.

Primul zise că el ar putea să-şi taie mâna, iar a doua zi să şi-o vindece; al doilea că ar putea să-şi scoată inima şi a doua zi să se vindece, iar al treilea că ar putea să-şi scoată ochii, iar a treia zi să se vindece.

— Dacă puteţi într-adevăr face toate acestea, atunci înseamnă că vă ştiţi foarte bine meseria.

Felcerii aveau însă nişte sticluţe cu o alifie care vindeca orice rană, iar sticluţele le purtau cu ei totdeauna. Aşa că-şi tăiară unul mâna, altul îşi scoase inima iar altul ochii, le dădură hangiului, şi acesta le încredinţa unei slujnice care le puse pe o farfurie. Ea trebuia să le bage într-un dulap şi să le păstreze bine. Dar slujnica asta avea un drăguţ soldat. Când hangiul cu cei trei felceri şi ceilalţi oaspeţi din han adormiră, veni la ea soldatul şi-i ceru ceva de mâncare. Fata luă ceva din dulap, uită să-l închidă şi, în timp ce el mânca şi mai stăteau de vorbă, ba de una, ba de alta, pisica se strecură în dulap, luă mâna, inima şi ochii celor trei felceri şi fugi repede afară.

Soldatul termină de mâncat şi fata, după ce puse înăuntru farfuria şi tacâmurile şi vru să închidă dulapul, văzu că farfuria pe care i-o încredinţase hangiul era goală. Speriată de moarte, îi spuse drăguţului ei:

— Vai, nenorocita de mine, ce mă fac eu acum? Mâna nu mai este, inima şi ochii la fel, ce păţesc eu mâine dimineaţă!

— Stai liniştită, zise soldatul, te scot eu din încurcătură. Afară atârnă în spânzurătoare un hoţ căruia am să-i tai o mână. Ce mână zici că era?

— Dreapta.

Fata îi dădu un cuţit şi el merse la spânzurătoare, tăie mâna dreaptă a păcătosului ce atârna acolo şi o aduse la han. Apoi prinse pisica şi-i scoase ochii. Acu' mai lipsea doar inima.

— N-ai ceva tăiat de curând în beci, ceva carne de porc?

— Ba da, spuse fata.

— Atunci e bine, zise soldatul şi coborî în beci ca să ia inima de la porc. Apoi fata puse la loc pe farfurie mâna spânzuratului, ochii pisicii şi inima porcului, băgă farfuria din nou în dulap şi, după ce-şi luă rămas-bun de la iubitul ei, se duse liniştită la culcare.

A doua zi, când se treziră, felcerii îi spuseră slujnicei să le aducă farfuria cu pricina. Ea o luă din dulap şi primul felcer luă mâna hoţului, o puse la loc, dădu cu alifie şi ea se lipi. Al doilea luă ochii pisicii şi se vindecă şi el. Al treilea îşi puse în piept inima de porc. Hangiul nu încetă să se mire de arta lor, căci aşa vindecători, zicea el, nu mai văzuse în viaţa lui. Şi-i lăudă peste tot şi-i recomandă celor bolnavi.

Felcerii îi plătiră consumaţia şi plecară mai departe să cutreiere lumea.

Pe drum, cum mergeau ei aşa, cel cu inima de porc nu se mai putea ţine de ceilalţi doi, pentru că mereu căuta prin fel de fel de cotloane şi râma. Tovarăşii lui trăgeau de el, dar el se băga unde era murdăria mai mare. Al doilea felcer începu să-şi frece ochii şi zise:

— Colega, ce-i asta, ăştia nu-s ochii mei, nu mai văd nimic, condu-mă, că altfel cad. Aşa merseră ei cu chiu, cu vai până la căderea nopţii, când ajunseră la o căsuţă. Intrară înăuntru şi, într-un colţ, îl văzură pe stăpânul căsuţei care şedea şi număra bani. Cel cu mâna de hoţ se apropie, simţi nişte furnicături în mână şi, când stăpânul se întoarse puţin, băgă mâna în grămada de bani şi luă un portofel plin. Felcerul cu inima de porc îl văzu şi-i zise:

— Colega, ce faci, e ruşine!

— Ei, păi ce să fac, mă furnică prin mână, trebuie să apuc ceva, altfel nu pot. Apoi se culcară toţi trei.

Şi, cum stăteau ei aşa, pe întuneric, aşteptând să aţipească, deodată se trezi cel cu ochii de pisică şi-i zise felcerului de alături:

— Frate, ia uită-te, vezi şi tu nişte şoareci care aleargă încoace şi încolo? Ceilalţi doi se ridicară în capul oaselor, dar nu văzură nimic.

Atunci el zise:

— Ceva nu mi se pare în ordine, trebuie să ne întoarcem la han, am impresia că n-am primit ce era al nostru.

A doua zi se sculară şi se duseră la han şi-i spuseră hangiului că ei nu şi-au primit „obiectele" lor, că unul are mână de hoţ, altul ochi de pisică, iar al treilea inimă de porc. Hangiul le spuse că sigur slujnica e de vină şi o strigă, dar ea, când îi văzu pe cei trei la uşă, fugi ca din puşcă pe portiţa din spate a hanului.

Atunci cei trei felceri îi spuseră hangiului că trebuie să-i despăgubească, altfel îi va zbura cocoşul roşu pe casă, adică îi vor da foc la casă.

Speriat, hangiul le dădu toţi banii pe care-i avea şi, cum erau mulţi, le ajunse să trăiască în îndestulare până la adânci bătrâneţi. Şi, deşi o duceau bine, sufereau mult că nu aveau mâna, ochii şi inima lor, dar… le păpase pisica!

CEI ŞAPTE ŞVABI CARAGHIOŞI

(*Die sieben Schwaben*// *The Seven Swabians*)

Odată s-au întâlnit şapte şvabi la un loc. Primul era domnul Schulz, al doilea Jackli, al treilea Marii, al patrulea Jergli, al cincilea Michael, al şaselea Hansli, al şaptelea Veitli. Toţi şapte aveau de gând să meargă în lume, să caute aventuri şi să facă fapte măreţe. Ca să nu plece neînarmaţi, îşi propuseră să ia doar o armă, anume o suliţă, lungă şi bine ascuţită, pe care o duceau toţi şapte: în faţă mergea cel mai curajos şi mai bărbat dintre ei şi acesta nu era altul decât domnul Schulz. Apoi veneau la rând ceilalţi, Veitli fiind ultimul.

Într-una din zilele lui Cuptor, după ce străbătuseră o bună bucată de drum şi mai aveau puţin până să ajungă în satul unde voiau să înnopteze, s-a întâmplat că, în amurg, pe o câmpie, o muscă de bălegar sau poate o viespe, nu se ştie sigur ce, a zburat de după o tufă şi bâzâi amenințător pe lângă ei. Domnul Schulz se sperie aşa de tare, că era să scape suliţa din mână şi o sudoare rece începu să-l inunde de frică.

— Ascultaţi, ascultaţi, mi se pare că aud o tobă.

Jackli, care ţinea de suliţă în spatele lui şi căruia îi venea un miros, n-aş putea preciza ce fel, pe la nas, zise:

— Ceva se petrece, fără îndoială, că mie îmi miroase a praf de puşcă şi a fitil de tun, aprins.

La auzul acestor vorbe, domnul Schulz o rupse la fugă şi se ascunse după un gard; dar, când sări, căzu pe dinţii unei greble lăsată acolo de la cositul fânului, coada îi veni drept în faţă şi-i dădu o lovitură cruntă.

— Valeu, valeu, strigă domnul Schulz, mă predau, luaţi-mă prizonier! Ceilalţi şase săriră şi ei după gard şi ziseră în cor:

— Dacă te predai tu, mă predau şi eu, dacă te predai

tu, mă predau şi eu! şi tot aşa… în sfârşit, cum nu apărea niciun duşman care să-i lege şi să-i ia, îşi dădură seama că se înşelaseră. Şi pentru ca nu cumva întâmplarea să ajungă la urechile oamenilor şi să fie luaţi de proşti, jurară să tacă şi să nu povestească ce li se întâmplase până ce unul, întâmplător şi fără voia lui, i-ar fi dat de gol.

Acestea fiind zise, plecară mai departe.

A doua aventură primejdioasă pe care o trăiră nu se putea compara cu prima. După mai multe zile de mers, drumul îi conduse la un ogor lăsat pârloagă unde dormea un iepure la soare. Când îi simţi pe cei şapte apropiindu-se, ciuli urechile şi deschise ochii mari ca de sticlă, apoi începu să-i ţintească cu privirea. Ei se speriară de privirile fiorosului animal pe care nu-l distingeau prea bine şi se sfătuiră ce-ar trebui să facă mai întâi. Ar fi vrut s-o ia la fugă, dar se temeau ca fiara să nu se ia după ei şi să-i înghită cu piele şi păr cu tot. Aşa că spuseră:

— Ne aşteaptă o luptă crâncenă; cine atacă primul, câştigă, asta-i legea războiului.

Apucară suliţa, domnul Schulz înainte, apoi ceilalţi, iar domnul Veitli la urmă. Domnul Schulz voia să mai ţină pe loc suliţa, dar pe Veitli îl apucă un curaj nebun, că voi să pornească de îndată şi strigă celui dinaintea lui, Hans:

Atacă în numele tuturor şvabilor.

Altfel o fac eu, dacă ţi-au sleit puterile!

Dar Hans ştia şi el să lupte, aşa că-i strigă lui Michael:

Fără să-mi clatin un fir de păr, îl dau şi pe dracu' gata!

Michael, la rândul lui, îi zise vecinului din faţă, Jergli:

De nu-i dracu' *ăsta, îi mama dracului*

Sau fratele lui vitreg! iar Jergli, lui Marii:

Dă-i înainte, nu te sfii, iar Marii, lui Veitli:

Du-te, Veitli, du-te înainte.

Eu am să stau în spatele tău.

Veitli nu-l auzi şi atunci Jackli strigă:

Schulz trebuie să fie primul.

Căci el este şeful nostru!

Schulz prinse curaj şi le vorbi plin de gravitate:

Aprinsa ceartă dintre voi

Arată ce curajoşi suntem noi.

Şi se năpustiră cu toţii asupra „balaurului”, după ce mai întâi domnul Schulz îl imploră pe Dumnezeu să fie de partea lor şi le dădu tovarăşilor lui binecuvântarea. Cum fiara nu părea să vină asupra lor, începură să strige: Hei, Hau, Hei, Hau! Urletele acestea îl treziră pe iepure care, speriat, sări din locşorul lui şi dispăru printre bălării. Când văzu duşmanul fugind pe câmpie, domnul Schulz strigă plin de bucurie:

Vedeţi, vedeţi ce-i ăsta.

Balaurul e-un iepuraş!

Dar banda celor şapte şvabi căuta în continuare aventura. Aşa ajunseră ei la Mosel, un râu nu prea adânc, nu prea repede, peste care nu sunt poduri, astfel că de pe un mai pe altul se traversa cu barca.

Cum cei şapte şvabi nu ştiau că se traversează cu barca, văzând un om pe malul celălalt al apei, îl întrebară în graiul lor cum să treacă apa.

Omul, din cauza depărtării, nu înţelese ce vor şi întrebă în graiul lui, în trieră:

— Ce? Ce?

Dar domnul Schulz înţelese în şvabă „treceţi prin apă” şi se aruncă în apă. Ceilalţi şase, văzând ce face şeful lor, zărindu-i pălăria plutind pe valuri (în timp ce el se cufundase în nămol) şi auzind şi o broască orăcăind „oac, oac, oac”, ziseră:

— Domnul Schulz ne cheamă la el, îl auziţi? Dacă el a putut să treacă dincolo prin apă, noi de ce n-am putea?

Şi săriră degrabă în apă şi se înecară cu toţii.

Şi uite-aşa, o broască fii în stare să omoare şapte şvabi care nu s-au mai întors niciodată acasă.

CEI TREI MESERIAŞI

(*Die drei Handwerksburschen*// *The Three Apprentices*; *The Three Journeymen*)

Erau odată trei flăcăi, buni meseriaşi, care se sfătuiră să plece să cutreiere lumea şi să încerce să-şi găsească ceva de lucru în fiecare oraş în care vor ajunge. De la un timp însă, nu reuşeau să câştige mai nimic şi erau deznădăjduiţi pentru că nu mai puteau să-şi asigure pâinea cea de toate zilele. Atunci primul flăcău zise:

— Ce ne facem, fraţilor? Aici nu mai putem rămâne multă vreme, trebuie să plecăm şi, dacă nici în oraşul în care vom merge nu vom găsi de lucru, trebuie să aranjăm cu hangiul să-i spunem că-i vom scrie lui unde ne aflăm fiecare dintre noi şi apoi să ne despărţim.

Plecară mai departe şi întâlniră un nobil îmbrăcat foarte bine care-i întrebă cine sunt şi ce caută.

— Suntem nişte meseriaşi şi căutăm de muncă; până acum am lucrat împreună, dar, dacă nu găsim nimic, trebuie să ne despărţim.

— Asta nu-i o nenorocire, zise nobilul acela, dacă vreţi să faceţi ce vă voi spune eu, n-are să vă lipsească nici slujba şi nici banii; ba chiar veţi deveni nobili şi veţi călători în caleaşca.

Unul dintre cei trei flăcăi spuse:

— Dacă nu vă atingeţi de sufletul şi de credinţa noastră, facem cum spuneţi.

— Nu, răspunse nobilul, eu nu mă amestec în sufletul vostru, însă unul dintre flăcăi intră la bănuieli când văzu că

străinul avea un picior ca de cal şi unul ca de om. Aşa că nu vru să accepte ajutorul. Diavolul (căci el era) zise:

— Staţi liniştiţi, nu am nicio intenţie în ce vă priveşte, eu urmăresc alt suflet, îl am deja pe jumătate, dar îl vreau în întregime.

Acu, fiind ei siguri că diavolul nu le vrea sufletul, căzură la învoială, iar acesta le ceru următorul lucru: primul dintre ei să răspundă la orice întrebare cu „noi toţi trei”; al doilea cu „pentru bani”, iar al treilea cu „aşa-i drept”. Asta trebuiau să zică şi niciun cuvânt în plus. Le mai atrase atenţia că, de vor încălca porunca, toţi banii le vor dispărea ca prin minune; câtă vreme o vor respecta, le va fi buzunarul mereu plin.

Pentru început, le dădu bani mulţi cât puteau ei duce şi le spuse în ce oraş şi la ce han să tragă. Ajunseră acolo, hangiul le ieşi înainte şi-i întrebă:

— Vrea cineva să mănânce? Primul flăcău răspunse:

— „Noi toţi trei”.

— Da, zise hangiul, aşa cred şi eu. Al doilea flăcău interveni:

— „Pentru bani”.

— Se-nţelege, zise hangiul. Al treilea flăcău:

— „Aşa-i drept”.

Mâncară şi băură pe săturate. După ce terminară masa, hangiul le aduse nota de plată pe care era scris: „noi toţi trei, pentru bani, aşa-i normal”.

Ei plătiră mai mult decât li se cerea. Ceilalţi oaspeţi văzură şi începură să şuşotească: „Ăştia-s nişte granguri”.

— De, zise hangiul, or fi ei granguri, dar prea înţelepţi nu-mi par, habar n-au să vorbească.

Flăcăii rămaseră la han şi nu spuneau nimic în plus decât: „noi toţi trei”, „pentru bani” şi „aşa-i drept”. Însă observau tot ce se petrece în jurul lor, cine intră şi cine iese, care ce face.

Într-o zi veni un negustor mare, cu bani mulţi, care zise:

— Domnule hangiu, ţine-mi dumneata banii, căci aici sunt trei flăcăi, meseriaşi ticăloşi care vor să mă prade.

Hangiul făcu ce i se spuse. Când însă îi duse mantaua în cameră, simţi că era grea de cât aur avea în buzunare. De aceea le dădu celor trei flăcăi meseriaşi o cameră dedesubtul celei pe care i-o rezervase negustorului.

La miezul nopţii, crezând hangiul că dorm toţi, intră împreună cu nevasta lui, care avea un topor, în camera negustorului şi-l lovi de moarte. Apoi se duseră amândoi la culcare ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Când se lumină de ziuă, se făcu mare larmă: negustorul fusese omorât şi zăcea în patul lui plin de sânge. Oaspeţii de la han alergară la hangiu ca să-i spună despre oribila faptă.

Hangiul zise:

— Asta-i isprava celor trei meseriaşi.

Oaspeţii îi întăriră cuvintele.

— Nimeni altul n-ar fi putut face aşa ceva! Hangiul îi chemă la el pe cei trei şi-i întrebă:

— Voi l-aţi ucis pe negustor?

— „Noi toţi trei”, spuse primul.

— „Pentru bani”, zise al doilea.

— „Aşa era drept”, zise al treilea.

— Aţi văzut, oameni buni, şi-au recunoscut fapta.

Fură îndată duşi la închisoare şi acolo aşteptară să fie judecaţi. Când au văzut ei că se îngroaşă gluma, li s-a făcut frică, dar noaptea diavolul veni la ei şi le zise:

— Abţineţi-vă încă o zi ca să nu pierdeţi norocul şi niciun fir de păr din cap nu vi se va clinti.

A doua zi fură duşi la judecător. Procesul se desfăşură aşa:

— Voi sunteţi ucigaşii?

— „Noi toţi trei”.

— De ce I-aţi omorât pe negustor?

— „Pentru bani”.

— Monştrilor, vă pare măcar rău de ce aţi făcut?

— „Aşa era drept”.

— Auziţi, oameni buni, nu numai că au recunoscut, dar sunt şi obraznici. La moarte cu ei!

Fură scoşi afară din sala de judecată, legaţi şi duşi la

eşafod ca să li se taie capul. Hangiul privea liniştit de pe podiumul judecătorilor. Dar când tocmai trebuia să li se taie capul, apăru o caleaşca cu patru cai roşii înhămaţi la ea care alergau de săreau scântei de sub copitele lor. De la fereastra caleştii cineva flutura o batistă albă. Atunci călăul spuse:

— A venit iertarea!

Şi, într-adevăr, din trăsură se striga: „Iertare, iertare!” Diavolul, îmbrăcat şi arătând ca un nobil adevărat, coborî din trăsură şi zise:

— Voi sunteţi nevinovaţi. Acum puteţi spune ce aţi văzut şi ce aţi auzit. Primul meseriaş luă cuvântul şi zise:

— Noi nu l-am ucis pe negustor, ucigaşul stă colo pe podiumul de judecată! Şi arătă spre hangiu. Apoi continuă:

— Ca dovadă că spun adevărul, mergeţi în pivniţă şi veţi găsi cadavrele multor oameni pe care i-a jefuit şi apoi i-a ucis.

Judecătorul îl trimise pe călău să vadă dacă era adevărat ce spune tânărul acela şi călăul se convinse de adevărul spuselor lui. Aşa că, în locul celor trei meseriaşi, fu dus pe eşafod hangiul şi i se tăie capul. Atunci diavolul le spuse celor trei meseriaşi:

— Ei, acum am sufletul pe care-l doream de mult. Voi sunteţi liberi şi să nu ziceţi că nu aveţi cu ce să trăiţi bine toată viaţa. Rămâneţi dar cu bine. Apoi se urcă în caleaşca şi dispăru.

FECIORUL DE CRAI CARE NU SE TEMEA DE NIMICffiul de împărat care nu se temea de nimic; Prinţul care nu se temea de nimic)

(*Der Königssohn, der sich vor nichts fürchtete// The king’s son who feared nothing*)

A fost odată ca niciodată un fiu de împărat care nu se mai simţea bine în palatul tatălui său şi care îşi zise: „A venit timpul să nu mai stau pe gânduri! Plec în lumea largă unde voi avea destule lucruri minunate de văzut... Le spuse bun-rămas părinţilor săi, pomi la drum de vară până seară şi îi era indiferent încotro îl duceau paşii.

Într-o zi se opri să se odihnească tocmai la poarta unui uriaş. Observă acolo jucăriile acestuia, nişte bile grele şi popice mari cât statura unui om. îi veni poftă să se joace cu ele. Rostogolea bilele şi izbucnea în strigăte de bucurie când popicele cădeau. Uriaşul auzi hărmălaia, scoase capul pe fereastră şi văzu un om, nu mai mare decât alţi oameni, care se juca cu popicele lui.

„Măi, gândăcelule”, strigă el, „de ce te joci cu popicele mele? Cine ţi-a dat puterea să arunci bilele? „însă fiul de împărat nu se sperie, ci răspunse că, după părerea lui, şi alţii pot avea braţe puternice, nu numai uriaşul. Acesta îl privi cu mirare şi îi spuse că, de vreme ce se simte atât de puternic, ar trebui să plece la drum şi să-i aducă un măr din pomul vieţii. Fiul de împărat întrebă de ce avea nevoie uriaşul de acest măr, iar acesta îi spuse că logodnica lui îi cerea mărul, iar el căutase multă vreme pomul vieţii, fără să-l fi găsit, cu toate că a înconjurat întregul pământ.

„Îl găsesc eu!” spuse fiul de împărat „şi nimic nu mă va împiedica să culeg un măr şi să ţi-l aduc...

Uriaşul îi spuse atunci că grădina în care se afla pomul vieţii este înconjurată de un gard de fier, pe lângă care stau de pază nişte fiare sălbatice şi nu e chip ca un om să pătrundă în grădină. Fiul de împărat nu-şi făcu griji

şi spuse că el va intra totuşi, însă uriaşul îi explică: „Nu ajunge să intri în grădină şi să găseşti pomul vieţii, pentru că mărul nu va fi imediat al tău, chiar dacă îl vezi acolo în pom, căci în faţa lui atârnă un inel prin care trebuie să-ţi strecori mâna ca să culegi mărul, dar inelul este strâmt şi nimeni n-a reuşit încă să-şi treacă mâna prin el”.

Nepăsător, fiul de împărat îi spuse bun-rămas uriaşului şi începu iar să drumeţească prin lume, până când găsi grădina minunată. Fiarele stăteau culcate jur-împrejur, dormind. Ele nu s-au trezit nici atunci când fiul de împărat se apropie, trecu de ele şi se urcă pe gardul de fier, pătrunzând până la pomul vieţii, care avea toate ramurile pline cu mere roşii, strălucitoare. Se căţără pe trunchi, dar trebui să-şi strecoare mâna printr-un inel pentru a culege mărul. Inelul s-a strâns puternic în jurul mâinii sale şi fiul de împărat simţi cum o putere ciudată îi trece prin vine.

Fugi din grădină, dar nu se mai căţără pe gard, ci găsi poarta de fier. N-a fost nevoie decât de o scuturătură zdravănă, că poarta sări din ţâţâni, pocnind. Fiul de împărat ieşi. Leul care păzise poarta era acum treaz şi porni după el, dar fără răutate, ci ca şi cum l-ar fi recunoscut drept stăpân.

Fiul de împărat îi dădu uriaşului mărul cules, iar acesta îl duse logodnicei sale, o fecioară frumoasă şi înţeleaptă. Văzând mărul, ea ceru să vadă şi inelul, fără care nu voia să creadă că mărul era adus din pomul vieţii. Uriaşul spuse că inelul este acasă la el şi îi promise să-l aducă, fiind încredinţat că îl putea smulge cu uşurinţă de pe mâna omuleţului. Însă fiul de împărat nu-l lăsă să ia inelul şi cei doi se luptară îndelung. Atunci, uriaşul cel viclean spuse că li s-a făcut prea cald şi ar fi bine să se scalde în râu, ca să se răcorească înainte de a continua lupta.

Fiul de împărat, care nu cunoştea viclenia, se dezbrăcă de haine pe malul râului şi-şi scoase de pe braţ inelul, apoi sări în apă. Uriaşul apucă inelul şi fugi, însă leul care observase furtul îl ajunse din urmă şi îi smulse

inelul. Atunci uriaşul se ascunse după copac şi când fiul de împărat ieşi din apă să se îmbrace, sări la el şi îi scoase amândoi ochii.

Fiul de împărat, orb, rămase pe loc şi nu ştia încotro s-o apuce. Uriaşul veni înapoi, se prefăcu de parcă ar fi vrut să-l ajute şi îl conduse pe vârful unei stânci înalte, lăsându-l acolo, cu gândul că se va prăbuşi de pe stâncă şi va muri. Însă leul cel credincios îl apucă cu dinţii de haine şi, pas cu pas, îl conduse înapoi. Când uriaşul se întoarse să-i fure inelul celui pe care îl credea mort, se înfurie foarte tare şi îl conduse pe fiul de împărat la marginea prăpăstii. Dar leul se afla şi acum la datorie şi îl împinse pe uriaş, care se prăbuşi în prăpastie şi se lovi de moarte.

Credinciosul animal îşi conduse stăpânul lângă un pom, pe malul unui pârâu limpede. Cu labele-i grosolane el stropi apă în orbitele goale ale fiului de împărat şi acesta începu să-şi recapete vederea. El observă o păsărică rătăcind în apropiere şi scăldându-se în apa pârâului. Când văzu pasărea luându-şi zborul, fiul de împărat se încredinţă că vede cu adevărat.

El se spălă din nou în apa pârâului şi ochii îi deveniră atât de curaţi şi de limpezi cum nu fuseseră niciodată.

Îi mulţumi lui Dumnezeu pentru hatul vindecării şi porni însoţit de leu, îşi continuă drumeţia prin lumea largă, până când ajunse în faţa unui castel vrăjit. În poarta castelului stătea o fecioară minunat de frumoasă, care era însă în întregime neagră. Ea îl rugă să o elibereze de vraja cea rea care o înnegrise şi îi spuse că pentru aceasta trebuia să stea trei nopţi în marea sală a castelului fermecat, fără să lase nicio clipă ca frică să-i pătrundă în suflet. Trebuia să stea acolo fără să scoată nicio vorbă, dar putea fi liniştit că orice s-ar fi întâmplat, viaţa nu-i va fi în pericol.

Fiul de împărat care nu cunoştea frica intră fără grijă în castel. La miezul nopţii izbucni o hărmălaie mare şi din toate colţurile ieşiră nişte drăcuşori, care se prefăceau că nu-l observă şi vorbeau tot timpul cu cuvinte foarte urâte despre un eventual intrus, ca la urmă să sară asupra fiului

de împărat, lovindu-l şi chinuindu-l. El însă nu scoase nici măcar un suspin. Spre dimineaţă, drăcuşorii dispăruseră, iar frumoasă fecioară obloji rănile fiului de împărat cu apă vie, până ce el simţi că îşi recapătă forţa. Când ea plecă, fiul de împărat văzu că picioarele el se albiseră acum.

În noaptea următoare, dracii veniră din nou şi îl bântuiră şi mai rău, încât trupul i se umplu de răni. Dar când totul se linişti, veni iarăşi fecioara cu apă vie; şi când plecă, fiul de împărat observă că ea se albise şi mai mult. Nu mai avea de îndurat decât o singură noapte, dar aceea a fost cea mai rea. Ceata de diavoli sosi din nou, toţi dracii scoteau urlete şi îl chinuiră până ce i se opri răsuflarea. Dar el răbdă totul fără să scoată o vorbă. În sfârşit, dracii dispărură, dar fiul de împărat zăcea fără cunoştinţă. El nu-şi putea deschide ochii atunci când fecioara sosi să-l oblojească cu stropi de apă vie. Spălat cu apă, îşi reveni însă dintr-odată şi se simţi şi mai puternic şi mai vioi decât oricând înainte. Iar fecioara era acum albă ca laptele şi frumoasă ca soarele de pe cer. „Ridică-te”, spuse ea, „şi vântură-ţi sabia de trei ori deasupra scărilor, ca toate farmecele să fie îndepărtate... El îşi vântură sabia, şi castelul scăpă de vrajă, iar fecioara era din nou ceea ce fusese, o fiică de rege bogată şi frumoasă. Se aşezară, mâncară şi băură, iar apoi făcură nuntă mare.

VARZA FERMECATĂ (povestea salatei verzi)
(*Der Krautesel// The Donkey Cabbage*)

A fost odată ca niciodată un tânăr vânător, şi vânătorul ăsta se duse într-o bună zi în pădure după vânat.

Şi era vesel şi voios în inima lui şi cum mergea el aşa, cântând din frunză, numai ce întâlni o mătuşică bătrână şi urâtă, care îi spuse:

— Bună ziua, vânătorule dragă, pesemne că-ţi merge de minune, că te văd vesel şi bine dispus, dar eu rabd de foame şi de sete şi n-am pe nimeni să mă ajute… Fă-ţi pomana cun bănuţ, şi nu te-oi uita niciodată!…

Vânătorului i se făcu milă de sărmana bătrânică şi băgă mâna în buzunar de-i dete câteva parale, după cum îl lăsă punga. Voi apoi să plece mai departe, dar mătuşica aceea îl opri şi-i spuse:

— Draga vânătorule, pentru inima ta bună şi milostiva, vreau să-ţi dăruiesc şi eu ceva, da asculta aici la mine: ai să mergi ce-o să mergi, şi-n drumul tău ai să dai de-un pom. Şi-n pomul ăsta or să stea nouă pasarele, care or să ţină în gheara o mantie. Şi toate noua s-or bate între ele pentru mantia asta, fiecare vrând s-o apuce pentru sine… Şi de cum le-oi vedea, pune puşca la ochi şi trage drept. În mijlocul lor. Şi de vei face aşa, de bună seamă că n-o să le mai ardă să stea la gâlceava şi-or să dea drumul mantiei. Vezi însă că şi una din păsări va fi atinsă de gloanţe şi va cădea moartă la pământ… Mantia s-o iei cu tine, că e o mantie fermecată şi are un dar minunat: de ţi-o pui pe umeri, n-ai decât să doreşti să fii într-un loc şi într-o clipă eşti acolo… Da vezi să nu uiţi nici pasărea… Scoate-i inima şi ai grijă de mănânc-o întreagă! Şi de vei face aşa, în fiecare dimineaţă, când te vei scula, vei găsi sub perna un ban de aur.

Vânătorul îi mulţumi din suflet femeii şi începu a se gândi în sinea lui: „Frumoase lucruri mi-a făgăduit, n-am ce zice, barem de s-ar împlini toate!…”

Şi, ce crezi, mai merse el cam vreo sută de paşi, şi numai ce auzi deasupra capului zvon de păsări care se ciondăneau! Trase el cu urechea la ciripitul acela ascuţit şi odată câtă în sus, să vadă despre ce-i vorba. Şi văzu o grămadă de păsărele care tot trăgeau cu ciocurile şi cu ghearele de-o mantie. Şi ţipau una la alta şi se ciorovăiau, furioase, de parcă fiecare ar fi vrut s-o aibă numai ea.

Ian te uita, făcu vânătorul mai mult pentru sine, păi se potriveşte tocmai cu ce mi-a spus bătrânică!…

Şi nu-şi termină bine vorbele, ca şi lua puşca din spinare. Apoi o puse la ochi şi ţinti drept în mijlocul păsărelelor, de zburară fulgii în toate părţile… într-o clipă se împrăştiară toate, tipind grozav, dar vezi ca una din ele căzu moartă la pământ… Şi-n acelaşi timp căzu şi mantia…

Vânătorul făcu întocmai cum îl învăţase bătrânica: taie pasărea şi după ce-i scoase inima, o înghiţi. Apoi plecă înspre casa luând cu sine mantia.

În dimineaţa următoare, când se trezi, îi veni în minte făgăduiala femeii şi vru să vadă de nu-s numai vorbe, dar cum ridica perna, şi văzu strălucind un ban de aur. A doua zi, dimineaţa, afla iar unul sub pernă, şi tot aşa, în fiece dimineaţa, de câte ori se trezea. Îşi strânse omul o grămadă de aur, dar vezi ca aurul nu-i aducea mulţumirea şi-n cele din urmă începu el a se gândi: „La ce bun tot aurul de l-am strâns, dacă stau acasă, între patru pereţi?!… O să plec să cutreier lumea, să aflu şi eu câte se mai petrec pe pământul ăsta!…”

Îşi lua rămas bun de la părinţi şi, punându-şi raniţa şi puşca la spinare, pleca în lume. Şi într-o bună zi se întâmpla să treacă printr-o pădure deasă. Şi când se sfârşi pădurea, numai ce văzu înaintea lui o câmpie şi pe câmpia aceea înălţându-se un castel măreţ. La una din ferestre stăteau o bătrână şi o fată minunat de frumoasă, şi priveau în jos.

Acu, trebuie să vă arăt ca bătrâna era o vrăjitoare afurisită. Şi-i spuse fetei vrăjitoarea aceea:

— Ian te uita la omul de vine din pădure! Asta are în trupul lui o comoară minunată şi trebuie să-l vrăjim, ca s-o dobândim noi. Şi ştii ce anume are? O inimă de pasăre! Şi mulţumită ei, în fiecare dimineaţă găseşte sub perna un ban de aur. Ei, ce zici, fetiţa mea iubită, nu ne-ar sta nouă mai bine s-o avem, decât lui?…

Apoi cotoroanţa prinse a-i povesti cum s-a întâmplat toată tărăşenia şi-o mai învăţă cum trebuia să se prefacă pentru a-l prinde în mreje pe flăcău. La urmă n-o mai lua

însă cu binele, ci o ameninţă şi se răsti la ea, privind-o cu nişte ochi rai şi încărcaţi de furie:

— Iar de n-o să vrei să mă asculţi, o să fii nefericită! … De cum se apropie de castel, vânătorul o şi zări pe fata la fereastra şi-şi spuse în sine: „Cred că se cade să mă hodinesc şi eu puţin, ca doar rătăcesc de atâta vreme. Şi gândesc să rămân la castelul ăsta frumos, ca bani am destui în punga ca să le răsplătesc pe gazde împărăteşte! …” Dar pricina adevărată nu era asta, ci-mi pare mie că chipul cel drăgălaş al fetei… Ca de când o zărise, îi rămăsese inima la ea. Intră flăcăul în casa şi, de cum paşi pragul, fu primit cu multă prietenie şi ospătat după cum cerea cuviinţă. Nu trecu mult şi prinse a o îndrăgi aşa de tare pe fata vrăjitoarei, că nu se mai gândea decât la ea. Şi i se uita întruna în ochi, sorbind-o cu privirea.

Şi tot ce-i cerea fata, făcea cu dragă inimă, de îmi vine să şi cred că ar fi sărit chiar şi în foc pentru ea… Dacă văzu baba cât e de prins flăcăul, numai ce-i spuse fetei:

— Ei, a venit timpul să punem mâna pe inima de pasăre! Nu te teme, c-o să solomonesc în aşa fel ca nici să nu simtă că-i lipseşte…

Baba pregăti o băutură şi, după ce-o fierse şi-o răsfierse într-un ceaun, o puse într-un pahar. Iar paharul i-l întinse fetei, ca să i-l dea vânătorului. Şi-i spuse fata vânătorului:

— …Şi-acu, dragul meu, bea în sănătatea mea! Vânătorul se grăbi să bea şi, de cum înghiţi băutura, şi dădu afară inima păsăruicii. Dar vezi ca fata se tot învârtea pe lângă el şi i-o lua pe furiş. Şi trebui s-o înghită, că aşa îi poruncise vrăjitoarea!…

Şi din ziua aceea, vânătorul nu mai găsi sub perna câte un ban de aur. În schimb, îl găsea fata, în fiecare dimineaţa când se trezea. Dar ţi-ai găsit că baba să i-l fi lăsat fetei! încă din revărsatul zorilor i-l luă de sub pernă. Vezi însă ca vânătorului puţin îi pasa că pierduse o asemenea avuţie. Ca acum altă era avuţia lui… Şi era atât de îndrăgostit de fată, că nu se mai mişca de acasă şi nu mai făcea nimic altceva decât să stea tot timpul în preajma

ei…

Dacă văzu bătrâna vrăjitoare cât e de îmbrobodit, prinse iarăşi a spune:

— Inima păsăruicii o avem, da acum trebuie să-i luăm şi mantia fermecată!

Vezi însă ca fata gândea altfel şi-i răspunse maică-sii

— Ba, să i-o lăsăm, ca averea tot a pierdut-o! Afurisita de babă se făcu foc la auzul astor cuvinte, şi-i spuse:

— O astfel de mantie nu-i un lucru obişnuit. Ehe, arareori se găseşte pe lume o mantie care să aibă un asemenea dar!… Vreau s-o am şi am s-o am! Că doar n-o să ţin eu seama de vorbele tale nesăbuite!…

Apoi o învăţă pe fata ce să facă şi-i atrase luarea-aminte ca de nu-şi bagă minţile în cap s-o asculte, o s-o păţească rău de tot. Şi biata fată trebui să facă tot ce-o învăţase maică-sa. Se aşeza la fereastră şi prinse a se uita în depărtare, de parcă ar fi fost tare mâhnită. Vânătorul, care n-avea ochi decât pentru dânsa, se temu că i s-a întâmplat ceva şi îndată o întrebă:

— Da’ de ce stai atât de tristă?!…

— Vai, dragul meu, îi răspunse ea, îmi aţintesc privirea spre muntele de-i peste drum de noi. Pe muntele ăsta cresc cele mai frumoase rubine. Şi atât de mult jinduiesc după pietrele astea preţioase, că-mi sta gândul numai la ele şi de-aia sunt foarte tristă. Dă cine oare ar putea să mi le aducă?!… Că doar păsările, în zbor, pot ajunge până acolo… Iar vreo fiinţă omenească niciodată!

— Dacă asta ţi-e singurul necaz, dădu s-o liniştească vânătorul, apoi află că-mi sta în putinţă să ţi-l curm în curând!

Şi zicând aceasta, o lua sub mantia lui şi îşi dori să fie pe muntele de rubine. Cât ai clipi, se şi aflau amândoi acolo. Unde-ţi aruncai privirea, străluceau numai nestemate, că simţeai o plăcere şi-o încântare să te tot uiţi la ele… Şi, fără să se grăbească, au cules cele mai frumoase şi mai preţioase rubine. Dar în ast timp vrăjitoarea nu stătea cu mâinile-n sân… Şi, prin vrăji de tot

felul, reuşi ca vânătorul să-şi simtă pleoapele grele… Şi cum somnul îi tot dădea târcoale, flăcăul îi spuse fetei:

— Ia hai să mai stăm oleacă şi jos, să ne hodinim puţin, că mă simt atât de ostenit că abia mă pot ţine pe picioare!

Apoi se aşezară jos şi flăcăul puse capul în poala ei, şi adormi.

În timp ce dormea, toropit de somn, fata dezlega mantia de pe umerii flăcăului şi şi-o puse pe umerii ei. După asta se grăbi să strângă rubinele şi celelalte nestemate şi îşi dori să fie acasă.

Când vânătorul îşi sfârşi somnul şi se trezi, îşi dădu seama că dragă lui l-a înşelat şi că la lăsat singur pe muntele de rubine, unde nu era în stare să calce picior omenesc.

— Vai, începu a se văicări el, cât de mare e necredinţă pe lumea asta!…

Şi rămase pe loc, cu inima încrâncenată de durere, că nu-i dădea în gând ce să facă pentru a ieşi din impasul în care se găsea.

Muntele era al unor uriaşi sălbatici, care-şi aveau sălaşul acolo şi se îndeletniceau cu tot soiul de fărădelegi. Nu dură mult şi, cum stătea el aşa, privind în zare, numai ce zări pe trei dintre uriaşii aceia îndreptându-se către el. Atunci se întinse cât era de lung, prefăcându-se că doarme adânc. Uriaşii se apropiară de flăcău şi, când fură foarte aproape de el, primul dintre ei îl împinse cu piciorul, spunând:

— Ia te uită, ce vierme o mai fi şi asta?!…

— Ce mai stai: striveşte-l cu piciorul! îl îndemna cel de-al doilea.

Dar cel de-al treilea grăi cu dispreţ:

— Lăsaţi-l în pace, că nu merită osteneala!… Multă vreme n-o să mai poată rămâne aici, iar de s-o încumeta să urce muntele până-n vârf, or să-l înhaţe norii şi l-or duce cu ei.

Şi tot sporovăind aşa, trecură de el şi merseră mai departe, până ce se pierdură după o movilă. Vezi însă ca

vânătorul luase seama la cuvintele lor, şi cum îi văzu plecaţi, se sculă în capul oaselor şi-o porni la drum. Şi, târâş-grăpiş, urca până-n vârful muntelui. Dar acolo nu-i fu dat să rămână multă vreme, ca îndată veni un nor şi-l înhăţă. îl duse cu el norul, şi un timp îl purta pe întinsul cerului. Dar mai apoi coborî jos de tot, deasupra unei grădini mari, înconjurată de ziduri groase.

Şi era grădina asta plină de zarzavaturi de tot soiul.

Şi aşa se făcu ca norul îl lăsă pe flăcău din circa, de ajunse, încetişor, pe pământ, printre straturi de varză şi alte legume…

Vânătorul câtă cu luare-aminte împrejur şi-şi spuse în sinea lui: „Măcar de-aş găsi ceva demâncare pe-aici! Că sunt atât de flămând, că nu mai pot!… Şi de mi-o rămâne iar burta goală, nu ştiu, zău, cum oi pleca mai departe… Da’ unde să găsesc demâncare, că nu văd niciun măr, nicio pară, niciun fruct, ci doar ierburi…”

Într-un sfârşit, cum stătea el aşa, plin de deznădejde, şi nu ştia ce să facă, prinse iar să se gândească:

„Da la urma urmei, de nevoie, o să-mi mint burtă cu nişte varză! Nu e ea prea gustoasă, da să-mi vin niţeluş în putere, tot o să mă facă!…”

Şi cum gândi, aşa şi făcu. Alese o căpăţână frumoasă şi îndesată, şi prinse a se înfrupta din ea. Dar abia înghiţi câteva îmbucături, că se şi simţi cuprins de-un simţământ ciudat, de parcă ar fi fost schimbat cu totul. Şi pe data se văzu – dar cu ce groaza!… – cu patru picioare, c-un cap mare şi lunguleţ, şi cu două urechi lungi-lungi… Pasămite, se prefăcuse într-un măgar!… Dar cum foamea nu i se potolise, şi cum sub noua lui înfăţişare varza îi plăcea îndeajuns de mult, începu să dea iama prin tot stratul, mâncând cu mare poftă.

Într-un sfârşit, nimeri la alt strat, dar vezi ca varza asta părea să fie de alt soi. Şi nu se dădu în lături să guste şi din ea. Dar de-abia înghiţise câteva frunze, că simţi din nou o schimbare şi-şi recapătă înfăţişarea omenească.

Apoi vânătorul se culca şi adormi zdravăn. În dimineaţa următoare se trezi înviorat, de parcă nici n-ar fi

trecut prin atâtea întâmplări şi, mai înainte de a pleca, avu grijă să rupă o căpăţână din varza cea bună şi una din varza cea rea. Şi-n timp ce şi le punea în raniţa, gândi în sinea lui: „Verzele astea or să mă ajute să recapăt ce-i al meu şi să pedepsesc necredinţa!…”

Apoi sari peste zid şi-o porni la drum către castelul unde-şi ducea viaţa draga lui. Dar vezi că nu ştia încotro e şi câteva zile umbla încolo şi încoace, fără să-i dea de urmă. Dar, din fericire, un copilandru îl îndrepta pe calea cea bună, şi-ntr-un fapt de seara se afla în faţa castelului. Dar mai înainte de a-i paşi pragul, avu grijă să-şi înnegrească obrazul cu funingine, şi era aşa de schimbat, ca de l-ar fi văzut chiar maică-sa, tot nu l-ar fi recunoscut… Şi bătând el la poartă, ceru adăpost:

— Sunt atât de trudit, abia îngăimă el, că nu mă ţin picioarele să pot merge mai departe!…

Vrăjitoarea căta la el pe după grilajul porţii, şi prinse a-l cerceta:

— Dă cine eşti, jupâne, şi cu ce treburi umbli?… Şi flăcăul răspunse:

— Sunt un slujitor împărătesc şi-am fost trimis în lume de către stăpânul meu, să-i aduc cea mai gustoasă varza ce creşte sub soare. Şi cum mi-a fost dat să am fericirea s-o găsesc, o port chiar aici, cu mine. Da mă nelinişteşte ca soarele arde prea tare şi mi-e teamă că nu cumva să se veştejească legumă, ca tare-i fragedă!… De asta nici nu ştiu dacă oi putea-o duce mai departe…

Când auzi cotoroanţa de varză cea gustoasă, odată i se făcu poftă şi spuse:

— Jupâne dragă, lasă-mă să gust din minunăţia asta de varză, că râvnesc la ea!…

— De ce nu! făcu vânătorul, cu îngăduinţă. Că doar am luat cu mine două căpăţâni. Uite, una din ele o să ţi-o dau dumitale.

Apoi desfăcu raniţa şi îi întinse varza cea rea. Vrăjitoarea n-avea cum să ştie c-ar putea să i se-ntâmple ceva de pe urma legumei ăsteia, şi cum îi lăsă gura apă după mâncarea asta necunoscută, se duse singura în

bucătărie, să şi-o pregătească pentru cină. Dar când fu gata, atât de mare îi fu pofta, că nu aştepta să fie adusă la masă, ci lua imediat câteva foi şi le bagă în gură. Dar vezi că, îndată ce le înghiţi, îşi pierdu înfăţişarea omenească şi fugi prin curte în chip de măgăriţă. După puţin, veni la bucătărie slujnică, şi zărind varza gata făcută, vru s-o ducă la masă. Dar în timp ce mergea cu strachina, după un vechi obicei, îi veni poftă să guste din blid şi înghiţi pe nemestecate câteva foi. Şi pe data se prefăcu şi ea tot într-o măgăriţă şi fugi afară, la bătrână. Pasămite, varza aceea îşi vădise şi de astă dată puterea năzdrăvana… Dar acum zăcea împrăştiată pe jos, ca strachina căzuse din mâinile slujnicei şi se făcuse ţăndări, în ast timp, presupusul slujitor împărătesc stătea la taclale cu fata cea frumoasă. Dar cum nu venea nimeni cu varză şi era şi ea poficioasa, faţa nu-şi mai găsea astâmpăr şi, până la urmă, spuse:

— Nu ştiu de ce nu mai vine odată mămucă, cu varză aia!…

Atunci se gândi vânătorul în sinea lui: „Să ştii că leguma şi-o fi făcut de-acu efectul!”… Şi apoi spuse cu glas tare:

— Las că mă duc eu până la bucătărie, să văd ce-o fi de întârzie!

Vezi însă că abia coborî treptele cerdacului, că le şi văzu pe cele două măgăriţe alergând prin curte. Caută el varza şi o afla împrăştiată pe sub nişte scaune.

— Bravo! Astea două şi-au primit porţia!… făcu el, bucuros. Acu mai rămâne să se înfrupte din varza şi făptura de m-a înşelat într-un chip atât de nevrednic!…

Apoi ridică de pe jos restul de foi şi le puse pe un taler. Şi înmânându-i-l fetei, îi spuse: – Ţi-am adus chiar eu mâncarea cea gustoasă, ca să nu trebuie să mai aştepţi…

Fata se apuca să mănânce din varza cu lăcomie şi pe dată îşi pierdu şi ea înfăţişarea omenească. Şi numai ce-o zbughi afară pe uşă şi începu să alerge prin curte în chip de măgăriţă.

După ce vânătorul îşi spala faţa, pentru că cele trei femei prefăcute în măgăriţe să-l poată recunoaşte, cobori

în curte şi le spuse:

— Acu, veţi primi răsplata pentru necredinţa voastră! Şi legându-le pe toate trei cu o frânghie, le mâna din urmă până ce ajunse la o moară. Bătu el în geam, dar cum era cam târzior, morarul scoase capul afară şi-l întreba ce doreşte.

— Am trei animale nărăvaşe, răspunse vânătorul, şi n-aş vrea să le mai ţin, că-mi dau mult de furcă. Dacă te-ai învoi însă să le iei la dumneata şi să le dai adăpost şi nutreţ, şi să le ţii după cum ţi-oi spune eu, nu m-aş zgârci deloc şi ţi-aş plăti cât mi-ai cere.

Atunci morarul îi răspunse:

— Mă-nvoiesc bucuros! Da cum trebuie să le ţin? Şi vânătorul îi arătă pe îndelete ca măgăriţei bătrâne

— Pasămite asta era vrăjitoarea! – să-i dea de trei ori pe zi bătaie şi o dată mâncare, celei tinere – care era slujnica – să-i dea o dată bătaie şi de trei ori mâncare, iar celei tinere de tot – care era fata – bătaie să nu-i dea deloc, dar să-i dea de trei ori mâncare.

De, se arătase îngăduitor cu fata, fiindcă încă o mai îndrăgea şi nu-şi putea călca pe inima s-o lase să fie scărmănata… Apoi se întoarse la castel şi găsi acolo tot ce avea nevoie. După câteva zile veni morarul şi-i aduse vestea că mărgărita cea bătrână – care primise în tot timpul bătaie şi numai o dată pe zi mâncare – dăduse ortul popii.

— Celelalte două, spuse el, deşi n-au murit şi primesc mâncare de trei ori pe zi, sunt atât de triste, ca multe zile nu cred c-or să mai aibă şi ele.

Dacă auzi asta, vânătorul se milostivi de ele şi-şi domoli înverşunarea. Şi-i porunci morarului să le aducă înapoi. Şi când fură iarăşi în curtea castelului, le dădu să mănânce din varza cea bună şi-şi luară din nou înfăţişarea omenească.

Atunci fata cea frumoasă îi căzu în genunchi şi-i spuse: – Of, dragul meu drag, oare ai putea să mă ierţi vreodată pentru răul ce ţi l-am făcut?!… Da să ştii că numai maică-mea e de vină, ca ea m-a silit să-ţi căşunez

aşa un rău şi totul s-a întâmplat împotriva voinţei mele că mi-eşti drag din tot sufletul!... Mantia ta fermecata e într-un scrin, cât despre inima păsăruicii, îndată o să iau o băutură, ca s-o dau afară...

Dacă-i auzi spusele, pe loc se însemna flăcăul şi-i grai ca unei logodnice:

— Păstrează-le, că mi-e totuna de le ai tu sau eu, ca doar ştiu bine c-o să-mi fii soţie credincioasă!

Şi-au făcut o nuntă de s-a dus pomina, şi-au trăit împreună în bucurie şi mulţumire până la sfârşitul zilelor.

POVESTEA ÎMPĂRATULUI PREFĂCUT ÎN COPAC (bătrâna din pădure)

(*Die alte im Wald// The Old Woman in the Wood*)